MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN HUNEDOARA

CASA CORPULUI DIDACTIC HUNEDOARA

LICEUL TEHNOLOGIC „DIMITRIE LEONIDA” PETROȘANI

Coord. director prof. Paraschiv Camelia

INIȚIATIVE NAȚIONALE ȘI EUROPENE PENTRU PROMOVAREA STĂRII DE BINE ÎN ȘCOLI

ISBN 978-973-0-32549-2

PETROȘANI

2020

Cuprins

STRATEGIA MANAGEMENTULUI EDUCAȚIONAL ROMÂNESC ÎN CONTEXTUL UNIUNII EUROPENE

Prof. ALB LILIANA MARIA - Colegiul Economic "Hermes" Petroşani

Managementul educațional este „ştiinţa şi arta de a pregăti resursele umane, de a forma personalităţi, potrivit unor finalităţi acceptate de individ şi de societate sau o anumită colectivitate. El cuprinde un ansamblu de principii şi funcţii, de norme şi metode de conducere care asigură realizarea obiectivelor sistemului educativ (în ansamblu sau la nivelul elementelor componente), la standarde de calitate şi eficienţă cât mai înalte." (Ioan Jinga)

Managementul educaţional se referă la teoria şi practica managementului general, aplicate sistemului şi procesului de învăţământ, organizaţiilor şcolare şi claselor de elevi.

Managementul educațional se manifestă la diferite niveluri:

• macro - managementul sistemului de învăţământ şi al procesului de învăţământ, pe ţări şi pe niveluri: european, naţional, local;

• intermediar - managementul organizaţiilor şcolare, care se referă la coordonarea structurilor educaționale de către managerii de vârf din învăţământ, de la ministru la director de şcoală;

• micro - managementul claselor de elevi care analizează modurile de organizare a lecţiilor şi a claselor de către managerii operaţionali din învăţământ (profesorii).

Şcoala trebuie analizată ca un tip complex de organizație, un sistem cu un set de obiective proprii, cu o anume distribuire a puterii și autorității, cu funcții și responsabilități specifice, formată din părţi integrate, care-i permit să funcționeze pentru a-și îndeplini obiectivele.

Nivelurile la care se manifestă managementul într-o unitate de învăţământ sunt aceleași ca și în cadrul oricărei organizații funcționale și anume:

- managementul de vârf – top management (nivelul conducerii);
- managementul pe domenii – middle management (nivelul comisiilor/catedrelor/ compartimentelor);
- managementul clasei - first level management (nivelul colectivelor de elevi).

Strategia managementului şcolar românesc are următorii beneficiari: elevii, personalul de conducere, personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic (beneficiarii direcţi), părinţii, comunitatea, agenții economici, întreaga societate (beneficiarii indirecţi). Strategia are în vedere:

 Facilitează participarea tuturor beneficiarilor la procesul decizional privind dezvoltarea instituţională, pe baza unei informaţii împărtăşite şi a unor cerinţe cunoscute.

 Elevii vor beneficia de un sistem flexibil şi deschis de formare iniţială, care dă posibilitatea unui traseu educaţional adecvat şi flexibil, care oferă oportunităţi de dezvoltare a capacităţilor personale, pentru întreaga viaţă. Vor fi create noi oportunităţi de învăţare, iar integrarea socială şi participarea cetăţenească activă în societate îşi vor regăsi locul printre obiectivele fundamentale ale educaţiei.

 Părinţii vor avea posibilitatea alegerii libere a unităţii şcolare unde doresc să-şi şcolarizeze copiii, conform unor criterii şi reglementări clare şi transparente, nediscriminatorii.

 Comunitatea locală/judeţeană va defini, în cadrul strategiei proprii, aşteptările privind reţeaua şcolară, iar prin contract cerinţele faţă de managerul şcolii şi finalităţile, performanţele aşteptate în funcţie de resursele alocate.

 Angajatorii, prin intermediul comunităţii locale/ judeţene sau prin contract direct cu unitatea de învăţământ, vor participa la decizia privind competenţele de bază la ieşirea din sistem, privind profilurile şi calificările.

Învăţământului preuniversitar românesc în reperele programelor europene de modernizare şi dezvoltare a sistemelor educaţionale trebuie să redefinească toate finalităţile, structurile, procesele prin raportare la indicatorii de evaluare a calităţii şi a eficienţei interne a sistemului. Legea educației naționale nr.1 /2011 creează premizele pentru realizarea acestui deziderat. În condiţiile aplicării principiilor descentralizării, managementul aplicat tuturor palierelor sistemului de învăţământ preuniversitar românesc presupune profesionalizarea carierei manageriale. În viziunea acestei politici, numai un management performant, prin care directorul de şcoală devine un lider educaţional poate genera performanţa şcolară înţeleasă ca progresul individual şi valoarea adăugată. Ca urmare, remedierea rapidă a problemelor menţionate mai sus nu se poate realiza în absenţa redefinirii conducerii sistemului de învăţământ, la nivel de unitate şcolară, local, judeţean şi naţional. Un *leadership* performant într-o „şcoală sănătoasă", caracterizată prin încrederea şi angajamentul profesioniştilor săi şi reuşita elevilor, are elemente definitorii, cum ar fi:

 Managementul este dinamic, orientat spre obţinerea unor rezultate superioare şi având abilitatea de a promova un mediu de învăţare motivant, generator de performanţe înalte, bine integrat în spaţiul economic şi cultural comunitar, naţional şi european.

 Resursa umană este adecvată nevoilor iar profesorii promovează standarde de performanţă înalte, corelate cu documentele de politică educațională/ curriculară de actualitate, în vigoare,

şi un mediu serios şi adecvat pentru învăţare, colaborează, se respectă, au încredere, sunt entuziasmaţi de ceea ce fac şi sunt, în acelaşi timp, mândri de şcoala lor.

 Elevii sunt responsabilizaţi în procesul de învăţare şi motivaţi adecvat.

 Şcoala dispune de resursele necesare elevilor şi cadrelor didactice pentru reuşita proiectelor.

 Şcoala este capabilă să-şi redefinească priorităţile în conformitate cu cerinţele comunităţii.

Educația și cultura reprezintă cheia viitorului Europei, atât din perspectiva individuală, a cetățeanului european, care trebuie să beneficieze de posibilitatea de a studia în orice stat membru UE și de a avea acces deplin la bogăția patrimoniului cultural, cât și din prisma consolidării proiectului european, pentru o Uniune mai puternică, coezivă fundamentată de valori și repere împărtășite. Crearea sentimentului de apartenență europeană presupune înțelegerea și promovarea valorilor europene în context de educație formală, non-formală și informală. Rolul educației, al culturii și al politicilor orientate spre tineret este astfel determinant în promovarea valorilor și idealurilor comune europene, precum și în crearea unei identități europene. Definitorie pentru viitorul Uniunii Europene este inițiativa de creare a Spațiului European al Educației, până în anul 2025, pe care România o sprijină, cu obiectivul identificării unor soluții adecvate pentru numeroasele provocări cu care UE se confruntă astăzi. Prin crearea unui pol al excelenței și mobilității educaționale, proiectul Spațiului European al Educației va susține sistemele europene de educație și formare din UE, pentru a le face mai competitive și mai atractive pentru studenții și profesorii din întreaga lume. romania2019.eu Romanian Presidency of the Council of th61e European Union.

BIBLIOGRAFIE:

1. TÎRCĂ ANA, MIHĂIESCU MIRELA – Management Educațional, București, 2011
2. Anexa OMECTS Nr.3545/2012 privind adoptarea politicii în managementul educational preuniversitar.
3. Președinția României 2019 la Consiliul Uniunii Europene.

COURSE AND SYLLABUS DESIGN

Prof. AMBRUȘ GEORGIANA- Școala Gimnazială I.D.Sîrbu Petrila

Concepts: curriculum vs. syllabus

This paper explores various principles and approaches to course and syllabus design with reference to young learners and to evaluate them according to criteria of suitability and effectiveness taking into account both teacher's and learners' needs.

I will try to provide some guiding principles for designing a comprehensive framework to organize a course for the teaching of English to young learners. We will start with a reference to how the terms curriculum, syllabus and course are generally used even if most probably you are already familiar with these concepts.

A **curriculum** "is concerned with planning, implementation, evaluation, management and administration of education programmes.

A **syllabus**, on the other hand, derives from a curriculum and is the aspect of the implementation of a curriculum specifying what to teach for each subject. The decision of teaching English and/or other languages is taken at curricular level. The description of what learners are expected to learn is taken at syllabus level. Having said this, two preliminary observations are needed before going any further: one is that later in the unit you will be confronted with other definitions of "syllabus".

The other is that the terms syllabus and curriculum are sometimes used interchangeably as you might have gathered from reading some of the literature on these topics.

A **course** is a series of lessons to be taught in a determined time-frame such as a week, a semester, a school year and it implies too choices about the adoption of methodologies and materials. The same syllabus can be the basis for different courses.

A *syllabus*, (from Latin *syllabus* – "list", probably of Greek origin), is an outline and summary of topics to be covered in an education or training course. A syllabus usually contains specific information about the course, such as information on how, where and when to contact the lecturer and teaching assistants; an outline of what will be covered in the course; a schedule of test dates and the due dates for assignments. The syllabus serves many purposes for the students and the teacher such as ensuring a fair and impartial understanding between the instructor and students such that there is minimal confusion on policies relating to the course, setting clear expectations of material to be learned, behavior in the classroom, and effort on student's behalf to be put into the course, providing a roadmap of course organization relaying the instructor's teaching philosophy to the students, and providing a management angle of the course such that

students may choose early in the course whether the subject material is attractive. Many generalized items of a syllabus can be amplified in a specific curriculum to maximize efficient learning by clarifying student understanding of specified material.

A syllabus can also be described according to the model of learning adopted and this leads to the distinction between a transmission model and a transactional model. The learner is viewed, respectively, either as a receiver of what the teacher transmits or as an active participant in the teaching/ learning process.

For instance, although the transmission model has a non-linguistic base and the synthetic syllabus is rooted in a linguistic tradition, both, imply a particular view of the classroom:

- The teacher is the main actor and what counts is that the knowledge of a list of items is passed to learners and fixed outcomes are reached;
- Learning is a linear process through which we learn one thing at a time;
- Priority is given to the end product.

Similarly, the analytic syllabus and the transactional model affect teaching in the same way:

- The learner is the main actor and counts more than the subject to be learnt;
- Learning is not linear and develops holistically;
- The process is more important than the outcome.

The syllabus is central to any course design process and it is also the step that we are all concerned with, be it as syllabus designers, teachers who implement the syllabus or managers who oversee its implementation. However, designing a course clearly involves much more than just interpreting the syllabus.

EVALUAREA COMPETENŢELOR NONCOGNITIVE

Prof. ANDREI BEATRICE MIRELA - Școala Gimnazială I.D. Sîrbu Petrila

Date fiind caracteristicile unei competențe (ex.: originalitatea, eficiența, integrarea), evaluarea competențelor elevilor se transformă într-o miză importantă și totodată dificilă. Astfel *nu ne mai putem permite să evaluăm cerând restituirea cunoștințelor sau aplicarea unor abilități izolate, ci este nevoie să-i confruntăm pe elevi cu situații-problemă complexe și să le cerem să le rezolve prin mobilizarea a tot ceea ce au învățat* (Gerard & Pacearcă, 2012).

Dezvoltarea competențelor urmărite este verificată atât la final de ciclu de învățământ, dar cu necesitate se impune și o reglare de parcurs și o evaluare la finalul fiecărei unități de învățare. Proiectarea evaluării presupune un demers continuu (ISE, 2016), iar alegerea formei și a strategiei de evaluare depinde de scopul și de conținutul evaluării (Sultana, 2011).

Grupul de lucru pentru Evaluarea de competenţe în psihologie profesională (*Assessment of Competence in Professional Psychology)* inventariază 15 principii care oferă o serie de aspecte necesare profesorilor în demersurile de proiectare a metodologiilor de evaluare a competențelor (Kaslow et al., 2007):

• evaluarea competențelor pe parcursul întregii cariere necesită o schimbare fundamentală de paradigmă de acțiune;

• competențele vor fi cu necesitate conceptualizate ca abilități generice, holiste și de dezvoltare a personalității;

• evaluarea competențelor ar trebui să fie fundamentată pe o înțelegere a psihologiei dezvoltării;

• evaluarea trebuie să integreze demersuri formative și sumative;

• este necesară colaborarea diferitelor grupuri responsabile pentru asigurarea continuității și coerenței în strategiile de evaluare a competențelor;

• evaluarea competențelor ar trebui să reflecte fidelitatea față de practică și trebuie să integreze metodologii valide și practice;

• competențele generale și specifice trebuie să fie evaluate printr-o abordare comprehensivă;

• evaluarea competențelor ar trebui să reprezinte un process care vizează trăsături, metode și surse multiple;

• reflecția personală și autoevaluarea reprezintă componente-cheie ale evaluării competențelor și trebuie să fie încurajate și dezvoltate prin acțiuni dedicate;

• evaluarea comprehensivă a competențelor trebuie să includă demersuri care accentuează interacțiunea interpersonală și dezvoltarea continuă;

• evaluarea competențelor ar trebui să accentueze importanța diversității individuale și culturale;
• este nevoie de metode multimodale de evaluare pentru a asigura dezvoltarea firească și respectarea eticii profesionale;
• este importantă, pe lângă evaluarea competenței, și evaluarea potențialului individual;
• atunci când prin evaluare sunt identificate deficiențe în dezvoltarea unei competențe, este necesar să existe la îndemână strategii pentru remedierea și gestionarea acestora;
• evaluatorii ar trebui să fie formați în metodologii eficace de evaluare permanentă a competențelor.

În țările unde s-a introdus abordarea centrată pe competențe, evaluarea reprezintă un aspect important și, prin urmare, ar trebui integrat încă din momentul reformei curriculare, și nu amânat pentru o fază ulterioară. Pentru Scallon (2007) este fundamentală distincția dintre cunoştinţe şi utilizarea acestora, iar accentul ar trebui mutat de pe evaluarea prin teste standardizate pe evaluarea centrată pe performanță. În acest sens, este necesar să se asigure o serie de condiții:
• situații provocatoare, care să încurajeze oferirea unui răspuns relativ avansat și complex în loc de bifarea unei variante de răspuns la alegere;
• autenticitate, pentru a se apropia cât mai mult posibil de situația în care sunt evaluate aspecte din viața reală;
• asigurarea interactivității — prin promovarea unor activități în care elevii relaționează între ei și cu profesorul în vederea susținerii formative a procesului de construire a cunoașterii;
• aspectul multidimensional al învățării, de a valoriza în mod corespunzător abilitățile existente, automotivarea și încrederea în sine;
• precizarea cerințelor, așteptărilor și a standardelor, și anume printr-o estimare a pragului care definește succesul sau definirea nivelurilor de competență, și nu doar definirea nivelului de promovabilitate care să îi separe pe cei care au success de cei care eșuează;
• evaluări complete care nu iau în considerare doar produse disparate ale elevului;
• este important de urmărit procesul, monitorizarea traseu- lui de învățare parcurs și a dezvoltării individuale, nu doar rezultatul final (produsul);
• valorizarea evaluării formative pentru reglarea procesului de organizare a situațiilor de învățare.

Evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor este cea mai eficientă atunci când este bine organizată/încadrată în timp, specifică, mobilizatoare la nivel personal și constructivă și se poate realiza printr-o multitudine de modalități.

Bibliografie:

Gerard, F.M., & Pacearcă, Ș. (2012). *Evaluarea competențelor — Ghid practic*. București: Aramis.

Ministerul Educaţiei Naţionale şi Cercetării Ştiinţifice. (2016).Ordinul Nr. 3590/05.04.2016 privind *Aprobarea planurilor-cadru de învăţământ pentru învăţământul gimnazial*.

Scallon, G. (2007). *L`evaluation des appretissages dans une approche par les competences. Brusselles*, De Boeck Universite.

„STAREA DE BINE” – O PRIORITATE A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. înv. primar ANDRONACHE CLAUDIA - Școala Gimnazială „I. G. Duca” Petroșani

Starea de bine – wellbeing – se referă la calitatea vieții unei persoane în termeni de sănătate, stare materială, accesul la educație sau servicii sociale de calitate. Cu toate acestea, starea de bine a unei persoane nu poate fi înțeleasă doar ca absența problemelor sau a riscurilor. De aceea, vorbim și despre aspecte subiective ale stării de bine, precum gradul de satisfacție al oamenilor față de viața lor, potențialul de dezvoltare, sănătatea mentală a acestora, calitatea relațiilor sociale.

Contextele în care trăiesc oamenii pot promova sau, dimpotrivă, submina starea de bine. Un efect valabil și pentru locul în care un copil își petrece o buna parte din timp: școala. Aceasta poate contribui, cu adevarat, la dezvoltarea unor persoane sănătoase, împlinite și pregătite pentru viața în comunitate. O viață plină de provocări!

În plus, știm că starea de bine este în strânsă legătură cu învățarea, o legătură importantă pentru activitățile și eforturile zilnice ale unui profesor. Munca acestora devine tot mai provocatoare în contextul condițiilor sociale și fenomenelor ce generează categorii vulnerabile de copii. Accesul la educație, mobilitatea și stresul zilnic alături de sărăcie, conflictele, problemele de mediu aduc mai multă presiune asupra sistemului educațional și asupra profesorului.

Eforturile profesorilor de a sprijini dezvoltarea complexă a elevilor au fost completate de inițiativă UNICEF – Școala prietenoasă copiilor – care a extins preocupările exclusive ale profesorilor asupra familie, elevilor înșiși și a comunității. De asemenea, curriculum revăzut și curriculum opțional, precum și mai recenta reformă privind incluziunea și respectiv, sprijinul acordat de către personalului suplimentar, cum ar fi asistenții de clasă, psihologii școlari readuși în spațiul școlar, sunt câteva acțiuni cu impact asupra bunăstării emoționale ale elevilor și profesorilor. În ciuda concentrării din ce în ce mai înguste asupra obiectivelor de realizare academică, este clar că școlile constituie un context social important care poate modela traiectoriile vieții copiilor în ceea ce privește bunăstarea emoțională și sănătatea lor. Pe de o parte, din numeroasele revizuiri ale cercetărilor reiese clar că experiențele școlare pe care le-am avut de a fi agresate sau excluse din punct de vedere social, de practici dăunătoare de instruire și de evaluare și de eșecuri școlare cronice și repetate pot avea efecte pe termen lung asupra bunăstării ulterioare. Astfel, chiar dacă atenția școlilor și a profesorilor a

fost din ce în ce mai mult atrasă de rezultatele obținute în cadrul agendei de standarde, a existat o mișcare semnificativă de a dezvolta strategii discrete bazate pe școală pentru a răspunde nevoilor elevilor în ceea ce privește bunăstarea emoțională. Acest lucru se întâmplă uneori prin activități direcționate cu persoane considerate a fi expuse unor riscuri sau care prezintă deja probleme, uneori prin abordări curriculare cu lecții dedicate și, uneori, prin abordări pe tot parcursul școlii care se concentrează pe angajarea tuturor elevilor, personalului și a altor părți interesate (de exemplu, părinții) schimbări sistemice în întreaga școală.

Cum putem discuta despre bunăstarea copilului, fără a aborda și bunăstarea profesorului?

Instituția de învățământ este cea care ar trebui să asigure bunăstarea profesorului care, la rândul lui, să o poată asigura la elevi. Este la fel de evident că bunăstarea profesorului nu poate fi asigurată exclusiv la nivelul școlii, și nici măcar la nivelul sistemului de învățământ. Ea depinde de mulți alți factori, cum ar fi: resursele financiare alocate, cadrul legal, serviciile de sănătate publică, mentalitățile și valorile promovate în societate, statutul social și prestigiul meseriei etc. Astfel, bunăstarea profesorilor depinde inclusiv de aspecte economice, sociale și culturale profunde, care nu pot fi rezolvate prin aceste standarde. Momentan nu pare verosimilă reforma salarială în domeniul educației. Dar anumite schimbări care să favorizeze confortul profesorilor sunt cu putință. Pe de altă parte, nu trebuie să uităm faptul că scopul profesorului, scopul întregii sale activități este elevul (anume obținerea unor rezultate ale învățării prestabilite - prin curriculum -, dezvoltarea individuală, integrarea socială și profesională etc.), iar standardele în discuție tocmai la acest aspect se referă: calitatea serviciilor educaționale pentru ”cel care învață”, din perspectiva ”celui care învață” și ”celui care realizează predarea/evaluarea”, deopotrivă. Un accent mai puternic și mai sistematic asupra sănătății mintale, a bunăstării sociale și emoționale, care se atestă în ultimul timp, transformă din rădăcini și procesele de politici. Astfel, preocuparea pentru bunăstarea socială și emoțională a elevilor este ferm stabilită în abordarea din cadrul sistemelor de învățământ a mai multor state.

Bunăstarea elevului în context familial

Pe măsură ce cresc, copiii devin tot mai conștienți de ceea ce simt ei și de ceea ce simt ceilalți, adică de sentimentele lor și ale celorlalți. Astfel, ei își pot regla sau controla mai bine emoțiile și pot răspunde la distress-ul altora (Saarni et al., 1998). Ei învață ce anume le provoacă tristețe, frică sau furie și învață să se poarte în consecință. Atunci când părinții reacționează prin dezaprobare sau pedeapsă, frica si furia pot deveni mult mai intense și pot afecta adaptarea socială a copilului (Fabes,Leonard, Kupanoff și Martin, 2001). Copiii care au o stimă de sine ridicată sunt mai dispuși în a-și oferi voluntar ajutorul (Karafantis și Levz, 2004). Părinții stimulează empatia, dezvoltarea prosocială și aptitudinile sociale ale copiilor

atunci când sesizează frământările pe care le au aceștia și îi ajută pe copii să-și rezolve problemele (Bryant, 1987, Eisenberg at al., 1996).

Cele mai importante influențe pe care le exercită mediul familial asupra dezvoltării copiilor vin din atmosfera căminului. Copiii expuși la cearta părinților și la un parentaj slab prezintă anxietate, teamă și depresie, precum și agresivitate, ostilitate, implicarea în acțiuni violente.

Copiii au nevoie să conștientizeze relația de tip cauză-efect dintre gândurile și acțiunile lor și consecințele acțiunilor, tocmai pentru a-și dezvolta o atitudine responsabilă. Cu alte cuvinte, copii pot învăța că, atunci când fac anumite alegeri, apar și consecințele logice sau naturale, cu care ei se vor confrunta. Părinții au un rol important în modelarea comportamentelor copiilor, în rezolvarea situațiilor sociale și de exprimare a emoțiilor. Părintele este un model pentru copil, un model de cum rezolvă o problemă, cum reacționează când este stresat, cum exprimă bucuria, cum împărtășește teama, ce face când îi este teamă că va greși.

Nu poate fi negată nici bunăstarea profesorului, care prin contagiune va crea bunăstare. Starea de bine este o interdependență între mai mulți factori: sănătatea, rezultatele școlare obținute, dezvoltarea psihologică și emoțională, comportamentul social. Aici adăugam relațiile din familie, din școală, din comunitate și cele de la nivel de societate. Această stare presupune un confort pe mai multe planuri, care se consolidează cu sprijin și în armonie cu ceilalți și cu sine.

BIBLIOGRAFIE

1. Anderson Moore, Kristin, Lippman, Laura H., McIntosh, Hugh (2009*). Positive Indicators of Child Well-being: A conceptual framework, measures and methodological issues*, Innocent working Papers no.2009-21

2. Antonesei,L. (2009) (coord.) Ghid pentru cercetarea educatiei. Iasi: Editura Polirom

3. Bradberry T., 2017 *Here is why your attitude is more important than your intelligence. World Economic Forum*.

4. Bradberry T., 2017 *Why personality and not skill makes you a great employee. World Economic Forum*.

5. Calnegru O., 2016 *Cum învaţă creierul nostru?* Pe: https://www.paginadepsihologie. ro/cum-invata-creierul-nostru

6. Gáspár G., 2012 *Ce trebuie să cunoască orice specialist în sănătatea mintală despre dezvoltarea creierului.*. Pe: https://www.paginadepsihologie. ro/ce-trebuie-sa-cunoasca-orice-specialist-insanatate-mintala-despre-dezvoltarea-creierului

7. Global Education Park Finland. Well-being at school. 2018. Pe: http://www.globaleducationparkfinland.fi/lifelong-learning/wellbeing-atschool

8. Happy Schools: A Framework for Learner Wellbeing in the Asia-Pacific. 2016. Pe: http://unesdoc. unesco.org/images/0024/002441/244140e.pdf

9. Ministry of Education, Ontario, Canada. A renewed vision for education in Ontario. 2018. Pe: http://www.edu.gov.on.ca/eng/about/wellBeing. html

10. Rabin C.M. The global search for Education: What will Finland do next? Huffingtonpost, 2013. Pe: https://www.huffingtonpost.com/cm-rubin/finland-education_b_2468823.html

CU PAȘI MICI SPRE EUROPA

Prof. înv. primar ARDELEAN CRISTINA-DANIELA - Școala Gimnazială „I. G. Duca" Petroșani

„Nu tot ce intenționăm, reușim să spunem, nu tot ce se spune se aude, nu tot ce se aude se și înțelege... *"*

Laurențiu Șoitu

Afectată de schimbările economice, politice, sociale etc. ale epocii, societatea românească a căutat să-şi identifice propriile modele şi idealuri, să se sprijine şi să susţină instituţiile româneşti create cu atâta jertfă. Este bine cunoscut respectul şi creditul oferit de români armatei şi învăţământului românesc în special. Chiar dacă politicul a reuşit până în zilele noastre să dicteze sau să monopolizeze în privinţa devenirii şi intereselor naţionale după caz, impunând uneori într-un mod imperativ sistemului de învăţământ direcţiile principale în privinţa educaţiei naţionale, cadrele didactice indiferent de pregătirea lor au încercat de fiecare dată să-şi prezinte propria viziune şi să ţină la distanţă, atât cât se putea, totala implicare sau direcţiune a factorilor politici în cadrul complexului proces de învăţământ.

Modele de urmat există în ţările Europei din care oficial facem parte – ceea ce lipseşte este voinţa de a le urma! Nimeni nu a dovedit, încă, voinţa **reală** de a reforma, astfel încât "reforma" a devenit, în timp, un cuvânt lipsit de conţinut.

Şcoala trebuie să se întoarcă spre elev. Este raţiunea ei de a fi! Această şcoală este finanţată de contribuabilul român şi are ca scop declarat educarea copiilor României. Cu toate acestea, copiii României nu primesc educaţia egală la care au dreptul prin Constituţie, fiind supuşi unui mecanism care le afectează sănătatea, echilibrul afectiv, chiar viitorul. Copiii şi părinţii, dar şi profesorii care au rămas fideli misiunii nobile de a fi dascăli, îşi doresc ca şcoala să fie locul în care elevii devin mai buni, mai drepţi, mai pregătiţi pentru viaţă.

Ca părinţi, avem obligaţia să veghem ca sistemul de învăţământ, pe care îl finanţăm, căruia ne încredinţăm copiii pentru a-i instrui şi educa, să le ofere tot ceea ce le datorează: educaţie, informaţie, afecţiune, respect! Numai astfel ei vor aprecia, respecta şi iubi şcoala, la rândul lor!".

În prezent şcoala românească suferă încă de numeroasele neajunsuri ale reformelor parţiale sau eşuate care au fost iniţiate. Am auzit afirmându-se adesea **ca fiind esenţială reformarea reală a programei, în sensul reducerii gradului de dificultate şi a cantităţii de**

informaţie; de asemenea, diferenţierea programei începând cu clasa a V-a, în funcţie de abilităţile şi înclinaţiile copiilor, identificate prin teste psihologice şi evaluare continuă pe parcursul claselor I-IV. Acest lucru se întâmplă în sistemele educaţionale performante din Europa, în care deja din clasa a V-a copilul urmează un profil conform cu înzestrarea de la natură.

În acest moment, **gradul de dificultate a programei şcolare nu este adecvat vârstei copiilor şi dezvoltării lor individuale**. De asemenea, **programa nu este diferenţiată în funcţie de abilităţile şi interesele lor, ceea ce îi supraîncarcă inuti**l.

Manualele alternative au devenit o cauză de dezechilibru şi o sursă de stress pentru copii! Este inadmisibil să se spună că "manualul nu este decât un auxiliar, de care profesorul poate nici să nu ţină seama – importantă este programa". Elevul nu învaţă după programă! Copiii nu pot învăţa singuri câtă vreme nu e o legătură clară şi precisă între programă, manual, metode de predare şi capacitatea elevului de a se sprijini în manual atunci când învaţă acasă. Manualele alternative nu sunt acordate cu programa, şi nici disciplinele nu sunt acordate între ele. **Este inversată, astfel, ordinea firească a procesului de învăţare: întâi trebuie însuşite şi consolidate elementele de bază**, abia apoi elevului i se poate solicita asimilarea de informaţie cu grad mai ridicat de dificultate!

Procesul de învăţământ se desfăşoară în sistemul: predat-tocit-ascultat-uitat. Atât programele şcolare, cât şi conţinutul manualelor nu permit profesorului libertatea de a-şi construi orele aşa cum ar dori. **Sistemul românesc de învăţământ se bazează pe acumulare cantitativă, nu pe dezvoltarea de competenţe, nu stimulează în nici un fel creativitatea, abilităţile şi curiozitatea copiilor**. Materii precum biologia, chimia, fizica se predau şi se învaţă la tablă – în şcoală nu se mai fac experimente.

În sistemele europene de învăţământ copiii nu se simt constrânşi să vină la şcoală, au cu profesorii o relaţie firească, liberă, există între ei şi profesori de comunicare, elevii nu sunt stresaţi, nu merg la şcoală îngroziţi de cantitatea de materie pe care o au de tocit ori de frica pe care le-o inspiră un profesor atunci când le dă 2 sau 3 dacă n-au ştiut să răspundă la o întrebare.

În multe ţări europene profesorii intră la ore fără catalog, procesul de învăţământ se desfăşoară sub forma unor discuţii libere cu elevii, aceştia nu sunt examinaţi prin scoatere la tablă şi notare, **ci printr-o evaluare continuă a profesorului, cu metode proprii**, de exemplu, elevii care au o contribuţie constantă la discuţii primesc un număr mai mare de puncte. Există şi în România profesori dedicaţi, care au redus mult distanţa dintre catedră şi banca elevului, dar nu există o strategie generală clară pentru schimbare în această direcţie. **Schimbarea**

trebuie să înceapă prin regândirea radicală a felului în care este elaborată programa şcolară, a felului în care sunt concepute manualele şi testele de evaluare, şi mai ales din corelarea gradului de dificultate a programei, manualelor şi testelor cu nivelul real de dezvoltare a copilului pe fiecare treaptă şcolară. Apoi, schimbarea ar trebui să continue cu o regândire a relaţiei profesor-elev, pe coordonatele unui nou tip de relaţie, comunicare şi înţelegere, nu frică şi presiune emoţională. Elevii trebuie încurajaţi să vorbească liber, să spună ce gândesc, să intre într-un dialog în care primesc de la profesor cunoştinţe şi îşi mobilizează resursele intelectuale şi emoţionale pentru a-şi însuşi acele cunoştinţe. Într-o astfel de relaţie profesor-elev va exista în mod fundamental respect şi afecţiune de ambele părţi.

Şcoala românească se află într-un efort continuu de schimbare şi adaptare la cerinţele europene. Pornind de la o cugetare care arată că „munca învățătorului are efect asupra eternității și nu se poate spune niciodată unde se opreşte influenţa sa“, deducem sarcina importantă pe care o avem în calitate de educatori, atunci cănd străbatem drum lung și nu lipsit de obstacole al formării şcolarului.

Bibliografie:

1.***, Didactica Nova, Nr. 4-5-6, anul II, Craiova, 2006.

2. Manolescu Marin, Evaluarea şcolară, Bucureşti, Meteor Press, 2004.

3. Şcoala românească.wordpress.com - Şcoala cum este şi cum ar trebui să fie.

4. Şcoala românească.wordpress.com - Cele X maladii ale şcolii româneşti.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ONLINE SAU ÎNVĂȚĂMÂNTUL CLASIC?

Prof. IOAN ASPRU - Colegiul Național de Informatică "Carmen Sylva" Petroșani

În condițiile actuale învățământul clasic este greu de realizat, în comparație cu învățământul online, care s-a dezvoltat foarte rapid în ultima perioadă. E-learnig-ul presupune utilizarea de platforme de comunicare, asigură elevilor baze de date și posibilitatea de a comunica în timp real de la distanță. Comparativ cu învățământul clasic, unde elevii trebuie să fie prezenți în sala de clasă, având posibilitatea să se documenteze din manuale sau la bibliotecile școlare.

Cele mai utilizate instrumente online sunt:

- Rețele sociale
- E-mail
- Videoconferințe
- Servicii pentru partajarea prezentărilor și conținuturilor grafice
- Chat-ul

Diferite studii realizate în ultimii ani au arătat că utilizarea tehnologiei în educație contribuie la îmbunătățirea rezultatelor elevilor, pe când în varianta clasică se pune accentul pe partea teoretică și mai puțin pe cea practică, în care copiilor li se cere să memoreze.

Altă alternativă a învățământului tradițional este învățământul particular, în care trecând de bariera financiară copiii au un program bine stabilit ținând cont de timpul de învățare, joacă, masă și odihnă. În ultimul timp interesul părinților a crescut pentru acest tip de învățământ în detrimentul celui clasic.

Ca și concluzie putem spune că fiecare metodă de predare-învățare nu este perfectă, are avantaje și dezavantaje. Ideea principală este că orice metodă se aplică trebuie să fie concentrată pe fiecare elev în parte, ținând conte de nevoile lor și capacitatea de înțelegere.

Bibliografie:

www.google.com

EDUCAŢIA ÎN CONTEXTUL EUROPEAN

Prof. BĂCĂIAN LILIANA ANA - Şcoala Gimnazială „I.G.Duca" Petroşani

În Europa, educaţia are rădăcini adânci şi este de o mare diversitate. În 1976, miniştrii din statele membre responsabili cu educaţia au hotărât înfiinţarea unei reţele de informaţii, care să aibă la bază o mai bună înţelegere a politicilor şi structurilor în domeniul educaţiei. Prin această iniţiativă se respecta dreptul fiecărui stat de a decide asupra propriului sistem de învăţământ dar se recunoştea faptul că interacţiunea sistemelor de învăţământ şi formare profesională trebuie coordonată şi îmbunătățită. Reţeaua de informaţii privind educaţia, Euridice, a fost lansată oficial în 1980.

Comunicarea COM (2001) a definit obiectivele concrete viitoare ale sistemelor de educaţie. Acestea vizează, pe de o parte , îmbunătăţirea sistemelor de educaţie şi formare profesională, iar, pe de altă parte, asigurarea accesibilităţii tuturor doritorilor la procesul de învăţare de-a lungul timpului;

În acest context, educaţia este considerată un tip particular de acţiune umană,
o intervenţie sau direcţionare, o categorie fundamentală a pedagogiei.

Educaţia îşi propune două mari deziderate:dezvoltarea conştientă a potenţialului biopsihic al omului şi formarea unui tip de personalitate solicitat de condiţiile prezente şi de perspectiva societăţii.

În acest context putem considera că educaţia de tip european are următoarele caracteristici:

- pune accent pe oameni;
- urmăreşte dezvoltarea unor calităţi umane şi explorarea orizonturilor;
- este orientată predominant spre pregătirea pentru viaţă;
- are în vedere, cu precădere, întrebări asupra existenţei;
- vizează cu precădere dezvoltarea unei stări sau a unei structuri atinse;
- finalitatea în educaţie îmbină viziunea pe termen scurt cu cea pe termen lung;
- activitatea educaţională este dinamică şi flexibilă în acelaşi timp;
- educaţia stimulează idealul fiinţei umane exprimat prin „a fi şi a deveni".

Noţiuni despre Uniunea Europeana se predau în prezent, începând cu ciclul primar la orele de istorie, geografie şi educaţie civică. În aceste manuale există lecţii care abordează tema Uniunii Europene. În acelaşi timp, însă, nu există materiale informative dedicate cadrelor didactice care să sprijine pe deplin acest demers.

În acest context, realizarea unor seminarii de informare a cadrelor didactice şi a unui suport informativ care să le fie destinat, cu informaţii despre Uniunea Europeană şi procesul de aderare al României, era un prim pas în elaborarea unui suport de curs dedicat acestui domeniu, care să vină în sprijinul educaţiei elevilor din învăţământul preuniversitar.

Educaţia este percepută astăzi ca o funcţie vitală a societăţii contemporane deoarece prin aceasta societatea îşi perpetuează existenţa, transmiţând din generaţie în generaţie tot ceea ce umanitatea a învăţat despre ea însăşi şi despre realitate.

Urmărind ca scop fundamental pregătirea tinerilor pentru integrarea în societate, pe de o parte, şi dezvoltarea maximă a potenţialului lor, pe de altă parte, şcoala trebuie să-i ajute pe tineri să se cunoască şi să se accepte, să-şi proiecteze idealuri şi să le interiorizeze în identitatea lor, să-i ajute să conştientizeze şi să-şi asume responsabilitatea pentru a se implica în dezvoltarea societăţii. Educaţia şi şcoala contemporană suportă presiuni tot mai mari din partea celorlalte subsisteme ale societăţii.

Aceste presiuni vin dinspre toate sectoarele de activitate, cărora şcoala le livrează forţa de muncă, dar vin şi din partea elevilor şi a părinţilor; aceştia aşteaptă de la şcoală garanţia succesului social, ceea ce înseamnă concomitent prosperitate materială, dezinvoltură în relaţiile sociale, contribuţia activă la construirea societăţii.

Din punctul de vedere al politicilor sociale, consecinţa acestei viziuni este una extrem de importantă: la ora actuală se preferă investirea resurselor în şcoală, în scopul creşterii calităţii actului educativ, decât în sistemele de control social sau în sistemele de susţinere socială. Această strategie corespunde principiului intervenţiei timpurii, este mai bine să previi, decât să vindeci, şi principiului intervenţiei eficiente: investiţia în şcoală se finalizează în calitatea intelectuală, morală, profesională şi socială a absolvenţilor.

Absolvenţii care probează autonomie intelectuală şi morală, capacitate de adaptare la schimbări, solidaritate şi atitudine deschisă, pozitivă faţă de învăţare sunt mai apţi să-şi rezolve singuri şi corect problemele existenţiale şi vor da dovadă de o conduită dezirabilă social, deci nu vor contribui la creşterea disfuncţionalităţilor sociale.

BIBLIOGRAFIE

1. Ioan Nicola, Farcas Domnica, *Teoria educatiei si notiuni de cercetare pedagogica*, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti,1993
2. Dimitriu – Tiron Elena, *Dimensiunile educatiei contemporane ,Institutul European, 2005*
3. Momanu M., *Teoria educatiei,* Editura Polirom, Iasi

4. Păun, N., Ciceo, G., Finalitatea Europei, Editura Fundaţiei pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2005
5. Pecican, O., Europa, o idée în mers, Editura Fundaţiei Desire, Cluj-Napoca, 2003
6. Vaideanu G., *Educatia la frontiera dintre milenii*, Editura Politehnica, Bucuresti

LA LEÇON DE LANGUE FRANÇAISE COMME DÉMARCHE INTERDISCIPLINAIRE

Prof. BIRO ANA-MARIA - Școala Gimnazială I.D. Sîrbu Petrila

Dû au contexte socio-économique moderne qui a déterminé la parution du CECRL, l'enseignement-apprentissage des langues étrangères a connu des changements significatifs sur le plan de la psycholinguistique et de la méthodologie, offrant une nouvelle perspective qui est devenue un domaine de la linguistique appliquée. Aujourd'hui, la langue étrangère enseignée dans les écoles professionnelles doit recevoir un caractère de plus en plus fonctionnel, empruntant une bonne partie du lexique aux disciplines de qualification professionnelle. Elle essaie de s'encadrer et de se définir comme pédagogie réaliste, globale, centrée sur l'élève, adaptée aux intérêts et aux besoins de celui-ci, en se transformant pour l'apprenant dans un équipement socio-intellectuel.

Par conséquent, le choix et l'approche des textes techniques de spécialité au lycée de qualification professionnelle doivent servir un objectif important, celui du développement de la performance communicative usuelle des élèves par l'exercice de la communication technique en vue de la future formation professionnelle de ceux-ci.

En ce qui concerne les types de textes utilisés en classe, on a identifié quatre types, les textes des manuels, les textes des méthodes d'apprentissage du FLE, les documents authentiques et les textes authentiques fabriqués.

1. **Les textes des manuels scolaires** sont les textes les plus utilisés en classe de français malgré les quelques inconvénients comme : le langage attentivement soutenu, « trop » littéraire et, par conséquence, peu naturel, les thèmes qui ne correspondent pas toujours aux intérêts des apprenants, les mêmes types de textes peu variés. En général, les textes des manuels sont soit des textes littéraires qui n'habituent pas les apprenants à la difficulté de lire et comprendre plus tard des textes techniques, soit des textes spécialement fabriqués pour illustrer un problème de grammaire. Au cas où le manuel comprend aussi des documents authentiques, ceux-ci seront toujours plus ou moins modifiés ce qui détermine l'effacement de la mise en page initiale ou certains effets typographiques de mise en vedette.

2. Les **méthodes de français** sont très utiles mais il est assez difficile de combiner de pareils livres avec le manuel utilisé à la classe. La solution la plus pratique serait de suivre le manuel et de choisir dans le livre de méthode des thèmes en relation avec le sujet abordé dans le manuel, en remplaçant, si possible, les types étudiés dans le manuel.

3. Les **documents authentiques** représentent tout texte qui n'a pas été écrit dans un but d'apprentissage linguistique ou communicatif particulier, par exemple publicités, articles de journal ou de magazine, lettres, écrits administratifs, etc. Les avantages d'utiliser des documents authentiques sont d'une part, celui de mettre le lecteur en présence des exemples "réels" d'emploi de la langue et d'autre part, jouir de leur grande diversité : il y a des textes authentiques pour la plupart des situations d'enseignement-apprentissage. Les didacticiens sont d'avis qu'il serait possible et même recommandable de construire un programme d'enseignement centré sur des documents authentiques.

4. Un autre type de texte utilisé dans l'enseignement du français langue étrangère est le **texte authentique fabriqué**, celui-ci "imite" un texte authentique dans le but de faciliter la lecture aux apprenants. Le texte fabriqué peut garder le sujet d'un texte authentique en simplifiant le langage ou en remplaçant les mots et les structures difficiles. Ce type de texte est très utile surtout aux débutants qui ne disposent pas de bagage linguistique suffisant pour aborder les textes authentiques.

Contrairement au langage esthétique qui a un caractère plutôt affectif et suggestif, le langage technique et spécialisé a un caractère mono-référentiel pour éviter les confusions et l'ambiguïté. Il faut aussi mentionner que la grammaire du langage technique sans être différente de la grammaire générale, se définit comme une grammaire sélective, restrictive, essentielle, caractérisée par des schémas syntaxiques préférés et rigides qui visent sa fonctionnalité.

Dans ce cas, la mission du professeur qui enseigne dans ce contexte consiste à élaborer une méthodologie complète, ouverte et adéquate aux tâches formatives et efficaces, la classe de FLE devenant un acte de culture durant lequel on assure le transfert d'un contenu conceptuel correct et d'une information intéressante par des structures lexico-grammaticales adéquates mais aussi le transfert d'un message de culture et civilisation qui contribue au développement d'une personnalité pleine de ressources, propre au XXIe siècle.

Ce langage technique apparaît dans le cadre d'un enseignement centré sur les nécessités des élèves orientés vers une profession technique, un enseignement qui tient compte de leurs particularités psychiques et vise, par une nouvelle motivation, un type d'apprentissage conscient, actif et immédiatement efficace. Pour toutes les classes de l'école technique mais en spécial pour XIe et XIIe classes, il est important d'intégrer des textes authentiques de spécialité et faire exercer le langage technique par de diverses stratégies :

- Stratégies fonctionnelles-communicatives qui assurent à la langue son rôle de communication orale ou écrite dans un certain domaine imposé par la situation ou la société.

- Stratégies cognitives pour l'acquisition des habiletés de documentation et information dans la profession choisie, ce qui va imposer de nouvelles tâches formatives telles que le besoin d'apprendre le langage scientifique et technique et surtout la formation des possibilités d'opérer à l'aide d'une terminologie de spécialité et d'interpréter des phénomènes et des procès techniques.

La stratégie didactique est divisée en plusieurs étapes, d'abord, on essaie de former et de développer des habitudes et des habiletés de compréhension orale et écrite des textes techniques de spécialité par :

- La lecture ou l'audition du texte.
- L'enrichissement des connaissances des élèves par l'acquisition du vocabulaire de spécialité.
- La fixation et la consolidation des structures morphosyntaxiques, surtout de celles qui sont considérées les plus fréquentes et les plus caractéristiques du style scientifique ou technique.

Pendant la deuxième étape, l'enseignant suivra un objectif important, celui de la formation et du développement de la capacité ou de la compétence de production, de communication orale ou écrite. Parmi les pratiques de classe qui contribuent à mieux développer la compétence de communication, on identifie l'utilisation de documents authentiques, discours et textes, cette pratique permet aux élèves de se rendre compte du fonctionnement des différentes composantes de la compétence communicative. On peut proposer aux apprenants des activités sur des actes de parole, ce qui permet de toucher le problème de la correspondance entre la forme et le sens. L'analyse des pages de publicité permet d'intégrer à l'analyse du discours la prise de conscience des formes de « savoirs partagés » qui constituent les « implicites culturels » de toute communauté sociale. Une pratique de classe favorite à faire communiquer oralement est le jeu de rôle qui permet de prendre conscience de la nécessité de maîtriser non seulement un code linguistique mais aussi des règles sociolinguistiques à la base des comportements.

Pour chaque étape de la leçon, le professeur doit préciser les objectifs concrets qu'il se propose afin de pouvoir concevoir et élaborer une stratégie didactique souple et ouverte en ce qui concerne le choix des méthodes, des techniques et des procédées qui soient le plus variés possible. Le travail par groupes est le plus indiqué comme forme d'organisation de la classe, n'oubliant pas tout de même le respect pour le rythme individuel d'apprentissage propre à chaque membre du groupe. La motivation de l'élève est très importante aussi dans le processus d'apprentissage, l'efficacité de son travail est liée à son désir d'explorer et découvrir le monde qui l'entoure.

Du point de vue interdisciplinaire, le triangle enseignement-recherche-application pratique implique les étapes suivantes :

- l'Acquisition, la maîtrise et l'intégration des connaissances interdisciplinaires dans l'enseignement de la compétence de communication en français langue étrangère.
- L'utilisation d'une méthodologie adéquate en classe de français qui va équilibrer l'aspect passif-actif de la dichotomie langue-langage du vocabulaire de l'élève. Il faut trouver des méthodes et des techniques d'enseignement-apprentissage à l'aide desquelles l'élève apprend dans un certain contexte le jargon technique de sa qualification professionnelle.
- La nécessité d'exercer continuellement la langue, la communication en français par des exercices variés qui favorisent le développement des compétences de communication. Il faut utiliser activement, pratiquement, ce jargon intégré dans des situations de communication variées.

Bibliographie

1. GEORGESCU, Corina-Amalia – *La didactique du français langue étrangère: tradition et innovation*, éd. Tiparg, 2011
2. MARCU, Tiberiu – *Repere în didactica limbilor străine*, éd. Cartea Universitară, Bucureşti, 2004
3. http://www.unesco.org/education/pdf/31_14_f.pdf - d'Hainaut, Louis – *l'Interdisciplinarité dans l'enseignement général*, 1986.

EDUCAȚIA NONFORMALĂ

Prof. BLÎNDU LAVINIA– Colegiul Tehnic ,,General Gheorghe Magheru" Tg-Jiu

Omul este definit prin preferința sa pentru ludic, jocul *de-a v-ați ascuns* ilustrând tentativa noastră de a cunoaște și de a ascunde lumea, de a înțelege totul, căutarea fiind fundamentul acestui spectacol al omenescului. Jocul sacru al cuvintelor relevă nevoia de a da sens unei existențe sau lumii, lectura devenind canalul prin care omul intră în contact cu spiritul, scriitorii dobândind statutul de „agenți ai lumii". Actul lecturii înalță ființa umană și conferă viață cărții, nevoia de a citi fiind rezultatul unei *domesticiri* care în mod surprinzător, pentru cei mulți și ignoranți, a determinat evoluția umanității. Prin lectură deprindem obiceiul de *a gândi cu mintea noastră*, act devenit o excepție în epoca în care trăim. Fără îndoială una dintre cele mai frumoase definiții ale lecturii îi aparține lui Gabriel Liiceanu, ,,dans cu o carte", întâlnire cu frumosul și depășire a granițelor temporale și spațiale, modelare spirituală prin intermediul ,,scrierilor groase"(Gabriel Liiceanu). Educația nonformală trebuie să găsească acele modalități de satisfacere a celor zece nevoi umane inventariate de Solomon Marcus: nevoia de a da un sens vieții, la nivel elementar; nevoia de împrospătare; nevoia de întrebare și de mirare; nevoia de îndoială și de suspiciune; nevoia de greșeală și de eșec; nevoia de joc; nevoia de identitate; nevoia de omenesc și de omenie; nevoia de cultură și nevoia de transcendență – lectura răspunde acestor nevoi, ceea ce explică demersul meu de a prezenta două activități cu caracter nonformal care valorizează contactul cu lumea cuvintelor.

Marea provocare a profesorului de limba și literatura română constă în renunțarea la prejudecăți și la abordarea tradițională a literaturii, ceea ce presupune căutarea și găsirea unor modalități de apropia elevul de literatură, ceea ce implică organizarea unor activități nonformale care să stimuleze lectura de plăcere și pe cea critică, în cazul lectorului inițiat. Demersul cadrului didactic trebuie susținut de familie și de instituțiile culturale care au misiunea de a promova lectura, precum și de marile librării - un exemplu în acest sens este o campanie organizată în urmă cu 10 ani, intitulată *Instigare la lectură. Cartea care seduce, lectura de plăcere*, prin intermediul căreia librăria devine un spațiu al întâlnirii cu cartea, cu oamenii care scriu, un loc al dialogului dintre generații. Consider că cele mai eficiente metode de stimulare a lecturii de plăcere sunt următoarele activități: cercurile de lectură și de scriere creativă, redactarea revistelor școlare, concursurile școlare (*Lectura ca Abilitate de Viață, Lecturiada elevilor, Bătălia Cărților*), concursuri de creație literară, cercuri dramatice, vizionări de filme, excursii, târgul de carte. Cercurile de lectură și de scriere creativă sunt în

contextul actual o modalitate de stimulare a lecturii de plăcere, deoarece textele abordate sunt propuse sau scrise de tinerii lectori, selecția aparținându-le în totalitate, profesorului revenindu-i misiunea de observator sau mediator/îndrumător – o condiție a reușitei acestor activități este atmosfera, ce presupune renunțarea la statutul superior al profesorului, posesor al adevărului absolut și încurajarea libertății de expresie.

Am ales să prezint proiectul coordonat de Biblioteca Județeană „Christian Tell” Gorj, *CLUB-TEEN READERS,* care a presupus participarea elevilor din șase licee din Tg-Jiu la activități cu caracter interdisciplinar, respectiv crearea unor povestiri digitale. Scopul proiectului menționat anterior a fost de a stimula interesul pentru lectură prin înființarea Clubului de Lectură „TEEN-READERS”, în cadrul căruia elevii au venit în contact cu noutățile editoriale, dar au fost inițiați în procesul de creare a unor *digital stories* prin intermediul programului de editare și creare de filme scurte Movie Maker. Un element esențial al acestui proiect este faptul că au fost alese de către adolescenți cărți care corespund orizontului de așteptare propriu, unele dintre acestea având parte de ecranizări, cinematografia contribuind la promovarea lecturii în rândul tinerilor, sincretismul acesteia fiind un atu în societatea contemporană. În prima etapă a proiectului, elevii au citit cărțile alese de fiecare echipă din oferta bibliotecii partenere, în cea de-a doua etapă au fost inițiati în lumea filmului digital de către coordonatorul proiectului, respectiv de către ceilalți participanți care au utilizat în prealabil programul Movie Maker. În etapa următoare, fiecare echipă a realizat un scenariu pornind de la cartea aleasă și a selectat imagini și piese muzicale care să reprezinte coloana sonoră a poveștii digitale. Ultima etapă a presupus procesul de elaborare a filmului care reduce la esență povestea cărții. Volumul ales de elevii mei a aparținut unei prozatoare americane, Ava Dellaira, *Scrisori de dragoste pentru cei plecați*, care reprezintă confesiunea unei adolescente despre provocările vieții sale, despre moarte, dar și despre frumusețea ascunsă în banalitatea vieții moderne, Laurel salvându-se prin scrisorile adresate oamenilor admirați de sora sa, muzicieni, scriitori, pionieri ai zborului, actori, suferința fiind elementul care îi apropie. În urma participării la acest proiect, elevii au dobândit competențe digitale, dovedind capacitatea de a lucra în echipă prin asumarea unor responsabilități, lectura devenind pretextul unei experiențe care contribuie la dezvoltarea lor personală și culturală. Biblioteca însăși devine un spațiu al dezvoltării comunității, al afirmării personalității tinerilor, al promovării spiritului critic și al libertății de expresie.

Cea de-a doua activitate care contribuie la promovarea stării de bine în școala în care activez este clubul de dezbatere, organizat sub patronajul ARDOR (proiectul se numește FUTURE CITIZENS 2.0), formatul promovat fiind World Schools, prin intermediul căruia

valorificăm competențele de comunicare, argumentul și contraargumentul devenind instrumente în cadrul ședinței, al cărei punct de plecare este moțiunea – afirmația care poate genera puncte de vedere din perspectiva ambelor echipe, Guvernul și Opoziția. În cadrul primelor ședințe, elevii sunt inițiați în tainele argumentării, exemplu în acest sens fiind cele două structuri de bază ale acesteia – SEXI/ARD; raționamentele realizându-se prin inducție, deducție, analogii, respectiv prin apelul la autoritate. Ulterior sunt învățați să contraargumenteze în patru pași, să identifice erorile de logică. Li se prezintă membrilor structura formatului, modul în care se realizează construcția cazului, dar și elemente care vizează stilul, strategia, conținutul, cunoștințele necesare acestei activități. Debate-ul nu se reduce la competențele de comunicare, ci vizează tehnici de documentare, creativitatea elevilor, fair-play.

Activitățile nonformale menționate contribuie la dezvoltarea gândirii critice, la formarea spiritului civic, la promovarea actului artistic și nu în ultimul rând la integrarea socială a participanților, element asociat eficienței demersului educațional ideal.

Bibliografie:

Dellaira, Ava, *Scrisori de dragoste pentru cei plecați,* Editura Trei, București, 2016.

Liiceanu, Gabriel, *Declarație de iubire,* Editura Humanitas, București, 2006.

Marcus, Solomon, *Zece nevoi umane,* Editura Spandugino, București, 2015.

INTERACTIVITATEA – FORMĂ EFICIENTĂ DE ORGANIZARE A UNUI ÎNVĂŢĂMÂNT CENTRAT PE ELEV

Prof. înv. primar BOLOG RODICA - Școala Gimnazială I. D. Sîrbu Petrila

*"Învăţarea în grup exersează capacitatea de decizie şi de iniţiativă, dă o notă mai personală muncii, dar şi o complementaritate mai mare aptitudinilor şi talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susţinută de foarte multe elemente de emulaţie,de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă."(*IOAN CERGHIT, 1997, p. 54*)*

Metodele interactive urmăresc optimizarea comunicări, observând tendinţele inhibitorii care pot apărea în interiorul grupului".

Interactivitatea presupune atât cooperarea cât şi competiţia care este o activitate orientată social, în cadrul căreia individul colaborează cu ceilalţi pentru atingerea unui ţel comun. Ele nu se sunt antitetice; ambele implică un anumit grad de interacţiune, în opoziţie cu comportamentul individual.

O soluţie ar fi pentru realizarea unui învăţământ modern centrat pe elev, abordarea, ca formă de activitate cu elevii, activităţii în echipe de elevi. Această abordare este necesară şi evidentă ca soluţie a unui învăţământ modern, centrat pe elev, instrument metodologic, prin reconsiderarea caracteristicilor procesului de învăţământ, a pregătirii acţiunilor, a organizării şi realizării situaţiilor specifice, din perspectiva criteriilor de eficienţă.

Activitatea în echipe de elevi presupune rezolvarea sarcinii didactice de către toţi membrii echipei, împreună contribuind fiecare la realizarea cerinţelor date. În funcţie de conţinutul sarcinii, profesorul stabileşte rolul fiecărui membru al echipei pentru ca acesta să-şi asume responsabilităţi pentru rezolvarea de probleme. În acest context propunem modele de abordare praxiologică a muncii în echipă la disciplina biologie, cu valoare ipotetică, explicativă, instrumentală, operaţională de optimizare a unui învăţământ modern centrat pe elev.

Metoda Mozaicului este o strategie bazată pe învăţarea în echipă.

Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină expert. El are în acelaşi timp şi responsabilitatea transmiterii informaţiilor asimilate, celorlalţi colegi.

Etape şi faze:

1. Pregătirea materialului de studiu:

- profesorul stabileşte tema de studiu şi o împarte în 4 subteme
- realizează o fişă-expert în care trece cele 4 subteme propuse şi care va fi oferită fiecărui grup.

2. Organizarea colectivului în echipe de învăţare de câte 4–5 elevi (în funcţie de numărul lor în clasă).

- fiecare elev din echipă, primeşte un număr de la 1 la 4–5 şi are ca sarcină să studieze în mod independent, subtema corespunzătoare numărului său.
- un elev trebuie să devină expert în problema dată. De exemplu, elevii cu numărul 1 din toate echipele de învăţare formate, vor aprofunda subtema cu numărul 1. Cei cu numărul 2 vor studia subtema numărul 2, şi aşa mai departe.

Faza independentă:

- fiecare elev studiază subtema lui, citeşte textul corespunzător. Acest studiu independent poate fi făcut în clasă sau poate constitui o temă de casă, realizată înaintea organizării mozaicului.

3. Constituirea grupurilor de experţi:

- după ce au parcurs faza de lucru independent, experţii cu acelaşi număr se reunesc, constituind grupe de experţi pentru a dezbate problema împreună. Astfel, elevii cu numărul 1, părăsesc echipele de învăţare iniţiale şi se adună la o masă pentru a aprofunda subtema cu numărul 1. La fel procedează şi ceilalţi elevi cu numerele 2, 3, 4 sau 5.

Faza discuţiilor în grupul de experţi:

- elevii prezintă un raport individual asupra a ceea ce au studiat independent. Au loc discuţii pe baza datelor şi a materialelor avute la dispoziţie, se adaugă elemente noi şi se stabileşte modalitatea în care noile cunoştinţe vor fi transmise şi celorlalţi membrii din echipa iniţială.
- fiecare elev este membru într-un grup de experţi şi face parte dintr-o echipă de învăţare.

Scopul comun al fiecărui grup de experţi este să se instruiască cât mai bine, având responsabilitatea propriei învăţări şi a predării şi învăţării colegilor din echipa iniţială.

4. Reîntoarcerea în echipa iniţială de învăţare.

Faza raportului de echipă:

- experţii transmit cunoştinţele asimilate, reţinând la rândul lor cunoştinţele pe care le transmit colegii lor, experţi în alte subteme.
- specialiştii într-o subtemă pot demonstra o idee, citi un raport, folosi computerul, pot ilustra ideile cu ajutorul, desenelor, fotografiilor.
- membrii sunt stimulaţi să discute, să pună întrebări şi să-şi noteze, fiecare realizându-şi propriul plan de idei.

5. Evaluarea

Faza demonstraţiei:

- grupele prezintă rezultatele întregii clase.

În acest moment elevii sunt gata să demonstreze ce au învăţat. Profesorul pune întrebări, cere un raport sau un eseu ori poate da spre rezolvare fiecărui elev o fişă de evaluare.

Dacă se recurge la evaluarea orală, atunci fiecărui elev i se va adresa o întrebare la care trebuie să răspundă fără ajutorul echipei.

Starbursting (eng. "star" = stea; eng. "burst" = a exploda), este o metodă nouă de dezvoltare a creativităţii, similară brainstormingului. Începe din centrul conceptului şi se împrăştie în afară, cu întrebări, asemenea exploziei stelare.

Cum se procedează:

Se scrie ideea sau problema pe o foaie de hârtie şi se înşiră cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Un bun punct de plecare îl constituie cele de tipul: ***Ce?, Cine?, Unde?, De ce?, Când?.*** Lista de întrebări iniţiale poate genera altele, neaşteptate, care cer şi o mai mare concentrare.Scopul metodei este de a obţine cât mai multe întrebări şi astfel cât mai multe conexiuni între concepte. Este o modalitate de stimulare a creativităţii individuale şi de grup.

ETAPE:

1. Propunerea unei probleme;
2. Colectivul se poate organiza în grupuri preferenţiale;
3. Grupurile lucrează pentru a elabora o listă cu cât mai multe întrebări şi cât mai diverse.
4. Comunicarea rezultatelor muncii de grup.
5. Evidenţierea celor mai interesante întrebări şi aprecierea muncii în echipă.

Facultativ, se poate proceda şi la elaborarea de răspunsuri la unele dintre întrebări.

Concluzie

În activitatea de predare-învăţare, activ este elevul care depune efort de reflecţie personală, interioară şi abstractă, care întreprinde o acţiune mintală de căutare, de cercetare şi redescoperire a adevărurilor şi conceptelor specifice acestei discipline, de elaborarea a noilor cunoştinţe.

Bibliografie

1. CERGHIT IOAN, 1997, *Metode de învăţământ,* Bucureşti, Editura R. A. Didactică şi Pedagogică
2. CUCOŞ CONSTANTIN, 1996, *Pedagogie,* Iaşi, Editura Polirom
3. IORDACHE ION, 2004, *Metodica predării-învăţării biologiei,* Iaşi, Editura Solaris
4. JOIŢA ELENA, 2003, *Pedagogia-Educaţie şi Curriculum,* Craiova, Editura Universitaria

CONSILIERE, ORIENTARE, EDUCAȚIE, FORMARE ŞI TINERET

Prof. BUCȘI-VELESCU DORINA- Liceul Tehnologic Dimitrie Leonida Petroșani

Fiecare ţară din UE îşi stabileşte propria politică în domeniul educaţiei. În acelaşi timp, Uniunea sprijină statele membre în stabilirea unor oboective comune şi în ceea ce priveşte schimbul de bune practici. În viitor, succesul ei va depinde de o populaţie cu un nivel de educaţie ridicat, care îi va permite să fie competitivă într-o economie globalizată, bazată pe cunoaştere. De asemenea, UE finanţează programe prin care îi ajută pe cetăţeni să studieze, să se formeze, să urmeze un stagiu de pregătire sau să facă un voluntariat în străinatate, precum şi să promoveze învăţarea limbilor străine şi învăţarea on- line.

Pentru perioada 2007-2013, UE a alocat aproape 13 miliarde de euro unor programe menite să stimulezeînvăţarea de-a lungul vieţii şi schimburile internaţionale. Principalele programe sunt:

1. Leonardo da Vinci: sprijină formarea profesională, în special prin plasarea tinerilor ucenici şi stagiari în întreprinderi din alte ţări şi prin proiecte de cooperare între instituţiile de formare profesională şi întreprinderi;
2. Studii în străinătate în cadrul programului Erasmus: din 1987 şi până în prezent, au efectuat stagii Erasmus 2,5 milioane de studenţi şi cadre universitare. Erasmus Mundus le permite absolvenţilor de studii superioare şi cadrelor universitare din toată lumea să îşi obţină diploma de master sau de doctorat urmând cursuri organizate de universităţi europene;
3. Grundtvig: finanţează programe de formare pentru adulţi, în special parteneriate şi reţele;
4. Comenius: oferă un cadru de cooperare între şcoli şi profesori, facilitează schimburile de elevi între licee şi dezvoltarea parteneriatelor şcolare cu ajutorul internetului (eTwinning);
5. Acţiunile Marie Curie: le oferă cercetătorilor, începând cu cei care au absolvit studii postuniversitare, posiblitatea de a se forma profesional şi de a beneficia de oportunităţi internaţionale.

Recunoaşterea calificărilor profesionale la nivel european reprezintă o prioritate.

De asemenea, multe dintre aceste programe sunt deschise participării elevilor, profesorilor şi instituţiilor de învăţământ din alte ţări, în special din cele aflate în imediata

vecinătate a UE sau care intenţionează să adere la Uniune. UE promovează, în egală măsură, schimburi şi cursuri pe tema integrării europene cu aproximativ 80 de ţări din întreaga lume.

Documentele Europass îi ajută pe cetăţeni să îşi prezinte competenţele şi calificările folosind un format standard, care le permite angajatorilor să identifice mai uşor calificările acordate în alte ţări, iar lucrătorilor să îşi caute un loc de muncă în străinătate.

Iniţiativa Tineretul în mişcare are drept obiectiv să amelioreze educaţia tinerilor şi să le sporească şansele de a găsi un loc de muncă, prin măsuri menite să:

- sporească relevanţa educaţiei şi formării;
- încurajeze un număr mai mare de tineri să profite de burse europene pentru a studia sau pentru a urma cursuri de formare în altă ţară;
- îndemne ţările UE să simplifice trecerea de la statutul de student la cel de angajat.

Strategia UE pentru tineret (2009) îşi propune să le ofere şanse egale tinerilor la nivel de învăţământ şi pe piaţa muncii şi îi încurajează pe aceştia să fie cetăţeni activi şi să participe la viaţa societăţii.

Tineretul în acţiune militează pentru implicarea în proiecte comunitare şi de sprijin, care să le dea tinerilor sentimentul că sunt cetăţeni europeni (de exemplu prin misiuni de voluntariat în altă ţară, prin intermediul Serviciului european de voluntariat. În perioada 2007-2013, UE a investit în aceste activităţi aproape 900 de milioane de euro.

Începând din 2014, rolul FSE va fi consolidat: Se va asigura o masă critică de capital uman printr-o cotă minimă garantată din FSE în cadrul finanțării politicii de coeziune în fiecare stat membru. Împreună cu alocarea specială de 3 miliarde € pentru inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, se va ajunge la investiții de peste 74 de miliarde € destinate europenilor în următorii 7 ani.

Promovarea egalității dintre femei și bărbați și a oportunităților egale pentru toți, fără nicio discriminare, va fi integrată în toate acțiunile și susținută prin inițiative specifice. Se pune accent sporit pe combaterea șomajului în rândul tinerilor. Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor se va adresa regiunilor în care șomajul în rândul tinerilor depășește 25 %, venind în ajutorul tinerilor care nu sunt nici încadrați în muncă, nici înscriși într-un program de învățământ sau de formare. Cel puțin 6 miliarde € vor fi alocate pentru a susține eforturile statelor membre de a-și pune în practică planurile de implementare a garanției pentru tineret.

ÎNCREDEREA ÎN SINE A COPIILOR

Prof. logoped BUDELECAN ELENA-CJRAE HD- ȘC. GIMN. NR. 3 LUPENI

Personalitatea noastră se construiește combinând zestrea genetică a fiecăruia, mediul în care creștem și educația primită. Astfel, personalitatea este o construcție socială constituită prin învățare și interacțiune cu ceilalți, care contează în drumul devenirii noastre atât ca modele, cât și ca termeni de referință. Încrederea în sine este vitală pentru fericirea, sănătatea și succesul viitor al copilului. Copiii încrezători în sine sunt mai bine pregătiți pentru a face față presiunii, responsabilității, frustrărilor, provocărilor și emoțiilor pozitive și negative.

Atunci când vorbim despre încrederea în sine este necesar să clarificăm trei concepte și anume:

- Imaginea de sine
- Respectul de sine
- Stima de sine

Imaginea de sine

Imaginea de sine înseamnă cum ne percem noi pe noi înșine din punct de vedere fizic, emoțional, spiritual, social și școlar sau altfel spus imaginea noastră mentală. Părerea noastră despre noi înșine ne influențează comportamentele fie într-un mod pozitiv, fie într-un mod negativ. Imaginea de sine este foarte importantă în dezvoltarea copilului (percepția propriei persoane, schema corporală, lateralitatea, motricitatea, independența, autonomia) și stă la baza formării stimei de sine, a încrederii în sine, a funcționalității și dezvoltării abilităților copilului ca viitor adult. Construirea imaginii de sine a copilului începe cu a face distincția între eu și ceilalți, între nevoile mele și lumea înconjurătoare.

Conceptul de sine al copiilor preșcolari nu este calitativ diferit de cel al copiilor mai mari sau al adulților. Copiii se pot gândi la ei înșiși ca având trăsături și abilități și pot să facă raționamente despre respectul de sine. Pe de altă parte, această capacitate ridicată de autoevaluare înseamnă și că cei mici pot să se descurajeze în fața eșecurilor. Atunci când imaginea de sine este bună, copiii au relații armonioase cu cei din jur, se acceptă așa cum sunt, devin entuziaști și motivați să realizeze ceea ce și-au propus. O imagine de sine negativă aduce cu sine comportamente de evitare sau de eșec și o lipsă a motivației.

Respectul de sine

Respectul de sine reprezintă gradul de mulțumire față de propria persoană, o acceptare a calităților și aspectelor de îmbunătățit proprii. Acesta condiționează încrederea în sine. Bazat

pe imaginea pe care fiecare o are despre persoana sa, respectul de sine devine o coordonată importantă a existenței noastre care ne influențează deciziile.

Stima de sine

Stima de sine are numeroase definiții oferite de către cercetători, dar conform *Dicționarului de Psihologie* (2006) stima de sine reprezintă o trăsătură de personalitate în raport cu valoarea pe care un individ o atribuie persoanei sale. Printre cele patru nevoi fundamentale se numără nevoia oamenilor de a-și intensifica stima de sine. Conform cercetătorilor din domeniul psihologiei există patru tipuri de stimă de sine:

1)Înaltă și stabilă – persoana face dovadă de convingere în exprimarea punctului său de vedere; când este contrazis își ascultă interlocutorul fără a fi tensionat și va încerca să-l convingă, nu să-l destabilizeze.

2)Înaltă și instabilă – persoana percepe eșecul și critica ca pe un pericol și încearcă să-și afișeze în exces calitățile sau succesele; tinde să monopolizeze timpul într-o discuție;

3)Scăzută și instabilă – persoanele cu o astfel de stimă de sine sunt foarte sensibile, nu vorbesc prea mult, se prezintă cu modestie; când își spun părerile o fac cu prudență, urmărind reacțiile celor din jur;

4)Scăzută și stabilă - această persoană riscă să treacă nebăgată în seamă; trebuie să fie solicitată pentru a vorbi, și în acest caz, preferă să se afilieze părerilor emise înaintea ei; dacă i se cere să fie mai explicită suferă și poate emite păreri destul de negative.

În formarea stimei de sine un rol important îl au părinții, profesorii, colegii de clasă/ școală, prietenii apropiați. Unii oameni cred că stima de sine înseamnă încredere în sine, dar încrederea este inclusă în aceasta. Stima de sine nu este o trăsătură psihică dată pentru totdeauna, ea se poate modifica datorită unor evenimente de viață sau a deciziei persoanei de a se schimba.

Încrederea în sine

Am încredere că voi reuși! Nu sunt suficient de bun! Pot să fac sau măcar voi încerca! Îmi e frică să nu greșesc! sunt doar câteva exemple de mesaje pe care le auzim frecvent în grupă/clasă. Dezvoltarea socio-emoțională a copiilor presupune, printre multele altele, și dezvoltarea încrederii în sine. Aceasta se bazează pe modelul de educație oferit de către familie și ulterior de către școală. Ea se transmite prin exemplul personal și prin conversație. Nu servește la nimic să-l încurajezi pe copil să-și accepte eșecurile, dacă tu însuți nu procedezi astfel. Copiii judecă convingerile adulților după fapte și mai puțin după sfaturi. Încrederea în sine reprezintă valorizarea propriei persoane, să știi care îți sunt punctele tari și cum le poți

folosi pentru a le arăta celorlalți acest lucru. Încrederea în sine se educă și nu este ceva cu care te naști.

Provocarea pentru orice cadru didactic vine din găsirea soluțiilor potrivite pentru a le dezvolta copiilor încrederea în sine. Cum putem crește încrederea în sine a copiilor în mediul academic?

- Prin crearea de oportunități de afișare a abilităților personale

-Prin încurajarea perseverenței

-Prin încurajarea curiozității

-Prin oferirea de feedback pentru ceea ce fac nu pentru ceea ce sunt

-Prin oferirea de exemple personale pozitive

-Prin noi provocări

-Prin neamestecul în rezolvarea propriilor probleme

-Prin oferirea de suport atunci când are nevoie

-Prin crearea unui mediu sigur

-Prin practicarea unui sport

-Prin timp pentru joacă

-Prin realizarea de jocuri de rol, a serbărilor etc.

Deși sunt studii care au demonstrat că școala pare să contribuie la declinul încrederii în sine a copilului din cauza intimidării dacă pe tot parcursul derulării activităților specifice de peredare-învățare-evaluare veți avea în vedere următoarele comportamente, acestea vor duce, în timp, la dezoltarea încrederii în sine a copiilor:

-Aveți permanent contact vizual cu copiii, astfel încât să fie clar pentru aceștia că ascultați ceea ce au de spus.

- Spuneți-le pe nume!

-Acceptați-le emoțiile și validați-le!

-Împărtășiți-le propriile emoții și sentimente pentru a-i ajuta să și le exprime pe ale lor.

-Încurajați-i des! Există o mare diferență între încurajare și laudă. Una răsplătește persoana, iar cealaltă răsplătește sarcina. Lauda poate face un copil să simtă că merită doar dacă realizează ceva fără cusur. Încurajarea, pe de altă parte, recunoaște efortul, implicarea acestuia în activitatea desfășurată. De exemplu: ”Acest desen este minunat!” versus ”Chiar ai muncit mult pentru acest desen! Ai făcut o treabă excelentă!”

-Oferițile sarcini speciale, pe lângă cele care țin de contextul de învățare specific școlii. De exemplu: poate fi asistentul dumneavoastră, poate avea grijă o zi de plantele din clasă, poate realiza o decorațiune pentru sala de clasă etc. Fiți creativi!

-Cereți sfaturi sau opinii copiilor cu privire la situații potrivite vârstei și apreciați-i pentru ideile lor. Acest lucru demonstrează că și adulții au nevoie de ajutor uneori şi este în regulă să ceară acest lucru.

-Ajută-ți copiii să-și stabilească și să respecte obiectivele personale.

-Oferiți-le sentimentul de apartenență la grup. Puteți face acest lucru punând fotografii ale copiilor în clasă, lucrări personale despre interesele și abilitățile lor etc.

-Oferiți-le posibilitatea de a desfășura activități extrașcolare.

Bibliografie:

Băban, A. (1998), *Stres și personalitate*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Marica, S., *Introducere în psihologia socială*, Editura Fundației România de Mâine, Bucuresti,2008.

Iluț, P., *Sinele și cunoașterea lui. Teme actuale de psihosociologie*, Iași, Polirom, 2001.

Lelord, F., André, C., *Cum să te iubești pe tine pentru a te înțelege mai bine cu ceilalți,* Editura Trei,București, 2003.

ABILITĂŢILE COMPORTAMENTALE – METODE DE DEZVOLTARE

Prof. înv. preșcolar BURLACU ANITA - Grădinița P.N. Lumea Copiilor

Abilităţile comportamentale sunt deprinderile necesare pentru a pune în practică ceea ce intenţionăm. Zide zi ne confruntăm cu probleme, avem de luat decizii, ne intersectăm cu oameni care ne sunt alături sau nu.În contextul unui ritm de viaţă din ce în ce mai alert nu trebuie să uităm să ducem un **stil de viaţă sănătos**, care presupune să ne alimentăm corect, să ne odihnim, să desfăşurăm activităţi fizice, să ştim să ne dozăm eforturile şi să recunoaştem factorii care ar putea afecta **siguranţa personală**.

Abilităţile comportamentale sunt deprinderi care se referă la teme precum:

- Planificarea
- Voluntariatul
- Leadership-ul
- Cetăţenia activă
- Lucrul în echipă
- Drepturi şi responsabilităţi

A. Planificarea

Pista pe care trebuie să înveţe tinerii să alerge se numeşte *Planificarea*. Aceştia trebuie să înveţe să fie organizaţi, să îşi planifice timpul cu înţelepciune şi să îşi stabilească scopuri şi obiective pe care doresc să le atingă. Planificarea aduce cu sine multiple avantaje:

- Îi determină pe tineri să se gândească la viitor
- Conduce la ridicarea standardelor performanţei
- Formularea planurilor duce la articularea obiectivelor şi a resurselor

Iată câteva exerciţii ajutătoare:

Planificarea unei excursii

Tinerii vor fi împărţiţi în 4 grupe şi fiecare grupă este rugată să realizeze pe o foaie de hârtie o planificare a unei excursii: prima grupă o excursie la munte, a doua grupă o excursie la mare, a treia grupă o excursie de vizitare a punctelor culturale şi istorice importante, a patra grupă o excursie într-o altă ţară. Fiecare grupă va avea la dispoziţie 40 de minute pentru realizarea planului şi 10 minute pentru a-l prezenta în faţa celorlalţi.Apoi se vor analiza punctele tari şi punctele slabe ale planificării.

Planificarea unei zile

Fiecare tânăr este rugat să realizeze o planificare a unei zile pe ore, trecând în registru toate activităţile pe carele au de realizat şi timpul necesar pentru fiecare în parte. Acest exerciţiu îii va ajuta pe elevi să conştientizeze faptul că realizarea unui plan este îi poate ajuta foarte mult în atingerea obiectivelor pentru ziua respectivă.Tinerii zilelor noastre au nevoie de modele pe care să le urmeze în viaţă pentru a putea fi şi ei campioni. Astfel, se poate organiza o discuţie cu tinerii în care fiecare să povestească despre modelul său personal în ce priveşte organizarea şi planificarea în viaţa de zi cu zi. Aceşti eroi ar putea fi persoane apropiate, mama, tata, fratele sau o vedetă.

B. Comportamentul nonviolent

Violenţa se poate produce în diferite locuri: familie, şcoală, grupuri de semeni, discoteci,
baruri, , mijloace de transport, locuri publice etc. Prin exersarea comportamentului nonviolent tinerii:

- Vor fi capabili să îşi respecte aproapele
- Vor putea să se apere de pericolele unor eventuale abuzuri asupra lor
- Vor fi capabili să evite situaţiile şi comportamentele de risc
- Vor putea să identifice situaţiile cu risc
- Vor putea defini şi înţelege comportamentul nonviolent
- Vor fi capabil să întreţină relaţii sănătoase şi de calitate cu cei din jur

Iată câteva exerciţii ajutătoare:

Organizarea unei campanii antiviolenţă

Tinerii vor fi rugaţi să îşi folosească imaginaţia şi cunoştineţele pentru a realiza împreună o campanie antiviolenţă. Astfel, ei vor lucra împreună la realizarea unor pliante, afişe, bennere cu mesaje de impact.

Scenete nonviolenţă

Tinerii vor fi împărţiţi în 4 grupe de câte 8-10 persoane şi fiecare va trebui să realizeze o scurtă scenetă prin care să pună în evidenţă situaţii dificile în care ei să răspundă printr-un comportament nonviolent. După prezentarea fiecărei scenete se vor discuta punctele tari şi punctele slabe ale fiecărui scenario.

.

C. Voluntariatul

Voluntariatul reprezintă activitatea desfăşurată din proprie iniţiativă, de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestaţie materială. Prin exersarea activităţii de voluntariat tinerii:

• Vor câştiga experienţă, abilităţi şi cunoştinţe în vederea obţinerii unui loc de muncă
• Pot testa o carieră nouă
• Pot să îşi valorifice cunoştinţele sau abilităţile pe care altfel nu le folosesc
• Pot să îşi facă noi prieteni sau să petreacă timp împreună cu prietenii
• Pot să îşi dezvolte o reţea de contacte personale şi profesionale
• Pot să se distreze, dar şi să aibă un sentiment de mulţumire interioară
• Pot contribui la prevenirea sau soluţionarea unei probleme
• Pot marca un moment important din viaţa lor
• Pot realiza ceva semnificativ, de care să fie mândri
• Se pot implica în cadrul unei echipe, îşi pot dezvolta abilităţi
• Pot înţelege mai bine problemele cu care se confruntă comunitate
• Pot deveni persoane mai bune

Iată câteva exerciţii ajutătoare:

Ecologizare

Tinerii pot fi provocaţi să organizeze o activitate de ecologizare din comunitatea lor. Ei vor alege împreună zona din localitatea lor care necesită un ajutor suplimentar la strângerea deşeurilor, se vor echipa cu mănuşi, saci menajeri şi voie bună şi vor face astfel o activitate în folosul comunităţii de care să fie mândri. Apoi poate avea loc o discuţie în urma acestui act de voluntariat şi fiecare să mărturisească cum s-a simţit în timpul acţiunii şi după şi ce efecte a avut asupra sa.

Fii voluntar!

Tinerii pot fi împărţiţi pe grupe de câte 5 persoane şi fiecare grupă va fi rugată să realizeze un proiect de voluntariat pentru comunitatea din care fac parte. Astfel, fiecare grup va identifica nevoile principale ale comunităţii şi fiecare va alcătui un plan de ajutorare prin forţele proprii. După ce fiecare şi-a realizat micul proiect de voluntariat (în aproximativ 30 de minute), acestea vor fi prezentate în faţa celorlalţi şi vor fi discutate. Îndrumătorul va alege proiectul cel mai realist şi mai eficient şi îl va propune elevilor spre realizare.

STAREA DE BINE ÎNCEPE CU FIECARE DINTRE NOI

P.I.P. BUTUZA LUISIANA - Şcoala Gimnazială ,,I.G.Duca,, Petroșani

Structura sistemului de educaţie nu este o condiţie suficientă pentru asigurarea stării de bine în şcoli. De aceea, consider că depinde de fiecare dintre noi să contribuim la acest lucru.

Pentru starea de bine a cadrelor didactice posibilele conditii ar putea fi existenţa stării de bine în sistemul educaţional,o cultură şcolară favorabilă, relaţii pozitive între professor şi elevi.

La fel de important este şi starea de bine în rândul elevilor care poate fi din punct de vedere individual, al relaţiilor sau contextual.

O experienţă pozitivă în şcoală reuşeşte să influenţeze decisiv viitorul unui tânăr ,contribuind la conştientizarea propriei valori şi a încrederii în sine.

Starea de bine este un termen frecvent utilizat, dar inconsistent definit. Analiza sistematică a literaturii a arătat că definiția stării de bine este variabilă.

Conceptul de stare de bine şi legăturile sale strânse cu învățarea nu sunt noi și sunt astăzi disponibile o multitudine de dovezi pentru a informa educatorii asupra acestei relații importante în munca pe care o fac în fiecare zi cu elevii.În ultimii ani au apărut schimbări în modul în care este privit și abordat sistemul de învățare. Mediul școlar, lumea în care copiii și tinerii cresc și învață, continuă să se schimbe. În acest context, înțelegerea stării de bine trebuie actualizată.

Starea de bine a unui individ este în continuă schimbare, iar existența sau absența acesteia, poate afecta angajamentul unui elev și succesul în procesul de învățare. Educatorii trebuie să înțeleagă potențialul pe care starea de bine îl poate avea pentru o schimbare pozitivă, ce este necesar pentru a promova starea de bine și cum poate deveni aceasta o forță puternică în procesul de învățare şi dezvoltare a elevilor.

ABORDAREA CONSTRUCTIVA A COMPORTAMENTULUI VIOLENT LA ELEVI

Prof. CERCEL ANA MARIA – Liceul Tehnologic" Dimitrie Leonida" Petroșani

Înţelegerea determinismului unui astfel de comportament facilitează identificarea modalităţilor optime de intervenţie în astfel de cazuri. Agresivitatea se manifesta fie sub forma unor crize de furie accentuate şi frecvente, fie sub forma comportamentelor agresive sau impulsivităţii accentuate. O intervenţie optimă poate reduce agresivitatea. Pe de altă parte, tratarea cu superficialitate sau lipsa de implicare în corectarea unui astfel de comportament poate favoriza apariţia comportamentului agresiv şi mai târziu a comportamentului antisocial. Copiii care denotă agresivitate se pare că au nivel scăzut de **autocontrol** (Fortin 2002), fapt ce îi determină să reacţioneze agresiv la critică şi îi face incapabili să accepte ideile celorlalţi. În situaţii de conflict răspund necorespunzător la reacţiile celorlalţi.

Mediul educaţional poate fi atât factor care determină acest comportament cât şi,, scena de manifestare ,, a unui astfel de comportament. Pe lângă acest mediu, un factor foarte important în dezvoltarea personalităţii copilului este familia, după cum e subliniat acest lucru şi în literatura de specialitate. Astfel, relaţia cu familia poate reprezenta un factor declanşator a comportamentului agresiv. În familiile în care există copii cu probleme comportamentale, părinţii au adesea sentimentul că trebuie să îi ameninţe, să îi pedepsească mereu, că trăiesc evenimente predominant negative si că abia împărtăşesc momente plăcute. Copiii se simt adesea la fel, au sentimentul că părinţii se ceartă cu ei mereu şi sunt nemulţumiţi. Acest dezechilibru între experienţele pozitive si negative duce la formarea unor expectanţe negative atât în ceea ce îi priveşte pe părinţi, cât şi pe copii. Atenţia părinţilor si a copilului se centrează asupra evenimentelor negative, deşi experienţele pozitive au loc în continuare, ele abia mai sunt percepute. Scopul acestei intervenţii este acela de a orienta, în mod conştient, atenţia asupra evenimentelor pozitive, deoarece acestea trebuie evidenţiate mai mult decât cele negative. Credem ca e important să intervenim cu programe de prevenţie a agresivităţii deoarece aceasta poate degenera în comportamente antisociale sau delicvenţă. Oprindu-mă însă la dimensiunea dezvoltării copiilor, e mai mult decât important construirea unui cadru de dezvoltare optimă din punct de vedere psihoemoţional. Agresivitatea nu e altceva decât o barieră în dezvoltarea optimă a copiilor. Diminuarea agresivităţii poate constitui un factor de succes personal (pentru cei în rândul cărora se intervine) şi social .

CONSILIEREA ELEVILOR ÎN TIMPUL PANDEMIEI DE COVID-19

Prof. CÂMPEAN GABRIELA – Liceul Tehnologic "Dimitrie Leonida" Petroșani

La începutul lunii martie învățământul din Europa s-a confruntat cu o situație fără precedent și anume închiderea școlilor și mutarea activităților școlare în mediul on-line datorită pandemiei de Covid-19. Desigur, întreaga lume a fost afectată de pandemie și oficialitățile au încercat să ofere soluții mai mult sau mai puțin diferite de la o țară la alta. În ceea ce privește educația în Europa, pandemia a avut și aici ca rezultat închiderea școlilor, iar fiecare stat european care a recurs la școala desfășurată în mediul on-line s-a confruntat cu noutatea situației și, mai mult de atât, cu ambiguitatea cadrului legislativ. Consilierea elevilor în acest context a devenit și mai importantă atât pentru personalul calificat cât și pentru fiecare profesor diriginte.

În primul rând, mediul on-line are avantaje și dezavantaje în ceea ce privește activitatea de consiliere a elevilor. Principala problemă este cea de asigurare a părții materiale și anume atât elevul, cât și profesorul trebuie să dețină un dispozitiv pe care să îl folosească pentru a se conecta la internet și în acest fel să poată să își desfășoare activitatea educativă. Dacă dispozitivul nu îndeplinește condițiile optime pentru acest lucru, activitatea educativă de orice fel este periclitată. Calitatea semnalului și a conexiunii la internet este o altă problemă cu care se confruntă participanții la activitățile on-line, iar activitatea de consiliere a elevilor nu este o excepție.

O a doua problemă este tematica abordată cu elevii care ar trebui să se axeze pe probleme de prevenire a răspândirii virusului sars-cov 2, pe reguli de comportament în timpul stării de alertă și pe informații legate de modul de a discrimina între știri false și reale. Problema prevenției răspândirii virusului este prezentată pe canalele de televiziune în campanii organizate și susținute de instituții specializate, deci informația de bază ar fi trebuit să ajungă la elevi în mod corect, însă pe rețelele de socializare au circulat și încă circulă tot felul de sfaturi din diferite surse mai mult sau mai puțin de încredere în ceea ce privește igiena sau diverse leacuri care ar putea învinge virusul. O situație similară este și atunci când se aduc în discuție regulile de distanțare socială sau în anumite locații, iar problema știrilor false nu este o noutate pentru canalele media. Elevii trebuie să fie sfătuiți să verifice o știre în trei surse de încredere sau să acceseze site-uri oficiale ale Ministerului Sănătății, Educației sau oricare altă instituție a statului.

O a treia problemă este susținerea morală și emoțională a elevilor deoarece în timpul unei situații de criză cum este o pandemie, deoarece frica și sentimentul insecurității se activează, iar faptul că socializarea este grav afectată nu îmbunătățește situația. Desigur că psihologii și consilierii școlari sunt cei mai în măsură să ofere ajutor de specialitate, dar profesorii diriginți pot fi alături de elevii lor pentru ca aceștia din urmă să simtă susținerea unui alt adult decât cei din familie și activitățile de pe diferite platforme de tipul pot un ajutor de nădejde pentru ora de dirigenție și nu numai.

În concluzie, chiar dacă nu putem vorbi de urmările care le va avea pandemia în educație și cum va evolua situația în Europa si în toată lumea, putem vorbi de faptul că viața nu va mai fi la fel după revenirea la normalitate. Mai mult de atât, este foarte posibil ca ce a fost înainte de declanșarea epidemiei în decembrie în Wuhan, China să producă schimbări majore pe toate palierele societății și desigur și în educație.

MAI ÎNTÂI CARACTERUL

Prof. înv. primar SIMONA CAMELIA CHIROŞCĂ - Școala Gimnazială Nr. 3 Lupeni

Veghează-ți gândurile. Ele devin cuvinte.
Veghează-ți cuvintele. Ele devin acțiuni.
Veghează-ți acțiunile. Ele devin obiceiuri.
Veghează-ți obiceiurile. Ele devin caracter.
Veghează-ți caracterul. El devine destinul tău.

Lao Tzu

Argument_

Valorile şi atitudinile caracteriale deţin un loc important în structura de personalitate a fiecărei persoane, exprimă portretul psihic al acesteia, fizionomia spirituală, constituind modalitatea prin care se prezintă ca individualitate, se raportează la evenimentele existenţei sale în lume şi se deosebeşte de ceilalţi, se realizează uman şi profesional. Promovarea unei culturi a caracterului, formarea şi dezvoltarea caracterului – privit ca ansamblu de atitudini şi valori, ca latură relaţional-valorică a personalităţii – reprezintă un demers educaţional necesar şi benefic, complex, consecvent şi gradual, început timpuriu şi continuat progresiv, în care sunt implicate familia, şcoala, societatea.

Mai Întâi Caracterul *completează aceste preocupări, oferind repere alternative şi modele de bună practică pentru formarea şi dezvoltarea la copii a unor trăsături de caracter pozitive şi durabile. Ideea de bază a proiectului propus o reprezintă sensibilizarea elevilor asupra rolului şi importanţei formării şi dezvoltării caracterului propriu, a unei culturi a caracterului, precum şi interiorizarea şi asumarea trăsăturilor relaţional-valorice pozitive – ca parte a dezvoltării generale – prin orientarea finalităților educației către dimensiunile fundamentale ale existenței umane: a ști, a face, a fi, a conviețui. Concret,* ***Mai Întâi Caracterul*** *își propune să contribuie la realizarea profilului de formare al absolventului de învăţământ primar și gimnazial, din perspectiva unor aspecte considerate esenţiale: autocunoaștere, competențe socio-emoționale, competențe de relaționare, managementul conduitei personale, calitatea vieţii individuale în raport cu sine, cu ceilalţi, cu mediul înconjurător.*

Grup ţintă_ proiectul se adresează elevilor din clasele pregătitoare, I-VIII din Şcoala Gimnazială Nr. 3 Lupeni, elevi cu vârsta cuprinsă între 6 şi 15 ani.

Scopul proiectului_ Scopul educaţiei caracterului este acela de a transforma copiii în cetăţeni responsabili din punct de vedere moral, cu stăpânire de sine, disciplinaţi, umani, angajaţi social. Şcoala şi dascălii sunt astfel chemaţi să-i înveţe pe copii care sunt valorile umane de bază ca: **ascultare, iertare, generozitate, onestitate, ordine, recunoștință, sinceritate, virtute**.

Înzestrarea copiilor cu trăsături valoroase, care să-i pregătească pentru o viaţă armonioasă şi echilibrată alături de semeni, poate fi o contribuţie inestimabilă pe care un dascăl o poate aduce la bunul mers la lumii.

Formarea şi dezvoltarea unor abilităţi generale: curiozitate, creativitate, spirit de iniţiativă, capacitatea de elaborare şi prezentare de idei inovatoare, abilitatea de a organiza eficient timpul și propria activitate, de a identifica şi rezolva probleme, de a colabora/ coopera/ lucra în echipă.

Formarea şi dezvoltarea atitudinilor şi comportamentelor proactive, bazate pe gândire critică, gândire reflexivă, receptivitate faţă de nou, pe abordarea schimbării, inclusiv prin curajul de a învăţa din propriile experienţe.

Resurse:

_ *timp:* ianuarie 2020- martie 2021;

_ *metodologice:* metode activ participative, lucrul în echipă şi individual, dezbaterea, conversaţia, problematizarea, lectura, observaţia, investigaţia, vizionarea, evaluarea, analiza, problematizarea, descoperirea, jocul didactic, munca independentă, activitate în echipă;

_ *mijloace:* computer, videoproiector, CD-uri, prezentate PowerPoint, povestiri pe tema trăsăturilor de caracter, flyere, afişe, desene, caietul elevului, îndrumător pentru profesori.

Calendarul proiectului:

- ianuarie 2020_ documentarea privind proiectarea şi promovarea proiectului ***„Mai Întâi Caracterul”***
- februarie 2020_ ***Ascultare*** *versus* ***Încăpățânare***
- martie 2020_ ***Atenție*** *versus* ***Neatenție***
- aprilie 2020_ ***Generozitate*** *versus* ***Zgârcenie***
- mai 2020_ ***Iertare*** *versus* ***Respingere***
- octombrie 2020_ ***Onestitate*** *versus* ***Înșelare***
- noiembrie 2020_ ***Ordine*** *versus* ***Confuzie***
- decembrie 2020_ ***Recunoștință*** *versus* ***Nemulțumire***
- ianuarie 2020_ ***Sinceritate*** *versus* ***Ipocrizie***
- februarie 2021_ ***Virtute*** *versus* ***Necurăție***
- martie 2021_ ***Mai Întâi Caracterul***

Rezultate aşteptate:

- informarea şi conştientizarea elevilor despre caracter și trăsăturile sale;
- creşterea interesului pentru tema pusă în discuţie;
- stimularea participării active a copiilor la informare şi comportament ;
- constituire a unei comunităţi responsabile.

Bibliografie:

1. http://magister.siphd.ro/login/index.php;
2. www.characterfirst.ro.

PROMOVAREA STĂRII DE BINE ÎN ȘCOLI PRIN INTERMEDIUL ARTELOR VIZUALE

Prof. înv. primar COLOJVARI TIMEA-ALICE - Școala Gimnazială I.D.Sîrbu Petrila

Proiect educaţional local

„Atelierul de pictură"

Motto:" Eu îmi visez picturile, iar apoi îmi pictez visele." (**Vincent Van Gogh**)

<u>Date generale:</u>

- **Titlul proiectului: „Atelierul de pictură"**
- **Coordonator de proiect:** prof. Colojvari Timea-Alice
- **Grupul ţintă:** 27 de elevi din clasa a III-a B, părinţii acestora, comunitatea locală
- **Perioada de derulare a proiectului:** Programul naţional *„Şcoala altfel",* an şcolar 2018-2019
- **Beneficiari direcţi:**
  - elevii implicaţi în proiect;
  - părinţii acestora.
- **Beneficiari indirecţi:**
  - cadre didactice;
  - familiile copiilor;
  - comunitatea.
- **Parteneri proiect:**
  - Agenţi economici din oraşul Petrila
  - Clubul copiilor Petrila
  - Biblioteca orăşenească Petrila

<u>Descrierea proiectului:</u>

Argument

De-a lungul timpului, omul a găsit modalităţi variate de exprimare a trăirilor, sentimentelor şi aspiraţiilor sale prin gesturi, mimică, desen, muzică şi cuvânt. La început, la vârsta preşcolară şi şcolară mică, copiii se exprimă mai greoi verbal, alegând varianta exprimării grafice. Prin activităţi instructiv-educative structurate, copilul ajunge să se exprime corect gramatical şi cursiv, iar din punct de vedere plastic să se exprime prin desen, pictură şi

modelaj. Aceasta ultimă variantă de exprimare este utilizată mai des de catre copiii mai emotivi, care se refugiază în lumea culorilor.

Prin desen copilul se simte important, descoperind o altă variantă de exprimare a ceea ce simte, a ceea ce gândeşte şi a felului în care percepe lumea înconjurătoare. Atât dascălii, cât şi părinţii trebuie să încurajeze şi să ghideze paşii copiilor pentru dezvoltarea gustului pentru frumos, artă şi pentru dezvoltarea unei personalităţi complexe.

Obiectivul general

Obiectivul fundamental al proiectului vizează transferul de experienţă, formarea deprinderilor de lucru, a capacităţii de exprimare, stimularea expresivităţii şi creativităţii precum şi dezvoltarea armonioasă şi multilaterală a personalităţii copilului.

Obiective specifice

Artele plastice reprezintă cea mai bună modalitate de a stimula creativitatea şi imaginatia copilului. Insa beneficiile nu se opresc aici, acestea contribuind şi la dezvoltarea fizică, socială, cognitivă şi chiar emoţională a copilului.

Artele plastice reprezintă un termen arhaic pentru artele vizuale din epoca modernă şi cuprind mai multe genuri:

- pictură;
- sculptură;
- desen;
- arhitectură.

Prin intermediul artelor plastice, sunt stimulate ambele emisfere ale creierului, se dezvoltă concentrarea şi atenţia copiilor, se dezvoltă procesele cognitive şi intelectuale, contribuie la dezvoltarea social, dezvoltă abilităţile motorii şi reprezintă un mod de exprimare şi de afirmare a sinelui.

Resurse***:***

a) Umane:

- cadre didactice;
- elevi;
- părinţii elevilor;
- reprezentanţi ai unor organizaţii economice şi non-profit locale.

b) Materiale:

- materiale didactice specifice artelor plastice ;

- spaţii şcolare şi extraşcolare amenajate şi folosite pentru susţinerea activităţilor – şcoală, instituţii sociale, culturale, economice;

- aparatură audio-video, IT.

Modalităţi de derulare a proiectului (activităţile proiectului):

-participarea părinţilor alături de elevi la derularea activităţilor din proiect;
-realizarea unor lucrări specifice din sfera artelor plastice;
-vizitarea unui atelier meşteşugăresc;
-realizarea unei prezentări Power Point cu secvenţe din derularea proiectului;
-expunerea lucrărilor şi a produselor în spaţii special alese în cadrul muzeelor tematice, expoziţii cu participarea colegilor din alte clase, părinţilor, invitaților etc.;

Evaluare

- portofolii;
- expoziţii cu lucrările elevilor;
- chestionare;
- fotografii ;
- diplome.

CUM SĂ-ŢI GĂSEŞTI UN LOC DE MUNCĂ ÎN SPAŢIUL ECONOMIC EUROPEAN

Laborant COROIAN CORNELIA - Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu" Vulcan

"Ceea ce numim început este adesea un sfârşit. Şi a ajunge la sfârşit înseamnă a o lua de la început. Sfârşitul e locul din care pornim." –T.S.Eliott.

Există multe motive întemeiate pentru a lua în calcul mutarea şi munca în străinătate. Iată doar câteva din acestea:

- Îmbogăţirea experienţei profesionale şi imbogăţirea CV-ului.
- Îmunătăţirea unor abilităţi personale, precum iniţiativa, hotărârea şi flexibilitatea.
- Sporirea încrederii în sine.
- Câştigarea unor avantaje de pe urma cursurilor de formare profesională sau a stagiilor urmate.
- Dorinţa de aventură şi de a trăi experienţe noi.
- Creşterea potenţialului de câştig.
- Experimentarea unei noi culturi şi imbunătățirea cunoştinţelor lingvistice.
- Găsirea mai multor posturi vacante în domeniul ales.
- Abordarea unui alt stil de viaţă, posibil mai bun.
- Distanţarea de locul de muncă obişnuit pentru a încerca ceva diferit.

Înainte de a iniţia pregătirile pentru plecare, este esenţial să îţi faci un bilanţ al proiectului profesional, respectiv:

- Care sunt cunoştinţele tale?
- Care este experienţa ta profesională?
- Care sunt aşteptările tale, care sunt motivele tale pentru care doreşti să pleci?
- În ce ţară doresc să muncesc?
- Ce ştiu despre ţara respectivă?
- Am prieteni, cunoştinţe acolo, care îmi pot oferi sprijin?
- Ce paşi am de urmat?

Urmează un alt aspect important, care se referă la evaluarea nevoilor pentru a implementa proiectul profesional. Această evaluare se face din 3 perspective:

- Profesională (necesitatea unei calificări profesionale suplimentare, lipsa de experienţă în domeniu, etc.);

- Lingvistică (probleme referitoare la cunoaşterea limbii din ţara unde doreşti să munceşti);
- Cultural (necunoaşterea obiceiurilor, tradiţiilor şi a culturii ţării respective).

Există o serie de soluţii pentru a satisface aceste nevoi:

- Prin participarea la cursuri de învăţare a limbii respective sau participarea la anumite stagii înainte de a pleca.
- Utilizarea tuturor surselor documentare despre ţara respectivă (informaţii scrise, video, ambasade, firme de plasare a forţei de muncă, centre care oferă inclusiv o serie de broşuri gratuite, ANOFM).
- Prin efectuarea unui stagiu de voluntariat – schimb de experienţă.

Graţie principiului Uniunii Europene privind libera circulaţie a lucrătorilor, poţi obţine un loc de muncă, poţi locui sau poţi studia în orice ţară a Uniunii Europene.

Ce drepturi ai în Spaţiul Economic European?

- Să-ţi cauţi un loc de muncă într-o altă ţară din Uniunea Europeană;
- Să lucrezi in ţara respectivă, fără a avea nevoie de un permis de muncă;
- Să locuieşti în ţara respectivă în acest scop;
- Să rămâi în ţara respectivă după expirarea perioadei de angajare;
- Să beneficiezi de acelaşi tratament ca şi cetăţenii ţării respective în ceea ce priveşte accesul la piaţa muncii, condiţiile de muncă şi toate celelalte avantaje sociale şi fiscale.

Cine poate beneficia de această libertate de circulaţie?

Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, cetăţenii UE care lucrează în alt stat membru, cetăţenii UE care revin în ţara de origine după ce au lucrat în alt stat membru, membrii de familie ai acestora.

Bibliografie: Proiect - „Fii activ la orice vârstă” , implementat de către Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă în parteneriat cu Rusu&Borţun

INIŢIATIVE NAŢIONALE PENTRU PROMOVAREA STĂRII DE BINE ÎN ŞCOLI PORNIND DE LA MODELELE EUROPENE

Prof. DOBRIŢA ELENA - Colegiul Naţional „Mihai Eminescu" Petroşani

Starea de bine – *wellbeing* – se referă la calitatea vieții unei persoane în termeni de sănătate, stare materială, accesul la educație sau servicii sociale de calitate. De asemenea, vorbim și despre aspecte subiective ale stării de bine, precum gradul de satisfacție al oamenilor față de viața lor, potențialul de dezvoltare, sănătatea mentală a acestora, calitatea relațiilor sociale.

Starea de bine a copilului la şcoală este viziunea Rodawell, o viziune despre şcoală, în care, fiecare elev este văzut ca o persoană autonomă ce beneficiază de un context favorabil dezvoltării unor relații de calitate cu profesorii și colegii, dar și învățării prin explorarea mediului înconjurător, fizic și social. Copilul este privit ca o persoană competentă şi capabilă să participe la viaţa şcolară şi la cea socială ca cetăţean activ.

În modelul Rodawell care reprezintă o viziune suştinută atât de cercetări în domeniul psihologiei educaţionale cât şi de rezultatul practicilor pedagogice aplicate în sensul implementării acestuia se încurajează starea de bine a unui copil prin promovarea autonomiei acestuia, relațiilor de calitate și învățării prin explorarea mediului într-un context incluziv. Acesta prezintă patru dimensiuni:

Autonomia în învățare este capacitatea unei persoane de a avea control asupra propriei învățări, individuale sau în colaborare cu alții, astfel un elev autonom își va asuma mai multă responsabilitate pentru acțiunile sale şi va persista în finalizarea sarcinii propuse spre alegere acestuia de către profesor. Astfel copilul poate fi privit ca o persoană capabilă să înveţe în timp ce adultul păstrează responsabilitatea pentru dezvoltarea sa.

Cum poate fi încurajată autonomia într-o clasă?

Elevii pot învăța să își stabilească obiective simple de învățare, pot alege reguli sau tipuri de activități, colegii de echipă, locul în care să lucreze sau timpul de lucru.

Interacţiunea stabileşte relațiile de calitate, bazate pe respect și grijă reciprocă, relaţii care sunt esențiale pentru că favorizează un mediu în care învățarea devine eficientă. Este vorba despre cultivarea unor relații pozitive cu adulții din școală, profesorii, dar și colegii, ceilalți copii. Ce face ca o relație să fie pozitivă? Susținerea, încurajarea și acceptarea, printre altele.

În același timp, neînțelegerile și chiar conflictele, între elev și profesor sau între elevi, sunt uneori inevitabile, dar relevante învățării. Sunt genul de situații ce pot fi utilizate ca lecții de

viață, din care fiecare, atât profesorul cât și elevul, învață lucruri noi despre sine și celălalt: despre propriul stil de comunicare sau despre valori sociale dezirabile.

Așadar, profesorul are puterea să definească și să stabilească cele mai potrivite acțiuni, în timp ce copilul este încurajat să se privească ca un individ capabil să înțeleagă, la rândul său, implicațiile situației în care se află.

Insistăm pe ideea că, promovarea unui climat prietenos transformă învățarea. Există cercetări care arată că procesele emoționale sunt necesare pentru ca abilitățile și cunoștințele achiziționate la școală să se transfere în situațiile noi din viața.

Mediul de învăţare. Este important și necesar să începem a recunoaște rolul pe care mediul fizic îl are în susținerea calității vieții și progreselor în învățare. Unul dintre determinanții stării de sănătate este mișcarea fizică, iar relația dintre activitățile fizice și rezultatele școlare a fost pusă în evidență de cercetări din ultimele decenii. Se pare că, activitatea fizică are o influență pozitivă asupra capacității de concentrare, asupra memoriei sau comportamentului la clasă. Copiii au nevoie de activități de învățare care să le ofere prilejul să petreacă mai mult timp la aer, să fie activi, nu doar cognitiv, ci și fizic.

Când spunem mediu de învățare, ne referim atât la spațiu – clase, holuri, clădiri, laboratoare sau curtea școlii – dar și modalitățile în care acestea sunt utilizate, tipul de relații pe care le încurajează.

Mediul de învățare implică deci, și o dimensiune socială. În organizarea și explorarea acestuia, copilul poate descoperi, de exemplu, comunitatea din care face parte. Când școala permite elevilor să contribuie la dezvoltarea comunităților din care fac parte, oferă copiilor șansa de a se simți responsabili pentru starea de bine a comunității. Se pun astfel, bazele dezvoltării unui adult implicat în viața socială.

Incluziunea. Declarația Mondială privind Educația pentru Toți (Dakar, 2000) consideră educația incluzivă una dintre strategiile cheie în abordarea problematicii marginalizării și excluderii în educație. În România, în perioada 2012-2015, copiii și tinerii în vârstă de până la 18 ani reprezentau categoria cea mai afectată de riscurile sărăciei, conform Institutului Național de Statistică. Sărăcia este una dintre problemele sociale care contribuie la excluziunea celor afectați, iar în anul școlar 2013, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație era 17,3 la sută, media Uniunii Europene fiind de 12 la sută (ISE, 2015).

De aceea, avem nevoie să vorbim despre educație incluzivă, un proces prin care răspundem nevoilor diverse ale elevilor prin sporirea participării acestora la procesul învățării și comunicării (Unesco, 2009).

Cum putem promova incluziunea?

În educația pentru toți nu există un singur răspuns, ci fiecare situație educativă naște seturi de răspunsuri determinate de nevoile beneficiarilor (Vrăsmaș, 2012). Promovarea incluziunii presupune, în primul rând, încurajarea atitudinilor pozitive și a discuțiilor despre problemele întâmpinate de copiii și familiile acestora. Totodată, este necesară o atitudine pozitivă și față de dificultățile întâmpinate de profesori la clasă. Îmbunătățirea mediului de învățare și adaptarea acestuia la nevoile diverse ale copiilor, creșterea calității interacțiunilor între copii și profesori sunt alte elemente care cresc gradul de incluziune al unei școli.

Bibliografie:

***https://rodawell.fpse.unibuc.ro/modelul-rodawell/starea-de-bine/#tab-id-4

***https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/latest/practices/well-being-ideas-for-healthie.htm

MODALITĂȚI DE CONSILIERE A COPIILOR PREȘCOLARI PRIN INTERMEDIUL JOCULUI

Prof. înv. preșcolar BĂLĂȘOIU CATINCA - Școala Gimnazială"I.D. Sîrbu "Petrila

Prof. DOGARU FLORINELA - Liceul Tehnic "Dimitrie Leonida"Petroșani

Primii ani de viață sunt cei mai importanți pentru dezvoltarea competențelor și a dispozițiilor de învățare de bază, care influențează foarte mult perspectivele de educație și de angajare de mai târziu, precum și realizările și satisfacțiile din cursul vieții, în general.

Serviciile de înaltă calitate joacă un rol decisiv în îmbunătățirea rezultatelor educației, inclusiv în dezvoltarea competențelor sociale. Cercetarea demonstrează că participarea la o educație și o îngrijire de înaltă calitate a copiilor preșcolari conduce la dobândirea unui nivel mai ridicat de competențe de bază și constituie o măsură puternică de prevenire a părăsirii timpurii a școlii .De asemenea, PISA, programul OCDE privind evaluarea internațională a elevilor, arată că elevii de 15 ani care au beneficiat de educație preșcolară mai mult de un an obțin note mai mari la matematică. Elevii care nu au beneficiat de educație preșcolară au de trei ori mai multe șanse să obțină rezultate slabe decât cei care au beneficiat de acest nivel de educație mai mult de un an . Educația și îngrijirea incluzivă a copiilor preșcolari contribuie în mod semnificativ la abordarea problemei inegalității și a excluziunii sociale. În absența unei educații preșcolare de înaltă calitate, apare de timpuriu un decalaj în materie de dezvoltare și de competenț

Educația timpurie este cea mai importantă și mai complexă etapă în dezvoltarea copiilor, ea acoperă intervalul de la naștere până în jurul vârstei de intrare a copilului în învățământul obligatoriu (de regulă, 6 ani) și reprezintă perioada în care au loc cele mai profunde transformări și achiziții fundamentale. Este dovedit faptul că investirea unui singur dolar în educația timpurie are un beneficiu de 7 dolari (cum afirma un mare psihopedagog),demonstrând astfel că cele mai rentabile investiţii în educaţie sunt cele din educaţia timpurie.

Drept urmare, acest interval de vârstă trebuie abordat cu toată atenția, dăruirea și profesionalismul celor implicați în oferirea de servici integrate de calitate, în interesul superior al copilului, starea de bine a acestuia, bucuria și plăcerea de a învăța.

Grădinița și familia sunt doi factori primordiali în educația copiilor când se fac primii pași în viață. Acum se pun bazele unei personalități care mai târziu va fi parte integrana a unei

societati a carei cerințe se diversifică în permanență. Grădinița trebuie să găsească o punte de legatură cu familia, prezentănd părinților noi căi spre educație în beneficiul copiilor.

Educatoarele care preiau copiii, sunt, de multe ori, asaltate cu întrebări și cereri ale familiei care exprimă dorința de a deține în continuare controlul situației, fiind ocrotitori, grijulii, uneori marcându-se prin impulsul de a verifica toti factorii care acționează asupra copiilor lor: de la condițiile materiale, la modul în care personalul relaționează cu cei mici. Orice modificări în comportamentul copiilor, cu excepția celor absolut pozitive, devin pentru unii părinți motive de îngrijorare, de suspiciune și ridica semne de întrebare referitoare la influențele din grădiniță.

Pe de alta parte, cadrele didactice au nevoie, oricum, de sprijinul familiei copiilor, atât pentru a prelua și dezvolta direcțiile de acțiune formativ-educative pe care le antrenează instituțional, cât și de a găsi rezolvări concrete la necesități de diverse categorii: financiare, practic-aplicative, organizaționale sau logistice.

Toate aceste motivații conduc către necesitatea unui parteneriat real, activ, cu implicare susținută a familiei, iar programul educativ să fie cunoscut și înteles de către părinți și realizat printr-o colaborare stransă între instituția familială si cea preșcolară.

Primul pas în întâlnirile cu părinţii a fost identificarea dificultăţilor pe care le întâmpină aceştia în comunicarea cu proprii lor copii, precum şi mijloace de optimizare a comunicării dintre aceştia.

Părinţii au fost chestionaţi asupra modului cum comunică cu copilul cu scopul de a identifica factorii care distorsionează comunicarea.

Chestionarul prezentat a constituit o provocare şi un prilej de reflecţie pentru părinţi, dar şi un punct de pornire pentru activităţile următoare. Prezentând rezultatele chestionarului în faţa părinţilor fără a face nominalizări, am realizat o optimizare a relaţiilor de comunicare între părinţi şi copii prin formularea unor concluzii ce au avut menirea de a îndruma preocupările părinţilor în această direcţie.

Părinţii trebuie să vadă în grădiniță un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afişăm. Asadar, e o sarcină a şcolii să identifice situaţiile problemă, din familiile copiilor, să dirijeze pe cât posibil strategiile educative în favoarea preșcolarilor şi să conştientizeze că relaţia de colaborare şcoală-familie este determinantă în educarea copiilor.

Consilierea copiilor preșcolari are anumite particularițăți date de specificul de vârstă ale diferitelor perioade de dezvoltare cognitivă, emoțională, socială și biologic și este ghidată de obiectivele și principiile care stau la baza acestei activități.

Obiective de bază în consilierea copiilor preşcolari:

- Formarea unor abilități de inițiere, menținere și îmbunătățire a relațiilor cu alți copii sau cu adulți;

- .Învățarea unor abilități de coping pentru a face față cât mai bine la schimbările legate de vârsta și la problemele cu care se confruntă;
- Formarea și consolidarea unei imagini de sine pozitive;
- Înțelegerea propriilor emoții și învățarea unor strategii de a face față emoțiilor negative;
- Formarea unor atitudini pozitive față de lume și de ceilalți;
- Formarea de deprinderi de învățare și de dezvoltare personală;
- **Principii generale de consiliere a copiilor preșcolari:**
- Intervenția trebuie să fie adecvată vârstei; de exemplu, copilul mic comunică prin intermediul jocului și a desenului activități care pot fi utilizate în consiliere ca modalitate de comunicare cu copilul.
- Durata unei sedințe de consiliere trebuie să fie adecvată capacității copilului de a se concentra, adică 30 de minute pentru o sedintă;
- Discuțiile trebuie alternate cu activitățile de joc sau desen, pentru ca acesta să nu-și piердă interesul și pentru o eficiență mai mare a intervenției;
- Copilului trebuie să i se explice într-un limbaj accesibil care este rolul consilierului, că jocul, desenul sau discutiile au un anumit scop;
- Copilului i se va spune, pe intelesul lui, ca tot ceea ce se întamplă la consiliere este secret și necesitatea informării părințlor în legătură cu evoluția intervenției.
- Este importată relația care se stabilește cu copilul;
- Preșcolarul va fi asigurat de la început că această consiliere nu este doar pentru “copiii răi”, ci este orientată înspre dezvoltarea personală (de ex. pentru a face față mai bine emoțiilor neplacute, etc.);
- Consilierul trebuie să fie pregătit în mod special în folosirea unor tehnici și instrumente de evaluare necesare în intervenția la copii.

Jucării și materiale folosite cu copiii preșcolare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Să fie rezistente și să fie interesante pentru copii;
- Să fie sugestive, facilitând exprimarea fără a face apel la limbaju verbal;
- Să ofere posibilitatea exprimării emoțiilor;
- Să permită consilierului să dezvolte o relație bună cu copilul;
- Să ofere copilului posibilități de explorare a situațiilor reale sau imaginare din timpul jocului.

***Tipuri de jucării**:*

Jucării inspirate din realitate - Ex. Bebeluș, familie de păpuși, căsuță pentru păpuși, mobilă, vase și alte ustensile de bucătărie, telefon, mașini, autobuze, avioane, îmbracăminte pentru păpuși etc.

Jucării care exprimă agresivitatea - Ex. arme zgomotoase, săbii, soldați, ciocan de plastic, monștri, păianjeni, șerpi.

Acestea pot fi folosite simbolic pentru atac sau protecție. Uneori trebuie amintite limitele (ex. "Aici nu lovim oamenii"). Copiii iși pot exprima temerile sau nevoia de protecție față anumite lucruri.

Jucării care stimulează creativitatea și expimarea liberă - Ex. Creioane, hârtii colorate, foarfeci, plastelină, acuarele, tempera, lipici, carioci. De asemenea, se pot folosi măști (pe care copiii le pot colora sau chiar confecționa), pălării, portmonee, poșete, podoabe - pentru jocurile în care se transpun într-un anumit rol. Marionetele se pot folosi pentru a exprima indirect gândurile și emoțiile proprii. Cărțile pot face parte din această categorie, ele fiind folosite pentru colorat sau pentru a-i citi copilului anumite povești utilizate în scop terapeutic.

Animale in miniatura – Ex.ferma, animale și pasări domestice, păsări de curte și păsări din pădure, amimale de la poli, animale, din junglă, dinozauri,

Lădița cu nisip Nu se folosește nisip prea fin și trebuie să fie spălat înainte de a-l pune la dispoziția copilului. Se poate folosi și apă, pentru a putea construi diferite forme, castele, dealuri, tuneluri etc. Se vor folosi diferite materiale adiționale, cum sunt figurinele, diferite obiecte cu valoare simbolica (nasturi, lanț, podoabe, lumanari, scoici, stegulete, chei etc.).

Desenul, colajele si modelajul – Modalitățile de exprimare prin arăa, ca și cele de joc nu permit interpretarea directă a simbolurilor utilizate de copil. Nu este indicată folosirea desenului sau a celorlalte mijloace de exprimare prin artă în vederea diagnosticului. Interpretarea se bazează pe comunicarea consilierului cu copilul și se face doar cu scopul de a încuraja exprimarea emoțională și găsirea unor strategii de rezolvare a problemelor.

Povestile - În consiliere pot fi utilizate povestile în scop terapeutic. Acestea au rolul de a facilita identificarea copilului cu personajele din povestire și de a conștientiza posibilitatea utilizării unor strategii de adaptare mai eficiente. Se pot concepe întrebări și cerinte (ex. de a alege un final pentru poveste) care să îl implice activ pe copil în construirea povești și în asimilarea unor principii pe care le poate aplica în diferite situații.

In consilierea peșcolarilor, trebuie să ținem cont de natura duală a jocului lăsând copiii să introducă în joc elemente imaginare. vieţii sociale.
Menirea şcolii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoştinţe cât mai mare, ci şi de a stimula calitatea de om

. **BIBLIOGRAFIE:**

- Revista Învăţământului Preşcolar;
- Curriculum pentru Educația timpurie - 2019;
- Suport pentru aplicarea noului curriculum pentru Educația timpurie - 2019 - nivel 0-6 ani;
- Aplicaţiile noului curriculum pentru învăţământul preşcolar-vol.I, Ed. Didactica Publishing House, Buc.2009.

https://edict.ro/familia-si-scoala-parteneri-in-educatia-copilului/

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:05aa1e50-5dc7-11e8-ab9c-01aa75ed71a1.0010.02/DOC_1&format=PDF

http://www.rasfoiesc.com/educatie/psihologie/CONSILIEREA-COPIILOR-SI-ADOLES91.php

CONSILIEREA ȘI ORIENTAREA ELEVILOR ÎN TIMPUL OREI DE DIRIGENȚIE

Prof. DOROȚAN MANUELA, Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu"Vulcan
Prof. DUMITRU GABRIELA, Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu"Vulcan

Domeniul *Consiliere şi orientare*, prin natura sa, impune interesul major pentru dezvoltarea dimensiunilor atitudinale şi valorice ale personalităţii, în context educaţional – fundament al caracterului viitorului adult. Prin consiliere şi orientare au fost selectate, pentru a fi promovate prin învăţare, pe întreg parcursul şcolarităţii, următoarele valori şi atitudini:

- respect şi încredere în sine şi în ceilalţi;
- recunoaşterea unicităţii fiecărei persoane;
- receptivitate la emoţiile celorlalţi;
- valorizarea relaţiilor interpersonale.

Elevii, tinerii, adulţii trebuie formaţi astfel încît să poată lua decizii optime legate de viaţa lor. În acest sens, atenţia acestora şi, implicit, a celor care educă trebuie să se orienteze spre crearea unor circumstanţe în cadrul cărora fiecare consiliat să aibă libertatea luării unor hotărîri pe care să le ducă la bun sfîrsit şi, în acelaşi timp, să-şi asume consecinţele ce decurg din el.

Dezvoltarea carierei semnifică toate aspectele vieţii umane aflate în devenire şi cu o dinamică specifică în diferite planuri, adică:

- autocunoaşterea şi formarea deprinderilor de relaţionare interpersonală;
- educaţia şi formarea profesională iniţială;
- asumarea de diferite roluri în viaţă;
- modul de integrare, trăire şi planificare a diferitelor evenimente ale vieţii.

În şcoală contemporană, există conceptul de interdisciplinaritate, dar se foloseşte foarte puţin, şi cel mai adesea numai dacă este obligatoriu, fiind sugerate chiar de planul de învăţământ sau de programele disciplinelor sau ariilor curriculare. Un curiculum interdisciplinar presupune o analiza epistemologică a disciplinelor predate pentru identificarea conceptelor şi metodelor comune, transferabile sau extrapolabile. Acest lucru se poate realiza de mai multi profesori care sa lucreze ca o echipă. Prin urmare este necesar un antrenament special din partea profesorilor, o pregătire iniţială şi postuniversitară pentru predarea interdisciplinară.

Activitate umană, deci şi activitatea de învăţare, se desfăşoară într-un "câmp motivaţional", care ar fi de dorit să fie optim, mai ales pentru că realitatea arată ponderea ridicată a motivaţiei extrinseci la un număr mare de elevi din cadrul fiecărei clase, care se îngemănează cu motivaţia intrinsecă.

Motivaţia poate duce la creşterea randamentului şcolar, de aceea profesorul trebuie să găsească cele mai bune metode de a reuşi să atragă elevii care au dorinta de autoafirmare, trebuinţă de performanţă si care se poate realiza mult mai uşor în cadrul unui CDS interdisciplinar.

Activităţile unei consilieri şi orientări a carierei elevilor se întemeiază pe acţiunile fundamentale, precum:

- ✓ cunoaşterea personalităţii elevului;
- ✓ educarea elevului în vederea alegerii carierei;
- ✓ cunoaşterea reţelei şcolare şi a lumii profesiilor;
- ✓ consilierea şi îndrumarea efectivă a elevului.

Deosebit de importantă este atitudinea profesorului, relaţia sa cu elevii. Profesorul are datoria de a crea un climat democratic, destins, prietenos în care fiecare elev să-şi poată spune cu curaj propriile păreri, opinii, sugestii. Şcolarii trebuie să-şi poată manifesta în voie curiozitatea, spontaneitatea. Să fie ceva firesc ca o idee originală, mai aparte, să atragă un punct în plus la notare chiar dacă prin ea nu s-a putut soluţiona chestiunea in discuţie.

În învăţămîntul preuniversitar informaţii cu referire la orientarea şcolară şi profesională sunt prezentate doar secvenţial, în cadrul orelor de dirigenţie. Actualmente sunt necesare ore de *Consiliere în carieră* care să includă metode ce ar respecta principiul centrării învăţării pe persoană şi ar conduce la dezvoltarea deprinderilor şi competenţelor integratoare, transferabile, utile atît în viaţa şcolară, cît şi în cea socio-profesională sau familială. Strategiile didactice utilizate trebuie să respecte specificul activităţilor de consiliere, dar şi particularităţile elevilor, ale grupurilor cu care se lucrează.

Învăţarea creativă presupune dezvoltarea potenţialului creativ al elevilor, manifestat prin receptivitate faţă de nou, curiozitate ştiinţifică, nonconformism, originalitate, capacitate de elaborare, fluenţa gândirii, imaginaţie creatoare, ş.a.m.d. Aceasta se realizează folosind învăţarea euristică prin problematizare, dialogul euristic, descoperirea, modelarea, brainstorming-ul, rezolvarea de probleme folosind mai multe soluţii, rezolvarea de exerciţii creative, care trebuie să se regăsească în manualele şcolare, în programa disciplinelor opţionale, precum şi în programele de pregătire suplimentară în vederea participării la concursuri şi olimpiade a elevilor supradotaţi.

Conţinutul învăţământului, planurile şi programele de învăţământ trebuie să aibă in vedere formarea unei culturi generale, mai ales în gimnaziu şi liceu dar să prevadă şi lecţii speciale în vederea cultivării ingeniozităţii la elevi.

Bibliografie:

1. Jigau M., *Consilierea carierei*, Bucureşti, 2007.
2. Marcu A., Dumitrescu C., *Orientare şi consiliere pentru carieră în politicile pentru tineret*,Oradea 2006.
3. Lemeni G., Miclea M., *Consiliere şi orientare* - ghid de educaţie pentru carieră,Cluj-Napoca 2004.
4. Singer Mihaela, Sarivan Ligia, *Qui Vadis, academia? Repere pentru o reformă de profunzime în învăţământul superior*, Editura Sigma, Bucureşti, 2006.
5. *Tomşa G., Consilierea şi dezvoltarea carierei la elevi. Bucureşti, 1999.*
6. Andrei Cosmovici, *Psihologie generală*, editura Polirom, Iaşi, 1996.
7. Andrei Cosmovici, Luminiţa Iacob, *Psihologie şcolară*, editura Polirom, Iaşi, 1998.
8. Lucia Anucuţa, Partenie Anucuţa, *Cunoaşterea şi educarea creativităţii la elevi,* editura Excelsior Art, Timişoara, 2005.
9. Cucoş Constantin, *Pedagogie – ediţia a II-a revăzută şi adăugită*, editura Polirom, Iaşi, 2006.

L'INTERCULTURALITE, DEMARCHE D'INTEGRATION DES JEUNES SUR LE MARCHE DU TRAVAIL

Prof. FELHAZI CARMEN - Colegiul Emil Negruțiu, Turda

L'enseignement moderne se propose de préparer l'apprenant aux interactions multiples, à prendre conscience et à manifester de la tolérance envers l'existence d'autres groupes sociaux, d'autres peuples, d'autres cultures. L'un des objectifs les plus importants de l'enseignement actuel vise à faire acquérir des compétences interculturelles qui aideront l'apprenant à mieux s'intégrer et à jouer un rôle social actif dans une société ou un pays qui ne soient pas forcément ceux d'origine. L'apprenant du FLE acquiert ces compétences dans l'interaction sociale qui détermine une mise en adéquation entre l'objectif linguistique et l'objectif culturel.

Aujourd'hui, on considère l'enseignement des langues comme une discipline particulière et privilégiée, destinée à aider les apprenants à réfléchir sur leur identité culturelle et à comprendre leurs propres conduites, en les comparant à d'autres, différentes, qui existent dans les cultures étrangères. Ce besoin a déterminé, à la fin des années 1990, l'apparition d'un document élaboré collectivement par le Conseil d'Europe, le ***Cadre européen commun de référence pour l'enseignement/ apprentissage des langues***, qui donne la définition de la nature des compétences d'enseignement et d'apprentissage en langues et des niveaux de maîtrise dans ces compétences. L'exigence de comparer les compétences langagières entre les différents programmes d'enseignement et entre les différentes langues, constitue une condition de la mise en place d'une éducation plurilingue parce qu'elle permet la spécification d'objectifs diversifiés. Ce document s'occupe de la promotion du plurilinguisme, en précisant qu'il n'entend pas promouvoir une approche unique de l'enseignement des langues, mais proposer «un cadre de référence» pour que les experts du secteur puissent exercer leur choix.

La nouvelle perspective ou l'approche actionnelle, complémentaire à l'approche communicative, fait le sujet d'un chapitre du CECRL et vise la formation et le développement de la compétence plurilingue et pluriculturelle définie comme «compétence à communiquer langagièrement et à interagir culturellement d'un acteur social qui possède, à des degrés divers, la maîtrise de plusieurs langues et l'expérience de plusieurs cultures». Si la conception traditionnelle de l'apprentissage considère le savoir d'une langue étrangère comme une annexe d'une compétence à communiquer en plus à celle en langue maternelle, la notion de compétence plurilingue et pluriculturelle sort de la dichotomie du couple traditionnel L1/L2 et met en évidence qu'un seul individu ne dispose pas de plusieurs compétences à communiquer

différentes selon les langues qu'il parle mais d'une seule compétence plurilingue et pluriculturelle qui « englobe l'ensemble de son répertoire langagier ».

Ayant en vue l'abolissement plus ou moins réel des frontières de l'Europe unie et la migration puissante des gens, appartenant à des cultures et des civilisations différentes, en quête d'une existence meilleure, l'objectif majeur de l'enseignement vise le développement et l'amélioration de l'interaction interculturelle, le but est de faire atteindre à l'apprenant une compétence «plurilingue et pluriculturelle» qui puisse le rendre capable d'activer une compétence communicative, en plusieurs langues - en fonction des besoins ou des motivations de l'élève - et une compétence compréhensive des éléments culturels spécifiques des langues.

Christian Puren met en évidence l'importance de la communication en admettant qu' « apprendre une langue, c'est apprendre à se comporter de manière adéquate dans des situations de communication où l'apprenant aura quelque chance de se trouver en utilisant les codes de la langue cible». L'approche communicative a anticipé l'orientation de l'enseignement vers les études interculturelles, en envisageant la culture comme un système de valeurs, de conduites et de règles sociales pour les individus et les groupes : « Cette culture invisible intervient constamment dans les échanges et constitue un élément central dans la production et l'interprétation des énoncés.» Ainsi, la composante culturelle devient un élément important de la compétence communicative. Elle est perçue comme un ensemble de connaissances de la culture cible et qui « permettraient de prévoir d'éventuels malentendus, d'éviter certains blocages et d'éclairer certaines situations conflictuelles » (Louis Porcher).

En didactique du FLE, la dimension interculturelle est très importante, ayant en vue que tout contact entre deux systèmes linguistiques différents naît l'interaction de deux systèmes culturels différents. On constate que la composante culturelle s'impose progressivement à l'attention de l'Enseignement-apprentissage du français. Aujourd'hui, on considère l'apprentissage d'une langue étrangère, y compris sa culture, « comme un processus de reconstruction permanente des représentations de l'apprenant vis-à-vis de cette culture. Il s'agit d'une prise de conscience, de ses représentations et d'une découverte de ses propres spécificités culturelles par le contact avec une autre langue et une autre culture. La valeur de la culture dans l'E/A du FLE est maintenant communément admise, que ce soit pour communiquer efficacement dans des situations réelles, ou pour s'enrichir intellectuellement et accomplir des tâches dans la société » (Gaouaou Manaa).

L'enseignement des langues étrangères, par sa nature, révèle et transmet ce qui est «différent» et facilite la compréhension de l'altérité. Dû à l'apprentissage et à l'analyse,

l'apprenant pourra devenir un citoyen du monde, une personne capable d'empathie qui réussit à mettre dans une relation harmonieuse deux cultures lorsqu'il pense ou qu'il agit.

Bibliographie :

Cadre européen commun de référence pour les langues, éd. Didier, Paris, 2001

Gaouaou Manaa, *L'enseignement/apprentissage du français langue étrangère et la quête d'une nouvelle approche avec les autres cultures* in *Synergies Algérie n° 4 – 2009.*

Christian Puren, *Histoires méthodologiques de l'enseignement des langues*. Paris, Nathan, éd. Clé International, Collection DLE, 1998.

Louis Porcher, « *Cultures invisibles* » in *Le Français dans le Monde – recherches et applications,* 1996.

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN CADRUL PROIECTULUI ERASMUS + CU TITLUL: „IDENTITĂȚILE GASTRONOMICE REGIONALE ȘI GLOBALIZAREA”

prof. CRISTINA FRUJA, Liceul Tehnologic "Grigore Moisil" Deva

Liceul nostru este partener în acest proiect European Erasmus+ alături de încă 2 țări europene: Franța și Portugalia; Franța fiind coordonatorul proiectului. Debutul proiectului a avut loc în septembrie 2017 urmând să se finalizeze în august 2020.

În perioada 07-11 noiembrie 2017 am participat la reuniunea transnațională din cadrul proiectului care a avut loc la Machecoul, Franța. Această activitate a constituit prima întâlnire din cadrul proiectului, gazda a fost Lycée Professionnel Louis Armand Machecoul, Franța și am participat câte 4 profesori din România și din Portugalia alături de profesorii din Franța.

Scopul întâlnirii a fost punerea la punct a detaliilor privind implementarea proiectului în vederea realizării obiectivului principal al proiectului: schimbul de bune practici. În acest scop am luat la cunoștință de condițiile de lucru ale elevilor de la specializările bucătar-ospătar de la liceul francez, participând efectiv cu toții, alături de elevii francezi, la gătirea meniului pentru masa de prânz (sesiune practică cu elevii din clasa a 2 BMR, elevii francezi implicați în proiect). Condițiile oferite de această școală elevilor sunt deosebit de bune, beneficiind de un spațiu foarte generos și de o utilare a bucătăriilor demne de cel mai fastuos restaurant. De asemenea școala beneficiază de două restaurante de aplicație pentru elevi « l'Armandin » și « Le Dragibus » unde pot lua masa profesorii din școală dar și orice altă persoană din oraș. Și ca orice restaurant care se respectă își făceau și ei reclamă prin oraș, în căutare de noi clienți.

Un alt obiectiv al proiectului este cunoașterea producătorilor locali din zonă care permit aprovizionarea cu produse de calitate și proaspete. În acest scop am efectuat vizite la producători locali de brânzeturi bio, legume, vinuri și stridii. Am vizitat și o moară de vânt - de la Rairé (Sallertaine), care funcționează încă și oferă spre vânzare făină precum și delicatese preparate din făină.

De asemenea ne-am întâlnit cu proprietarii și am luat masa la doua restaurante partenere cu liceul din Franța « Le Petit Saint Thomas » - din orașul La Garnache și « Le Bistronomi'k » - din stațiunea de pe malul Oceanului Atlantic, Pornic.

Această activitate din cadrul proiectului a fost o experiență minunată dar și obositoare, în care am luat la cunoștință de gastronomia franțuzească la ea acasă.

A doua activitate din cadrul acestui proiect la care eu am luat parte s-a desfășurat în perioada 21-25 mai 2018 când a avut loc prima întâlnire profesori și elevi din cadrul proiectului.

Această activitate a avut loc la Bombarral, Portugalia, gazda a fost **Agrupamento de Escolas Fernão do Pó Bombarral, Portugalia,** un liceu din Bombarral, Portugalia. De la liceul nostru au participat 12 elevi însoțiți de 4 cadre didactice printre care și eu. Franța a avut de asemenea câte 12 elevi participanți însoțiți de 4 profesori, iar Portugalia 12 elevi împreună cu profesorii lor.

Activitatea a debutat cu vizitarea școlii. În zilele următoare elevii au fost împărțiți în echipe de bucătari și echipe de ospătari, fiecare echipă fiind alcătuită din câte 4 elevi din care 2 elevi dintr-o țară și 2 elevi din altă țară. În fiecare zi s-a gătit câte un meniu complet din fiecare țară participantă în proiect. Meniurile au fost alcătuite din: antreu, supă/ciorbă, fel principal și desert. Meniurile au fost gătite de câte o echipă de bucătari elevi și profesorii de specialitate din țara al cărui meniu s-a gătit în ziua respectivă. Și apoi au fost servite de echipa de ospătari programată pentru acea zi.

În urma acestor workshop-uri elevii au avut ocazia să împărtășească tehnicile de gătire specifice țării lor precum și să cunoască alte tipuri de meniuri specifice altor țări și bazate mult pe pește, cum sunt meniurile din Franța și Portugalia, ambele orașe fiind aproape de malul Oceanului Atlantic.

Toate acestea, alături de necesitatea comunicării cu tineri de aceeași vârstă cu ei, din altă țară, altă cultură, au făcut din întâlnirea din Portugalia o experiență impresionantă pentru toți elevii implicați în proiect. Toate sentimentele și impresiile acestei întâlniri elevii au avut ocazia să le exprime la finalul șederii în Portugalia când ne-am întâlnit cu toții la o masă rotundă și unde până s-a spart gheața a fost mai greu, pentru ca apoi toți elevii să simtă nevoia să-și împărtășească impresiile și aprecierile față de colegii lor din celelalte două țări.

Elevii au avut ocazia de asemenea să cunoască câțiva producători locali din zonă care permit aprovizionarea cu produse de calitate și proaspete. În acest scop am vizitat o fermă de vaci care produce brânzeturi și un depozit de legume.

Am avut parte și de recreere în două excursii organizate de partenerii noștri din Portugalia, una de câteva ore la Buddha Eden Garden, o grădină care ocupă în jur de 100 ha, aflată la doar câțiva kilometri de Bombarral și care constituie un obiectiv turistic foarte vizitat din Portugalia și cealaltă în capitală, orașul Lisabona unde am vizitat câteva obiective printre care turnul Belem ridicat în zona din care Vasco da Gama a plecat în explorarea de noi teritorii.

Aceste zile petrecute în Portugalia s-au dovedit a fi o experiență minunată pentru elevii noștri, au fost foarte plăcut impresionați de întâlnirea cu elevii din celelalte două țări, până la final legându-se prietenii între ei. La masa rotundă de la finalul activității, au ținut să-și exprime

încântarea și mulțumirile lor adresate gazdelor precum și d-nei profesoare din școala noastră, Tomuș Corina, inițiatoarea proiectului.

Concluzia ar fi aceea că acest proiect a fost un beneficiu pentru elevii noștri.

ABORDĂRI MODERNE ALE PREDĂRII

Prof. GHEBAN NORA- Colegiul Național de informatică " Carmen Sylva" Petroșani

De-a lungul istoriei, educaţia şi-a demonstrat rolul vital pentru dezvoltarea civilizaţiei, culturii umanităţii, pentru creşterea gradului de ordine şi raţionalitate în viaţa socială, pentru cultivarea valorilor spirituale şi conferirea în acest fel a unui statut elevat condiţiei umane. Evoluțiile rapide din viața socială generează o cerere de continuare a proceselor de reînnoire a cunoștintelor, deprinderilor și valorilor pe durata vieții.

Sistemele educaționale cunoscute până în prezent s-au bazat pe monopolul instituțional al școlii. Un astfel de model a putut funcționa optim atâta vreme cât alternativele educaționale din afara școlii erau puțin dezvoltate și nu puteau deveni concurente. Deceniile din urmă însa au pus în evidență o dezvoltare a noi medii educaționale în afara școlii, capabile să devină o alternativă (fie complementară, fie concurențiala) pentru educația formală de tip școlar. Extensia educației nonformale și informale a evidențiat și anumite carențe ale educației școlare, conducând la anumite contestări și critici (uneori foarte vehemente, ca în teoria "deșcolarizării societății"). S-a conturat, din ce în ce mai mult, ideea că școala trebuie considerată în ansamblul modalităților sociale de educație, care constituie sistemul social de educație. Multe din noile modalități de educație satisfac nevoia de educație permanentă a individului.

Predarea este activitatea predominantă a profesorului, prima solicitare dintre atribuţiile sale, funcţie fundamentală a oricărei instituţii de învăţământ.

Este o variabilă cauzală de care depinde o învăţare eficace, starea de progres a elevului, o bună educaţie şcolară, prestigiul instituţiei şcolare.

Conceptul de predare este unul dintre cele mai dinamice. E în curs de reconsiderare, de evoluţie. Există acum două moduri de abordare metodologică a predării, ce vor duce la dezvoltarea unei teorii a predării:

Modelul deductiv se sprijină pe explicaţiile inspirate de anumite teorii, paradigme ale învăţării didactice (personalistă, raţionalistă), ale comunicării, informaţiei, praxiologia ş.a.

Modelul inductiv se sprijină pe cercetarea faptelor, analiza comportamentelor didactice, condiţiilor concrete ale instrucţiei şi care conduc la « design »-ul educaţiei.

Abordări moderne ale predării:

Predarea – ca transmitere de cunoştinţe şi tehnici de acţiune. Din această perspectivă, obiectivul predării este de a propune, a mijloci un transfer de informaţii, a comunica, a transmite cunoştinţe, metode, tehnici de acţiune şi altele. Presupune o activitate centrată pe profesor,

bazată pe competenţele lui de a accesibiliza materia şi a sprijini elevii în însuşirea materiei, pe abilitatea de a comunica informaţiile şi a trezi interesul elevilor. Eficienţa învăţării e căutată în o mai bună organizare a conţinutului, a comunicării.

Predarea ne apare în desfăşurarea ei ca un lanţ de interacţiuni, ca un proces de transmitere a unui conţinut bazat pe o relaţie subiect – obiect din care elevul iese cu un câştig, cu o experienţă personală şi socială certă şi ca o activitate de iniţiere a elevului în universul lumii valorilor. Este vorba despre o pedagogie a comunicării, pentru că învăţământul este un loc unde se deprinde comunicarea, unde se perfecţionează, se elaborează şi se foloseşte aceasta, ca factor de instrucţie şi educaţie. Dacă învăţamântul tradiţional e criticat pentru că a pus accent pe comunicarea verbală abstractă, e nevoie acum de o recontextualizare prin materiale ilustrative, scheme, suporturi ce leagă cunoştinţele de realitate (indiferent de vârsta elevilor) şi prin stabilirea de legături între structurile noi şi cele vechi (asocierea schimbă contextul de receptare, conferă un anumit sens cognitiv noilor cunoştinţe).

În plus, profesorul trebuie să dea dovadă de competenţe comunicative în activitatea sa de predare.

Predarea – ca ofertă de experienţă. Aceasta presupune oferta unor progresii de experienţe determinate şi dirijate de valori, experienţe de cunoaştere, de acţiune, afective, ce trebuie selectate, organizate şi prezentate.

Conceptul central este *experienţa,* care exprimă interacţiunea organismului cu mediul şi căreia îi sunt proprii două aspecte: acţiunea şi cunoaşterea. Acţiunea duce la o modificare a mediului, iar cunoaşterea la o modificare a comportamentului. Educaţia devine astfel o organizare şi o reorganizare a experienţei, o îmbinare a teoriei cu practica.

A preda înseamnă a aduce elevii în faţa unor experienţe noi, adecvate, alese astfel încât să trezească o anume curiozitate, să îndemne la acţiune, la dorinţa de a încerca, a experimenta.

Experienţa să conţină în sine energii active, să fie o forţă motrică a dezvoltării intelectuale, care să îi determine pe elevi să extragă tot ce pot din ea, atunci când o trăiesc.

Această accepţiune a predării e inspirată din principiile umanismului modern, ce pune accent pe dezvoltarea fiinţei umane atât în ce priveşte latura educativă, cât şi formativă.

Predarea – ca dirijare a învătării. Predarea presupune un ansamblu de proceduri de prezentare a materiei şi un complex de prescripţii cu scopul de a ghida eforturile elevilor spre obţinerea rezultatelor aşteptate.

Predarea – ca management al învăţării. Acest tip de predare presupune un ansamblu de activităţi destinate organizării şi gestionării învăţării. Predarea este o problemă de gestiune a învăţării şi presupune o adaptabilitate la situaţiile de instruire şi o interogaţie cu privire la

impactul conţinuturilor predate elevilor, la rezonanţa educativă a instrucţiei. « *A preda înseamnă a produce sau a preîntâmpina* unele transformări în fiinţele umane, a păstra şi intensifica unele calităţi fizice, intelectuale, ale caracterului şi a înlătura trăsăturile nedorite » (J. Devitz)

Predarea- ca instanţă decizională. În măsura în care se aplică diverse strategii de dirijare a învăţării, predarea este privită ca o instanţă decizională prin care se optează, în funcţie de criterii precis definite şi în perioade alternative de timp pentru diverse strategii sau modele de învăţare.

« Sintetizând datele şi corelându-le cu enunţurile formulate, vom defini predarea drept « o componentă a instruirii care constă în dirijarea învăţării elevului în vederea realizării anumitor obiective educative. În termenii analizei structural-funcţionale, această definiţie sugerează următoarele elemente: predarea este o activitate a adultului, care cooperează cu elevii în realizarea instruirii; ea constituie un proces dirijat, orientat către atingerea unor obiective pedagogice prestabilite; ea este în permanentă interacţiune cu învăţarea, fiind intim legată de aceasta; predarea nu are sens decât în măsura în care produce un proces corespunzător de învăţare din partea elevului; predarea este un proces eminamente social, realizat prin cooperarea mai multor personae, fiecare cu rolul şi statutul său bine determinate; este un ansamblu de interacţiuni, de comportamente verbale şi neverbale, care respectă o anumită organizare a condiţiilor de mediu." (C. Bârzea, *Ştiinţa predării*)

BIBLIOGRAFIE

1. Ausubel, D. P., Robinson, F. G., *Învăţarea în şcoală. O introducere în psihologia pedagogică*, E.D.P, Bucureşti, 1981

2. Cerghit, I, *Teoria şi metodologia instruirii* – curs, Universitatea Bucureşti, 1999

3. Davitz, J., Ball, S, *Psihologia procesului educaţional*, E.D.P., Bucureşti, 1978

4. Manolescu, M., Iucu, R., *Pedagogie*, Ed.Fundaţiei Culturale „ Dimitrie Bolintineanu", Iaşi, 2001

5. Neacşu, I, *Instruire şi învăţare*, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1990

6. Stanciu, Gh., I, *Şcoala şi doctrinele pedagogice în secolul XX*, E.D.P., Bucureşti, 1995

MOTIVAŢIA, VARIABILĂ PENTRU OBȚINEREA PERFORMANȚELOR ȘCOLARE

Prof. GHEBAN LILIANA - Școala Gimnazială I. D. Sîrbu Petrila

„Oricare specialist care a devenit sau va deveni cadru didactic, trebuie să studieze în mod aprofundat instrucţia şi educaţia…” (Jean Piaget)

Dacă supunem analizei ştiinţifice o acţiune sau o secvenţă tipică de învăţare şcolară, aceasta poate fi analizată din perspectiva a două aspecte, diferite, solitare, dar complementare, ale învăţării: cel procesual şi cel motivaţional. Aspectul procesual cuprinde momentele sau procesele care compun o secvenţă de învăţare în timp ce aspectul motivaţional se referă la gradul de implicare a elevului în actul învăţării şi în rezolvarea sarcinilor de instruire.

Motivaţia învăţării reprezintă ansamblul mobilurilor care declanşează,susţin energetic şi direcţionează activitatea de învăţare. Se constituie în motive ale învăţării anumite dorinţe, trebuinţe de bază, cum sunt dorinţa de autorealizare, autoafirmare, dorinţa de a obţine note bune pentru a mulţumi părinţii, teama de pedeapsă, curiozitatea, anumite interese etc.

Motivul declanşează o anumită acţiune, iar reprezintă rezultatul scontat al acţiunii. Activitatea de învăţare are la bază un ansamblu de motive din a căror compunere se obţine o rezultantă, respectiv un grad de motivare faţă de sarcina de învăţare. Gradul de motivare se obiectivizează într-o anumită mobilizare energetică, respectiv într-un nivel de activare cerebrală. Aceasta influenţează în mod direct activitatea de învăţare,prestarea celui care învaţă şi randamentul obţinut. Optimul motivaţional diferă de la o persoană la alta, în funcţie de gradul de dificultate al sarcinii, de aptitudini de echilibrul emotiv, de temperament.

Motivaţia, alături de inteligenţă, aptitudini şi voinţă,este una din variabilele cele mai importante pentru obţinerea performanţelor şcolare şi profesionale. În procesul de învăţare, motivul principal care îl determină pe copil să devină şcolar şi să înveţe este o sinteză de factori externi (imitaţie, imperativul social) şi factori interni, în principal dorinţa lui de a deveni şcolar, de a deveni ceva în viaţă.

Principalele obstacole care stau încalea învăţării sunt: joaca, micşorarea timpului afectat jocurilor, dificultăţile de citire, nesiguranţa în efectuarea temelor şi nevoia de a fi ajutat mereu de către părinţi.

În procesul de învăţare se manifestă mai multe tipuri de motivaţie:

***motivaţia extrinsecă** (dacă vei scrie, vei ieşi la joacă; dacă vei citi vei avea voie la calculator; dacă vei lua note mari, vei primi bani);
***motivaţia cognitivă** (mergând şi învăţând la şcoală vei şti să desenezi, înveţi să scrii şi să citeşti, vei
deveni mai deştept);
***motivaţia afectivă** (învaţă ca părinţii tăi să fie mândri de tine);
***motivaţia negativă** (trebuie să înveţi, dacă nu, toată viaţa vei fi un nimeni).

Orice proces de învăţare este plurimotivat. Eficienţa învăţării scade dacă există un nivel minim de motivare sau o supramotivare şi creşte în cazul unui nivel optim, ca zonă între minim şi maxim, însă în cadrul motivaţiei interne nu există saturaţie.

Când o dorinţă vizează un model a cărui realizare constituie un progres, se poate vorbi despre o aspiraţie.

Nivelul de aspiraţie se referă la aşteptările, scopurile, pretenţiile unei persoane, privind realizarea sa într-o viitoare sarcină dată. Reglarea relaţiei dintr-e motivaţie şi performanţă se realizează şi prin intermediul nivelului de aspiraţie. Când un elev îndeplineşte o sarcină de învăţare, el poate avea un sentiment de reuşită sau de nereuşită.

Nivelul ridicat al aspiraţiilor îl activizează pe elev, mobilizăndu-l la efort susţinut şi asigură totodată, în cazul depunerii acestui efort, obţinerea succesului, lucru foarte important în învăţare.

Efortul insuficient influenţează nefavorabil rezultatele elevului. Dacă acesta nu se mobilizează la un efort susţinut, el nu-şi explorează posibilităţile la un nivel maxim. Înregistrarea succeselor antrenează în continuare procesul învăţării, acţionând în sens mobilizator asupra activităţii ulterioare a elevului.

Deosebit de stimulatoare este recompensa. Satisfacţia succesului se transferă treptat asupra obiectului de învăţămînt respectiv, care începe să-l atragă pe copil după cum insuccesul are efect contrar, materia devenind plictisitoare. Aceasta nu înseamnă să coborâm pretenţiile, pentru ca oricine să aibă succes. Exigenţa foarte ridicată este foarte importantă deoarece fără eforturi suficient de mari elevii nu progresează intelectual, iar succesul obţinut fără efort nu provoacăa adevărate satisfacţii.

Un puternic rol motivaţional îl au pedepsele. Recompensele şi pedepsele nu au acelaşi efect asupra motivaţiei învăţării. Acestea trebuie folosite cu discernământ, mai ales atunci când se urmăreşte creşterea motivaţiei învăţării. O serie de recompense precum banii sau premiile, pot provoca o scădere a interesului faţă de o anumită activitate pe care, la început, au considerat-o atractivă. Elevii care au o opinie bună despre competenţa lor în rezolvarea unor sarcini de

învăţare pot fi decepţionaţi atunci când sunt recompensaţi pentru activităţi pe care ei le consideră atractive.

Deprinderea cu succese permanente, mai ales atunci când ele sunt obţinute uşor, au efect demoralizator, făcând să scadă eforturile depuse de cel care învaţă. Insuccesele mici îndeplinesc un rol. În acest fel, elevul se convinge că succesul depinde de efort şi că scăderea ritmului de lucru şi a efortului duce la insucces.

Deprinderea profesorului de a motiva prin recompense şi de a pedepsi eficient ţine în mare măsură de vocaţie.

BIBLIOGRAFIE:

1. Miron Ionescu, *Demersuri creative în predare şi învăţare*, Editura Presa Universitară Clujeană, 2000

2. Dumitriu, Gheorghe; Dumitriu, Constanţa-*Psihopedagogie*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 2003

CUM ÎNCURAJĂM COPIII SĂ CITEASCĂ

Prof. înv. preşc.: GHIROLD ALINA ADRIANA - Şcoala Gimnazială I.G.Duca, Petroşani

A învăța să citești nu începe la şcoală, ci mult mai devreme, atunci când copiii au acces la cărți la o vârstă fragedă. Iată cum putem introduce lectura în viața copilului.

1. **Vorbim înainte de a citi**.

Copiii trebuie să înțeleagă cuvintele înainte de a le putea spune sau de a le folosi. Recitarea poeziilor, redarea cântecelor, povestirea și denumirea obiectelor ajută copilul să-și dezvolte vocabularul și să-și întărească abilitățile necesare pentru citire.

2. Încurajăm dragostea de cărți.

Copiii învață din exemplu. Citești cărți și te bucuri de ele? Îți place să le citești copiilor tăi? Cea mai bună modalitate de a insufla dragostea pentru cărți este să fii un model și să petreceți timp de calitate citind împreună cu copilului. Arată-i copilului că îți place să citești. Plăcerea ta evidentă va fi contagioasă.

3. Începem cu citirea globală.

Conceptul de citire globală este un mod de învățare a citirii total diferit: începe cu cuvintele foarte simple / idei care formează baza unei cărți întregi. O poveste ar putea să se concentreze de exemplu asupra unei case, cu imagini sau desene ale caselor, fiind însoțite de cuvântul "casă", "mami" şi "tati". Cartea următoare se va baza pe ceea ce copilul a învățat deja și să vorbească despre "mami şi tati în casă." În acest fel, copilul învață să recunoască cuvintele întregi și să conecteze cuvintele la concept si imagini. Avantajul acestui sistem este faptul că este natural, permițând copiilor să învețe lectura într-o manieră mai naturală, cu cuvinte și idei familiare lor

4. Utilizează metoda fonetică.

Fonetica urmează în mod natural citirea globală. Până în al doilea an de şcoală, majoritatea copiilor vor înțelege singuri sistemul fonetic și vor începe să înțeleagă sunetele și felul în care se pronunță cuvintele. Ceilalți copii vor colabora mai strâns cu profesorul pentru a dezvolta acest proces.

Mulți experți în lingvistică împărtășesc convingerea că învățarea cititului ar trebui să fie o combinație între cele două abordări: învățarea cuvintelor întregi (citirea globală) și fonetică, în funcție de vârsta și modul de învățare al fiecărui copil.

Începeți de azi să-i citiți copilul dumneavoastră. Cultivarea dragostei pentru cărți va avea un efect profund asupra performanței lui în școală, precum și a perspectivelor viitoare.

Citirea este distractivă, este darul care durează o viață!

PERFORMANȚA EDUCAȚIONALĂ ÎN PLAN INTERDISCIPLINAR

Prof. GÎRJOB ELENA – Școala Gimnazială ,,I.G.Duca Petroșani

Şcoala are o răspundere certă în dezvoltarea personalităţii tinerilor. Una dintre funcţiile sale este de a îmbogăţi sistemul de reprezentări de sine ale elevilor. Activităţile consacrate acestui scop se desfăşoară, desigur, într-un cadru instituţionalizat, reglementat, dar diferiţilor actori le este lăsată o mare marjă de libertate. Trebuie deci, definite suficient de precis obiectivele şi competenţele de atins şi bine distinse rolurile diferiţilor actori, în funcţie de poziţia lor în instituţia şcolară şi de modul de intervenţie.

Inteligenta scolara cu valoare pur operationala , desemneaza in perspectiva conceptiei lui J.Piaget echilibrul dinamic dintre asimilarea cerintelor scolare si acomodarea la acestea, la diferite niveluri de scolarizare. Inteligenta scolara este o forma specifica, particulara, a inteligentei, care se diferentiaza de inteligenta generala, globala, verbala, practica etc., mai ales prin specificitatea continutului sau, dar, in acelasi timp, se supune legilor generale ale dezvoltarii mintale.

Se ştie, desigur, că orice adult, în relaţia sa cu tinerii, le influenţează istoria; fiecare dintre noi a fost mai mult sau mai puţin marcat de profesorii (sau ceilalţi actori) pe care i-a cunoscut. Primul lucru este deci, să nu ne prefacem că nu ştim aceasta!

Obiectivul esenţial în acest domeniu este de a-l ajuta pe elev să-şi construiască o imagine de sine suficient de pozitivă pentru a putea acţiona. Eşecul anumitor elevi provine adesea din faptul că au o imagine complet degradată despre ei înşişi. Nu mai au deci, altă soluţie decât de a se refugia în comportamente de evaziune.

Trebuie deci, să i se arate elevului că este capabil să înveţe, să stăpânească cunoştinţe şi să găsească în sine resorturile care îi permit să o facă. Trebuie ca, treptat, el să-şi descopere preferinţele, interesele, valorile şi domeniile de reuşită. Aceasta îl va conduce în explorarea lumii profesionale şi a filierelor de formare, permiţându-i să caute informaţii mai exacte asupra domeniilor ce par a i se potrivi.

Nu trebuie, totuşi, uitat că avem de a face cu adolescenţi în căutare de sine şi în plină dezvoltare. Ei trebuie îndrumaţi în acest demers, evitând ca efortul de descoperire de sine să-i conducă la crearea unei imagini definitive şi încremenite pentru totdeauna asupra lor înşişi. Aceasta ar împiedica orice evoluţie a elevilor. Trebuie, dimpotrivă, făcuţi să priceapă că se pot schimba şi ajutaţi să devină conştienţi nu atât de ceea ce sunt, ci de ceea ce pot deveni.

Calitatea educaţiei presupune, însă, diferenţierea educaţiei în funcţie de multe repere,înainte de toate, în raport cu interese cognitive, cu nevoi ale societăţii, cu condiţia de competiţie.

Performanţa educaţională cea mai competitivă, astăzi nu este doar să-ţi însuşeşti ceea ce este cunoscut, ci să-ţi formezi capaciatea de a genera inoirea.

Educaţia nu poate rezolva singură totalitatea problemelor lumii contemporane, dar nu se poate concepe soluţionarea temeinică şi durabilă a problemelor actuale fără contribuţia sistemelor educative.

În acest context „noile educaţii" se constituie în module sau discipline de studiu concepute strategic în plan interdisciplinar şi reprezintă răspunsuri ale sistemelor educaţionale la imperativele lumii contemporane de natură politică, economică, ecologică, demografică, sanitară, etc.

a) Educaţia ecologică, componentă a „noilor educaţii" îşi propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realităţii, să-l incite la participare, să devină conştient de viitor, de faptul că viaţa generaţiilor viitoare,calitatea ei, depinde într-o mare măsură şi opţiunile sale.

Conştietizând obiectivele majore ale educaţiei ecologice, am conceput şi realizat cu elevi, un proiect care are ca scop promovarea educaţiei ecoturistice în rândurile elevilor din ciclul primar prin cultivarea respectului şi dragostei pentru natură.

În cadrul proiectului elevii au organizat drumeţii în împrejurimi prilej cu care au putut cunoaşte plantele ocrotite din această zonă, au participat la acţiuni de ecologizare, am contribuit cu desene pentru expoziţiile organizate în şcoală sub genericul: „Zilele toamnei", „Copilărie fericită", „Pădurea, aurul verde".

Activităţile la care micii ecologişti au participat, mi-au întărit convingerea că elevii noştri conştientizează ideea că suntem datori să protejăm natura spre a ne bucura spre un mediu tot mai curat.

b) Educaţia civică urmăreşte iniţierea copilului, viitorul cetăţean cu practicarea unui comportament activ, responsabil, conştient de drepturi şi indatoriri şi deschis spre cultură, care va intra în viaţa socială şi profesioanlă în următorii ani.

c) Educaţia juridică a viitorului cetăţean , o altă componentă a „noilor educaţii", aduce în prim plan modalităţi de pregătire a elevilor ca să ştie să-şi apere drepturile, dar şi pentru a şti să le respecte pe a altora. Elevii, tinerii e necesar să fie pregătiţi să facă faţă competiţiei, concurenţei bazată pe cinste şi onestitate, să fie conştienţi că adevărata libertate nu poate exista decât în limitele unor norme de convieţuire sănătoasă.

Consider că un foarte mic efort este suficient pentru a se face o cotitură în formarea educaţiei juridice a viitorului cetăţean. Începuturile pot părea dificile, dar ştim că orice început este greu, dar odată pornit, lucrurile încep să meargă.

d) Educaţia pentru sănătate –o necesitate a învăţământului primar.

Importanţa sănătăţii este cunoscută încă din antichitate şi transmisă până în zilele noastre prin dictonul : Mens sana in corpore sano.

Sănătatea reprezintă pentru om cea mai mare avuţie a sa. Numai că, trebuie ştiut, majoritatea afeţiunilor grave ale omului matur îşi au rădăcina în starea de sănătate din copilărie a persoanei respective. De aceea, încă de mici, copii trebuie învăţaţi să-şi păstreze sănătatea, pe cea fizică şi pe cea mentală în egală măsură.

Consider indicat şi necesar că educaţia pentru sănătate să înceapă în prima clasă primară.

Pentru ca toti elevii sa priceapa problemele , sa cunoasca continutul tuturor disciplinelor de invatamant la un nivel cat mai bun , trebuie sa se foloseasca metode active si individualizate care trezesc si mentin curiozitatea , interesul lor pentru activitatea scolara .

Raportarea performantelor scolare ale elevilor la rezultatele obtinute in situatii experimentale de invatare dovedeste ca aparitia particularitatilor de varsta ale activitatii intelectuale poate fi intarziata sau accelerata in functie de materialul , de continutul activitatii in care copilul este angajat si de instrumentele , de metodele cu care se lucreaza.

Valorile calităţii în educaţie (exemple): democraţia, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală şi morală, calitatea relaţiilor interpersonale, imbogăţirea comunităţii, inserţia optimă socială şi profesională, individul ca membru critic şi responsabil al comunităţii etc.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit, I., Sisteme de instruire alternative şi complementare – Stiluri şi strategii, Editura Aramis, Bucureşti, 2002

2. Joiţa, Elena, Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară, Editura Arves, Craiova, 2003

3. http://www.scritub.com/sociologie/factorii-reusitei-scolare 142462316.php

EDUCAŢIA FORMALĂ, NON-FORMALĂ, INFORMALĂ

Prof. înv. primar HICI LENUȚA - Școala Gimnazială Nr.3 Lupeni

Fiecare fiinţă învaţă în cele mai diferite contexte - la şcoală, acasă, în grupul de prieteni, prin joc, la locul de muncă, prin interacţiunea cu ceilalţi etc. Altfel spus, putem învăţa în orice context, în orice situaţie, în orice moment activ.

Educaţia este un fenomen ce a apărut odată cu societatea umană şi a suferit pe parcursul dezvoltării societăţii o sumedenie de modificări. De la acţiunea empirică de pregătire a tinerei generaţii pentru viaţa socială şi până la acţiunea fundamentată din epoca modernă, educaţia a parcurs un drum lung devenind o ştiinţă autentică, cu legităţi şi statut propriu. Din perspectiva educaţiei permanente învăţământul apare ca o etapă importantă în formarea individului, dar nu singura. Pornind de la conceptul de învăţare şi prin echivalenţă cu acesta, în a doua jumătate a secolului XX Coombs şi Ahmed au diferenţiat trei tipuri de educaţie: formală, nonformală şi informală.

Educaţia formală este educaţia intenţionată, sistematică şi evaluată, încredinţată specialiştilor din domeniul acceptat instituţional, juridic, statal şi social, al educaţiei. Acest tip de educaţie cuprinde totalitatea influenţelor şi acţiunilor organizate sistematic, gradate cronologic şi elaborate în cadrul unor instituţii specializate, în vederea formării personalităţii umane.

Educaţia formală este importantă deoarece facilitează accesul la valorile culturii, ştiinţei, artei, literaturii şi tehnicii, la experienţa social-umană, având un rol decisiv în formarea personalităţii, conform nevoilor individuale şi sociale.

Trăsături caracteristice:

- este instituţionalizată si se desfasoara in cadrul unui sistem oficial de invatamant;

- este proiectată riguros, derulată şi evaluată sub forma documentelor şcolare cu caracter oficial;

- este prioritară din perspectiva politicilor naţionale;

- este evaluată social;

- este organizată sub forma de activităţi instructiv-educative concrete în cadrul sistemului de învăţământ;

- este coordonată de un corp profesional specializat;

- se desfăsoară într-un cadru pedagogic determinat, cu metode şi mijloace de predare, învăţare şi evaluare cu funcţii pedagogice precise;

- este generalizată, permitând accesul tuturor indivizilor.

Limitări ale educaţiei formale:

- centrarea pe performanţele înscrise în programe lasă mai puţin timp imprevizibilului şi studierii aspectelor cotidiene, cu care se confruntă elevii;

- există tendinţa de transmitere-asimilare a cunoştinţelor în defavoarea dezvoltării-exersării capacităţilor intelectuale şi a abilităţilor practice;

- orientarea predominantă spre informare şi evaluare.

Educaţia non-formală cuprinde totalitatea acţiunilor organizate în mod sistematic, dar în afara sistemului formal al educaţiei. Această formă de educaţie este consideratî complementară cu educaţia formală sub raportul finalităţilor conţinutului şi a modalităţilor concrete de realizare.

Trăsături caracateristice:

- este variată şi flexibilă, opţională şi facultativă;

- diferentiază conţinutul, metodele şi instrumentele de lucru în funcţie de interesele şi capacităţile participanţilor;

- valorifică întreaga experienţă de învăţare a participanţilor.

Aceste tipuri de activităţi se realizează în mediul socio-cultural ca mijloace de divertisment, petrecere a timpului în mod constructiv sau de odihnă active.

Avantajele utilizării educaţiei nonformale:

- este centrată pe procesul de învăţare nu pe cel de predare, solicitând în mod diferenţiat participanţii;

- dispune de un curriculum la alegere, flexibil şi variat;

- contribuie la lărgirea şi îmbogăţirea culturii generale şi de specialitate a participanţilor, oferind activităţi de completare a studiilor;

- asigura o rapidă actualizare a informaţiilor din diferite domenii;

- antrenează noile tehnologii comunicaţionale, ţinând cont de progresul societăţii;

- răspunde cerinţelor şi necesităţilor educaţiei permanente.

Educaţia informală este considerată ca fiind educaţie incidentală şi include totalitatea influentelor neintentionate, eterogene şi difuze, prin care fiecare persoană dobândeşte cunoştinţe, abilităţi şi aptitudini din experienţele sale zilnice.

Trăsături caracteristice:

- spontaneitatea contextului in care se realizeaza;

- atractivitatea şi diversitatea stimulilor;
- absenţa restricţiilor sau standardelor;
- varietatea;
- caracterul dominant al valorilor promovate.

Cele trei forme ale educaţiei contribuie la dezvoltarea personalităţii tinerilor şi pot contribui la dezvoltarea durabilă a societăţii prin intercondiţionare. Astfel, educaţia formală are de câştigat daca reuşeşte să integreze creator, multe din influenţele specifice educaţiei nonformale şi informale. Pe de altă parte, acumulările educaţiei formale pot contribui la dezvoltarea şi eficacitatea celorlalte două modalităţi: nonformală şi informală. Concluzionând, între cele trei tipuri de educaţie trebuie să existe relaţii continue şi peramanente de interdependenţă.

Bibliografie:

1. http://trainermarianaiacob.weebly.com/blog/educatia-formala-nonformala-si-informala
2. https://www.didactic.ro/materiale/131041_educatia-formala-nonformala-si-informala
3. https://www.edu.ro/educatie-non-formala-informala

„POARTĂ SPRE CUNOAȘTERE" – VIZIUNEA SI MISIUNEA BIBLIOTECILOR ȘCOLARE

Bibliotecar IANC MARIANA- Liceul Tehnologic „ Mihai Viteazu" Vulcan

„Biblioteca şcolară furnizează informaţii şi idei fundamentale pentru funcţionarea cu succes în societatea informaţională bazată pe cunoaştere în care trăim astăzi. Biblioteca şcolară înzestrează elevii cu abilităţi de învăţare pe tot parcursul vieţii şi le dezvoltă imaginaţia, dându-le posibilitatea de a trăi ca nişte cetăţeni responsabili" Manifestul Bibliotecilor Şcolare

Bibliotecile școlare există în întreaga lume ca medii de învățare ce furnizează un spațiu (fizic și digital), acces a resurse și acces la activități și servicii care încurajează și susțin elevii, profesorii și comunitatea educațională. Dezvoltarea bibliotecilor școlare merge în paralel cu dezvoltarea din educaţie, căutând să înarmeze elevii cu acele cunoştinţe, necesare pentru a putea acționa și pentru a contribui la progresul societății. Deși gama de avantaje și operațiuni variază în lume, bibliotecile școlare de pretutindeni se axează pe susținerea și dezvoltarea învățării la elevi. Biblioteca școlară frunizează o gamă largă de oportunități de învățare, pentru indivizi, grupuri mici și grupuri mari, cu accent pe conținutul intelectual, cultura informației și dezvoltarea culturală și socială. Centrarea bibliotecilor școlare pe persoana care învață susține, extinde și individualizează curriculumul școlar

Bibliotecile școlare, ca și alte elemente ale sistemului educațional, trec prin faze de extindere și dezvoltare. Totuși, aceste trei caracteristici ale unei biblioteci școlare sunt necesare pentru îndeplinirea misiunii și scopului bibliotecii școlare. Cercetările arată că potențialul unei biblioteci școlare de a avea un impact asupra învățării la elevi este în strânsă dependență cu măsura în care aceste caracteristici sunt prezente în școală.

Biblioteca școlară funcționeză ca: • spațiu fizic si digital dedicat dintr-o școală, deschis și accesibil tuturor; • spațiu informațional care furnizează acces echitabil și deschis la surse informaționale de calitate, prin toate tipurile de medii, incluzând formatul letric, multimedia și colecțiile digitale aflate în custodie; • spațiu sigur unde curiozitatea individuală, creativitatea și orientarea spre învățare sunt încurajate și susținute și unde elevii pot explora diverse subiecte, chiar și teme controversate, în intimitate și în siguranță; • spațiu educațional unde elevii învață despre capacitățile și predispoziția pentru reținerea de informații și pentru crearea cunoștințelor; • spațiu tehnologic care furnizează o gamă diversă de intrumente tehnologice, software și expertiză pentru crearea, reprezentarea și împărtășirea cunoştinţelor; • centru de alfabetizare unde comunitatea școlară cultivă cititul și dezvoltarea alfabetizării în toate formele sale; •

centru pentru cetățenia digitală unde comunitatea educațională învață să folosească instrumentele digitale în mod corespunzător, etic și sigur și învață strategii pentru a –și proteja identitatea și informațiile personale; • mediu informațional pentru toți membrii comunității prin acces egal la resurse, tehnologii și dezvoltarea apritudinilor informaționale care nu sunt întotdeauna disponibile acasă; • spațiu social deschis pentru evenimente culturale, profesionale și educaționale (ex. evenimente, întâlniri, expoziții, resurse) pentru publicul larg

Viziunea pentru biblioteca școlară

Viziunea proiectează stadiul viitor dorit pentru biblioteca școlară. Viziunea poate varia, în diferite țări, în funcție de poziția de pornire a bibliotecii școlare. În cele din urmă, construirea unei viziuni pentru biblioteca școlară care să joace un rol central în educație și care să depășească limitările actuale, crează ambiția pentru viitor de a furniza un spațiu de învățare multifuncțional.

Viziunea include cinci tendințe cheie identificate în Raportul de orientări IFLA 2013 (trends.ifla.org): 19 1) Noile tehnologii vor extinde și vor limita, în același timp, persoana care are acces la informație. 2) Educația online va democratiza și va revoluționa învățarea la nivel global. 3) Granițele intimității și a protecției datelor vor fi redefinite. 4) Societățile hiperconectate vor asculta și vor responsabiliza noi voci și grupuri. 5) Economia globală a informației va fi transformată de către noile tehnologii.

Dezvoltarea și managementul colecțiilor: biblioteca școlară trebuie să furnizeze acces la o gamă largă de resurse fizice și digitale pentru a satisface nevoile utilizatorilor și le reflectă vârsta, limbajul și datele demografice. Colecțiile trebuie dezvoltate în mod continuu, pentru a se asigura accesul utilizatorilor la materiale noi și relevante. Politica de management a colecțiilor definește scopul, obiectivele și conținuturile colecțiilor, cât și accesul la resursele externe și ajută la asigurarea unei game largi de resurse de înaltă calitate. Din ce în ce mai mult, resursele digitale precum ebooks (referințe, ficțiune, non-ficțiune), bazele de date online, ziarele și revistele online, jocurile video și materialele educaționale multimedia devin o parte fundamentală a resurselor bibliotecii

Pe lângă colecțiile care satisfac nevoile de învățare ale elevilor, o bibliotecă școlară ar trebui să includă o colecție de resurse profesionale, atât pentru personalul bibliotecii, cât și pentru profesori (ex. materiale despre educație, disciplinele predate, noile stiluri și metode de predare/ învățare) și o colecție de resurse adresate părinților și tutorilor.

Procesul pe care urmeaza sa-l parcurga bibliotecile pentru a fi mai eficiente in societatea de azi si de maine va fi de durata. Proiectele incurajeaza dezvoltarea noilor tehnologii

, produse de baza, servicii si instrumente specific pentru biblioteci si administrarea manageriala mai eficienta a acestora.

Bibliografie

1. Bîrsan, Lucia. Evaluarea nevoii de informare: instrumente, tehnici şi concepte în era Internetului //www.bcub.ro revista UNIBIB Nr. 16 aprilie 2006

2. Frâncu, Victoria. Studierea comportamentului utilizatorului. Formarea utilizatorului unei biblioteci universitare // www.bcub.ro revista UNIBIB Nr. 16 aprilie 2006

3. Porocea, Ion. Formarea utilizatorilor în biblioteci / /www.bcub.ro revista UNIBIB Nr. 16 aprilie 2006

4. Porumbeanu, Octavia-Luciana. Utilizatorii şi intermediarii de informaţii şi documente în epoca contemporană // www.unibuc.ro/eBooks/filologie/utilizatorii/stanga.htm

5. Rusea, L. Formarea utilizatorilor // Biblioteca, 2004, Nr. 3, P. 78-80

ASPECTE POZITIVE ŞI NEGATIVE ALE ALTERNATIVELOR EDUCAŢIONALE

Prof. IANOȘI CRISTINA - Şcoala Gimaziala. Nr. 3 Lupeni

Alternativele educaţionale/pedagogice reprezintă variante de organizare şcolară, care propun soluţii de modificare a anumitor aspecte legate de formele oficiale, consacrate, de organizare a activităţii instructiv-educative.

„Proiectarea şi realizarea alternativelor educaţionale reprezintă acţiuni care se realizează prin raportare la finalităţile educaţionale formulate la nivelul macro, al idealului şi al scopurilor educaţionale şi la nivelul micro, al obiectivelor educaţionale care direcţionează procesul de învăţământ”.[1]

În cadrul sistemului de învăţământ din România sunt instituţionalizate următoarelor alternative educaţionale, aplicabile în învăţământul preprimar şi primar, cu deschideri spre învăţământul secundar: Waldorf, Montessori, Step by step, Freinet şi Jena-Petersen.

Alternativele educaţionale au o serie de dimensiuni comune:

-dezvoltă grija faţă de copil, având în vedere dezvoltarea sa armonioasă, echilibrată;

-promovează, în esenţă, acele teorii şi principii pedagogice care pleacă de la nevoile copilului, de la dorinţele şi posibilităţile sale; copilului nu i se impune nimic din afară, el învaţă acţionând, din propria sa experienţă;

-vizează respectarea copilului, valorificarea ritmului său de dezvoltare, a sensibilităţii, a autonomiei şi înclinaţiilor sale naturale pe baza unor modele nondirective;

-pun accent pe meditaţie, reflecţie, pe o pedagogie centrată pe personalitatea celor educaţi şi mai puţin pe considerente teoretice, pe aspecte informative.

1.Pedagogia Waldorf

Pedagogia Waldorf a fost creată la începutul secolului al XX-lea de Rudolf Steiner la Stuttgart. Se adresa copiilor muncitorilor de la fabrica de ţigări WALDORF ASTORIA.

Obiectivul pedagogiei Waldorf—încurajează dezvoltarea sănătoasă a capacităţilor fizice, sufleteşti şi spirituale ale tânărului pe baza unei programe şcolare care ţine cont de ideile filozofice ale lui Steiner. La baza concepţiei Waldorf stă conceptul de antropozofie—o viziune asupra omului şi universului ca o unitate, omul fiind parte integrantă a universului de care nu poate fi despărţit.

[1] Miron Ionescu, Ioan Radu—Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj.Napoca, 2004, p.210

Pedagogia Waldorf îşi propune educarea omului în ansamblul său, prin mijloace specifice şi accesibile fiecărei vârste, cunoaşterea nemijlocită a lumii prin acţiune, toate cunoştinţele fiind rezultatul unei activităţi proprii. Elevului trebuie să îi placă ceea ce face, nu să fie constrâns, de aceea nu se utilizează catalogul, nu se dau note, examene sau teme pentru acasă.

Şcoala Waldorf nu îşi propune cu tot dinadinsul „performanţe intelectuale”, ci educarea unor tineri sănătoşi fizic şi intelectual, cu cunoştinţe temeinice, cu fantezie şi creativitate, apropiaţi de natură şi de viaţa socială.

2.Programul Step by Step

Programul Step by Step susţine necesitatea creării unui model educaţional care să dacă elevul conştient că tot ce se întâmplă în viaţă este interdependent şi pune accent pe colaborarea şcolii cu familiile elevilor, pe implicarea părinţilor acestora în conceperea şi organizarea activităţilor din şcoală.

Munca în grupuri stă la baza activităţilor didactice. Aceste activităţi urmăresc să dezvolte la copii un simţ al identităţii şi preţuirii de sine, cooperarea, respectul şi integrarea în comunitatea elevilor. Modalităţile de lucru şi metodele aplicate cer moduri diferite de dispunere a mobilierului şi organizarea elevilor în formaţii de lucru de diferite mărimi. Se ţine cont de nivelul de dezvoltare al fiecărui copil prin metodologia didactică utilizată care vizează abordarea individualizată a elevilor clasei. Activitatea este organizată pe centre de activitate (de alfabetizare, de lectură, de ştiinţe, de matematică, de arte, de teatru şi jocuri etc.), care răspund intereselor şi nevoilor elevilor şi includ activităţi pe mai multe niveluri şi cu materiale diferite, organizate logic, ţinând cont de cerinţele şi stilurile individuale de învăţare.

„Activităţile de învăţare ale elevilor sunt bazate pe cercetare, pe asocierea informaţiilor noi cu cele asimilate şi a materialelor noi cu cele pe care le cunosc deja. Cu ocazia activităţilor desfăşurate în centrele de activitate, organizate în conformitate cu obiectivele comune prestabilite, elevii au ocazia să-şi dezvolte deprinderi, să împărtăşească din experienţa celorlalţi, să-şi consolideze cunoştinţele, într-un climat pozitiv şi într-o atmosferă de încredere.”[2]

[2] Miron Ionescu, Ioan Radu—Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj.Napoca, 2004, p.210

TINERII ȘI PIAȚA MUNCII INTERNAȚIONALĂ

Prof. IONIȚOAEI MIHAELA VIORICA - Colegiul Economic "Hermes" Petroșani

Odată cu adoptarea Strategiei europene privind ocuparea forței de muncă în 1997, statele membre s-au angajat să stabilească un set de obiective și scopuri comune ale politicii de ocupare. Scopul principal este crearea de locuri de muncă mai numeroase și mai bune în întreaga UE. În prezent, politica de ocupare a forței de muncă face parte din strategia de creștere Europa 2020 și este pusă în aplicare prin intermediul semestrului european, un proces anual care promovează coordonarea politică strânsă între statele membre ale UE și instituțiile UE.

Desfăşurarea unei activităţi înseamnă, în esenţă, un continuu proces de combinare a trei factori de producţie elementari: munca, natura şi capitalul. Pentru a putea fi combinaţi, factorii de producţie trebuie să fie mai întâi achiziţionaţi, aceasta realizându-se prin cumpărarea lor de pe pieţe specializate: piaţa muncii, piaţa capitalului şi piaţa factorilor naturali.

Cel mai important capital al unei întreprinderi îl constituie forța de muncă, așadar piața muncii reprezintă un element de o importanță primordială. Piaţa muncii poate fi definită ca «loc de întâlnire, în spaţiu şi timp, pe total şi pe structură, a cererii de muncă cu oferta de muncă» (Ion Ignat, Ion Pohoaţă, Gh. Luţac, Gabriela Pascariu, Economie Politică , ediţia a II-a, Editura Economică, Bucureşti, 2002, p.255) Ea se află într-o relaţie de dependenţă, atât cu celelalte pieţe ale factorilor de producţie, cât şi cu piaţa bunurilor şi serviciilor. Raporturile între cei care vând forţa de muncă şi cei care o cumpără sunt reglementate prin acte normative şi acorduri încheiate între exponenţii intereselor angajaţilor, angajatorilor şi uneori şi ale puterii publice. Cumpărătorii sunt angajatorii, iar vânzătorii sunt lucrătorii. Chiar dacă unii dintre participanţi nu sunt activi în fiecare moment, adică nu se află în căutarea unor noi angajaţi sau a unei noi slujbe, pe piaţă există în permanenţă mii de firme şi lucrători care tranzacţionează.

Dacă obiectul tranzacţiilor îl constituie servicii de muncă de înaltă calificare, ce nu pot fi oferite decât de persoane cu pregătire superioară, cum ar fi, de exemplu, ingineri, medici, informaticieni, aria de căutare şi întâlnire a cererii cu oferta se poate extinde la scara întregii economii naţionale. Vorbim în acest caz de o piaţă a muncii naţională. Când căutarea se extinde la nivel internațional, avem de a face cu o piaţă internațională a muncii.

Un important efect al globalizării îl constituie mobilitatea forței de muncă. Așadar, tinerii pot opta, în funcție de competențele lor, nivel social sau mediu familiar, precum și de prețul la care forța lor de muncă este cumpărată, să devină actori pe piața muncii internațională, nu doar cea națională.

Adesea tranzacţiile cu servicii de muncă se pot desfăşura şi în afara unor reguli scrise, într-un sector al pieţei muncii în care slujbele pot fi stabile şi bine plătite sau, dimpotrivă, instabile şi prost plătite. Toate acestea au dus la o dinamică ascendentă a politicilor vizând ocuparea tinerilor, la adoptarea unor măsuri active de stimulare a inserţiei profesionale şi creării de noi locuri de muncă. Cu toate acestea, țara noastră se confruntă cu o puternică migrație a forței de muncă.

În acest context, este necesar a sublinia că mobilitatea/circulaţia persoanelor şi cu deosebire a forţei de muncă poate influenţa în mod diferit - evident, în funcţie de condiţii concrete - calitatea capitalului uman al ţării/regiunii de origine şi, respectiv, de destinaţie. În fapt, asistăm la un proces cu caracter intern şi, de bună seamă, internaţional, de realocare a capitalului uman de înaltă competenţă, de excelenţă chiar în favoarea acelor ţări, regiuni etc. care oferă cele mai avantajoase condiţii (economice, tehnologice, educativ-formative etc.) de realizare a acestuia.

Promovarea integrării tinerilor pe piața forței de muncă, fie ca angajați, fie ca antreprenori este o componentă esențială pentru creșterea ocupării tinerilor pe piața muncii, reducerea șomajului în rândul tinerilor, promovarea autonomiei tinerilor, creșterea probabilității de alocare adecvată a resursei umane la nivel geografic, ocupaţional și profesional, precum și dezvoltarea potențialului acestora de a contribui la dezvoltarea durabilă a societății. Identificarea oportunităților și provocărilor asupra viitorului pieței muncii, ocupării și productivității, precum și a noi forme de adaptare ale tinerilor la transformările pieței muncii (automatizarea, robotizarea și digitalizarea), este vitală pentru posibilitățile tinerilor de a-și valorifica la maxim potențialul și de a-și spori bunăstarea.

Bibliografie

https://www.eurofound.europa.eu/ro/topic/labour-market-change

Ion Ignat, Ion Pohoaţă, Gh. Luţac, Gabriela Pascariu, Economie Politică , ediţia a II-a, Editura Economică, Bucureşti, 2002

http://mts.ro/wp-content/uploads/2019/07/Prognoza-evolutiei-si-tendintelor-pietei-muncii-Amenintari-si-oportunitati-pentru-tineri-2018.pdf

CUM ÎNCURAJĂM COPIII MICI SĂ CITEASCĂ

Prof. înv. primar și preșcolar LICĂU MAGDALENA Grădinița „Samariteanul" Petroșani

O carte în mâna unui copil este o comoară neprețuită. Dacă această afirmație este adevărată, trebuie să răspundem unor întrebări care derivă de aici:

Când trebuie oferită această comoară copilului? / Când trebuie să începem cititul cu copilul?

Cine trebuie să ofere copilului această comoară? / Cine trebuie să pună cartea în mâna copilului?

Când trebuie să începem cititul cu copilul?

Consider că răspunsul la această întrebare este foarte simplu: cu cât mai repede, cu atât mai bine. Familiarizarea copilului cu cartea trebuie să înceapă cât mai devreme pentru ca acesta să poată beneficia de avantajele pe care le oferă cititul unei cărți și să se bucure de această activitate. Specialiștii au ajuns la concluzia că un copil care este obișnuit cu cartea are o stimă de sine crescută și un grad de inteligență ridicat. Am avut ocazia să experimentez acest aspect atât cu copiii mei dar și ca dascăl, cu copiii din grădiniță. Copiii obișnuiți cu cartea chiar de la vârsta la care pot ține obiecte în mână (în jurul vârstei de 4-5 luni) vor fi, mai mult ca sigur, atenți și receptivi la ceea ce li se citește în momentul în care se deschid paginile cărții lor. La această vârstă sunt indicate cărțile cu file din spumă, cu file din pânză sau alte texturi care nu se rup ușor iar mai apoi cărțile interactive din fetru, cărțile cu pagini groase din carton care se înlocuiesc treptat cu cărțile cu file din hârtie.

Citind, copiii pot învăța dar se pot și relaxa și distra. Așadar, învățându-i încă de mici să se apropie de carte, copiii vor avea nenumărate ocazii de a se bucura alături de eroii cărților și de a-și face prieteni cu ajutorul cărora vor putea descoperi adevărate comori în copilărie și nu numai.

Cine trebuie să pună cartea în mâna copilului?

Primele experiențe cu cartea ale copilului sunt foarte importante. Ele nu sunt numai de natură fizică ci și emoțională. Fiind foarte mult alături de copii, părinții devin primii mentori ai copilului încă din fragedă pruncie. Citind copilului zilnic, acesta își formează o rutină pe care o va prefera. De asemenea, citind în văzul copilului, părintele îi va oferi acestuia un exemplu pentru a face și el la fel.

Așadar, oferind copilului exemplul personal, părinții pot da copilului această comoară de neprețuit.

Este adevărat că experiențele copilului cu cartea capătă mereu forme noi, cu trecerea timpului, până când copilul ajunge la performanța de a folosi cartea pentru a învăța. Aici, începe responsabilitatea dascălului. Dar oricât ar dori părinții și dascălii să vadă copiii citind, acest lucru nu este posibil fără o motivație proprie copiilor. Cititul nu trebuie să se facă din obligație ci din plăcere. Altfel, cărțile vor deveni o povară și nu o comoară.

În continuare, mă voi folosi de experiența proprie pentru a prezenta câțiva pași pentru a începe lectura de calitate cu copiii dar și câteva metode captivante de a citi împreună cu copiii (metode proprii, experimentate).

Pași :

1. Crează copiilor oportunitatea de a citi. Neavând această oportunitate, copiii nu vor învăța niciodată importanța cititului!
2. Dacă este posibil, folosește de fiecare dată același cadru și aceleași metode de captare pentru a se forma copilului o rutină.
3. Folosește formule de adresare jucăușă, pe care să le rostești de fiecare dată când citești copilului sau manevre distractive de mânuire a cărților. Asta îi va face mare plăcere celui mic și va dori să repete experiența cititului.
4. Începe cu cărți simple, fără text. Crează pentru copil un text simplu pe care să-l rețină ușor.
5. Implică copilul / copiii în lectură: fă pauze în timpul citirii apoi lasă-i să continue ei, pune întrebări și lasă-i să răspundă cum doresc, cere-le să citească în gând și apoi să spună ce au citit.
6. Arată copilului cum trebuie să manevreze cartea, cum să o îngrijească și cum să o aşeze în bibliotecă. El trebuie să ştie că fiecare carte este importantă şi trebuie îngrijită.
7. Crează copilului momente distractive în timpul lecturii: schimbă poziția cărții și cere-i să spună dacă știe cum se citește cu cartea întoarsă sau să citească cartea de la ultima pagină la prima și să spună ce a înțeles, să aducă într-un timp scurt un obiect despre care a citit în carte etc.
8. Permite copilului să-și aleagă cartea pe care dorește să o lectureze singur dar și cartea pe care vrea să o citiți împreună.
9. Discutați despre ce a învățat din fiecare carte și care sunt lucrurile cele mai importante din carte. Veți vedea că, uneori, copilul are altă viziune comparativ cu a dumneavoastră.

10. Pentru copiii care doresc să facă activități după ce au citit o carte, puneți-le la dispoziție materiale pentru desen, pictură, modelaj, colaj etc. și dați-le o temă de lucru inspirată din cartea citită.

Metode captivante de a citi:

- schimbă numele personajelor cu nume preferate de către copil;
- folosește inflexiuni vocale diferite de fiecare dată când citești copilului; copilul te va imita și se va distra (ex. poți să imiți roboțeii care citesc, mama păsăre care le citește puilor ei, tata urs care îi citește băiețelului sau bunicul castor care îi citește nepoatei, regina furnică citește pentru tot mușuroiul etc.)
- citește-i copilului atunci când stă culcat (pe burtă / pe spate) sau când face anumite mișcări (cu picioarele, mâinile);
- inventează o melodie textului sau folosește o melodie cunoscută și preferată de către copil când îi citești;
- transformă lectura într-o activitate interactivă: cere-i copilului să completeze anumite propoziții cu idei năstrușnice sau să completeze unele propoziții eliptice în text (după ce a auzit de mai multe ori povestea);
- oferă-i copilului o mascotă reprezentativă cărții citite și lasă-l să se joace cu ea în timpul lecturii dar și după aceea; asta îl va încuraja să-și amintească despre personajul cărții și va solicita reluarea lecturii;
- folosește orice moment și orice ocazie pentru a exersa cititul: dimineața, când copilul este odihnit și mai receptiv la citit, în timpul zilei, când copilul solicită sau când i s-a creat momentul de rutină pentru citit, seara (înainte de culcare), pe stradă (citind reclamele, numerele mașinilor, numele străzilor), în supermarket (citind ofertela de produse, etichetele de pe rafturi etc.), la restaurant (citind meniurile), în parc (citind un ziar sau un mesaj telefonic) și altele.

Exemple de activități desfășurate în grădiniță

Cărțile interactive din fetru - „Busy book”

Aceste cărți sunt foarte apreciate de către copiii mici, în grădiniță și nu numai. O carte moale care dă copiilor de „lucru” și îi ajută să interacționeze cu nenumărate scenarii pe care ei și le pot crea singuri încă de la o vârstă mică este o adevărată comoară.

În grădiniță, am folosit astfel de cărți cu mare succes. Ele țin atenția copiilor concentrată o durată mai scurtă de timp, la început dar apoi crește foarte mult. Tocmai din acest motiv, părinții copiilor au ales să creeze cărți interactive personalizate după preferințele copiilor.

Clubul de lectură

Am ales să organizăm în grădiniță acest Club de lectură, pornind de la nevoile reale ale copiilor. Chiar ei au solicitat deseori lecturarea unor cărți, din dorința de a afla despre ce este vorba în carte sau despre cine se povestește. Mulți copii au afirmat că părinții lor nu au prea mult timp liber ca să le citească și nici să lucreze ceva frumos împreună cu ei, acasă.

Activitatea acestui club s-a desfășurat săptămânal, cu toți copiii care s-au înscris în club. Spre surprinderea tuturor, clubul de lectură a fost foarte repede apreciat de către copii și foarte dorit de toți participanții.

De regulă, clubul de lectură s-a desfășurat la sfârșitul zilei de marți, cu ajutorul unei mame a unei fetițe din grădiniță și cu copii din toate grupele însă solicitarea mai mare a fost din partea copiilor grupei mari.

În fiecare activitate se lectura o poveste iar apoi copiii erau coordonați în confecționarea unui obiect reprezentativ inspirat din tema cărții: semn de carte, bricolaj confecționat întotdeauna, din materiale diferite, pentru a-i capta pe copii dar și pentru a merge acasă cu amintirea unei cărți frumoase care li s-a citit la grădiniță.

Pentru a putea reciti cărțile din cadrul clubului, a fost creată o **bibliotecă mobilă** astfel ca fiecare copil să poată împrumuta cartea favorită.

La sfârșitul fiecărui semestru, copiii au primit o diplomă de participare și mici surprize. Prin contribuția părinților la finalul anului școlar, copiii au fost răsplătiți cu o carte și cu medalia „Micului cititor”. Activitatea a fost cu ecou și pentru anii următori deoarece copiii și părinții au solicitat reluarea activității Clubului de lectură de atunci și până în prezent.

Acestea au fost cele mai apreciate activități cu cartea dar de-a lungul timpului am desfășurat și altele precum:

Insula de lectură (în care copiii aveau permisiunea de a experimenta cele mai năstrușnice modalități de a citi, inventate de ei),

Aventuri în lumea cărților în care copiii au folosit cele mai interesante cărți: cu sunete, cărți cu pop-up, cărți cu aplicații virtuale, cărți magice (de pictat numai cu apă) etc.

Toate aceste experiențe ale copiilor au fost foarte atent urmărite și încurajate spre a trezi interesul copiilor pentru citit și spre a-i încuraja să citească cu drag, fără obligație, ceea ce au și reușit, într-o foarte mare măsură.

ROLUL PROFESORULUI DE EDUCAȚIE-FIZICĂ ÎN ȘCOALĂ

Prof. MALAGEANU VICTOR - Școala Gimnazială Nr. 3, Lupeni

Motto: *„Fiecare copil pe care-l instruim este un om pe care-l câştigăm!”*

VICTOR HUGO

Profunzimea şi amploarea deosebită a funcţiei profesorului impun sarcini complexe referitoare la pregătirea şi activitatea profesională.

Cerinţele faţă de pregătirea profesorului decurg din sarcinile sale, să aibă o comportare demnă în şcoală, în familie, în societate, să se preocupe permanent de pregătirea sa.

Pregătirea profesională temeinică se realizează prin însuşirea cunoştinţelor de specialitate. Este neceasr ca profesorul să fie un specialist apreciat, să se informeze cu tot ce apare nou în domeniul respectiv.

Pregătirea de specialitate trebuie completată cu o bogată cultură generală, cu cunoştinţe din diferite domenii ale artei, ştinţei şi tehnicii.

Profesorul trebuie să ştie să se apropie de elevi, să manifeste încredere în forţele lor creatoare. El trebuie să acţioneze cu energie şi fermitate, să fie perseverent, consecvent şi prompt, principial, obiectiv şi imparţial. Stăpânirea de sine, spiritul de disciplină, simţul de răspundere, spiritul de disciplină, exigenţa faţă de sine şi faţă de alţii, modestia, demnitatea sunt trăsături de caracter care alcătuiesc profilul moral al profesorului.

Pregătirea pedagogică a profesorului se concretizează în cultura şi măiestria pedagogică. Profesorul trebuie să fie la curent cu toate noutăţile în domeniul ştiinţelor pedagogice.

Măiestria pedagogică este o însuşire care sintetizează toate calităţile pedagogice specifice ale profesorului şi care implică priceperea de a acţiona prompt şi eficient în diferitele situaţii.

Măiestria pedagogică este determinată de:

- calităţile generale, cultura generală şi de specialitate;
- calităţile speciale specifice muncii sale;
- aptitudini pedagogice.

Măiestria pedagogică se exprimă prin pasiune şi dăruire, prin priceperea de a găsi cele mai adecvate metode şi procedee de instruire şi de educare, în funcţie de situaţiile şi condiţiile

diferite în care se desfăşoară munca profesorului, pe baza înţelegerii profunde a particularităţilor psihologice ale elevilor.

Tactul pedagogic este un element esenţial al măiestriei pedagogice definit prin: simţul măsurii în exigenţă, atitudine, gesturi, limbaj, ton.

Tactul pedagogic reprezintă capacitatea de a găsi la momentul oportun forma cea mai adecvată de tratare a elevilor, priceperea de a exercita asupra lor o influenţă pozitivă.

Aptitudinile pedagogice, considerate însuşiri psiho-pedagogice stabile ale personalităţii profesorului, condiţionează succesul deplin în activitatea instructiv-educativă.

Aptitudinile didactice se referă la predarea, la transmiterea cunoştinţelor, formarea priceperilor şi deprinderilor elevilor.

Personalitatea profesorului de educaţie fizică este definită ca ansamblul calităţilor pe care trebuie să le posede şi să le afirme acesta, pentru a asigura eficienţa activităţii desfăşurate în timpul lecţiilor. În procesul pedagogic de educaţie fizică, în afara calităţilor generale sunt necesare unele însuşiri particulare cerute de faptul că profesorul de educaţie fizică realizează concomitent dezvoltarea fizică şi psihică a elevilor, prin mişcarea lor permanentă pe tot parcursul lecţiei. În conţinutul personalităţii profesorului de educaţie fizică, dragostea pentru mişcare, pasiunea pentru educaţie fizică şi sport ocupă un rol important. El trebuie să-i convingă pe elevi de necesitatea şi utilitatea practicării educaţiei fizice, prin exemplul personal, să fie un bun specialist şi pedagog. Profesorul de educaţie fizică activează atât pe tărâm social, cât şi sportiv. În calitate de profesor al mişcării sportive, el are datoria să-i convingă pe oameni despre necesitatea şi utilitatea practicării sistematice a exerciţiilor fizice. În cadrul procesului instructiv educativ, profesorul planifică, organizează activitatea elevilor, observă, ajută, cooperează, îndrumă, controlează, evaluează, stimulează.

Profesorul de educaţie fizică şi antrenorul în diversele ramuri de sport – dobândesc calitatea de pedagog şi educator în contextul studiilor liceale şi universitare.

Viaţa obligă la permanente confruntări şi căutări, tendinţe şi înnoiri în domeniul educaţiei fizice şi sportului. Calitatea de pedagog incumbă cunoaşterea exhaustivă teoretică şi practică a domeniului, preocupare de studiu şi investigaţie, de integrare a învăţământului cu cercetarea ştiinţifică şi cu producţia.

Elevii care se orientează spre domeniul educaţiei fizice şi sportului ca în perspectivă lor să devină profesori şi antrenori se familiarizează în şcoală cu diversele tehnici şi metode a sporturilor individuale şi colective, priceperi şi deprinderi, îşi formează o motivaţie intelectuală care facilitează admiterea în viaţa studenţiei.

Profesorii de educaţie fizică au menirea să conştientizeze elevii de resursele formativ – educative ale educaţiei fizice şi sportului, să le contureze relaţiile nemijlocite între eforturile fizice şi intelectuale pe care le solicită diversele exerciţii fizice şi jocuri cu natura dezvoltării lor fizice şi intelectuale, cu posibilităţile lor minimale şi maximale.

În activitatea sa, instructivă şi educativă, profesorul de educaţie fizică trebuie să acţioneze în câteva direcţii pentru a sconta rezultate certe în diverse preocupări metodice:

1. Cunoaşterea obiectivelor educaţiei fizice şi sportului şi a modalităţilor de materializare în programele respective şi cu precădere în lecţiile de educaţie fizică şi antrenamentele sportive;
2. Studiul permanent al domeniilor ştiinţifice care fundamentează bazele teoretice şi pedagogice ale culturii generale şi culturii de specialitate;
3. Capacitatea de înţelegere a unităţii în diversitate, a fenomenului interdisciplinar de relaţie şi interrelaţie, a studiilor în domeniul ştiinţelor biologice, psihologice, pedagogice, sociologice, filosofice;
4. Dorinţa proprie de creaţie, inovaţie, inedit, lupta cu pericolul rutinei şi a şablonismului, a sclerozei pedagogice. Aceasta educă spiritul novator, lupta de opinii, capacitatea de elaborare a unor studii generate de propria experienţă pedagogică;
5. Studiul aprofundat a programelor de educaţie fizică şi al programelor pe ramuri de sport, în dorinţa de a selecta sisteme de exerciţii şi jocuri sportive adecvate în care să se realizeze nemijlocit unele valenţe ale educaţiei integrale;
6. Cunoaşterea naturii umane şi respectarea acesteia în procesul de instrucţie şi educaţie, în lecţii, antrenamente, competiţii naţionale şi internaţionale;
7. Familiarizarea elevilor cu unele tehnici de studii şi autocunoaşterea particularităţilor morfofuncţionale şi psiho-intelectuale; cunoaşterea legilor creşterii şi dezvoltării organismului uman la vârstele preşcolare, şcolare, în dorinţa conştientizării de o participare activă şi eficientă în realizarea rezultatelor scontate.

Educaţia fizică contribuie la formarea personalităţii elevilor; asigurarea prin tehnici şi metode moderne a unui biologic riguros, capabili pentru muncă, formarea deprinderilor motrice, calităţilor fizice de bază; realizarea unei ţinute impecabile, corecte la toate vârstele; dorinţa de a se realiza o mobilitate activă care facilitează reglarea şi autoreglarea la toate vârstele; călirea organismului cu factori naturali – aerul, apa, soarele; cultivarea deprinderilor igienico-sanitare, realizarea unui regim de viaţă corespunzător; edificarea unei culturi fizice reale care să suscite interes în practicarea permanentă a exerciţiilor fizice, în participarea la excursii, drumeţii.

Educaţia fizică contribuie activ la realizarea unor obiective ale educaţiei fizice intelectuale. Se cunosc puncte de vedere exprimate în literatura clasică şi modernă cu privire la resursele formativ-educative ale educaţiei fizice „Mens sana in corpore sana" – Juvenal.

Se impune pentru profesorul de educaţie fizică grija situării orei de educaţie fizică în programul şcolii după cerinţe pedagogice care să faciliteze elevilor reglarea şi autoreglarea, capacitatea de adaptare rapidă de la eforturile fizice la cele intelectuale.

Conţinuturile lecţiilor de educaţie fizică şi antrenamentul sportiv impun varietate, posibilităţi de participare activă şi conştientă, multiple jocuri care să deconecteze, să faciliteze sporirea forţelor fizice şi intelectuale. Lecţiile de educaţie fizică cu o densitate exagerată, realizate monoton, cu tehnici empirice în care elevii nu sunt solicitaţi în procesul creării şi anticipării; aplicarea unor metode rigide, standard, prea algoritmizate conduc la apatie, oboseală rapidă, la fenomene care nu produc interes, dorinţă de manifestare şi integrare a posibilităţilor lor. În lecţiile de educaţie-fizică, profesorii îşi pot realiza dezvoltarea proceselor cunoaşterii, proceselor emoţionale şi voliţionale; incontestabil aceste preocupări să le dobândească elevii în actul conştietizării lor în activităţile corporale. Multiple posibilităţi au profesorii de educaţie fizică în educarea concepţiei despre lume şi viaţă. Condiţia obligă la cunoaştere a domeniului, la interpretarea fenomenelor didactice, metodice şi educative, la înţelegerea cauzelor şi efectelor, a metodelor educative şi pedagogice, la raportarea acestora permanentă asupra naturii umane care se educă şi se formează personalitatea.

Profesorii de educaţie fizică în excursiile şi drumeţiile, în diverse forme ale turismului au menirea de a explica elevilor frumuseţile, bogăţiile, monumentele istoriei, monumentele naturii, a ţării noastre.

Mari posibilităţi oferă lecţiile de educaţie-fizică şi unor ramuri de sport-atletism, gimnastică, jocuri sportive în educarea disciplinei elevilor.

Regulile jocurilor mereu respectate cultivă capacitatea elevilor de a respecta strict şi exact cerinţele formulate de cei în drept, de a le însuşi şi înţelege necesitatea respectării întocmai, de a lupta pentru interesele de ordin general ale colectivelor de elevi. Aceasta este, în fapt, esenţa disciplinei conştiente, a unei discipline liber consimţite care conduce la călirea voinţei, la realizarea unor atribute şi caractere ce definesc personalitatea umană.

Profesorul de educaţie fizică trebuie să aibă capacitatea de a şti să se stăpânească, de a aştepta şi a întârzia în unele hotărâri care pot să violenteze fiinţa umană, necesitatea de a avea încredere în forţele proprii şi deosebită încredere în forţele celor pe care-i educă.

Profesorul cultivă dragostea pentru munca, pentru munca de învăţătură, pentru munca fizică şi munca intelectuală. Unele experimente conduc la concluzii fericite în transferul care se

realizează între calităţile fizice de bază – forţă, rezistenţă, îndemânare, viteză şi realizarea unor mişcări în diferite meserii.

Dragostea pentru muncă se realizează în procesul muncii, nu conteplând procesul muncii. Ordinea şi disciplina în procesul muncii, în producţie, facilitează calitatea, spiritul de iniţiativă, curajul, responsabilitatea. Pasivitatea, imobilismul, tendinţa de a rezolva superficial şi de a trăi din amintiri, toate acestea cultivă indiscplina, dezordinea, lenea şi nu puţine sunt cazuri care la finele educaţiei pot fi caracterizate în context. Cunoaşterea elevilor este o cerinţă de bază a conducerii procesului instructiv-educativ, a cărei însemnătate creşte pe măsură ce se dezvoltă participarea conştientă a acestora la munca şcolară şi accentuează necesităţile unei corecte orientări şcolare şi profesionale.

Prin specificul muncii sale, profesorul este şi psiholog, în direcţia cunoaşterii şi consilierii psihologice a propriilor elevi şi a conducerii pedagogice a colectivului clasei. Funcţia de diriginte ridică şi mai sus pretenţiile de pregătire şi vocaţie psiho-pedagogică a profesorului.

Cunoaşterea elevilor este o condiţie esenţială a procesului pedagogic, întrucât ei constituie subiectul acţiunii educaţionale care urmează a fi transformat în modele.

Individul uman este un sistem deschis, care se autoreglează, care este în continuă creştere şi dezvoltare. Cunoaşterea elevilor apare ca o activitate de maximă însemnătate pentru asigurarea eficienţei procesului instructiv-educativ, ea răspunzând unor necesităţi concrete:

● cunoaştere a specificului particularităţilor de vârstă şi sex, pentru orientarea generală a procesului pedagogic, stabilirea scopului, alegerea mijloacelor de instruire, selectarea căilor de stimulare, cu alte cuvinte, adaptarea regimului şcolar-educaţional la particularităţile individuale ale elevilor, pentru obţinerea randamentului maxim;

● formarea personalităţii elevilor în conformitate cu „modelul”;

● dezvoltarea, la elevi, a dorinţei şi posibilităţilor de autocunoaştere, a nevoii de autocunoaştere şi autoinstruire;

● individualizarea procesului instructiv-educativ atât sub aspectele de tratare individuală cât şi sub aspectele armonizării individualităţii cu cerinţele sociale ale activităţii şcolare şi profesionale a elevilor;

● înţelegerea şcolară şi profesională, prin cunoaşterea aptitudinilor, intereselor şi motivaţiei şi în armonie cu nevoia socială;

● cunoaşterea colectivului de elevi prin cunoaşterea individualităţilor care-l compun şi a relaţiilor dintre aceste

Bibliografie

1. Gheorghe Cârstea: Teoria şi *metodica educaţiei fizice şi sportului*, Editura Universul, Bucureşti 1993;
2. Georgeta Chiriţă: *Pedagogie,* Editura Sport-Turism, 1977;
3. Mihai Epuran: *Psihologia educaţiei fizice,* IEFS-Bucureşti, 1984;
4. Nicolae N. Ceauşescu: *Pedagogia educaţiei fizice şi sportului*, IEFS-Bucureşti, 1993.

METODE ȘI STRATEGII MODERNE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. dr. MIHAELA MANOLEA – inspect șc pt manag instit. I. Ș. J. Hd

Tema: Concepeți o secvență didactică, pe o temă de consiliere, în cadrul căreia să utilizați metoda brain-sketching combinată cu metoda turul galeriei.

Lecția: Violența în mediul școlar

- Profesorul discută cu întreaga clasă termenul de violență, termenul de agresiune, despre metode prin care acestea ar putea fi prevenite, dar fără a se oferi soluții de prevenire.
- Se împarte clasa în grupuri de 4-6 elevi, iar elevii din fiecare grup sunt așezați în cerc.
- Fiecare grup va reprezenta grafic modul în care se pot manifesta cazuri de violență și metode prin care ar putea fi prevenite.
- Fiecare elev lucrează timp de 5 minute, individual și desenează o schiță a modului de rezolvare a problemei referitoare la violență.
- Foile de hârtie sunt deplasate în cadrul grupului spre dreapta, mai multe runde, fiecare elev având libertatea de a modifica/completa schița comună sau mai multe variante care vor fi prezentate întregului colectiv.
- Fiecare grup își afișează produsul, la fel ca într-o galerie de artă.
- Unii elevi au rolul de „ghid" și se vor plasa la locul în care este expus produsul grupului din care au făcut parte.
- Membrii grupurilor „vizitează" galeria, examinează fiecare produs, adresează întrebări de clarificare ghidului și pot face comentarii, pot completa ideile sau pot propune alte soluții pe care le consemnează în subsolul foii de flip-chart.
- Fiecare grup își reexaminează propriile produse în comparație cu celelalte și valorifică comentariile „vizitatorilor".

MODERN METHODS AND STRATEGIES OF TEACHING-LEARNING-EVALUATION (EN)

Topic: Design a teaching sequence, on a topic of counselling, in which you use the brain-sketching method combined with the gallery tour method.

Lesson: Violence in the school environment

- The teacher discusses with the whole class the term of violence, the term of aggression, about methods by which they could be prevented, but without providing preventive solutions.

- The class is divided into groups of 4-6 students, and the students in each group are placed in a circle.
- Each group will graphically represent how violence cases can be manifested and methods by which they can be prevented.
- Each student works for 5 minutes, individually and draws a sketch of how to solve the problem.
- The sheets of paper are moved within the group to the right, several rounds and each student having the freedom to modify / complete the common sketch or several variants that will be presented to the whole group.
- Each group displays its product, just like in an art gallery.
- Some students have the role of "guide" and will be placed at the place where the product of the group of which they belonged is displayed.
- The members of the groups "visit" the gallery, examine each product, ask clarification questions to the guide and can comment, complete ideas or propose other solutions that are recorded in the basement of the flip-chart sheet.
- Each group reviews its own products, in comparison with the others, of the same type and makes use of the comments of "visitors"

CERINȚE EUROPENE ÎN MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

Prof. MARIOANE CRISTIANA MARIA - Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida" Petroşani

Prof. JOSAN DIANA MIHAELA - Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida" Petroşani

La clasă, profesorul nu realizează numai predarea-învăţarea-evaluarea, ci şi relaţionează cu elevii, influenţându-le comportamentul de învăţare, intervine în direcţionarea evoluţiei lor generale.

Fiind figura centrală pentru elevi, profesorul capătă şi alte roluri de influenţare educativă. Astfel el îşi adaugă noi comportamente în activitatea cu clasa:

- planifică activităţile, determină sarcinile pe variate niveluri, îşi structurează conţinuturile, îşi programează acţiunile;
- organizează activităţile clasei, determină climatul specific de muncă;

comunică informaţii variate;

- conduce activitatea desfăşurată în clasă, după normativitatea specifică;

coordonează activităţile, sincronizează realizarea obiectivelor, armonizează stilurile şi ritmurile, încheagă colectivul, previne influenţele negative;

- îndrumă elevii în. cunoaştere, în activitate;

motivează elevii prin echilibrul stimulare/sancţionare;

- consiliază elevii pe problemele specifice vârstei şi individuale;
- controlează evoluţia elevilor în raport cu obiectivele;

apreciază, evaluează atingerea performanţelor, standardelor date, formulează judecăţi de valoare.

Prin aceste comportamente, profesorul influenţează managerial activitatea instructiv-educativă, dar nu confundă cele două planuri de acţiune.

Managementul clasei se diferenţiază de managementul şcolii sau a altor medii educaţionale prin specificul relaţiilor profesor-elevi, în scopul formării - dezvoltării personalităţii acestora, concomitent cu problemele ei pedagogice, metodologice. Această abordare este argumentată prin:

- argumente organizaţionale. Grupul-clasă are dimensiunile unei organizaţii, pentru că acţionează după norme şi criterii de asociere organizată, are scopuri şi obiective comune,

- sarcinile de rezolvat sunt distribuite şi în comun şi diferenţiat, fiecare elev îndeplineşte roluri comune, dar şi individualizate, la nivelul clasei se constituie o anume comunicare şi un sistem informaţional, are un timp raţionalizat, utilizează în comun anumite resurse, satisface tendinţa naturală de asociere, facilitează constituirea unei mentalităţi comune şi o notă specifică a clasei (sintalitate); argumente epistemice (de cunoaştere)

Noile metodologii în cunoaşterea (epistemologia) ştiinţifică actuală arată că este nevoie de cooperare, comunicare pentru a se realiza atributele ei actuale: abordarea globalistă, interdisciplinară, calitativă, constructivizată, apropierea de realitatea aplicării ei practice; argumente istorice.

Evoluţia sensului unor termeni de bază arată adâncirea studiului problemelor manageriale: „şcoală" (de la sensul de „odihnă prin muncă", răgaz, la cel de instituţie cu funcţiuni specifice"), „profesor" (de la lat. „profiteri, professum" - a vorbi în faţa cuiva, a face profesie de credinţă, a declara în mod public, la practicarea funcţiei de educator a altora).
în ambele cazuri, s-au aprofundat funcţiile specifice (luarea de decizii, planificare,organizare, dirijare, coordonare, îndrumare, evaluare, reglare), pentru realizarea eficientă a obiectivelor, activităţilor.

Istoria pedagogiei dezvoltă tocmai evoluţia acestor idei, confruntarea diferitelor teorii şi sisteme educaţionale care au îmbunătăţit şi abordarea managerială a problemelor pedagogice; argumente sociologice. Realizarea educaţiei se bazează şi pe antrenarea relaţiilor reciproce profesor - elevi, elevi - elevi, elevi - şcoală, elevi - clasă, grup.

Mediul social al clasei, motivarea socială a învăţării, climatul de muncă, tipurile de relaţii interpersonale influenţează planificarea, organizarea, realizarea educaţiei.

Rezultatele învăţării sunt dependente şi de performanţele grupului, de echilibrarea obiectivelor formării (cunoştinţe-atitudini-motivaţii-comportamente-reprezentări sociale), de climatul psihosocial al clasei, de modurile de organizare a elevilor, de aprecierea celorlalţi, de afirmarea unor lideri, de climatul emoţional şi moral al grupurilor din clasă, de sistemul de aşteptări ale clasei şi de criteriile ei de apreciere valorică, de îndeplinirea rolului de lider al clasei de către profesor:

- argumente psihologice. Numeroase obiective ale educaţiei, explicaţii ale învăţării, aspecte ale dezvoltării şi formării elevilor, ale formării comportamentelor se fundamentează pe datele psihologiei (generale, genetice, sociale, cognitive);
- argumente manageriale propriu-zise. Ele au în vedere nuanţele subliniate în definirea managementului, a funcţiilor sale, a rolurilor profesorului (supraveghere, planificare, organizare, dirijare, coordonare, executare, administrare, gestionare, direcţionare, controlare, evaluare, reglare, decizie, consiliere).

Prin aceste argumente, managementul clasei devine o componentă a ştiinţelor pedagogice, în relaţie directă cu celelalte discipline care dezvoltă problematica educaţiei.

Paradigme ale studiului managementului clasei

Paradigmele sunt idei de bază care sintetizează, exprimă esenţa unor aspecte teoretice şi practice unitare, cu efecte interpretative şi aplicative majore. Şi pedagogia recurge la acestea în exprimarea teoriilor, exemplelor, modelelor semnificative: paradigma curriculumului, a învăţământului formativ, a profesorului-manager al clasei etc.

a) *în problematica managementului clasei,* paradigmele care se explică sunt:

- normativă, pentru raportarea la criteriile de funcţionare, de structurare, de organizare a claser, a grupurilor ei;
- interpretativă, pentru raportarea la integrarea individului în grupul social, pe baza interacţiunilor conturate.

Paradigmele explicativ-conceptuale ale managementului clasei clarifică: factorii determinanţi (cadrele didactice şi formarea lor, structura clasei), dimensiunile sale (psihologică, normativă, ergonomică, operaţională, creativă), nivelul interacţional, utilizarea timpului, pregătirea începerii noului an şcolar, realizarea climatului educaţional al clasei, prevenirea managementului defectuos (lipsa de motivare, oboseala, agresivitatea), intervenţiile în situaţie de criza managerială, realizarea de negocieri ş.a.

b) Paradigmele metodologice în studiul managementului clasei se referă la modalităţile şi instrumentele de cunoaştere a clasei, a evoluţiei universului clasei, a percepţiilor elevilor asupra clasei şi profesorului.

Astfel s-au conturat scale de apreciere, pe diferite probleme ale temei: inventarul mediului de învăţare (climatul clasei), scala mediului şcolar individualizat ş.a.

Aceste instrumente favorizează studiul intensiv al clasei, pentru îmbunătăţirea intervenţiilor în situaţii manageriale normale sau de criză.

Bibliografie

R. M. Iucu, *Managementul şi gestionarea clasei de elevi,* 2000, Ed. Polirom, Iaşi

„ROMANIAN STORIES" ON THE ERASMUS+ TERRITORY

Prof. MIHAELA MARIȚA - from Dimitrie Leonida Technical Highschool Petroșani

„Romanian stories" represent the activity of DIMITRIE LEONIDA high school within the Erasmus + project ***Reading is fun!,*** carried out during 2019-2021, in partnership with five schools in Europe:

- Ecole Communale de Petit-Roeulx-lez-Nivelles – Belgium
- Ecole Elementaire Rocabey – France
- Detska Gradina Kosmonavt – Bulgaria
- Geijerskolan – Sweeden
- Ecole Amedee Adelaide – The overseas territories of France

Between February 10-14, 2020, the mobility took place in Romania, carrying out a series of interesting activities, in which students and teachers from the primary education of our school participated together with the teachers from the partner countries.

As the project coordinator, I am pleased to present here a brief description of the activities carried out on this occasion.

Day one (Monday, 10 Feb. 2020)

The participants arrived and were accompanied on a tour of the schools. The doors of the classrooms displayed pictures of the guests' famous authors and their stories. The participants were intrigued to discover that Romanian students are familiar with foreign stories. The guests were invited to a welcome ceremony.

The first training activity focused on Romanian legends in order to enhance motivation for reading using authentic contexts. "The Spindle with Bells" is a legend from Maramures, a picturesque region in our country. The participants were able to use the spindle and distaff to understand the motif and significance of the story. The after-reading activities included character description, the stages in the plot development, a maze and hypothetical endings to the story. Each teacher created a traditional adorned house with a porch and dowry chest characteristic of the region of Maramures using specific patterns and motifs.

Day two (Tuesday, 11 Feb. 2020)

The students and teachers visited the Corvin Castle in Hunedoara. The students played reading games: poetry in motion, story talk, keeping a journal, interpreting clues to solve a mystery. The training activity at the National Pedagogical College Regina Maria" in Deva

revealed a great number of reading activities to perform with students: reading poetry, short stories and fables using a variety of materials to enhance curiosity and motivation. The visit to the Folk Museum in Petrosani hosted by the writer Dumitru Galatan-Jiet was not possible due to external reasons. We replaced this activity with a visit to the Museum of Dacian and Roman Civilization in Deva to learn about Dacian legends and myths. A visit to the Fortress of Deva enabled the participants to get acquainted with the local history and the stories which accompany it. The aim was to demonstrate that nature is the ideal setting to perform reading activities.

Day three (Wednesday, 12 Feb. 2020)

Kindergarten activity: Various methods and techniques aimed at enhancing the children's interest in listening to the stories read by their teacher have been illustrated.

Class activity - 1st grade: The students were presented three stories by Ion Creanga, one of the best known Romanian writer of stories and fairytales. They reenacted the stories on a time axis using pictures provided by the teacher and performed short drama sequences with the aid of masques.

Class activity- the 2nd grade: The teacher introduced a famous Romanian story "The Hoopoe in the Linden Tree", revealing innovating techniques to approach reading with young learners.

Class activity- the 3rd grade: "The Salt in Your Food" by Petre Ispirescu was taught using the Internet and ICT resources as a stimulus for reading. At the end of the lesson the participants received all the necessary materials to conceive their own story book.

Class activity- the 4th grade: The participants witnessed the use of interactive methods in exploring the text and describing the characters in a Romanian story (“The old man’s daughter and the old woman’s daughter”). Puppets and a reading wheel aroused the students’ interest and involvement.

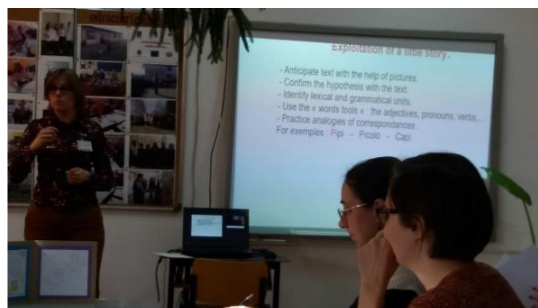

Participation in the International Symposium Guiding and Counselling Students Within a European Context, on the topic “Motivating students to read.”

Day four (Thursday, 13 Feb. 2020)

Radu Chinta, teacher of arts, was invited to perform with the 3rd and 4th grade students a collective drawing which displayed a Romanian story, “Praslea the Mighty and the Golden Apples”. The aim of the activity was to illustrate the power of art as a motivation for reading.

Petronela Vali Slavu, author of children's poems and short stories, presented her books and read a short poem, eliciting students to interact and ask questions. The participants were very surprised to meet a prolific writer with a great number of awards she displayed in front of the students.

The puppet show for the kindergarten children hosted by the actor Gherghe Nicolae provided students with another opportunity to embrace stories.

A project meeting unfolded to discuss the development of the project and to assign further tasks. The participants were awarded certificates of attendance during a festive ceremony.

Proiectul a primit finanțare din partea Uniunii Europene.

Acest material reflectă doar punctul de vedere al autorului, iar Comisia Europeană şi Agenţia Naţională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educaţiei şi Formării Profesionale nu sunt responsabile pentru modul în care este folosit conţinutul informaţiilor respective.

ROLUL FAMILIEI ÎN EDUCAŢIA FUNDAMENTALĂ, DE VALOARE ÎN FORMAREA PERSONALITĂŢII ŞI CARACTERULUI COPILULUI

Prof. MERARU MARIA MARCELA - Școala Gimnazială ,,I.D.Sîrbu" Petrila-Grăd PN. Şi PP. Nr.1

,,-Iubește-ți aproapele ca pe tine însuți!".Frumos îndemn pe care l-am adresat, de-a lungul carierei mele, tuturor preşcolarilor care au pășit cu drag, dar și cu emoție, peste pragul grădiniței spre integrarea cu succes în marea familie a ,,grădinarilor". Credeți că mi-a fost uşor a mă face repede înțeleasă de către micuții curioși în ale explorării lumii prin joc? Nu. Dar, cu siguranță, bazele educației de acasă a micuților au fost puse, zi de zi, de către familie. Pentru noi ca educatoare au contat mult ,,cei trei ani de acasă" la fel de mult pe cât contează pentru societate, ca sumă a indivizilor ei interacționând cu semenii, **„cei șapte ani de acasă"** ai fiecăruia, atunci când relaționăm unii cu ceilalți și dorim o comunicare cât mai plăcută sub toate aspectele.

Psihologii au afirmat de-a lungul vremurilor că un copil atinge pragul de maturitate școlară în jurul vârstei de șapte ani. Poate de aceea, învățământul românesc tradițional avea în vedere înscrierea copiilor în prima clasă de școală la împlinirea celor șapte ani de viață, după ce educația din sânul familiei a oferit copiilor posibilitatea deplină de a fi cuviincioși nu doar cu părinții sau alți membrii ai familiei, ci și cu alți copii, alți indivizi din comunitate, societate, tocmai pentru ca relațiile din școală, gen copil – copil , copil – învățător , învățător – copil să se bazeze pe respect, răbdare, înțelegere, empatie, iubirea aproapelui, să existe un feedback real între persoane chiar și din privire, nu numai în urma unui dialog direct. Şi astăzi se presupune că până la finele clasei zero copiii vor fi capabili a dezvolta relații juste interumane, care să-i ajute a se integra cu succes în clasa I, pe baza achizițiilor fundamentale de la grădiniță, și a anilor în care primele modele de viață le-a găsit în familie. Până la șapte ani familia oferă copilului un mic univers de reguli de comportare civilizată răspunzând întrebărilor firești ale micuțului: ,,Cum mănânc?",,Cum mă îmbrac?",,Cum salut?",,Cum îmi aleg un prieten?",,Cum călătoresc?",,Cum vorbesc?" și câte altele... Dar, în sens larg, școala răspunde mult mai multor nevoi ale copiilor completând și lărgind progresiv universul cunoașterii cu ,,ce, cât și când mănânc",,în ce condiții mă îmbrac așa...sau la evenimente...",,care sunt formulele de politețe în situații diverse",,ce înseamnă un prieten și ce pot eu oferi",,care sunt drepturile și obligațiile mele de elev",,cum mă comport în călătorie cu diferite mijloace de locomoție, la spectacol, la teatru, la Zoo, în excursie, cu vecinii, cu profesorii, doctorii, organele de poliție",,cât de mult și cât de tare vorbesc atunci când dialoghez sau povestesc, sau în timpul mesei" etc, într-un cuvânt, codul bunelor maniere, desigur, pe înțelesul preşcolarilor.

Cei șapte ani de acasă sunt, fără tăgadă, miezul tuturor viitoarelor relații ale copilului cu lumea înconjurătoare, fie că vorbim despre persoane, ființe vii, natură, mediu înconjurător cu care, individul intră, la timpul potrivit, în contact. Părinții copiilor au devenit ușor și pe nesimțite parteneri activi în educația propriilor copii încă de la intrarea în grădiniță când, invitați de profesori, au participat activ la activități obligatorii și, mai cu seamă la cele alese de copii, extracurriculare educative, desfășurate sub modalități diverse: jocuri, excursii, expoziții, activități practice de creație sau eco, spectacole, parade, acțiuni patriotice, caritabile, ori de voluntariat, activități care clădesc, atractiv și în timp, personalitatea copiilor și o dezvoltă, îi îmbogățesc calitățile pozitive de caracter, dezvoltă la copii morala creștină și benefică a individului în reațiile lui prezente și viitoare. Astfel copiii au învățat să fie harnici, înțelegători, răbdători, să evite sau să aplaneze conflicte, să lege prietenii, să fie miloși, darnici, mândri de apartenența la poporul român, respectuoși cu colegii, adulții, apreciind valorile tradiționale, copii aparținând altor popoare, rase, culturi, tradiții și obiceiuri diverse de pe mapamond, într-un cuvânt, au învățat să accepte diversitatea, cea care spune că deși nu suntem la fel, totuși ne asemănăm, avem aceleași nevoi, dorințe, idealuri, din copilărie până la maturitate.

Concluzionând, putem spune că cei șapte ani de acasă sunt suma eforturilor partenerilor educației copilului spre devenirea lui ca o persoană valoroasă pentru toți. Și atunci putem să ne ducem cu gândul la valoroasa idee creștină ,,-Iubește-ți aproapele ca pe tine însuți!”.

BIBLIOGRAFIE:

- Curriculum național pentru educație timpurie, MEN, 2019
- * * * Programa activităţilor instructiv – educative în grădiniţa de copii, aprobată prin O.M. nr. 4481/2000 și Noul Currriculum Național pentru înv. Preşcolar/ 2002
- Revista Învăţământul Preşcolar nr.3-4/2008
- « Literatura pentru copii » - Octavian Costea si colectiv-manual pentru clasa a XIII-a, scoli normale, E.D.P., 1998
- Dr . Doina Ciocanaru -«Secretul unui zambet frumos »-
- “Ascultati si invatati”-Directia Sanitara a jud. Galati ;
- Dr. Zoica Iancu,Galati -« Copiii raspund »-dr.Zoica Iancu,Galati ;
- Reviste de pedagogie : nr.1-2 ;nr.3-4/2005.

FORMAREA ELEVILOR PRIN IMPLICARE ÎN PROIECTELE DE MEDIU

prof. MIRELA AURICA BÎSCĂ - Liceul Tehnologic "Transilvania" Deva

Proiectele de mediu reprezintă o necesitate reală pentru societatea umană raportată la resursele naturale ale Terrei. Nu putem avea o societate axată pe protecția mediului și diminuarea problemelor de mediu dacă nu se cultivă sau educă anumite deprinderi legate de utilizarea rațională a resurselor epuizabile și crearea unui comportament ecologic ce conduce spre atenuarea schimbărilor climatice, scăderea emisiilor de carbon la nivel local și o dezvoltare locală sustenabilă. Pentru obținerea rezultatelor așteptate activitatea de formare a priceperilor și deprinderilor trebuie începută în rândul elevilor, cu implicarea părinților și a comunității locale.

Noi cadrele didactice avem responsabilitatea civică și morală de a ne implica în acest sens, de a crea și cultiva sentimentul de protejare a mediului înconjurător prin atitudinea proprie în cadrul disciplinelor pe care le predăm și prin implicarea noastră cu elevii în diverse proiecte de mediu.

Proiectele didactice de mediu pot avea tematici diverse: ecologizarea unui spațiu geografic, plantarea de arbori sau flori, organizarea unor zile specifice climei, apei, aerului, solului, animalelor, etc., organizarea de competiții sportive desfășurate în aer liber, jocuri și concursuri tematice ce pot fi bazate pe reciclarea materialelor și obținere de noi produse. De asemenea acțiunile pot avea caracter local, județean, regional, național sau internațional cu implicarea instituțiilor și autorităților locale.

Evident că nu vom avea rezultate imediate, de aceea necesită răbdare dar studiile sociologice arată că în timp există o schimbare vizibilă a acțiunilor comportamentului uman vis-a-vis de protejarea mediului.

Pe lângă implicarea directă a individului și conștientizarea faptului că natura și implicit Terra ne oferă mediul de locuit și noi oferim respect față de componentele sale trebuie și o implicare conștientă a instituțiilor statului prin adoptarea și respectarea legislației atât la nivel local cât și regional sau global.

Cuvinte cheie: *proiecte didactice de protecția mediului, economisirea resurselor, reciclarea materialelor, activități interactive, schimbări climatice, comportament ecologic, activități ecologice*.

1. Introducere

Pe lângă educația intelectuală, estetică și tehnică, în școli există necesitatea unei educații ecologice care să educe elevii în spiritul protecției și conservării mediului încă din ciclul primar de învățământ și continuând spre ciclul gimnazial, liceal și de ce nu universitar. Misiunea nobilă a dascălilor este de a forma caractere puternice și de a educa tinerele generații în scopul conservării și protecției mediului înconjurător. Acest deziderat poate fi atins prin atitudinea propriei persoane, prin organizarea de campanii de promovare a acțiunilor de mediu, activități susținute și stimulative cu caracter aplicativ prin implicarea elevilor, familiei și a comunității locale.

Proiectele privind protecția mediului au ca scop general educarea elevilor în spiritul ocrotirii componentelor mediului și reducerea consumului excesiv de resurse astfel încât să nu fie pusă în pericol existența generațiilor viitoare**.** În atenția celor interesați, vă aducem la cunoștință implementarea Proiectului BEACON- Bridging European and Local Climat Action, finanțat prin Inițiativa europeană pentru climă (EUKI), în cadrul Liceului Tehnologic ,,Transilvania,, Deva în acord cu Primăria Municipiului Deva.

Lucrarea de față prezintă modul cum se desfășoară câteva activități educative bazate pe protecția mediului și a climei, implementat în școala noastră și care poate fi extins la mai multe școli din municipiu Deva și nu numai.

Am început prin crearea unui mini grup de elevi (22 elevi din clasa a X a A) numit echipa energetică care are menirea de a supraveghea irosirea energiei electrice, căldurii și apei, apoi la solicitarea elevilor au fost înființate mini grupe de elevi care au pus bazele unui management al deșeurilor și a reciclării, plecând de la sintagma ,,în loc să arunc mai bine, imaginez și creez,,. Alt grup a fost organizat cu scopul de a sensibiliza comunitatea despre efectele poluării, a degradării mediului ca urmare a acțiunilor necontrolate prin transmiterea mesajelor prin activități artistice: desene, picturi însoțite de mesaje pentru un mediu sănătos, deoarece calitatea vieții umane depinde de calitatea mediului înconjurător.

2. Implementarea proiectului

În implementarea oricărui proiect există niște etape, de documentare, culegere de informații și studii preliminare de stabilire a scopului și a obiectivelor urmărite.

3. Etapele proiectului

Pentru atingerea unor obiective ale proiectului au fost planificate o serie de activități în cadrul școlii și în afara ei au avut loc mese rotunde, discuții, workshop-uri, training-uri și întâlniri cu reprezentanții comunității locale, instituții publice precum și schițarea unor soluții la problemele prezentate.

4. Obiectivele proiectului, pe termen determinat:

- Consolidarea dezvoltării locale sustenabile prin creșterea expertizei, dialogului și schimbului de experiențe la nivel municipal, național și european în cadrul statelor implicate:Cehia, Germania, Grecia, Polonia, România (cinci municipalități) și Bulgaria
- Întărirea integrării europene prin implementarea Acordului de la Paris
- Concepte educaționale adaptate la nivelul unității de învățământ în baza analizei curriculumului școlar general și diferențiat, la decizia școlii deoarece sunt implicate 40 instituții de învățământ
- Implementarea unor acțiuni specifice privind combaterea efectelor schimbărilor climatice și eficiența energetică în școala noastră
- Obiectivele proiectului pe termen lung, se regăsesc în comportamentul ecologic și protecție climatică prin schimbarea observabilă a atitudinilor și valorilor privind protejarea mediului în general și climatică în special.

AVANTAJELE școlilor partenere:

- Oportunități de integrare internațională prin schimb de experiență cu școli partenere din Germania
- Îmbunătățirea calității actului educațional
- Concepte, metode și activități de lucru cu elevii la nivel internațional
- Încurajarea școlilor de a dezvolta modele de incentivare (premiere) și recompensare financiară în urma reducerii consumului de energie
- Activități comune desfășurate între elevi și profesori

ACTIVITAȚI DESFĂȘURATE:

- participări ale echipei de proiect la workshopuri, mese rotunde pentru a discuta și analiza modele de bune practici în educația ecologică și protecția mediului privind schimbările climatice, eficiența energetică și protecția climei.
- Participarea la două traininguri de 2 zile/an a reprezentanților unității de învățământ organizate de UFU Germania
- Găzduirea a două persoane dintr-o școală parteneră din Germania pentru adâncirea relațiilor de parteneriat între școli
- Organizarea unor zile dedicate protecției climatice sau ale mediului precum „Climat Action Day,, organizate de școli cu implicarea unor parteneri locali: reprezentanți ai autorităților locale, instituții ale statului, alte școli din orizontul local

5. Descrierea unor activități didactice care vizează profilul de formare al elevilor prin educație pentru mediu

Abordarea educației privind protecția mediului în școală prezintă anumite particularități metodologice, scopul final fiind adoptarea unui comportament adecvat, sensibil și activ față de

stoparea problemele de mediu, a economisirii resurselor pentru a oferi existență si generațiilor viitoare şi a reducerii risipei de energie.

Am constatat că există necesitatea implementării unor programe CDȘ, CDL proiecte de mediu concepute în acest scop, deși în cadrul trunchiului comun al curriculumului școlar sunt abordate teme de mediu mai ales la disciplina geografie, din păcate din lipsă de timp nu se pot face activități practice prea multe. În acest sens se pot concepe cercuri științifice sau proiecte educaționale până la o nouă orientare curriculară.

Dintre varietatea activitățile implementate în cadrul școlii noastre, mai ales în cadrul zilei ,,Climat Action Day,, voi menționa câteva cu caracter interactiv:

- Participări deschise ale elevilor la mese rotunde, discuții, workshop-uri, training-uri și întâlniri cu reprezentanții comunității locale, instituții publice cadrul proiectului privind sistemul de incentivare, consultanță și mentenanță externă.
- Activități practice/ expoziție/concurs de machete și obiecte utile sau decorative/articole și produse din materiale reciclabile (plastic, hârtie, metal, sticlă, lemn, polistiren, materiale textile, semințe,etc); pentru ciclul gimnazial și liceal.
- Expoziție/concurs de desene sau pictură însoțite de versuri sau mesaj text (20-25 cuvinte) ce transmit mesaje pentru economisirea resurselor și energiei, modificări climatice, încălzire globală, modificări ale țărmurilor datorate creșterii nivelului oceanului planetar, incendiile naturale, secetele și lipsa apei, deșertificarea, poluarea aerului, apei, solului, distrugerea pădurilor și a habitatului faunistic datorate exploatării lemnului, alunecări de teren prezentate de elevi din învățământul primar.
- Activități/jocuri interactive sau recreative de echipă: fotbal, handbal, etc.
- Activități de ecologizare, plantare de arbori sau flori în spațiul urban sub îndrumarea autorităților.
- Analiza microclimatului școlar prin măsurători prelevate de elevi, componenți ai ,,echipei energetice,,

Aceste aplicații au scopul de a-i atribui elevului rolul de participant activ, îl pune pe elev în situații noi, de a folosi cunoștințele și de a le aplica în practică, a analiza și evalua efectele, a evalua modul de acțiune a comunității, a propriului comportament.

6. Evaluarea activităților desfășurate

I. Evaluarea produsului: ORIGINALITATE, CREATIVITATE, ESTETICĂ	
1.Utilizarea materialelor reciclabile în realizarea lucrărilor;	20 puncte
2. Relevanța conținutului în raport cu tema;	10 puncte
3. Gradul de originalitate/creativitate/inovare;	10 puncte
4. Corelația dintre realizarea artistică și utilitate;	10 puncte
5. Estetica produsului si claritatea transpunerii mesajului în limbaj vizual	20 puncte

Total	**70 puncte**
II. Evaluarea prezentării produsului	
1. Modul şi stilul de prezentare a produsului ;	10 puncte
3. Capacitatea elevilor de a răspunde la 2 întrebari adresate de comisie .	20 puncte
Total	**30 puncte**
100 puncte	

Tabelul 1. *Criteriile de evaluare a lucrărilor la secțiunea machete, obiecte și produse decorative sau de uz practic*

Ca instrumente de evaluare a acțiunilor desfășurate am utilizat o serie de întreceri, teste , jocuri și concursuri pe teme de mediu cu caracter interactiv care invită tinerii atât la distracție și dezvoltare interumană cât și la transmiterea de cunoştințe, la cultivarea unui comportament ecologic iar cele mai relevante atitudini pot fi răsplătite cu diplome și premii. Trebuie remarcat faptul că au fost elaborate o serie de regulamente sau norme după care s-au desfăşurat concursurile și întrecerile în baza unor criterii de evaluare pe secțiuni (*vezi tabel 1,2*).

Pe baza criteriilor de evaluare a lucrărilor la secțiunea machete, obiecte și produse decorative și utile realizate din materiale reciclabile s-a elaborat un barem de notare a lucrărilor înscrise la concurs (vezi tabelul 1).

Conform unor criterii de evaluare, bine stabilite din timp au fost premiate și cele mai bune lucrări la secțiunea desene sau pictură pe teme de mediu ce au fi insoțite de mesaje pro economisirea resurselor și protecția mediului/climatică urmărind grila de notare (*vezi tabelul 2*).

I. Evaluarea produsului: RELEVANȚĂ, ORIGINALITATE, CREATIVITATE	
1. Relevanța conținutului în raport cu tema abordată;	10 puncte
2. Gradul de originalitate și creativitate în interpretarea temei;	10 puncte
3. Claritatea transpunerii mesajului și impactul vizual	20 puncte
4.Prezența unei poezii sau a unui mesaj text (între 20-25 cuvinte) care însoțește desenul sau pictura	10 puncte
Total	**50 puncte**

Tabelul 2. *Criteriile de evaluare a lucrărilor la secțiunea desene sau pictură pe teme de mediu*

De menționat este faptul că fiecare etapă a proiectului care a avut loc, a fost monitorizată și observată, identificându-se puncte tari sau puncte ce pot fi îmbunătățite din activitătea respectivă.

7. Studiu de impact al activităților asupra elevilor și a cadrelor didactice

Impactul asupra elevilor în general, a fost unul pozitiv, observat încă de la debutul acțiunilor și implementarea proiectului în școală. Dacă la început am început oarecum cu o

ușoară timiditate, au intrat în proiect 22 de elevi din clasa a Xa A ai Liceului ,,Transilvania,, coordonați de 3 cadre didactice, la acțiunea a doua intitulată ,, FRIDAY FOR FUTURE'S,, au participat ca voluntari încă 48 de elevi. La următoarea acțiune numită ,,CLIMAT ACTION DAYși-au anunțat implicarea 3 clase de învățământ primar de la alte 2 școli devene și o clasă de gimnaziu, binențeles sub coordonarea a 3 cadre didactice.

Pentru acțiunile de organizare a evenimentului s-au înscris 24 elevi predominant clasa a IX a A. Mai mult decât atât la secțiunea de machete, obiecte și produse decorative și de uz practic din materiale reciclabile al concursului, 3 cadre didactice ale liceului nostru și-au manifestat dorința de a îndruma elevii în confecționarea produselor.

Se pare că pe viitor se conștientizează tot mai mult faptul că e necesar ca fiecare să ne implicăm activ în acțiuni concrete de salvare a planetei prin economisirea resurselor și acțiuni pentru mediu.

Fiind conștienți de faptul că nu putem avea o viață sănătoasă într-un mediu poluat, elevii și comunitatea încep să analizeze și să perceapă alt fel conceptele.

Dacă la început ideea economisirii energiei a fost ușor percepută în spirit de glumă, mai târziu, după câteva antrenamente prin sălile de clasă la sfârșitul orelor de curs sau în pauze pentru stingerea luminii uitată aprinsă, ori oprirea calculatoarelor pe timpul pauzei din sălile multimedia, elevilor li s-a format o deprindere pozitivă în acest sens.

CONCLUZIE

Este dreptul nostru ca cetățeni de a acționa pentru un mediu mai bun, mai curat, mai sănătos și mai armonios, iar nouă cadrelor didactice ne revine mai mult decât atât

responsabilitatea morală de a modela caractere și atitudini în spiritul unei dezvoltări durabile și a utilizării resurselor Terrei astfel încât să se țină cont de generațiile viitoare. De asemenea prin implementarea proiectelor de mediu și implicarea directă a elevilor și a acțiunilor activ-participative centrate pe elevi se oferă posibilitatea de formare a gândirii critice față de acțiunile negative ale societății față de mediul înconjurător.

Bibliografie

1. Rus D., (2001), *Ocrotirea naturii în România*, Editura Vultur ZM, Deva
2. Fișa de proiect, *BEACON*, 2018.

TIC-ÎN DESIGNUL SITUAȚIEI DE ÎNVĂȚARE

Prof. MITITELU ANA-MARIA - Şcoala Gimnaziala "I.D.Sîrbu" Petrila

Ținând cont de necesitatea dezvoltării competenţelor profesionale ale profesorilor, de optimizare a activităţii prin integrarea competenţelor TIC în proiectarea curriculară, evidențiem, printre obiectivele de bază ce trebuie atinse odată cu implementarea în curriculumul școlar a acestor competențe, următoarele: identificarea motivaţiei pentru care este necesară utilizarea TIC în predarea disciplinelor școlare; identificarea instrumentelor TIC specifice disciplinelor; dezvoltarea competențelor TIC în context trans-disciplinar; analiza profundă a factorilor care favorizează și, respectiv, blochează învățarea prin TIC în scopul identificării soluțiilor pentru eficientizarea procesului de predare-învăţare-evaluare; promovarea metodelor şi mijloacelor de utilizare TIC, adecvate la specificul fiecărei discipline.

Utilizarea calculatorului în cadrul lecțiilor de chimie permite o mai bună intuire a fenomenului studiat, pe baza repetării acestuia, până la înţelegerea deplină. Este ştiut că în învăţământul tradiţional, o experienţă nu poate fi repetată în timpul predării, datorită constrângerilor de timp şi de material. În noua tehnologie didactică, profesorul poate mai întâi experimenta în modelul clasic, simulând-o apoi pe calculator prin varierea parametrilor în limitele fenomenului studiat, până la înţelegerea şi asimilarea deplină.

În continuare, voi prezenta unele metode active aplicate în cadrul lecțiilor de chimie cu utilizarea TIC, prin care pot fi formate elevilor competenţe.

1. Metoda activităţii cu fişele și utilizarea TIC

Tehnica fişelor, utilizată în predarea chimiei la gimnaziu și la liceu, presupune organizarea sistematică a procesului de instruire, pornindu-se de la analiza conţinutului şi a dificultăţilor pe care aceasta le prezintă; împărţirea conţinutului pe secvenţe, fiecare secvenţă fiind jalonată de una sau mai multe întrebări; secvenţele sunt prezentate pe fişe, fiecare fişă solicită răspunsuri corespunzătoare, ceea ce permite autocontrolul imediat. Deci se lucrează cu o colecţie de fişe, care permite să se aprofundeze o noţiune, să se rectifice o eroare. Dar se poate lucra şi cu fişe separate, de dificultate diferită, pentru o apreciere diferenţiată a elevilor.

Categorii de fişe. Diferite tipuri de fişe pot fi grupate în câteva categorii:

- *fişe de cunoştinţe* (noţiuni), care pot deveni, pentru unii elevi, fişe de autoinstruire;
- *fişe electronice de exerciţii,* cu grad progresiv de dificultate, destinate aplicării şi consolidării noţiunilor prezentate în fişele de cunoştinţe (sau însuşite pe alte căi);- *fişe de recuperare,* folosite fie în vederea corectării greşelilor, fie în reeducarea capacităţilor intelectuale ale copiilor;

- *fişe de control,* utilizate în etapa revederii sau regrupării noţiunilor studiate;

- *fişe de dezvoltare,* utilizate de elevii care nu au comis greşeli, în vederea perfecţionării cunoştinţelor şi îmbogăţirii culturii lor (aplicate pe durata cât profesorul trebuie să se ocupe de ceilalţi elevi).

2.Metoda cubului cu utilizarea TIC

Cubul se confecţionează din hârtie trainică. Pe fiecare faţă a cubului scrieţi câte o sarcină de lucru cu răspuns reproductiv. Elevul aruncă cubul (zarul) şi trebuie să răspundă ce a căzut pe suprafaţa orizontală. Apreciază răspunsul unul din elevi (poate să o facă chiar şi un elev slab pregătit, dar folosindu-se de sursa de informaţie). Este necesar să răspundă într-un timp limitat. Problema poate fi și proiectata la tablă, utilizând calculatorul și videoproiectorul, sporind astfel interesul elevilor și economisind din timp la lecție.

Astfel, utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ va conduce la deplasarea accentului de la un mediu de învăţare centrat pe profesor la unul centrat pe elev, în care profesorii nu mai reprezintă sursa de informaţie şi de transmitere a cunoştinţelor,ci colaboratori ai elevilor, aceştia transformându-se din receptori pasivi de informaţie în factori activi în propria lor educaţie.

Pentru a fi eficiente, mijloacele TIC (internet şi tehnologia informaţiilor) trebuie combinate cu tehnologii şi metode tradiţionale, astfel încât să conducă la îmbunătăţirea actului de predare şi de învăţare, la partajarea cunoştinţelor şi a informaţiilor, la obţinerea unui grad sporit de flexibilitate a învăţământului pentru a răspunde necesităţilor sociale concrete, la scăderea costurilor educaţiei şi la îmbunătăţirea eficienţei sistemului de învăţământ.

Bibliografie:

1. Integrarea tehnologiei informaţiei şi a comunicaţiilor (TIC) în curriculumul național, Proiect național, București, 2010.

2. Adăscăliței Adrian Instruire asistată de calculator, Polirom, Iași, 2007 ;

3. Internet

CREATIVITATE ÎN CONSILIEREA ŞI ORIENTAREA ŞCOLARĂ ŞI PROFESIONALĂ A TINERILOR

Prof. înv. primar MOLDOVAN ADRIANA, Șc. Gimnazială Nr. 3, Lupeni

Strategiile educaţionale şi sociale ale României plasează şcoala ca factor de dezvoltare a capitalului social în relaţia sa cu comunitatea pe care o deserveşte. Una dintre problemele permanente înscrise printre priorităţile şcolii şi societăţii noastre, o constituie şi orientarea şcolară şi profesională. Actualitatea şi importanţa ei este dată de contribuţia esenţială pe care şcoala o poate aduce la soluţionarea şi îmbunătăţirea acesteia. Contribuţia ei nu se reduce numai la pregătirea tinerilor pentru a şti cum să ia o decizie conştientă, liberă dar fermă cu privire la devenirea lor şcolară şi profesională, ci şi la pregătirea şi asigurarea unei forţe de muncă în stare să acopere cu succes toate sectoarele activităţii sociale. O asemenea pregătire trebuie să înceapă de timpuriu deoarece structura învăţământului permite elevilor să opteze pentru clase speciale pentru elevii cu aptitudini şi performanţe deosebite.

Considerată multă vreme o problemă individuală, pe care fiecare familie o rezolvă în funcţie de statutul său social şi profesional, orientarea şcolară şi profesională nu trebuie lăsată în afara programelor şcolare. O dată cu diversificarea domeniului muncii şi cu progresele realizate de şcoala contemporană, problema orientării şcolare şi profesionale a devenit o preocupare sistematică a mai multor organisme particulare şi de stat şi în special a şcolii.

Faptul că orientarea şcolară prezintă interes atât pentru individ cât şi pentru stat şi societate a făcut ca problema să fie examinată de-a lungul anilor atât sub aspectul său pedagogic, psihologic, social cât şi sub cel umanitar. Este nevoie de depistarea aptitudinilor, de cunoaşterea elevilor, de autocunoaştere, de îmbogăţirea strategiilor de lucru şi au apărut organizaţii şi instituţii care pot oferi o bază de date privitoare la mobilitatea profesiunilor, la cerere şi ofertă, la perspectivele de dezvoltare a anumitor domenii de activitate. Introducerea pe scară largă a calculatoarelor în atâtea domenii profesionale a impus modificări în programele de pregătire pentru multe profesii, ceea ce a sporit interesul tinerilor pentru şcolile sau secţiile cu astfel de profiluri. Informatica, tehnologiile moderne şi apariţia unor profesii noi au dus la modificarea conţinutului mai multor obiecte de învăţământ. Coordonatele ştiinţifice ale orientării şcolare şi profesionale trebuie să aibă în vedere următorii factori: copilul, cerinţele social-economice inclusiv profesiile şi şcoala.

Problema aptitudinilor şi a alegerii şcolii şi ulterior a profesiei a devenit o problemă educativă de larg interes. Mai ales în clasele terminale ale ciclurilor şcolare munca diriginţilor a devenit un suport solid al orientării elevilor. Nu numai informaţiile furnizate, ci, mai ales, contactul elevilor cu diverse sectoare de activitate joacă un rol esenţial în consolidarea

preferinţelor profesionale care stau la baza opţiunilor tinerilor. Gimnaziul este perioada când se realizează procesul de preorientare profesională pentru că la sfârşitul acestui ciclu elevul va intra într-un liceu, iar opţiunea sa trebuie să fie bine pregătită. Liceul este etapa de şcolarizare în care interesele profesionale trebuie să dobândească cristalizarea necesară opţiunii pe care o vor face elevii şi părinţii la sfârşitul ei. Performanţele obţinute de elev în general şi mai ales la discipline de concurs, precum şi alte rezultate ale activităţii şcolare şi extraşcolare, vor deveni argumente pentru una din direcţiile de urmat. La acest nivel apar două posibilităţi din punct de vedere al orientării şcolare şi profesionale cum ar fi pregătirea elevilor pentru o activitate profesională şi pregătirea pentru continuarea specializării într-o facultate de profil. Orientarea trebuie să tină cont de factori cum ar fi: cunoaşterea elevilor de către cadrele didactice, pregătirea lor în domeniul alegerii şcolii şi profesiei, informarea şcolară şi profesională şi discutarea opţiunii şi deciziei finale a fiecărui elev. Conţinutul orientării şcolare şi profesionale trebuie să ofere argumentele cele mai puternice pentru a-i ajuta pe cei care ezită încă sau care au făcut o alegere greşită.

Orientarea şcolară este o acţiune complexă atât prin numărul factorilor implicaţi (profesori, părinţi, sponsori, specialişti, etc) cât şi prin faptul că face parte integrantă din procesul instructiv-educativ. Este o acţiune permanentă care începe în prima zi de şcoală şi durează toată perioada şcolarizării. Etapa cea mai dificilă a acestei acţiuni este organizarea activităţilor de consiliere şi orientare şcolară şi profesională. Tinerii sunt îndrumaţi spre alegerea unei anumite şcoli şi profesii prin : prezentare de lecţii, expuneri, dezbateri, monografii şcolare şi profesionale, pliante ale şcolilor, filme, casete, activităţi în laboratoare. De asemenea, se organizează la inspectoratul şcolar, în fiecare an, pentru elevii clasei a VIII -a un „târg“ de oferte de specializare, unde fiecare liceu îşi prezintă oferta din punctul de vedere al posibilităţii de şcolarizare pe profiluri, cu realizările cele mai importante, succesele obţinute, dotarea tehnică, posibilitatea de pregătire în vederea reuşitei în învăţământul superior. Toate acestea sunt metodele clasice folosite de către şcoli şi diriginţi pentru orientarea şcolară şi profesională a elevilor.

ATELIERELE NONFORMALE, MIJLOACE DE CONSILIERE ŞI ORIENTARE A TINERILOR

Prof. înv. primar MOLDOVAN ELENA ADRIANA - Liceul Teoretic Mircea Eliade Lupeni

În literatura de specialitate, educaţia non-formală este reprezentată de activităţile educative organizate de alte instituţii decât şcoala – muzee, biblioteci, cluburi ale elevilor etc" şi se întemeiază pe recunoaşterea faptului că "un număr mare din experienţele de învăţare ale oamenilor s-au desfăşurat în afara sistemului de educaţie formală: la locul de muncă, în familie, în diferite organizaţii şi biblioteci". Educaţia nonformală este diferită faţă de educaţia formală, atat prin conţinut cît şi prin formele de realizare. Conţinutul este organizat pe arii de interes (şi nu pe ani de studiu sau discipline academice) iar formele sunt foarte diverse ca durată, modalitate de organizare sau predare.

Între educaţia non-formală şi cea formală există multiple legături dar şi o anumită opoziţie. Pedagogii de formaţie clasică atrag atenţia asupra necesităţii ca educaţia nonformală să se desfăşoare în corelaţie cu educaţia formală. În ultima vreme asistăm la o tendinţă de apropiere între cele două. Pe scurt am putea spune că educaţia formală tinde să devină tot mai puţin "formală", adică mai flexibilă, mai adaptată nevoilor şi motivaţiilor specifice elevilor , în timp ce educaţia non-formală tinde să devină tot mai "formală" – adică se organizează tot mai bine, urmăreşte asigurarea unei anumite calităţi şi folosirea unor metode deja probate şi recunoscute de specialişti şi mai ales, urmăreşte o cât mai explicată recunoaştere publică.

Tema principala a atelierului: ***" Eu şi lumea mea, eu în lumea ta"***

Mesajul central al atelierului [sau obiectivul de învăţare_ cu ce să rămână tinerii în cap şi în inimă la finalul atelierului]_

„schimbarea începe cu noi/ din noi"

🕭 conturarea/ explorarea viziunii elevilor asupra a acine sunt ei, a identităţii lor şi stimularea dorinţei de a împărtăşi ideile, convingerilor lor;

🕭 conştientizarea faptului că există realităţi diferite de "lumea lor", că există diferenţe interesante între membrii grupului;

🕭 conştientizarea modului în care cunoştinţele, abilităţile lor influenţează pozitiv grupul din care fac parte, cunoaşterea modului în care ei contribuie la "comunitatea" lor;

🕭 creşterea stimei de sine, a încrederii în forţele proprii prin oferirea şi primirea de aprecieri pozitive între membrii grupului.

Timp	Descriere activităţi din atelier	Materiale suport şi logistica necesară
5 min 20 min	***Energizare:*** **„Mă iubeşti?”** Participanţii şed pe scaune în cerc. Animatorul, care nu are loc, se apropie de un participant, întrebându-l: „Mă iubeşti?”. Persoana răspunde: „Desigur, pentru că… dar mai iubesc şi pe ...”. Persoanele din stânga şi din dreapta persoanei întrebate şi a cele numite îşi schimbă locurile. Animatorul la fel încearcă să se aşeze. Cine rămâne fără scaun, continuă jocul. ***Exercitiul principal al atelierului***: **“Acesta/aceasta sunt eu"** *Introducereea şi desfăşurarea aplicaţiei* • se expune coala A3 şi se lansează prima sarcină, individual_ fiecare elev/ elevă primeşte, pe o coală A3, silueta unui personaj (fată sau băiat) cu inimă. Îşi completează numele într-un colţ.; • în interiorul conturului completează despre sau pentru el (persoane dragi, pasiuni, hobyy-uri/ activităţi îndrăgite, locuri dragi lor, lucruri importante_Cărţi, jocuri/ jucării, vise, crezuri/ convingeri_ un motto, o expresie favorită, un slogan în care cred cu tărie), aşezându-le, după importanţă, mai aproape de inimă sau spre linia de contur; • se împart foile şi se porneşte cronometrul_ 5-6 minute de lucru individual; • se asigură că fiecare elev are liniştea şi confortul necesar realizării siluetei şi că se concentrează asupra sarcinii; • la expirarea timpului, elevii sunt invitaţi să se grupeze câte patru;	markere foi A3 carioci post-it-uri markere foi A3 carioci post-it-uri
15 min	• se lansează sarcina de grup_ fiecare pasează foaia cu desenul său către dreapta şi o primesc pe cea din stânga; • gândindu-se la colegul a cărui desen îl au în faţă, trec pe un post-it, un punct forte, o calitate, contribuţia sa la bunul mers al clasei şi îl lipesc; • foile se pasează către dreapta şi se repetă completarea desenului, până fiecare îşi primeşte înapoi propria foaie; • moderatorii trec pe la fiecare grup, se facilitează lucrul unde este cazul, menţine un climat serios şi pozitiv; • când toate grupele au terminat rotaţia, animatorii invită elevii să parcurgă ideile colegilor şi să le mulţumească pentru gânduri printr-o strângere de mână sau o îmbrăţişare sau alt mod apreciativ.	
5 min	*Discuţia de concluzionare_* 1. *Analiza şi înţelegerea experienţei_* • Cum v-aţi simţit? Ce v-a plăcut cel mai mult? De ce ? • Care sunt cele mai importante aspecte pentru/ despre tine ? • Cum v-aţi simţit împărtăşind ce au scris pe foaie ceilalţi colegi ? • Ce părere aveţi despre aspectele menţionate de către colegi ? Ce anume v-a trezit curiozitatea ?	

	• Cum a fost să găsiţi aprecieri despre colegi? Cum a fost s primeşti aprecieri de la colegi? Ce v-a surprins plăcut? 2. *Conectarea la viaţa de zi cu zi şi intenţii viitoare/ aplicarea celor înţelese/ învăţate_* • La ce v-a dus cu gândul acest joc? Cu ce se aseamănă din viaţa voastră? • Cât de des/ când vorbiţi despre lucrurile cu adevărat importante pentru voi? • Cât de des/ când vă întrebaţi colegii despre ce e cu adevărat important pentru ei? • Cât de des/ când emiteţi gânduri pozitive despre cei din jur? Cât de des/ când le mulţumiţi pentru modul în care vă sprijină, vă fac viaţa mai frumoasă şi mai plăcută? • Cum putem ajuta persoanele care nu au o părere bună despre sine? Ce putem spune, putem face ca să le încurajăm? • Cum am vrea să fim încurajaţi când nu suntem mulţumiţi de noi înşine? ***Final energizant_*** **„Am făcut ceva ce tu nu ai făcut"_** Fiecare participant se prezintă şi spune ceva specific despre sine, ceva ce crede că nimeni altul nu a făcut, văzut, studiat etc. Dacă există o persoană care a făcut acelaşi lucru, atunci participantul va continua până când va găsi ceva unic despre sine.	

Bibliografie:

*** *Metode creative folosite în activităţile de tineret*, Fundatia Life – Centrul de resurse si informatii pentru organizaţii;
http://life.org.ro
Miftode, V. (coord.), *Dimensiuni ale asistenței sociale- forme și strategii de protecție a grupurilor defavorizate*, Editura Eidos, Botoşani, 1995; Tomşa, G., *Consiliere şcolară*, Credis, Bucureşti, 2000;
Mitulescu S., Simache D., *Experienţe educaţionale în viaţa tinerilor*, Agenţia Naţională pentru Sprijinirea Iniţiativelor Tinerilor, 2018;

STAREA DE BINE A ELEVILOR ÎN ȘCOALĂ

Prof. MORUȘ MAGDALENA, Liceul Tehnologic "Dimitrie Leonida" Petroșani

”Credem că este mai potrivit să transformăm școlile în spații pregătite să întâmpine nevoile de dezvoltare ale copiilor. Și nu invers.”

Ce înseamnă starea de bine?

Starea de bine – wellbeing – se referă la calitatea vieții unei persoane în termeni de sănătate, stare materială, accesul la educație sau servicii sociale de calitate. Cu toate acestea, starea de bine a unei persoane nu poate fi înțeleasă doar ca absența problemelor sau a riscurilor. De aceea, vorbim și despre aspecte subiective ale stării de bine, precum gradul de satisfacție al oamenilor față de viața lor, potențialul de dezvoltare, sănătatea mentală a acestora, calitatea relațiilor sociale.

Contextele în care trăiesc oamenii pot promova sau, dimpotrivă, submina starea de bine. Un efect valabil și pentru locul în care un copil își petrece o buna parte din timp: școala. Aceasta poate contribui, cu adevarat, la dezvoltarea unor persoane sănătoase, împlinite și pregătite pentru viața în comunitate. O viață plină de provocări!

În plus, știm că starea de bine este în strânsă legătură cu învățarea, o legătură importantă pentru activitățile și eforturile zilnice ale unui profesor. Munca acestora devine tot mai provocatoare în contextul condițiilor sociale și fenomenelor ce generează categorii vulnerabile de copii. Accesul la educație, mobilitatea și stresul zilnic alături de sărăcie, conflictele, problemele de mediu aduc mai multă presiune asupra sistemului educațional și asupra profesorului.

Autonomia în învățare este capacitatea unei persoane de a avea control asupra propriei învățări, individuale sau în colaborare cu alții. Decenii întregi de cercetări în psihologia educațională au arătat că un elev autonom își va asuma mai multă responsabilitate pentru acțiunile sale. A oferi copiilor capacitatea de a alege este un gest simplu, dar cu efecte importante pentru dezvoltarea acestora. Un copil se va simți mai angajat într-o activitate aleasă dintr-o listă de opțiuni, oferită de profesor, devenind, totodată, capabil să se concentreze pentru o perioadă mai lungă de timp la activitatea desfășurată. În plus, este stimulată motivația pentru a persista în finalizarea sarcinii respective.

Totuși, un profesor ce încurajează autonomia nu este un profesor care își va lăsa elevii ”de capul lor”. Mai degrabă, adultul din clasă păstrează în minte următoarele întrebări:

- Ar putea copilul să facă singur acest lucru?

- Ce ar putea învăța realizând singur această sarcină?

Când își va răspunde, profesorul va putea oferi granițe clare și opțiuni, dintre care un copil va putea alege. Copilul poate fi privit ca o persoană capabilă să învețe, în timp ce adultul păstrează responsabilitatea pentru dezvoltarea sa.

Cum poate fi încurajată autonomia într-o clasă?

Elevii pot învăța să își stabilească obiective simple de învățare, pot alege reguli sau tipuri de activități, colegii de echipă, locul în care să lucreze sau timpul de lucru. Muzica și tematica serbărilor, culoarea decorațiunilor din școală, materialele utilizate. În toate situațiile, cadrul didactic este cel care oferă opțiunile și posibilitățile de dezvoltare ale copilului.

Relațiile de calitate, bazate pe respect și grijă reciprocă, sunt esențiale pentru că favorizează un mediu în care învățarea devine eficientă. Este vorba despre cultivarea unor relații pozitive cu adulții din școală, profesorii, dar și colegii, ceilalți copii. Ce face ca o relație să fie pozitivă? Susținerea, încurajarea și acceptarea, printre altele.

În același timp, neînțelegerile și chiar conflictele, între elev și profesor sau între elevi, sunt uneori inevitabile, dar relevante învățării. Sunt genul de situații ce pot fi utilizate ca lecții de viață, din care fiecare, atât profesorul cât și elevul, învață lucruri noi despre sine și celălalt: despre propriul stil de comunicare sau despre valori sociale dezirabile.

Așadar, **profesorul** are puterea **să definească** și să stabilească cele mai potrivite acțiuni, în timp ce **copilul** este încurajat să se privească ca un **individ capabil să înțeleagă**, la rândul său, implicațiile situației în care se află.

Insistăm pe ideea că, promovarea unui climat prietenos transformă învățarea. Există cercetări care arată că procesele emoționale sunt necesare pentru ca abilitățile și cunoștințele achiziționate la școală să se transfere în situațiile noi din viață.

Când spunem mediu de învățare, ne referim atât la spațiu – clase, holuri, clădiri, laboratoare sau curtea școlii – dar și modalitățile în care acestea sunt utilizate, tipul de relații pe care le încurajează.

Mediul de învățare implică deci, și o dimensiune socială. În organizarea și explorarea acestuia, copilul poate descoperi, de exemplu, comunitatea din care face parte. Când școala permite elevilor să contribuie la dezvoltarea comunităților din care fac parte, oferă copiilor șansa de a se simți responsabili pentru starea de bine a comunității. Se pun astfel, bazele dezvoltării unui adult implicat în viața socială.

Cum promovăm învățarea prin explorarea mediului?

De exemplu, curtea școlii poate fi amenajată astfel încât să permită elevilor să facă mișcare fizică în siguranță, iar profesorilor să desfășoare activități didactice în aer liber într-un mediu curat și stimulativ. Spații verzi, grădinile, colțurile amenajate pentru joacă, foișoare,

nisipul, apa, copacii, materialele reciclate sunt doar câteva dintre elementele care pot promova învățarea prin explorarea mediului înconjurător, dar și siguranța elevului.

Bibliografie:

https://rodawell.fpse.unibuc.ro/modelul-rodawell/starea-de-bine/#tab-id-4-active
https://www.grin.com/document/435177
https://www.dianalefter.ro/16-principii-pentru-starea-de-bine-in-educatie/

VIOLENȚA ȘCOLARĂ

Prof. MUNTEAN FLORIN- CJAR Deva, Liceul Tehnologic "Dimitrie Leonida" Petroșani

Prin violenţă se înţelege utilizarea puterii ori agresiunii fizice sau psihice sau psihice, fie ameninţarea cu acestea a unei alte persoane, grup sau comunităţi."(A.Rosan) Violenţa are drept rezultat diverse grade de lezare a celuilalt, moartea, trauma psihologică, marginalizarea sau excluderea dintr-un grup social.

În mediul şcolar violenţa se exprimă prin agresiune verbală, excludere intenţionată, intimidare, bătaie, hărţuire/abuz sexual şi port arme. Acest tip de violenţă poate fi orientat împotriva elevilor, a personalului didactic, a reprezentanţilor unei instituţii şi comunităţi.

Violenţa şcolară afectează starea de sănătate mentala, cauzând frică, anxietate, percepţia nesiguranţei.

Starea de sănătate mentală pozitivă include:

- Un sens pozitiv al stării de bune;
- Resurse individuale: stimă de sine, deprinderi sociale, optimism, încredere în sine şi coerenţa;
- Abilitatea de a iniţia, dezvolta şi susţine relaţii personale mutuale satisfăcătoare;
- Abilitatea de coping (ajustare) în faţa adversarilor;
- Abilitatea de a raţionaliza, înţelege şi dezbate cu colegii, adulţii şi instituţiile sociale diversele motive care legitimează violenţa.

„Violenţa are efecte negative asupra sănătăţii fizice şi mentale, precum şi asupra dezvoltării sociale a elevilor. Atât victimele, cât si agresorii pot suferi diverse traume fizice sau chiar moartea. Violenţa are legătură cu o serie de probleme psihice: traume, distres, afectarea ataşamentului, diminuarea stimei de sine, etc. Tinerii supuşi violenţei prezintă un comportament de risc ridicat asociat cu anxietate şi neputinţă dobândită. Aceste comportamente de risc includ: abuzul de substanţe, absenteismul şcolar sau exmatricularea , relaţii sexuale precoce, iar în unele cazuri sentimente de autoblamare şi autoculpabilizare care pot genera un comportament suicidar."(A.Rosan)

Violenţa poate deveni un cerc vicios: elevii care au fost agresaţi au tendinţa de a avea puţini prieteni cu care să poată comunica uşor şi adesea au sentimentul izolării şi al singurătăţii. Asemenea tineri simt incapacitatea lor de a se angaja în situaţii sociale, se simt neajutoraţi şi incapabili să controleze propriul mediu. Acest fapt determină diverse grade de marginalizare, punându-l pe copil într-o ipostază de confruntare personală cu

ceilalţi, ceea ce împiedică formarea unor deprinderi sociale non-violente. Aceşti elevi, la randul lor, au tendinţa de a-i agresa pe ceilalţi.

Violenţa influenţeză în mod negativ educaţia eficientă. Elevii care sunt victime ale actelor violente absentează de la şcoală, prezintă probleme de concentrare, întreaga lor dezvoltare cognitivă fiind afectată. Elevii expuşi violenţei şcolare fie refuză să frecventeze şcoala din cauza ameninţărilor, fie poartă la ei diverse arme pentru a se apăra. În multe cazuri elevii sunt exmatriculaţi din şcoală datorită numeroaselor acte de violenţă pe care le comit. La nivelul corpului profesoral apare sindromul „bourn out", stare de epuizare psihica ce apare ca rezultat al confruntării îndelungate cu probleme de disciplină, acte de violenţă, precum şi cu ameninţări de natură agresiva din partea elevilor.

Profilul psihologic al elevului violent

Comportamentele agresive au o evoluţie lentă, deseori acestea se declanşează după o lungă perioadă de timp. Agresivitatea, în ceea ce îi priveşte pe elevi, se defineşte printr-o paletă largă de comportamente, cum ar fi lipsa cooperării cu profesorii precum şi un nivel scăzut de autocontrol.

Comparativ cu colegii lor, elevii cu comportament agresiv prezintă următoarele caracteristici:

- *Se ceartă mai mult*
- *Ameninţă*
- *Îmbrâncesc alţi elevi mai des*
- De asemenea, elevii cu acest tip de comportament se mai pot identifica şi prin următoarele aspecte:
- *Răspund obraznic adulţilor când sunt mustraţi*
- *Se enervează rapid*
- *Uneori argumentele lor sfârşesc în furie*
- *Sunt lipsiţi de autocontrol*
- *Reacţionează negativ la critică*
- *Sunt incapabili sa accepte ideile altora*

Pe lângă aceste caracteristici definitorii, aceşti elevi prezintă si **o lipsă a controlului** asupra dispoziţiilor (stărilor) lor ceea ce îi aduce în conflict cu alţi elevi şi cu adulţii. În situaţii de conflict ei nu sunt pregătiţi să facă compromisuri şi răspund necorespunzător reacţiilor egalilor lor. Lipsa lor de cooperare în clasă se transformă în imposibilitatea de a urma instrucţiunile şi inabilitatea de a respecta cererile profesorilor. Aceşti elevi au dificultăţi în realizarea corectă a temelor şi continuitatea muncii în timp. Pe parcursul liceului abilităţile de cooperare ale acestor elevi scad, ei participă tot mai puţin la munca de la şcoală, depun din ce

în ce mai puţin efort pentru activităţile şcolare. Elevii cu acest tip de comportament îşi pierd interesul pentru şcoală, iar actele minore de agresivitate cresc odată cu vârsta (Loeber şi Strouthemer-Loeber, 1998). Dacă iniţial tinerii se angajează la agresiuni minore, în timp, acestea se transformă în violenţă psihică şi fizică.

Reactiile celorlalti la comportamentul violent

Deseori, în şcoală întâlnim astfel de comportamente la elevi, fie faţă de profesori, fie faţă de colegi. Nu de puţine ori, consecinta unui astfel de comportament este **etichetarea** din partea profesorilor (de exemplu: „e obraznic„) şi **marginalizarea** din partea colegilor. E important să identificam căile care duc la agresivitate, să identificăm factorii de risc relaţionaţi unui astfel de comportament, pentru a putea anticipa riscurile dezvoltării unui comportament agresiv .

CONSILIEREA ELEVILOR PENTRU INTEGRAREA PE PIAȚA MUNCII ÎN EUROPA

prof. MUNTEANU CRISTIAN - Colegiul Economic "Hermes" Petroșani

Pe plan mondial se manifestă tendinţa de evoluţie a economiilor dezvoltate spre economii post industriale numite şi economii ale cunoaşterii. Acestă tendinţă este eviden ţiată şi de Săseanu A. (2005) care arată că, „în acest context, singura sursă reală de putere în lume va fi crearea şi difuzarea de noi cunoştinţe, principala forţă a competiţiei mondiale devenind calitatea forţei de muncă." Creşterea economică se bazează pe o forţă de muncă înalt calificată, care trebuie să aibă anumite competenţe cum ar fi: excelenţă funcţională, abilităţi de leadership, viziune integratoare. Pentru a produce o astfel de forţă de muncă adaptată noilor condiţii de piaţă, guvernele trebuie să ia măsuri pentru dezvoltarea educaţiei în general şi a educaţiei terţiare în special (Toma, 2011). Aceasta a însemnat o revizuire a rolului universităților în societate, aspect subliniat şi de către Uniunea European ă, prin Strategia Europa 2020. Trei dintre principiile acestei strategii se referă la educaţie şi cooperarea universităţi - mediul de afaceri (Şerbănică - Pantelică, 2011).

În condiţiile economiei româneşti actuale, caracterizată prin dezvoltarea sectorului privat, a apărut necesitatea pregătirii absolvenţilor de liceu şi şcoli profesionale în domeniul antreprenoriatului, cât ş i a studenţilor pentru a dispune de abilităţi şi valori antreprenoriale. Venesaar U., Ling H. şi Voolaid K. (2011) subliniază importanţa dezvoltării gândirii antrepenoriale şi a dobândirii cunoştinţelor şi competenţelor necesare pentru dezvoltarea iniţiativei antreprenoriale.

Datorită dezvoltării cu prioritate a sectorului privat în România, devine din ce în ce mai importantă consilierea vocaţională astfel încât tinerii încă din momentul alegerii traseului educaţional post-gimnazial să fie orientaţi către acele domenii în care pot avea eficienţă maximă. Specialiştii demonstrează că o orientare şcolară eficientă îi ajută pe absolvenţi să se angajeze mai rapid şi mai facil pe piaţa muncii, să devină pro-antreprenoriat şi să dezvolte afaceri indiferent de conjuctura acesteia.

Teoreticieni, cercetători şi practicieni au studiat rolul consilierii pentru dezvoltarea competenţelor profesionale ale tinerilor, având în vedere tendinţele de schimbare de pe piaţa muncii, complexitatea acestei pieţe, precum şi interesele şi abilitățile tinerilor.

Consilierea şi educarea profesională îşi au rădăcinile în ultimii 100 de ani (Herr, 2013). Totuşi, au existat eforturi cu mult înainte de deceniile actuale pentru a ghida şi a educa persoanele să îşi găsească locuri de muncă adecvate prin învăţarea pe bază de ucenicie şi prin alte metode specifice (Gimpel, 1976).

În S.U.A. avocatul şi inginerul Frank Parsons este considerat părintele consilierii vocaţionale şi educaţiei profesionale. Acesta şi-a dedicat cea mai mare parte din viaţă consilierii imigranţilor de pe coasta de est a Statelor Unite, în special a celor din zona Bostonului. Parsons a lucrat pentru a oferi o bază ştiinţifică pentru asistarea imigranţilor şi a altora în scopul dezvoltării de tehnici eficiente pentru alegerea de locuri de muncă specifice fiecărei persoane (Herr, 2013). El a fost un critic deschis la adresa sistemului de educaţie publică şi un susţinător al reformelor în educaţie, fiind preocupat de faptul ca elevii nu au fost antrenaţi să-şi formeze abilităţile tehnice şi competenţele profesionale cerute pe piaţa muncii. Parsons a continuat să critice învăţarea pe bază doar de carte şi a pledat pentru ca elevii să fie instruiţi pentru a se angaja în acţiuni şi în utilizarea competenţelor profesionale dobândite.

Consilierea reprezintă acţiunile de pregătire a tinerilor pentru alegerea unei profesii având în vedere caracteristicile de personalitate ale fiecărei persoane, precum şi situaţia de pe piaţa forţei de muncă, sau asistenţa pentru tineri şi adulţi în alegerea carierei şi a unui loc de muncă adecvat. De exemplu, în Letonia consilierea profesională nu este prea populară şi ţara se află pe al treilea loc din coadă în Europa în ceea ce priveşte serviciile de consiliere profesională adresate tinerilor (Veipa şi Kozlovska, 2013). De aceea, este necesar să fie promovate în rândul populaţiei serviciile de consiliere profesională având în vedere că ele joacă un rol important în dezvoltarea oricărei societăţi moderne şi în furnizarea de angajaţi de calitate.

În rândul liceenilor de clasa a XII-a, numărul celor care cunosc noţiunea de orientare şcolară şi profesională este mai mic comparativ cu cel al celor care apreciază că nu au cunoştinţe despre orientarea şcolară şi profesională, majoritatea afirmând că ştiu în oarecare măsură această noţiune. Mai mult de jumătate dintre elevii au menţionat că au nevoie de orientare şi consiliere şcolară şi profesională pentru alegerea traseului profesional. Este reliefată astfel influenţa pozitivă şi necesară a consilierii elevilor asupra formării şcolare şi profesionale a acestora, elemente în concordanţă cu concluzii ale cercetărilor anterioare (Borders şi Drury, 1992, Hughey et all., 1993, Gysbers şi Laplan, 2001, Watts, 2001).

Studiile şi analizele contemporane demonstrează importanţa consilierii vocaţionale în vederea unei corecte şi eficiente orientări profesionale a elevilor şi studenţilor, în contextul în care rolul educaţiei în domeniul afacerilor a devenit o prioritate contemporană a sistemelor educaţionale performante din întreaga lume.

Bibliografie

- Herr, E.L., 2013. Trends in the History of Vocational Guidance. *The Career Development Quarterly,* 61, pp. 277-282.

- Plăiaş, I., Pop, C., Băbuţ, R., şi Dabija, D., 2011. Percepţia angajaţilor privind competenţele dobândite prin pregătirea universitară de marketing în economia bazată pe cunoaştere. *Amfiteatru Economic*, XIII(30), pp. 366-382.
- Prutianu, Ş., Anastasiei, B. şi Jijie, T., 2005. *Cercetarea de marketing – Studiul pieţei pur şi simplu.* Iaşi: Editura Polirom, pp. 55-71.
- Şerbănică - Pantelică, C. M., 2011. Parteneriatul universitate-mediu de afaceri şi implicarea regională relativ limitată, în context European. Cazul învăţământului superior de afaceri. *Amfiteatru Economic*, XIII(30), pp. 431-446.
- Toma, S.G**.,** 2011. Cercetare exploratore privind opiniile studenţilor referitoare la caracteristicile procesului educational într-o economie bazată pe cunoaştere. *Amfiteatru Economic*, XIII(30), pp. 474-498.

STAREA DE BINE ȘI ȘCOALA INCLUZIVĂ

Prof. MUREȘAN DIANA- Colegiul Economic" Hermes" Petroșani

"Starea de bine incepe în mintea ta"

Ce înseamnă starea de bine?

Starea de bine – wellbeing – se referă la calitatea vieții unei persoane în termeni de sănătate, stare materială, accesul la educație sau servicii sociale de calitate. Cu toate acestea, starea de bine a unei persoane nu poate fi înțeleasă doar ca absența problemelor sau a riscurilor. Contextele în care trăiesc oamenii pot promova sau, dimpotrivă, submina starea de bine. Un efect valabil și pentru locul în care un copil își petrece o buna parte din timp: școala. Aceasta poate contribui, cu adevarat, la dezvoltarea unor persoane sănătoase, împlinite și pregătite pentru viața în comunitate. O viață plină de provocări! În plus, știm că starea de bine este în strânsă legătură cu învățarea, o legătură importantă pentru activitățile și eforturile zilnice ale unui profesor. Accesul la educație, mobilitatea și stresul zilnic alături de sărăcie, conflictele, problemele de mediu aduc mai multă presiune asupra sistemului educațional și asupra profesorului.

Școlile au un rol activ în asigurarea stării de bine sociale, fizice și emoționale a elevilor.

Copiii și tinerii își petrec o bună parte din timp la școală, prin urmare, aceasta trebuie să fie un loc esențial pentru conturarea stării lor generale de bine, cu ale sale aspecte sociale, fizice și emoționale. Sănătatea și starea de bine a elevilor le influențează capacitatea de a beneficia de pe urma unei educații de calitate și de a-și atinge întregul potențial școlar.

Doriți să aveți elevi mai calmi, mai fericiți și mai împliniți? Vreți să gestioneze stresul și anxietatea și să-și optimizeze capacitatea de concentrare la ore, examene și teste, pe terenul de sport, când joacă jocuri sau îi ascultă pe alții? Atunci fiecare elev trebuie văzut ca o persoană autonomă ce beneficiază de un context favorabil dezvoltării unor relații de calitate cu profesorii și colegii, dar și învățării prin explorarea mediului înconjurător, fizic și social, că putem încuraja starea de bine a unui copil prin promovarea autonomiei acestuia, relațiilor de calitate și învățării prin explorarea mediului într-un context incluziv. Elevii pot învăța să își stabilească obiective simple de învățare, pot alege reguli sau tipuri de activități, colegii de echipă, locul în care să lucreze sau timpul de lucru. Muzica și tematica serbărilor, culoarea decorațiunilor din școală, materialele utilizate. În toate situațiile, cadrul didactic este cel care oferă opțiunile și posibilitățile de dezvoltare ale copilului.

La Salamanca(Spania), în 1994, a fost adoptată viziunea asupra educaţiei incluzive şi au fost făcute recomandări care au rămas de referinţă pentru UNESCO şi întreaga comunitate

internaţională, în toată perioada ulterioară: „...şcolile trebuie să includă în procesul de învăţământ toţi copiii, indiferent de condiţiile fizice, intelectuale, sociale, emoţionale, lingvistice sau de altă natură ale acestora”. Acestea (şcolile) trebuie să includă în egală măsură copiii cu dizabilităţi şi pe cei supradotaţi, copiii străzii şi pe cei încadraţi în muncă, copiii aparţinând populaţiilor locuind în zone greu accesibile sau ducând o viaţă nomadă, copiii aparţinând minorităţilor lingvistice, etnice sau culturale, precum şi copiii provenind din alte zone sau grupuri dezavantajate sau marginalizate.

Declaraţia precizează că: „Persoanele cu cerinţe educaţionale speciale trebuie să aibă acces în şcolile obişnuite, care trebuie să se adapteze unei pedagogii „centrate pe copil”, capabile să vină în întâmpinarea acestor cerinţe (declaraţie, art.2).

„Scolile obişnuite, cu orientare incluzivă, sunt cele mai utile mijloace de combatere a atitudinilor discriminatorii, creând comunităţi primitoare, construind o societate incluzivă şi oferind educaţie pentru toţi; mai mult, ele furnizează o educaţie utilă pentru majoritatea copiilor, cresc eficienţa şi în ultimă instanţă rentabilitatea întregului sistem educaţional” (declaraţie, art.3).

Şcoala incluzivă trebuie să recunoască şi să reacţioneze la diversele cerinţe ale elevilor, armonizând, pe de o parte stiluri şi ritmuri diferite de învăţare, iar, pe de altă parte să asigure o educaţie de calitate pentru toţi, prin programe de învăţământ adecvate, bună organizare, strategii de predare, folosirea optimă a resurselor şi parteneriatul cu ceilalţi membri ai comunităţilor în care funcţionează. Trebuie să se asigure un continuum al sprijinului şi serviciilor oferite pentru cerinţele speciale în fiecare şcoală.” Viziunea de la Salamanca legata de curriculum „Curriculum-ul şcolar trebuie adaptat la cerinţele copiilor, şi nu invers. De aceea, şcolile trebuie să ofere oportunităţi curriculare, care să se potrivească copiilor cu diverse capacităţi şi interese.

Școala joacă un rol important în dezvoltarea caracterului copiilor și tinerilor și inter-relaționarea lor, se apreciază că mediul şcolar poate potenţa bunăstarea socială, emoţională şi capacitatea de învăţare când: este cald, prietenos şi recompensează învăţarea, promovează în special cooperarea şi mai puţin competiţia, oferă susţinere şi facilitează comunicarea deschisă, încurajează activităţile creative, încurajează dezvoltarea de proceduri şi regulamente care interzic pedeapsa fizică şi promovează interacţiunea non-violentă pe terenul de joacă, în clasă şi între personalul şcolii şi elevi prevenind în felul acesta pedeapsa fizică, agresivitatea, hărţuirea şi violenţa;

Profesorii sunt factorul cel mai important în crearea unei atmosfere eficiente și incluzive. Climatul şcolar a fost identificat ca una dintre cele mai importante trăsături ale unei şcoli. Când atmosfera din şcoală este neprietenoasă, îngrijirea nu este atentă, lipseşte încurajarea şi recompensarea, sănătatea mentală, atât a elevilor cât şi a profesorilor poate fi

afectată în mod advers. Impactul unei atmosfere neprietenoase este în mod particular dăunător dacă persistă o perioadă mai lungă de timp.

Când elevii cooperează, încadrarea în învingători şi învinşi este mai puţin evidentă şi prin urmare, se evită umilirea consecutivă a celor consideraţi rataţi. Prin această metodă pot beneficia în mare măsură elevii cu dificultăţi de învăţare şi cei din comunităţi dezavantajate. Atunci când elevii primesc în mod constant mesajul că sunt rataţi, dorinţa lor de a reuşi se erodează. Când elevii cooperează în procesul de învăţare, implicarea în rezolvarea sarcinilor este mai mare, se reduc diversiunile şi se utilizează o proporţie mai mare din timp pentru instruire. Copiii sunt capabili să se ajute între ei mult mai mult, cei cu un nivel mai scăzut, cât şi cei cu un nivel mai înalt al realizărilor beneficiind deopotrivă, munca elevilor devenind mai atentă, aprofundată şi bine prezentată.

În consolidarea procesului de învăţare, odihna şi relaxarea joacă un rol important. Recreaţiile asigură elevilor oportunitatea schimbului informaţional, timpul liber fiind vital în dezvoltarea imaginaţiei elevilor. Este important ca şcoala să asigure oportunităţi, facilităţi şi timp pentru învăţarea unor meşteşuguri şi arte, precum şi condiţii în careelevii să poată acţiona fără presiunea performanţei sau a evaluării. Implicarea părinţilor în activităţile şcolare şi luarea deciziilor este un pilon esenţial al şcolilor care promovează sănătatea şi atmosfera prietenoasă. Şcolile prietenoase şi promotoare ale sănătăţii asigură elevilor suportul emoţional şi social şi îi ajută să dobândească încrederea de a vorbi liber despre şcoală şi viaţa lor în cadrul acesteia. Printr-o contribuţie la modul de organizare şi funcţionare al şcolii, copiii găsesc şcoala mai atractivă şi prietenoasă.

Conform psihologului Donald Winnicott creativitatea aparţine sentimentului de a te "simţi viu". Pentru a fi creativi, copiii trebuie să se simtă în siguranţă din punct de vedere emoţional. Copiii sunt exploratori prin natură, dar pentru a fi creativi au nevoie de un mediu propice. Îndrăzneala de a face ceva diferit, sau într-un mod nou, este inima creativităţii. Copiii au nevoie de experienţe pozitive, de spaţiu personal pentru a fi singuri cu ei înşişi şi în acelaşi timp au nevoie de sentimentul de conexiune cu alte persoane, în special cei care sunt importanţi pentru ei emoţional.

CUM SĂ-ȚI PLANIFICI O CARIERĂ

Prof. înv. primar NAN MELANIA- Şcoala Gimnazială Nr. 3 Lupeni

O carieră este o succesiune evolutivă de activitati şi poziţii profesionale pe care le atinge o persoană ca şi atitudinile, cunostinţele şi competenţele asociate, care se dezvoltă de-a lungul timpului.

Activităţile de orientare urmăresc dezvoltarea personală şi înzestrarea tânărului cu cunoştinţe şi abilităţi necesare pentru realizarea unui management eficient al propriei cariere. Acest fapt se impune cu necesitate în condiţiile unei pieţe de muncă flexibile şi în mare parte imprevizibile, aflată într-o continuă schimbare atât a configuraţiei sale externe cât şi interne.

Cerinţele locurilor de muncă evoluează în permanenţă:

• sporeşte complexitatea sarcinilor ce trebuie îndeplinite;
• creşte numărul şi complexitatea cunoştinţelor, deprinderilor şi abilităţilor ce trebuie exercitate în cadrul locurilor de muncă;
• se exercită o presiune crescută asupra individului de a lua o serie de decizii în mod individual;
• se accentuează rolul abilităţilor de comunicare eficientă;
• se impune tot mai multă iniţiativă, motivaţie şi flexibilitate în exercitarea sarcinilor de muncă.

În aceste condiţii, o orientare strictă care este bazată pe un model static, de suprapunere a unor caracteristici personale cu caracteristicile unui domeniu ocupaţional, nu mai este validă. Aşa cum preciza Savickas (1999), activităţile de orientare trebuie să vizeze educarea tinerilor pentru independenţă şi flexibilitate în cinci domenii de competenţă: cunoştinţe despre sine; informaţii ocupaţionale; luarea deciziei; planificare şi rezolvare de probleme.

Practica orientării pentru carieră în ţara noastră a suferit două neajunsuri. Primul provine dintr-o deficienţă metodologică - activitatea de orientare s-a realizat static şi punctiform. Anii terminali ai unui ciclu şcolar (clasa a VIII-a, clasa a XII-a, eventual clasa a V-a şi doar pentru cazuri foarte particulare terminarea grădiniţei) erau momentele de concentrare a acţiunilor de orientare (şcolară, profesională), când elevii, presaţi de timp şi neînarmaţi cu capacităţi decizionale, erau nevoiţi să facă o alegere în privinţa traseului ulterior de carieră. Activităţile de orientare constau în cele multe cazuri doar în informarea elevilor asupra lumii profesiilor, fără a furniza o grilă de interpretare a lor şi de integrare a acestor cunoştinţe cu cele despre sine. Al doilea neajuns a fost determinat de o problemă conceptuală şi anume orientarea a fost concepută ca o activitate specială, care trebuie realizată în paralel cu procesul de învăţământ şi de către cadre specializate. Aceasta a fost lăsată, în mare parte, în seama centrelor

de orientare şcolară şi profesională, care aveau oricum resurse umane foarte reduse şi care nu puteau face faţă în acest fel cererilor multiple ale şcolilor.

Dezvoltarea identităţii vocaţionale şi pregătirea tinerilor pentru carieră este unul din obiectivele principale ale întregului proces de învăţământ. Cunoştinţele, abilităţile şi deprinderile dobândite în şcoală trebuie să le permită acestora să-şi dezvolte individual o carieră profesională.

Pe măsură ce se apropie de finalul ciclului primar, interesele copiilor devin tot mai diferenţiate. Ei învaţă importanţa cunoaşterii şi înţelegerii aptitudinilor, preferinţelor şi valorilor proprii pentru alegerea traseului educaţional şi profesional. Urmează o perioadă a tatonărilor. In ciclul gimnazial elevii dezvoltă un comportament explorator: îşi explorează propriile interese vocaţionale, experimentează mai multe tipuri de activităţi şi observă necesitatea de a lua în considerare balanţa interese - aptitudini în exprimarea unei alegeri educaţionale sau profesionale. Alegerile pe care le face tânărul în această perioadă pot avea un caracter vag şi tranzitoriu, putând fi abandonate relativ uşor în momentul în care apare o altă direcţie vocaţională care pare să-i ofere satisfacţii.

Perioada realismului se caracterizează prin cristalizarea identităţii vocaţionale şi o viziune de ansamblu asupra factorilor care influenţează alegerea traseului educaţional şi profesional, ceea ce determină luarea unor decizii mult mai pragmatice..

Alegerea profesiunii şi a locului de muncă reflectă, imaginea de sine a individului. Cei care au o imagine bună despre sine tind să urmeze şcoli mai bune, să aleagă profesiuni cu un nivel al cerinţelor educaţionale mai ridicat şi să exploreze mai multe posibilităţi de carieră. Unul din cele mai importante elemente ale orientării vocaţionale îl constituie dezvoltarea imaginii de sine, prin activităţi de explorare şi autocunoaştere şi o orientare pozitivă asupra caracteristicilor personale.

Decizia de carieră reprezintă procesul de selecţie a unei alternative de carieră din mulţimea de variante disponibile la un moment dat. Importanţa acestei decizii rezidă în interacţiunile multiple dintre carieră şi celelalte aspecte ale vieţii: stilul de viaţă, starea de bine, exercitarea rolurilor, prestigiul etc. O abordare sistematică a procesului de decizie ia în considerare o succesiune de etape, între care investigarea propriei persoane şi explorarea posibilităţilor de carieră, prezentate deja, ocupă un loc important, fiind baza de informare a deciziilor.

Stilul decizional reprezintă modalitatea proprie de a rezolva o situaţie ce presupune alegerea între mai multe alternative. Adolescenţii puşi în faţa unei situaţii de decizie legată de carieră pot manifesta stiluri decizionale diferite. Un stil decizional deficitar poate distorsiona sau împiedica prelucrarea informaţiilor legate de sine şi domeniile de activitate, astfel încât

rezultatul este unul negativ şi cu repercusiuni serioase asupra posibilităţii de planificare a carierei.

Variabile care restrâng paleta opţiunilor de carieră:

-sexul persoanei- există diferenţe de gen în alegerea profesiei: pentru bărbaţi cele mai importante criterii în alegerea meseriei sunt: securitatea, posibilităţile de promovare şi beneficiile materiale; pentru femei contează tipul de muncă, mediul muncii şi colegii, însă datorită rolurilor de gen acceptate, în cadrul acestor domenii de opţiune, fetele aleg mai frecvent profesii considerate feminine-profesor, asistent medical, consilier, iar băieţii profesiile "masculine". Aceasta în condiţiile în care diferenţele de performanţă între femei şi bărbaţi în domeniile profesionale complementare pot fi explicate prin teoria expectanţei: bărbaţii au expectanţe de succes ridicate pentru domeniile profesionale considerate masculine, în timp ce femeile au expectanţe mai mari de succes în domeniile profesionale considerate feminine.

-statutul socio-economic este o altă variabilă care influenţează opţiunile şi deciziile de carieră. Copiii proveniţi din medii socio-economice defavorizate tind să aibă trasee educaţionale mai scurte şi aleg profesii care nu necesită pregătire îndelungată.

Tradiţional, termenul de carieră a dobândit o accepţiune mult mai largă şi o aplicabilitate tot mai globală. Astfel, capacitatea unei persoane de a face faţă unor noi servicii sau unor noi responsabilităţi creşte pe măsură ce timpul trece şi se acumulează experienţă.

Astfel conceptul de carieră este legat de muncă, acesta trebuie să fie suficient de larg pentru a include nu numai experienţa muncii, dar şi modul de viaţă sau condiţiile de trai, deoarece viaţa extraprofesională a unei persoane joacă un rol deosebit în cadrul carierei.

Potrivit literaturii de specialitate, conceptul de carieră are mai multe înţelesuri:

1. Carieră = avansare. Aceasta viziune a carierei presupune mobilitate, de obicei, ascensiunea într-o organizaţie sau în ierarhia profesională.
2. Carieră = profesie. Potrivit acestui punct de vedere, anumite ocupații constituie o carieră (manageri, profesioniști, militari), în timp ce alte ocupaţii sunt gândite ca ”posturi” (ospătari, muncitori necalificaţi sau vânzători).
3. Carieră = succesiunea de posturi de-a lungul vieţii. În această viziune cariera reprezintă istoria unor posturi individuale.

FUNDAMENTE EPISTEMOLOGICE ALE GHIDĂRII ÎN CARIERĂ ÎN CONTEXTUL EDUCAŢIEI PERMANENTE

Prof. NICULESCU OANA - Liceul Tehnologic Dimitrie Leonida Petrosani

Proiectarea carierei este un proces permanent, încadrat în limitele de viaţă conştientă a individului, un ansamblu de acţiuni subordonate unor finalităţi prosociale clar definite, orientate spre identificarea posibilităţilor de maximă valorificare a potenţialului individual în context professional.

Conceptul de orientare în carieră acoperă gama cea mai largă de activităţi, de la informare şi evaluare, la consiliere şi educaţie pentru carieră şi devine astfel „conceptul umbrelă" pentru a ctivităţile din acest domeniu. Consilierea în carieră vizează dezvoltarea abilităţilor unei persoane pentru rezolvarea unei probleme specifice legate de carieră.

Educaţia pentru carieră reprezintă o intervenţie educaţională de dezvoltare, în avans, a deprinderilor şi abilităţilor necesare tinerilor pentru dezvoltarea şi managementul propriei cariere.

Caracterul permanent al educaţiei constituie o trăsătură de esenţă a fenomenului prin care se produce interrelaţionarea funcţională dintre individ şi societate. Cu toate că această caracteristică a însoţit dintotdeauna procesul educaţional, s-a accentuat odată cu creşterea complexităţii relaţiilor sociale şi a devenit o necesitate stringentă acum cîteva decenii.

Caracterul permanent al educaţiei vine să compenseze carenţele şi „minusul" de educaţie, exprimat prin necorespunderearezultatelor acesteia (în general cunoştinţe şi competenţe) cu cerinţele pieţei muncii.

Preocupările de „compensare" a lacunelor instruirii şcolare şi oferirea şanselor egale de integrare socioprofesională într-o societate democratică, s-au conturat în raport cu educaţia adulţilor. Odată cu înaintarea societăţii în epoca informaţională, cînd schimbările rapide devin o realitate, intensitatea influenţei educative depăşeşte limitele tradiţionale ale timpului şi spaţiului educaţional, atît în direcţia micşorării, cît şi măririi vîrstei, precum şi utilizarea tuturor contextelor educaţionale şi recunoaşterea influenţei formative şi a importanţei „şcolilor paralele".

Tot mai diverse sînt sintagmele ce definesc caracterul permanent al educaţiei: educaţie continuă, formare continuă, a doua ipostază fiind accepţia procesului de perfecţionare/ îmbunătăţire a competenţelor profesionale, menţinerea şi sporirea calificării într-un anumit domeniu profesional. Anume schimbările rapide de pe piaţa muncii generează „extensia" educaţiei ce exprimă tendinţa de a depăşi criza în educaţie. O dovadă a receptivităţii procesului educaţional la cerinţele sociale constă în apariţia fenomenului „lifelong learning" şi „lifewide

learning", ce pretinde cuprinderea tuturor aspectelor vieţii complete şi valorificarea tuturor contextelor de învăţare. Toate ipostazele educaţiei permanente se realizează sub însemnul unei finalităţi majore – integrarea socioprofesională de succes.

Acest deziderat, eminamente social aconturat preocuparea pentru ghidarea în carieră, ce are drept scop plasarea omului potrivit la locul potrivit.

În rezultatul analizei literaturii de specialitate am dedus cîteva etape ale evoluţiei procesului de ghidare în carieră. Am considerat necesară întregirea etapizării prin propunerea etapei determinismului sociocultural, deoarece constituie o epocă îndelungată ce marchează evoluţia educaţiei ca fenomen social şi reflectă esenţa unei relaţii specifice între educaţie–om–societate.

Prin promovarea acestei etape am întregit etapizarea procesului de ghidare în carieră şi am demonstrat relaţia funcţională dintre specificul fenomenului şi particularităţile socioeconomice ale societăţii. Această prezentare a avut drept scop demonstrarea caracterului deschis, perfectibil al ghidării în carieră şi ajustarea lui continuă la realităţile sociale.

Am urmărit şi evoluţia conceptului însuşi, care la fel exprimă esenţa fenomenului în dependenţă de contextul de realizare. Pornind de la intenţia angajatorului de a-şi selecta forţa de muncă potrivită, am ajuns la proiectarea carierei proces în care fiecare persoană îşi poate exercita dreptul de a valorifica, prin educaţie, potenţialul individual în scopul realizării unei fuziuni cît mai reuşite cu mediul său de viaţă, printr-o activitatea profesională.

Încercînd o prezentare sintetizată a ideilor expuse menţionăm:

- caracterul permanent al educaţiei se accentuează sub influenţa complexităţii relaţiilor sociale;
- valorificarea diverselor ipostaze ale educaţiei permanente au drept scop diminuarea crizei educaţiei, manifestată prin necorespunderea rezultatelor educaţiei cu cerinţele pieţei muncii;
- evoluţia etapizată a fenomenului ghidării în carieră, a demonstrat interdependenţa dintre sistemul de ghidare în carieră, sistemul educaţional şi sistemul socioeconomic;
- evoluţia conceptului de ghidare în carieră a demonstrat corelaţia funcţională cu contextul educaţional;
- în scopul atingerii finalităţii majore – integrarea socioprofesională a persoanei, ghidarea în carieră este un element/conţinut important, ce necesită a fi realizat, ţinîndu-se cont de specificul contextul socioeconomic;
- ghidarea în carieră ca şi susţinere a proiectării carierei de către persoană, exprimă necesitatea asigurării şansei de autorealizare prin profesie.

Bibliografie:

1. Alexăndrescu I. Personalitate şi vocaţie, Bucureşti, Editura Junimea, 1981, 224 p.
2. Băban A. Consiliere educaţională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şi consiliere. Cluj- Napoca: 2001, 196 p.

3. Carieră: şansă sau planificare? Comunicări prezentate în cadrul Conferinţei Asociaţiei Internaţionale de Orientare Şcolară şi Profesională, Braşov 23-24 septembrie, 1997. În:Revista de Pedagogie, Anul XLVI, 1-12/1997. Bucureşti, 1997, 1-453 p.

PROMOVAREA STĂRII DE BINE ÎN ȘCOLI- O METODĂ DE FORMARE ARMONIOASĂ A VIITORILOR ADULȚI

Prof. PARASCHIV CAMELIA-Liceul Tehnologic ,,Dimitrie Leonida" Petroșani

Având în vedere schimbările accelerate de zi cu zi, al progresului tehnologic, degradării mediului, intoleranței sporite, care pun în pericol sănătatea, observăm pe plan global o preocupare în promovarea starii de bine în școli, elevii simt repercusiunile acțiunii lumii, care a devenit mai competitivă, focusată pe teste, mai stresată ca niciodată. În ultimul deceniu, un număr tot mai mare de cercetări științifice din diverse țări demonstrează că școlile interesate de starea de bine a elevilor tind să fie mai efective, obțin rezultate academice mai bune, iar elevii – realizări mai mari în viață În conformitate cu definiția Organizației Mondiale a Sănătății, ,,sănătatea este o stare de bunăstare fizică, mintală și socială și nu numai absența bolii sau a infirmității". Factorii determinanți ai sănătății includ atât mediul economic și social, cât și caracteristicile individuale și comportamentele persoanei. Astfel, caracterul, atitudinea, deprinderile pozitive sau negative ne influențează în mod direct starea de bine. Iar deprin-derile asimilate în copilărie, în familie și școală au efecte de durată asupra stării de bine ca adult . Starea de bine mai este numită și calitatea vieții, un concept asociat funcționalității și sănătății fizice, mintale, emoționale, sociale, percepției de sine etc. Este o stare dinamică, care poate fi îmbunătățită dacă oamenii își pot atinge scopurile personale și sociale, prin adoptarea unor comportamente și deprinderi sănătoase. Starea de bine are două dimensiuni: obiectivă (starea social-economică, resurse educaționale și starea de sănătate) și subiectivă (fericirea, percepția calității vieții și satisfacția în viață) .

Întrucât starea de bine poate fi îmbunătățită prin caracterul și comportamentele formate în copilărie și adolescență, școala are un rol crucial în inocularea comportamentelor sănătoase, prin cultura școlară și relațiile interpersonale construite în acest mediu. Proiectul UNESCO ,,Școala fericită", implementat în Bankok în anul 2016, în scopul promovării fericirii în

instituțiile de învățământ, prin ameliorarea stării de bine și dezvoltarea holistică a elevilor, a concluzionat că relațiile dintre actorii educaționali; procesul de învățare creativ, liber și interactiv; mediul cald și prietenos sunt valorile care definesc ”școala fericită”. Sondajul realizat în rândul cadrelor didactice și manageriale, al elevilor și părinților a relevat trei elemente-cheie prin care se disting școlile în care elevii merg cu bucurie: oamenii, procesul și locul .

În cadrul proiectului UNESCO, relațiile interpersonale au fost identificate ca cel mai important factor de la temelia unei școli fericite. Aceste școli promovează interacțiunea și relațiile de prietenie dintre elevi de vârste diferite, încurajează implicarea părinților și activitățile care antrenează reprezentanții comunității. Elevii nu pot atinge rezultate dacă se simt nesiguri în școală sau sunt hărțuiți online (bullying). Nu ne putem aștepta de la ei să-și valorifice potențialul la maxim dacă suferă de probleme mintale și nu primesc asistența necesară. Ei nu pot oferi ce au mai bun în ei dacă nu li se pun la dispoziție instrumente, dacă nu sunt motivați să adopte un stil de viață sănătos și activ în școală și în afara ei atitudinea și calitățile profesorului – bunătatea, empatia, entuzias-mul, integritatea, corectitudinea – servesc ca modele de inspirație pentru elevi. Adițional, valorile și practicile de colaborare pozitive sunt foarte importante în crearea unei școli fericite, acestea incluzând dragostea, compasiunea, acceptarea, respectul, toleranța. De exemplu, obiectivul educației pozitive a școlii australiene Geelong Grammareste să construiască relații sănătoase între profesori și elevi, precum și să încurajeze elevii să se ”angajeze” în procesul educativ.

În contextul creșterii dezechilibrului între timpul destinat studiilor și timpul liber (precum și accentul pe memorizare în învățare, pentru a trece testul), școlile care se preocupă de starea de bine a elevului vor avea grijă de dozarea volumului de muncă al acestuia. De asemenea, libertatea, creativitatea și angajamentul celui educat vor fi o prioritate. Astfel, școlile fericite trebuie să le permită elevilor să-și exprime opinia și să învețe liber, fără teama de a face greșeli, pentru că greșelile sunt inerente învățării, așa cum demonstrează și cercetările din neuroștiință. Pentru ca elevul să fie angajat activ în învățare, conținutul va fi util, relevant și captivant, va reflecta realități semnificative și contemporane, iar profesorii îi vor consulta mereu ca să adapteze conținuturile la nevoile și interesele lor. În ciuda progreselor în educație înregistrate în Coreea de Sud, stresul cu care se confruntă elevii și lipsa de interes pentru învățare cauzează mari probleme sociale. Noua politică Educație fericită pentru toți și programul Semestrul liber (elevii sunt scutiți de examene la mijlocul și finele primului semestru) permit adoptarea unei abordări holistice în învățare, profesorii și elevii fiind liberi să colaboreze și să se implice de-plin în proces. De asemenea, profesorii sunt încurajați să îmbrățișeze predarea modernă și să experimenteze activități educaționale inovative.

Locul (mediul școlar).Mediul școlar, în calitatea sa de context de învățare, joacă un rol important în starea de bine socială, emoțională și de comportament al elevului (Gutman and Feinstein, 2008). un mediu sigur, lipsit de bullying, prietenos s-a clasificat pe locul doi în topul caracteristicilor unei școli fericite. Se poate pune un accent mai mare pe zâmbete, salutări, muzică în școală; crearea unor spații mai deschise și mai colorate; postere care contribuie la instalarea unei atmosfere mai binevoitoare etc.

Unele țări au înregistrat progrese semnificative în acest sens. În Finlanda, de exemplu, starea de bine a elevilor este o grijă a tuturor actorilor educaționali și se regăsește în curriculum . Un aspect important al școlilor de aici este urmărirea sistematică a bunăstării și a fericirii, în special în ciclul primar, acestea fiind locuri fără frică, în care copiii nu trebuie să-și facă griji din cauza concurenței, a eșecului sau performanței, alimentate de teste standardizate. Fiecare școală are o echipă responsabilă de bunăstarea elevilor, compusă din directorul instituției, un profesor de educație specială, asistenta școlară sau medicul, psihologul și asistentul social, care monitorizează și procesează aspecte legate de comportamentul, sănătatea și pro-gresul acestora. Scopul principal al echipei este de a preveni problemele care pun în pericol bunăstarea emoțională. Profesorii din învățământul primar dau prioritate bunăstării, fericirii și progresului academic al elevilor în egală măsură. Alte inițiative din Finlanda presupun: activități de anti-bullying, pedagogie bazată pe psihologie pozitivă, practicarea exercițiilor de meditație pentru creșterea concentrării, programe de promovare a activității fizice etc.

WEBOGRAFIE:

1. Calnegru O. Cum învaţă creierul nostru? 2016. Pe: https://www.paginadepsihologie.ro/cum-invata-creierul-nostru/
2. Gáspár G. Ce trebuie să cunoască orice specialist în sănătatea mintală despre dezvoltarea creierului. 2012. Pe: https://www.paginadepsihologie.ro/ce-trebuie-sa-cunoasca-orice-specialist-in-sanatate-mintala-despre-dezvoltarea-creierului
3. Global Education Park Finland. Well-being at school. 2018. Pe: http://www.globaleducation-parkfinland.fi/lifelong-learning/wellbeing-at-school

SCHOOLS GO DIGITAL – MOBILE ASSESSMENT TOOLS FO STUDENTS

un nou proiect Erasmus+ al Colegiului Tehnic „General Gheorghe Magheru",Tîrgu-Jiu

prof. PÎRCĂLABU ALINA - Colegiul Tehnic "General Gheorghe Magheru" Tîrgu-Jiu

În perioada 11-17 aprilie 2019 s-a desfăşurat la Ogre, Letonia, proiectul multilateral Erasmus + KA 229, în care cinci instituţii: OZEL KARABAGLAR OGUZHAN OZKAYAFEN LISESI din Izmir, Turcia, ISTITUTO D'ISTRUZIONE SUPERIORE „R.PIRIA", din Rosarno, Italia, OGRES TEHNIKUMS, Letonia, DOBRI DASKALOV – Kavadarci, din Macedonia şi Colegiul Tehnic „GENERAL GHEORGHE MAGHERU", din Târgu Jiu s-au întâlnit pentru a-şi împărtăşi experienţa pedagogică în domeniul inovării modului de predare a unor discipline din domeniul ştiinţelor.

Proiectul prevedea ca profesorii din Letonia şi România să susţină lecţii model – exemple de bună practică – folosind noi metode de predare-învăţare-evaluare cu ajutorul unor aplicaţiilor menite să dea o notă de noutate şi totodată să faciliteze procesul de predare-învăţare. Colaborarea dintre cele cinci şcoli participante se bazează pe introducerea instrumentelor on-line în procesul de predare-învăţare-evaluare al elevilor în cadrul disciplinelor ştiinţe, informatică şi limba engleză.În acest fel se doreşte sporirea caracterului interactiv al orelor de curs,prin creşterea ratei de participare a elevilor,aplicaţiile utilizate fiind vectorii acestei implicări crescute din partea elevilor.Totodată se urmăreşte realizarea unei evaluări obiective,testele online generate de aplicaţiile folosite permiţând corectarea geşelilor în timp real şi primirea rezultatelor evaluării imediat după încheierea testului,elevii putând astfel să beneficieze de un feed-back aproape instantaneu.

Cele două lecţii susţinute au fost din domeniul fizicii şi biologiei.Una din aplicaţiile folosite a fost PADLET sau avizierul online care permite profesorului să încarce diverse teme , care ulterior vor fi rezolvate de către elevi.Tot pe acest perete online se pot încărca diverse material care pot fi previzualizate de către elevi,în scopul pregătirii unor noi lecţii sau în scopul prezentării unor precizări suplimentare necesare uşurării înţelegerii noţiunilor nou predate.

Ca profesor participant în această mobilitate am susţinut o lecţie de biologie cu tema "The Eye".Noutatea pe care am adus-o în desfăşurarea lecţiei a fost inserarea în prealabil în aplicaţia Padlet, a unei prezentări power point a lecţiei,bineînţeles în limba engleză,precum şi a unor filmuleţe care să completeze noţiunile prezentate.Tot în Padlet a fost încărcat şi testul final ,de fixare a cunoştinţelor,test realizat cu Google Forms,o altă aplicaţie care permite elevilor să vadă în timp real dacă răspunsurile selectate sunt corecte şi să primească la finalul parcurgerii testului nota corespunzătoare.Prin accesarea aplicaţiei Padlet,elevii au avut posibilitatea să vizioneze

ori de câte ori a fost nevoie,atât prezentarea lecţiei,cât şi filmuleţele ajutătoare,lucru care a contribuit la o mai bună fixare a noţiunilor prezentate.De aemenea primirea în timp real a rezultatelor testului final,împreună cu evidenţierea răspunsurilor selectate greşit a contribuit la obţinerea acelui feed-back care în cazul unei lecţii obişnuite se obţine mai târziu sau chiar deloc.

Delegaţia profesorilor şi elevilor de la Colegiul Tehnic"General Gheorghe Magheru" a prezentat materiale inovative în cadrul work-shopurilor organizate la Ogres Tehnikums School , apreciate la superlativ de către colegii de proiect.

Ţara gazdă a oferit un program elaborat ce a presupus: ore şi workshop-uri de ştiinţe: fizică, zoologie, chimie, informatică, în limba de desfăşurare a proiectului – engleza, modalităţi de implementare a noilor tehnologii în procesul instructiv-educativ de predare-învăţare-evaluare şi schimburi culturale.

Atât lecţiile demonstrative, cât şi work-shopurile proiectului permit profesorilor să aplice metode şi pedagogii inovatoare în procesul de predare-învăţare-evaluare şi să promoveze utilizarea tehnologiilor digitale, precum şi a pedagogiilor deschise în educaţie. Rezultatul colaborării multilaterale va genera alte lecţii demonstrative cu profesorii din şcolile participante ,pentru a produce efecte pe termen lung.

În cadrul proiectului s-a semnat Memorandumul bilateral între OGRES TEHNIKUMS, Letonia şi Colegiul Tehnic „GENERAL GHEORGHE MAGHERU", din Târgu Jiu.

Participarea în cadrul proiectului Erasmus în care sunt implicaţi elevi şi profesori, constituie o oportunitate de a învăţa, a împărtăşi abilităţi prin crearea de materiale şi lecţii on-line, contribuind la îmbogăţirea practicii fiecărei ţări partenere, la înţelegerea necesităţii cunoaşterii limbii engleze şi a limbilor naţionale pentru a depăşi bariera lingvistică, precum şi motivaţia de învăţare sporită a elevilor la disciplinele din domeniul ştiinţelor.

„Pentru elevii participanţi, oportunitatea de a participa la diverse activităţi didactice într-o şcoală europeană ,cu o altă programă şcolară decât cea obişnuită , de a face experimente şi de a lucra interactiv în grupe multinaţionale,de a interacţiona într-un mod activ-participativ cu profesorul coordonator, de a comunica în limba engleză cu elevi de aceeaşi vârstă din diferite ţări şi de a explora o altă cultură, inclusiv cea culinară, iată un scop atins al proiectului!

TITLUL PROIECTULUI: ,,EMINESCU- POETUL NEPERECHE”

Prof. POPA CAMELIA - Liceul Teoretic ,,Mircea Eliade” Lupeni-Hunedoara

DURATA PROIECTULUI : 1 oră

TIPUL PROIECTULUI: Concurs organizat la nivelul Clasei a IV- a B - 20 elevi.

DESCRIEREA PROIECTULUI:

ARGUMENT:

Sărbătorirea în fiecare an, la 15 ianuarie a naşterii celui mai mare poet al românilor, Mihai Eminescu, numit pe bună dreptate ,,poetul nepereche”, poate constitute pentru noi un prilej de cinstire şi preţuire a valorilor materiale şi spirituale lăsate nouă ca moştenire.

Mihai Eminescu este geniul poporului roman, este ,,luceafărul poeziei româneşti”, un poet remarcabil a cărui creaţie literară, noi, profesorii trebuie să o transmitem şi generaţiilor viitoare. Şi cum altfel, decât prin atragerea elevilor spre activităţi care să le trezească interesul pentru lectură, activităţi care să îi determine să-şi exprime propriile sentimente, gânduri prin intermediul creaţiilor literare şi plastice şi organizarea unui concurs la nivelul clasei.

SCOPUL:

- Îmbogăţirea limbajului expresiv prin lecturarea datelor biografice precum şi a unor creaţii eminesciene;
- Stimularea creativităţii şi a expresivităţii prin desene.

COMPETENŢE SPECIFICE:

Valorificarea talentului şi a aptitudinilor artistice ale copiilor, prin completarea fişelor cu temă dată, prin ilustrarea lor, folosind elemente de limbaj artistic şi tehnici învăţate în vederea realizării unor compoziţii plastice;

Promovarea rezultatelor valoroase ale copiilor în spaţiul clasei şi în cel al comunităţilor din care fac parte.

GRUPUL ŢINTĂ:

- Elevii Clasei a IV- a B, (20 elevi)
- Părinţii elevilor

LOCUL DE DE DESFĂŞURARE: sala de clasă.

PERIOADA DERULĂRII PROIECTULUI: 15 ianuarie 2020

OBIECTIVE:

- să cunoască viaţa şi activitatea literară a poetului nepereche şi să completeze chestionarele;
- să realizeze compoziţii plastice care să oglindescă opera lui Eminescu;
- să compună poezii şi să le recite expresiv;

RESURSE: fisă cu informații biografice, volume de versuri, ilustrații, laptop, CD-uri cu power point, fișe de lucru.

EVALUAREA PROIECTULUI:

- expoziții cu lucrări plastice inspirate din opera poetului;
- acordarea diplomelor elevilor premiați și tuturor elevilor participanți;
- popularizarea activității la panoul clasei.

MOTIVE PENTRU CARE CITITUL ESTE IMPORTANT

Prof. POPA MIRELA ELENA – Liceul Tehnologic ,,Dimitrie Leonida,, Petroșani

Toată lumea știe că cititul este important, dar v-ați întrebat vreodată de ce?

Ne oferă cunoștințe noi

Unul dintre cele mai importante motive pentru care citim cărți este pentru că acumulăm cunoștințe noi. Cărțile sunt o sursă bogată de informații. Vom citi despre subiecte variate și astfel ne vom mări sfera de cunoștințe. O carte nouă înseamnă cel puțin o informație nouă.

Reduce stresul și depresia

Cititul are un efect pozitiv și asupra corpului. O carte ne poate relaxa mai bine decât o plimbare în parc sau decât atunci când ascultăm muzică. Conform studiilor, cine citește mai mult are un nivel scăzut al stresului. Există mii, dacă nu milioane de cărți, care încurajează cititorii să învețe să se bazeze pe ei înșiși și multe dintre acestea conțin exerciții, trucuri, rețete care ne conferă o claritate mentală și fizică, înlăturând astfel depresia.

Dezvoltă creierul

Studiile arată că cititul are efecte pozitiv asupra creierului; dacă ești în permanență stimulat, la nivel mental și antrenezi creierul, păstrându-l activ, asta poate preveni demența (nebunia) și chiar boala Alzheimer.

Îmbunătățește memoria

De fiecare dată când citim o carte trebuie să memorăm personajele, trecutul lor, spațiul, acțiunea, conflictul, intriga. Pe măsură ce creierul înregistrează toate acestea, memoria devine mai bună, mai eficientă. Mai mult, cu fiecare memorie pe care o creăm, celelalte vor deveni mult mai solide și puternice și astfel se va dezvolta și capacitatea de stocare.

Extinde nivelul de creativitate

Cu cât citim mai mult, devenim mult mai creativi. Spre exemplu, atunci când citim o carte science-fiction sau una despre Grecia Antică, ne „teleportăm” într-o altă lume. În lumea creată, imaginația noastră va funcționa la cel mai înalt nivel pe măsură ce vizualizăm lucrurile cu mintea noastră.

Dezvoltă abilități de gândire critică

Unul dintre principalele beneficii pe care ți le oferă cititul este acela de a-ți dezvolta gândirea critică. Dacă citim un roman polițist, de exemplu, mintea noastră va deveni mai ageră și noi mai perspicace. Gândirea critică este importantă mai ales atunci când avem de luat decizii importante. Citirea necesită ca un individ să gândească și să proceseze informații într-un mod

pe care televizorul nu-l poate face. Citim mai mult și înțelegem mai bine și putem aplica mult mai ușor.

Perfecționează comunicarea, vocabularul și scrisul

Cititul ne îmbunătățește în primul rând vocabularul. Întâlnim deseori cuvinte noi, termeni, dialecte, stiluri de scriere. Cu un vocabular amplu și o scriere pe măsură, comunicarea va fi la fel de complexă, ceea ce ne va ajuta să relaționăm mai bine cu cei din jur și să devenim angajați/studenți model.

Te motivează

Viața este plină de provocări. Trecem prin diferite etape, ne dezvoltăm și uneori avem nevoie de cineva sau ceva care să ne motiveze. Dacă citim cărți inspiraționale despre experiențe de viață sau biografii, viața noastră se poate schimba. Asemenea cărți ne încurajează, ne dau sfaturi și ne ajută să ne atingem obiectivele personale. Practic, te inspiră să devii un om mai bun.

Care este motivul preferat pentru care citiți? Voi cât de des citiți o carte?

Bibliografie

1 Chelcea, S., 2002 a, Un secol de cercetări psihosociologice, Iaşi, Editura Polirom

2 Chelcea, S., 1988, Lungul drum sper tine însuţi, Bucureşti, Editura Militară.

FACTORI DE STRES ÎN RELAȚIA PROFESOR-ELEV

Prof. POPESCU RODICA MARIANA, Colegiul Național de Informatică ,,Carmen Sylva" Petroșani

Stresul poate fi definit ca un fenomen psihosocial complex ce decurge din confruntarea persoanei cu cerințe, sarcini, situații, care sunt percepute ca fiind dificile, dureroase sau de mare importanță pentru persoana respectivă (Baban, 1998).

Autorul M. Zlate afirmă că „stresul este răspunsul fiziologic sau psihologic al individului/organismului la un stresor din mediu".

În acest context factorii etiologici ai stresului în mediul educațional pot fi clasificați după următorii parametri:

- Calitatea procesului educațional;
- Relațiile interpersonale dintre profesor și elev;
- Relațiile informale dintre membrii unui grup;
- Relațiile dintre subiecții educaționali;
- Atitudinea față de valorile morale, spirituale;
- Criteriile de performanță;
- Calitatea condițiilor de muncă, etc.

Elementele componente ale mediului educațional pot fi realizate inadecvat printr-un stil managerial care tergiversează procesul unei coeziuni de grup. Dar dacă la nivelul grupului de elevi se promovează norme, principii și valori, ce nu permit escaladarea conflictelor, prin anumite modele de comportare, se dezvoltă un climat educațional optim. Stilul educațional favorizează optimizarea sau blocarea comunicării în grupul de elevi.

Aspectele unui stil pedagogic defectuos sunt exprimate în următoarele argumente:

- Atitudinea incorectă a profesorului față de comportamentului negativ a elevului;
- Stilul managerial al profesorului autoritar;
- Manifestarea unui comportament verbal agresiv;
- Lipsa cooperării;
- Absența contribuției individuale;
- Absența coeziunii intergrup și între grupuri;
- Lipsa de motivare intrinsecă și extrinsecă;
- Neasumarea responsabilității pentru sarcinile individuale, etc;

Divergențele apar în situația când există disconcordanța între:

- Competențe personale;
- Starea emotivă a subiectului;

• Strategii de activitate;

• Convingeri şi idei;

• Înțelegerea și interpretarea informației;

• Atitudini și poziții;

• Aprecieri și autoaprecieri.

Analizând situațiile de stres în mediul educațional se constată că problema majoră constă în necesitatea creării condițiilor optime de comunicare dintre profesor și elev. Dar aceasta necesită o instruire specială, care decurge din normativitatea procesului pedagogic, al dirijării interacțiunii comunicative și a întregului proces educațional.

În procesul activității educative profesorul este necesar să aibă o atitudine conştientă, că actul de comunicare trebuie să se axeze pe organizarea și dirijarea interacțiunii dintre elev și profesor. Dezvoltând arta comunicării, precum și efectul pedagogic al instrumentării axat pe organizarea şi dirijarea activităţii în direcţia în care să influenţeze pozitiv personalitatea, se realizează dialogul comunicativ. Arta dialogului comunicativ nu poate exista în afara tehnicii pedagogice. De exemplu, în relația profesor - elev , destul de frecvent poate fi observată lipsa de colaborare, de principialitate, impulsivitate, intoleranță, etc. Toate acestea generează situații de stres.

Aspectele caracteristice ale personalității capabile să creeze situații de stres pot fi următoarele:

- Capacitatea de a influența în mod autoritar, de a-și impune părerea în orice situații;
- Insistența de a critica neadecvat alte persoane;
- Deprinderea de a-și manifesta stările negative;
- Intenția de a aprecia incorect greșelile altora;
- Tendința de a se supraaprecia; ϖ Intervenirea în situații nepotrivite;
- Intervenirea în viața personală a altcuiva etc.

Gestionarea situațiilor de criză constituie o problemă importantă a activității educative.

Modalităţile de prevenire a situațiilor de stres în mediul educațional pot fi:

- cunoaşterea particularităților individuale și de vârstă ale copilului şi adaptarea instruirii şcolare la nivelul acestuia;
- proiectarea modernă cu utilizarea tehnicilor audiovizuale a activităţii didactice;
- aplicarea strategiilor didactice activ-participative;
- tratarea diferenţiată a elevilor prin adecvarea nivelului instruirii la posibilităţile acestora;
- pregătirea psihopedagogică a cadrelor didactice;
- dezvoltarea unor relaţii fructuoase de parteneriat între şcoală şi familie;

- proiectarea unor acţiuni de orientare şcolară şi profesională care să se desfăşoare pe tot parcursul şcolarităţii.

Pentru a oferi condițiile optime în cadrul mediului educațional sunt benefici mai mulți factori atât obiectivi, cât și subiectivi: potențialul intelectual, motivația intrinsecă și extrinsecă a învățării, atitudinea adecvată a elevilor față de profesori, atitudinea adecvată a profesorilor față de elevi, amenajarea sălilor de curs cu mijloace tehnice moderne, laboratoare, biblioteci, conținuturi tematice interdisciplinare atractive, reducerea volumului temelelor de acasă, alocarea timpului liber pentru activități extrașcolare etc.

Bibliografie

1. Cristea S. Fundamentele pedagogiei. Iaşi: Polirom, 2010.

2. Holdevici I. Psihoterapia cognitiv-comportamentală. Managementul stresului pentru un stil de viaţă optim. București: Editura Ştiinţelor Medicale, 2005.

3. Duţă N. Empatia în şcoală. Cunoaştere, comunicare, competenţă. Bucureşti: Editura universitară, 2010.

4. Guţu Vl. (coord.) Educaţia centrată pe copil. Chişinău: Editura USM, 2009.

5. Patraşcu D., Rotaru T. Cultura managerială a profesorului, Chişinău, 2006.

6. Pânişoară G. Psihologia copilului modern. Iași: Polirom, 2011.

7. Ursu M. A. Stresul organizaţional - modalităţi de identificare, studiere, prevenire şi combatere, București: Editura Lumen, 2007.

8. Zlate M. Tratat de psihologie organizaţional managerială, Vol.II. Iaşi: Editura Polirom, 2007

MODELAREA PERSONALITĂȚII COPIILOR DIN PERSPECTIVA ÎNVĂȚĂMĂNTULUI TIMPURIU

Prof. PREDA MARIA - Şcoala Gimnazială,,I. D. Sîrbu "-Petrila Struct. Gradiniţa PN . Nr. 1

„Nici o profesiune nu cere posesorului ei atâta competenţă, dăruire şi umanism ca cea de educator, pentru că în nici una nu se lucrează cu un material mai preţios, mai complicat şi mai sensibil decât omul în devenire…"

Copiii au mare nevoie de părinţi, fără să-şi dea seama de acest lucru. Personalitatea lor fragedă poate fi modelată discret, cu mult tact și mai ales cu argumentele cele mai raţionale de care dispunem. Orice amestec brutal în sufletul copilului îi creează resentimente şi-l îndepărtează de părinţi sau de educator. Noi, cadrele didactice, nu putem rămâne indiferenţi la dramele copiilor cu părinţi conservatori, părinţi „de duminica", părinţi „de concediu" sau dimpotrivă, părinţi care trudesc, se luptă cu greutăţile vieţii să-şi educe copiii, părinţi educaţi sau părinţi care încearcă să se autoeduce.

Modul în care educatoarele reacţionează la exprimarea emoţională a copiilor lor determină exprimarea sau inhibarea emoţiilor viitoare ale acestora. Expresivitatea emoţională a educatoarelor devine un model pentru copiii preşcolari, în ceea ce priveşte exprimarea emoţională.

Un rol hotărîtor in consilierea prescolarilor o are buna colaborare dintre gradiniţa -familie -preşcolar.Un cadru didactic bun foloseşte diverse metode de consiliere in cadrul activitatilor.

Expresivitatea emoţională a educatoarelor devine un model pentru copiii preşcolari, în ceea ce priveşte exprimarea emoţională.

Exemplu: Dacă educatoarea exprimă în mod frecvent emoţii negative, copiii vor exprima şi ei aceste emoţii, datorită expunerii repetate la acestea.

Modul în care adulţii discută problemele legate de emoţii poate transmite sprijinul şi acceptarea lor şi poate contribui la conştientizarea de către copil a diferitelor stări emoţionale pe care le experimentează.

Exemplu: Cadrele didactice care sunt adeptele ideii că emoţiile, în special cele negative, nu trebuie discutate deschis pot induce copiilor ideea că emoţiile nu trebuie exprimate, ceea ce afectează capacitatea de reglare emoţională a acestora.

În faza în care copiii învaţă despre emoţii şi încă nu ştiu denumirea acestora am folosit reflectarea sentimentelor. În acest sens, decât să înteb copilul cum se simte, răspunsul evident

al acestuia fiind “nu ştiu” am încercat să identific emoţia copilului şi apoi să o “traduc” acestuia sub formă de întrebare sau afirmaţie. Ex: copilul spune: „Nu pot să mă dezbrac”, traducerea: „Cred că eşti agitat” sau „Eşti supărat?”.

Am observat de-a lungul timpului că preşcolarii sunt mai precişi în denumirea emoţiilor cu ajutorul etichetelor verbale decât cu ajutorul expresiilor faciale, în mod special pentru frică şi dezgust. Fără o etichetă verbală a emoţiilor, copiii pot să nu realizeze că acel comportament provoacă o emoţie. Uneori însă, cuvintele ce denumesc emoţii pun probleme copiilor, deoarece ele se referă în parte la stări emoţionale interne, neobservabile. Cadrele didactice trebuie să încurajeze în permanenţă copiii să utilizeze cuvinte şi expresii ce denumesc stări emoţionale. Când un copil trăieşte o emoţie puternică trebuie întrebat cum se simte (Cum te simţi când colegul te jigneşte?, Eşti bucuroasă când te joci cu păpuşile?). Copiii vor învăta astfel că este normal să experimenteze diverse emoţii şi să vorbească despre ele.

În cele ce urmează vă supun atenţiei un exemplu de joc desfăşurat la grupa mică (copii cu vârste cuprinse între trei şi patru ani), prin care copiii au fost antrenaţi în descoperirea şi exersarea diferitelor tipuri de emoţii.

„Călătoria cu surprize”

Acest joc senzorial este foarte amuzant şi plăcut pentru copii. Pot fi folosite teme diverse: o călătorie în junglă în care vă întâlniţi cu tot felul de animale, o călătorie subacvatică, schimbările vremii, realizarea unei prăjituri. Spatele copilului va deveni locul unde se petrec toate aceste “călatorii”. De exemplu, pe spatele lui pot trece elefanţi, şerpi, broscuţe, iepuraşi, antilope si tigrii fioroşi. Sau poate simţi apa şi valurile cum îl ating, peştişori şi steluţe de mare. La fel, poate să picure, apoi să plouă torenţial, cu fulgere si tunete, pentru ca la final să apară soarele şi curcubeul. După aceea, îi puteţi propune copilului să vă facă el masaj folosind una dintre teme sau chiar să inventeze o călătorie nouă dacă doreşte.

In acest mod, copilul învaţă să îşi dozeze energia şi felul în care atinge, poate diferenţia tipurile de atingeri, întelege când apasă prea tare şi îi poate provoca durere celuilalt, îşi dezvoltă imaginaţia.

Fiecare copil este diferit şi nu poate fi comparat „decât cu sine însuşi”. Şi totuşi, câteva lucruri esenţiale îi fac să fie asemenea: toţi au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire şi de exerciţiu. Toţi simt nevoia de recunoaştere şi acceptare. Toţi caută un sprijin în adult şi chiar au nevoie de un anumit control din partea acestuia pe măsură ce îşi dezvoltă încrederea în sine şi dobândesc propria experienţă.

Bibliografie:

- Curriculum național pentru educație timpurie, MEN, 2019

- * * * Programa activităţilor instructiv – educative în grădiniţa de copii, aprobată prin O.M. nr. 4481/2000 și Noul Currriculum Național pentru înv. Preşcolar/ 2002
- Revista Învaţamântul preşcolar ,nr. 1- 2 /2011 Editura Arlequin
- Cosmovici, Andrei, Iacob,Luminiţa „Psihologie şcolară”, Editura „POLIROM”, Iaşi, 2008;
- Roco Mihaela, „Creativitate şi inteligenţă emoţională”, Editura „POLIROM”, Iaşi, 2001;

LES ACTIVITÉS RÉCEPTIVES ORALES ET LES TÂCHES DIDACTIQUES

Prof. TEODORA PREDESCU STANI - C.N. Mircea cel Bătrân, Râmnicu Vâlcea

Dans le CECR (p. 16) « Est définie comme tâche toute visée actionnelle que l'acteur se représente comme devant parvenir à un résultat donné en fonction d'un problème à résoudre, d'une obligation à remplir, d'un but qu'on s'est fixé. »

Dans une approche didactique centrée sur des tâches comme modalités d'évaluation de la compréhension (orale mais aussi écrite) le problème qui se pose est celui de définir les étapes à parcourir dans la réalisation d'une tâche.

Rost (1990) définit quatre grandes étapes dans la réalisation d'une tâche de compréhension de type assez classique, en l'occurrence, répondre à une série de questions portant sur un texte écouté. Ces étapes sont les suivantes :

1. L'auditeur doit interpréter l'intrant sonore ainsi que les images afin d'en construire une représentation mentale ;
2. L'auditeur doit comprendre les consignes de travail qui précisent le type de réponse auquel l'évaluateur s'attend ;
3. L'auditeur doit sélectionner l'information utile à l'accomplissement de la tâche et procéder ensuite à des choix linguistiques appropriés à la présentation ou à la linéarisation de cette information ;
4. Enfin, l'auditeur doit répondre.

Le même auteur souligne que la coordination de ces différentes opérations est importante, car sans elle, on aboutit à des performances médiocres.

Ce modèle de base est intéressant dans la mesure où il met l'accent sur les interactions qui sont en train de se créer entre le message, l'auditeur et la tâche à laquelle il est soumis. Il permet aussi de mieux comprendre l'écart qui peut exister entre, d'une part, le message rapporté par le biais de la tâche de compréhension et, d'autre part, le message de départ, véhiculé par le texte. Il est clair que ces différentes opérations peuvent fort bien amener l'auditeur à détourner son attention de l'intrant sonore. Pour contourner cette difficulté, Rost propose de diviser l'écoute d'un texte en plusieurs parties, dont on évaluera successivement la compréhension avant de passer à la suivante.

En ce qui concerne les tâches, on retrouve d'abord des questions générales qui donnent une mesure de l'habileté du sujet à faire des inférences ou à faire une synthèse de différentes idées et à établir les liens logiques qui existent entre elles. Un deuxième type de tâche consiste à repérer une information précise (un fait accompli) ou à comprendre le sens d'un mot. Le

troisième type de tâches renvoie à des détails (nombres, dates, pourcentages) qui ne sont pas directement reliés au sujet du texte.

Les expériences ont démontré que les résultats ont été meilleurs pour le deuxième type de tâches où l'on demandait de retrouver une information précise que pour le premier. Le troisième type de tâches, qui taxe lourdement la mémoire à court terme en forçant les apprenants à mémoriser des détails souvent insignifiants au lieu de se concentrer sur des aspects plus importants du texte, n'a pas donné de très bons résultats. Il faut donc éviter de recourir à ce genre d'activités.

D'autres types de tâches liées à la compréhension du texte oral sont la prise de notes et le résumé. Dans leur réalisation il faut tenir compte de quatre points importants :

1. La quantité de notes ne devrait pas servir de mesure directe de la compréhension ;
2. Il est essentiel d'enseigner la technique de la prise de notes aux sujets préalablement aux expériences ;
3. Il faut un certain délai entre la prise de notes et le rappel si l'on veut juger de l'efficacité de la technique, qui pourrait aider l'apprenant à conserver une nouvelle information en mémoire et à pouvoir éventuellement la retrouver ;
4. Le résumé durant l'écoute suppose la segmentation du texte en séquences. La technique consiste à ménager des pauses (d'une longueur de deux minutes) durant l'audition pour permettre aux apprenants de rédiger un résumé de la partie du texte qu'ils viennent juste d'écouter.

METODE ALTERNATIVE DE EVALUARE A REZULTATELOR ŞCOLARE

Prof. PRUTEANU SMARANDA - Şcoala Gimnazială „I.G. Duca" Petroşani

Evaluarea are drept scop orientarea și optimizarea învățării În sistemul de învățământ preuniversitar evaluarea se centrează pe competențe, oferă feed-back real elevilor și stă la baza planurilor individuale de învățare. Evaluarea rezultatelor la învățătură se realizează în mod ritmic, prin diferite metode, dintre care vom analiza metoda de observare sistematică a comportamentului elevului şi proiectul personal de studii al elevului (PPSE) .

Observarea sistematică a comportamentului elevului în timpul activităţilor didactice este o tehnică de evaluare care furnizează o serie de informaţii utile, greu de obţinut pe alte căi. Pentru a înregistra aceste informaţii, profesorul are la dispoziţie modalităţile:

- scara de clasificare;
- lista de control;
- proiectul personal de studii al elevului (PPSE).

Aceste instrumente se utilizează atăt pentru evaluarea procesului, cît şi a produselor realizate de elevi.

În scara de clasificare comportamentele elevilor sînt clasificate într-un număr de categorii, utilizându-se, de obicei, scara Likert.

Deşi par similare, principala diferenţă dintre scara de clasificare şi lista de control este că prima indică profesorului gradul cu care o anumită caracteristică este prezentă sau frecventă cu care un comportament apare, pe cînd cea de-a doua reprezintă o metodă de evaluare prin care profesorul înregistrează doar faptul că o caracteristică sau o acţiune este prezentă sau absentă.

Exemplu de scară de clasificare:

1.În ce măsură elevul a participat la discuţii ?

□ niciodată □ rar □ ocazional □ frecvent □ întotdeauna

2.În ce măsură comentariile au fost în legătură cu tema discuţiei ?

□ niciodată □ rar □ ocazional □ frecvent □ întotdeauna

Notă: Scările de clasificare pot fi numerice, grafice şi descriptive.

Lista de control/ verificare

Atitudinea faţă de sarcina de lucru.

Elevul:

1. A urmat instrucţiunile	Da	Nu (încercuiţi)
2. A cerut ajutor ajutor atunci cînd a avut nevoie.	Da	Nu
3. A cooperat cu ceilalţi.	Da	Nu
4. A aşteptat să-I vină rîndul pentru a utiliza materialele	Da	Nu
5. A împărţit materialele cu ceilalţi	Da	Nu
6. A încercat activităţi noi	Da	Nu
7. A dus activitatea pînă la capăt	Da	Nu
8. A pus echipamentele la locul lor după utilizare	Da	Nu
9. A făcut curat la locul de muncă	Da	Nu

Proiectul personal de studii al elevului (PPSE) este o prezentare care integrează starea actuală a ceea ce individul ştie despre sine şi ceea ce a reuşit sau nu a reuşit el să ştie despre lumea exterioară, o interpretare reprezentativă a locului actual şi al situării anticipative a elevului la momentul dat. Calităţile acestui proiect depind mai întîi de datele pe care acesta le conţine şi apoi de modul în care acestea sînt asamblate. Unele date fac trimitere la elementele existente, la cele viitoare, iar cîteva, imaginare, urmează a fi anticipate punctual.

Etapele de lucru:

Etapa I: **de exploatare,** în care individul procedează la inventarierea tuturor posibilităţilor existente.

Etapa a II-a: **de decizie,** în care sînt selecţionate şi ierarhizate modalităţile concrete de realizare (tehnicile de instruire, resursele materiale etc.)

Etapa a III-a: **de planificare,** în care se constituie o anumită strategie prin asocierea mintală a scopurilor anticipate cu modalităţile concrete de realizare, etapă cu etapă.

Funcţiile:

1.Favorizează conştientizarea acţiunilor ce urmează a fi întrerupte de elev pentru a-şi împlini un anume scop educativ predictiv;

2.Orientează asimilarea şi înţelegerea datelor noi, oferite spre învăţare elevului;

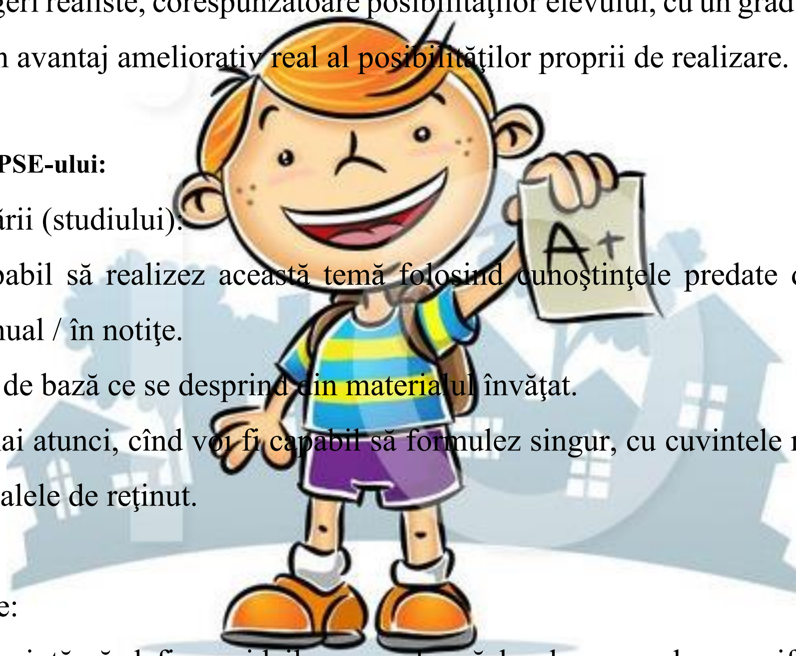
3.Permite o reflecţie anticipativă diferită asupra comportamentului elevului în diverse etape de acumulări necesare;

4.Facilitează organizarea şi controlul strategiilor într-un ansamblu de structuri mai bine sau mai puţin bine coordonate şi integrate;

5.Sprijină participarea activă a elevului la evaluarea etapelor succesive ale propriei sale învăţării şi permite diverse ajustări, ameliorări, îmbogăţiri de resurse etc.

Obiectivul:

Necesitatea unor alegeri realiste, corespunzătoare posibilităţilor elevului, cu un grad convenabil de dificultate şi cu un avantaj ameliorativ real al posibilităţilor proprii de realizare.

O variantă posibilă a PPSE-ului:

I. Înaintea învăţării (studiului).

a) Vreau să fiu capabil să realizez această temă folosind cunoştinţele predate de profesor /conţinute în manual / în notiţe.

b) Voi stabili ideile de bază ce se desprind din materialul învăţat.

c) Voi termina numai atunci, cînd voi fi capabil să formulez singur, cu cuvintele mele, ideile principale, esenţialele de reţinut.

I. După învăţare:

d) Am reuşit cu uşurinţă să definesc ideile generale, să le aleg pe cele semnificative, am selectat cele mai potrivite exemple pentru a le ilustra.

e) Nu am citit suficient de atent enunţul, iar ideile principale au fost formulate de-a valma. Data viitoare voi stărui mai mult asupra conţinutului înainte de a-l prelucra. Voi face acest lucru într-un alt moment al zilei. Voi încerca să notez fiecare idee generală pe care o voi şi memoriza.

f) Obiectivul meu iniţial nu a fost suficient de precis şi nu l-am evaluat aşa cum prevăzusem. Nu toate ideile relevate au fost esenţiale. Am putut selecta anumite idei înainte de a le reţine.

Bibliografie:

1. A. Stoica, S. Musteaţă, Evaluarea rezultatelor şcolare, Editura "Liceum", Chişinău, 1977.
2. E. Şelaru, Proiectul Personal de Studii a Elevului, Tribuna Învăţămîntului, 2000.

CITITUL ESTE DISTRACTIV !

Prof. RADU ADRIANA, Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida" Petroşani

Cititul poate fi distractiv dacă este transformat într-o activitate interactivă, dacă sunt adresate întrebări în legătură cu povestea. Copilul poate juca diferite roluri, poate fi întrebat care este personajul lui preferat, dacă povestea anterioară i-a plăcut mai mult sau poate fi solicitat să indice anumite imagini din carte.

Timpul petrecut citind împreună cu copilul este nepreţuit pentru relația dintre un părinte și copilul său. Împreună se pot distra și învăța lucruri noi în același timp. De asemenea, cititul este un bun mod de relaxare după o zi de lucru obositoare.

Lumea cărților este colorată, variată, foarte atractivă și se află la îndemâna tuturor. Cei mici pot interacționa cu ea vizitând o librărie sau o bibliotecă. Un mod plăcut de a transforma cititul într-un obicei este acela de a asista la cercuri unde se fac lecturi la prima vedere, deoarece cititul se asociază cu interacțiunea dintre ascultători. Prin participarea la un club de lectură, copiii devin părtași la magia cărților, află ce gen de cărți li se potrivesc și descoperă întâmplări extraordinare în paginile cărților.

Cititul este cea mai frumoasă metodă de relaxare care îți îmblânzește sufletul. Este cea mai ieftină și cea mai bună metodă prin care un copil crește echilibrat, bogat și frumos sufletește.

Cititul nu este doar o metodă care ajută la dezvoltarea unor abilități necesare atât la şcoală, cât și în ascensiunea profesională. Această activitate ne ajută să ne descoperim pe noi înșine și lumea înconjurătoare.

Sunt nenumărate motive pentru care toți ar trebui să citim. Indiferent de motivul pe care îl avem (uneori citim de plăcere, alteori pentru a acumula cunoştinţe) finalitatea este că vom avea o viață mai bună.

Un copil care citește va avea de câștigat următoarele:

1. Își va dezvolta imaginația: cititul îl va face să viseze, să evadeze în orice lume vrea. Citind poți călători cu mintea peste tot în lume, dar și în alte locuri imaginare. Cititul dezvoltă imaginația despre care Einstein spunea că : „ este mai importantă decât cunoașterea. Cunoașterea este limitată. Imaginația face ocolul lumii."
2. Va învăța să fie mai tolerant: cititul dă acces la mințile altor oameni, înveți că ai dreptul la o opinie personală, îți formează personalitatea.

3. Va învăța să empatizeze: cititul te ajută să înțelegi anumite stări, emoții, comportamente, te ajută să empatizezi. Citind despre emoțiile personajelor, despre situațiile cu care se confruntă ele, copiii pot descoperi soluții noi la problemele cotidiene.
4. Își va dezvolta abilitățile de comunicare: îmbogățindu-și vocabularul, copiii vor putea să își exprime mai bine gândurile, ideile, vor căpăta încredere în ei, vor socializa mai bine.
5. Va învăța să gândească liber: cititul te dezvoltă mental, ajută la dezvoltarea gândirii critice, să știi ce să alegi din ceea ce ți se transmite, să extragi esențialul.
6. Își va descoperi noi pasiuni: este nevoie ca fiecare dintre noi să aibă o pasiune , ceva ce ne stimulează pentru a avea o viață mai împlinită.
7. Va învăța să își depășească limitele: cititul îți mărește perspectivele, te face să vrei să descoperi mai mult, să cunoști mai multe, să ai standarde mai înalte.
8. Va găsi soluții la problemele sale: cititul este ca o terapie. *Biblioterapia* nu este un termen nou și se practică de multă vreme, drept dovadă cartea *The Novel Cure: An A-Z of Literary Remedies* care sugerează tratamente pe bază de cărți.
9. Va învăța să se concentreze: faptul că stă aplecat asupra unui text și că este atent la ce scrie acolo este o mare victorie pentru un copil.
10. Va învăța să se relaxeze: cititul este cea mai ieftină și cea mai bună metodă prin care un copil crește echilibrat și bogat sufletește.

    În *Despre frumusețea uitată a vieții* Andrei Pleșu dădea următorul sfat: „ Întâlnirea cu o carte nu e întotdeauna ceva programabil, iar efectul lecturii nu se poate anticipa după calcule previzibile. Întâmplarea- adică destinul- joacă un rol important.”

Bibliografia:

1. Pleșu, Andrei, *Despre frumusețea uitată a vieții*, Editura Humanitas, București, 2011
2. www. hyperliteratura.ro
3. www. britishcouncil.ro

INTEGRAREA TINERILOR PE PIAȚA MUNCII ÎN CONTEXT EUROPEAN

Prof. înv. primar RADU OANA - Școala Gimnazială nr.3 Lupeni

De multe ori tinerii se intreaba: De ce este asa de greu de gasit un loc de munca, de ce chiar daca isi gasesc ceva sunt priviti cu neincredere de angajatori, au cerinte mari ca de exemplu: stagiu de lucru, practica s.a. Dar cum poti sa corespunzi acestor cerinte daca nu demult a absolvit facultatea, de ce este asa de greu de oferit o sansa pentru a vedea daca se ispraveste sau nu cu postul oferit. Iata, fiecare tanar isi pune cel putin odata o astfel de intrebare. Tranzitia de la scoala la viata activa si integrarea in munca a tinerilor reprezinta o problema esentiala, cu un puternic impact economic si social, fiind, in acelasi timp un important etalon al eficientei externe a sistemului de educatie.

Din pacate, exista mari diferente pe niveluri de educatie in ceea ce priveste dezvoltarea si aplicarea sistemelor de monitorizare a absolventilor. Rolul deosebit de important pe care il are sistemul de educatie, in special invatamantul superior, este recunoscut, nu doar la nivel european, ci si la nivelul celor 27 de state membre ale Uniunii Europene. « Experienta acumulata intr-o institutie publica este un bun start pentru o cariera de succes » acesta este un sablon pe care multe persoane publice si importante il folosesc, insa in realitare, nu este nici pe departe asa. Acestia se confrunta nu numai cu un risc mai mare de a deveni someri, comparativ cu alte grupuri ocupationale de pe piata muncii, dar si cu alte probleme ce tin de: plasarea in campul muncii, formarea profesionala neadecvata exigentelor pietei muncii, salarizarea indecenta, oportunitatile de angajare neatractiva, migratia internationala de munca in masa. Acestea sunt motivele din care tinerii sunt considerati un grup social vulnerabili pe piata muncii care necesita masuri suplimentare de protectie sociala. Modul in care alegem cariera si cum ne stabilim scopurile profesionale este extrem de important. De asemenea, consilierea profesionala a absolventilor cu privire la profesia pe care o aleg este extrem de importanta, in special in conditii de criza economica, atunci cand asteptarile lor trebuie corelate cu ceea ce se intampla pe piata munci.

Daca nu sunt consiliati si isi aleg intr-un mod eronat cariera, multi absolventi pot realiza prea tarziu ca nu pot gasi un loc de munca sau ca acela ii nemultumeste astfel cazand in depresii. Investeşte în oameni! Proiect cofinantat din Fondul Social European prin Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 Axa prioritară: 2. "Corelarea învătării pe tot parcursul vietii cu piata muncii" Domeniul major de interventie: 2.1. „Tranzitia de la şcoală la o viată activă" Titlul proiectului: "Ai dreptul la o carieră de succes! Stagii de practica pentru profesiile din domeniul juridic" Cod Contract: POSDRU/161/2.1/G/139716 Numarul locurilor de munca adresate absolventilor a scazut in acest an 8,9% fata de anul trecut,

conform unui studiu realizat de Association of Graduate Recruiters (AGR) in randul a peste 200 de companii multinationale. O redresare a pietei muncii ar putea sa aiba loc abia in 2011, cand numarul joburilor pentru tinerii absolventi ar putea sa mai creasca. Scoala nu mai raspunde nevoilor muncii, sustin majoritatea tinerilor bucuresteni, dupa cum arata un sondaj al Fundatiei Societatii Civile pentru Reforma Morala. Se pare ca tinerii nu cred ca informatiile dobandite la scoala sunt utile pentru obtinerea unui loc de munca, perceptie consolidata de interactiunea pe care au avut-o cu angajatorii. Angajatorii au ca cerinta principala experienta (53% dintre tineri au mentionat acest aspect) si doar 34% dintre tineri cred ca li se cer studii superioare, informeaza Amos News.

Mai mult, 53% dintre tineri spun ca nu ar accepta o slujba prost platita si pentru care sunt supracalificati si 44% dintre ei considera ca incadrarea tinerilor pe piata muncii este responsabilitatea statului "in mare masura", 31% considerand ca statul este responsabil pentru acest lucru "in foarte mare masura". Cercetarea sociologica a Fundatiei a fost realizata pe un esantion de 1.124 de tineri bucuresteni cu varste intre 18 si 25 de ani, in perioada 14 iunie - 13 Cel mai important obiectiv de indeplinit pentru dezvoltarea sistemului de invatamant superior tine de indeplinirea prevederilor strategiei de la Lisabona. Aceste prevederi pot fi descrise, pe scurt, in trei termeni de baza: crestere, prosperitate, coeziune sociala. Pentru a indeplini aceste prevederi, invatamantul superior trebuie sa raspunda la cateva mari provocari: trebuie sa atinga un nivel de calitate care sa fie conform cu normele de comparatie stabilite la nivel international, sa isi imbunatateasca modul de organizare si structurare, sa isi sporeasca si sa isi diversifice modalitatile si sursele de finantare. Situatia actuala a invatamantului romanesc se datoreaza in mod inevitabil evolutiei sale istorice. Din 1989 ne confruntam cu o perioada de tranzitie de la invatamantul centralizat la invatamantul liber si democratic. Intre anii 1900 si 2003 invatamantul superior a evoluat de la 8 institutii la 125, de la 26 de facultati la 742 iar efectivele de studenti de la 6327 in 1900 la 596.297 in anul 2003. Educatia ocupa un loc important in cadrul „Strategiei Lisabona".

Dezvoltarea socio-economica a Romaniei se va realiza pe doi piloni: dezvoltarea infrastructurii fizice si dezvoltarea capitalului uman. In cea de-a doua categorie sunt incluse: educatia, formarea profesionala, invatarea continua, intarirea legaturilor cercetare-dezvoltare-inovare, politici de sanatate publica, politici sociale si ocupationale moderne. Investeşte în oameni! Proiect cofinantat din Fondul Social European prin Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 Axa prioritară: 2. "Corelarea învăţării pe tot parcursul vietii cu piata muncii" Domeniul major de interventie: 2.1. „Tranzitia de la şcoală la o viată activă" Titlul proiectului: "Ai dreptul la o carieră de succes! Stagii de practica pentru profesiile din domeniul juridic" Cod Contract: POSDRU/161/2.1/G/139716 Tendintele demografice negative manifestate incepand din primii ani '90 (concretizate in reducerea ratei

natalitatii, cresterea ratei mortalitatii si, implicit, reducerea sporului natural si a ratei medii anuale de crestere a populatiei), desi au inceput sa se amelioreze in anii 2000 (in anul 2006 inregistrandu-se pentru prima data dupa anul 1990 un numar mai mare al populatiei din grupa de varsta 0-4 ani comparativ cu anul anterior) au generat reducerea populatiei in varsta de scolarizare (populatia de 3-23 ani) din Romania. Astfel, in perioada 2000-2007 aceasta reducere a fost de 1098,3 mii persoane (de la 6625,5 mii la 5527,2 mii). Concomitent cu scaderea populatiei in varsta de scolarizare s-a produs si reducerea cu 158,9 mii persoane a populatiei cuprinsa in sistemul de educatie: de la 4549,8 mii la 4390,9 (tabel 1).

Anul scolar 2007/2008 marcheaza, insa, pentru prima data la nivelul perioadei analizate o crestere a populatiei scolare cu aproape 48 mii elevi si studenti comparativ cu anul anterior. Cresterea cea mai spectaculoasa a populatiei scolare se inregistreaza in invatamantul superior – cu 374,8 mii persoane in perioada analizata si cu 110,8 mii in anul universitar 2007/2008 fata de anul 2006/2007 – in cazul acestui nivel de invatamant manifestandu-se cea mai mare crestere a cererii de educatie. Rata bruta de cuprindere in invatamantul tertiar a inregistrat cresteri spectaculoase in majoritatea tarilor europene. Cele mai mari valori (peste 80%) sunt prezente in general, in tarile nordice: Finlanda, Danemarca, Suedia, Norvegia, dar si in Slovenia. In 2005, in Romania, rata de cuprindere in invatamantul superior era de 45,2% (aproape dubla fata de cea din 2000), dar net inferioara fata de cea existenta in statele dezvoltate din vestul Europei1. In anul universitar 2007/2008, invatamantul superior a inregistrat cea mai spectaculoasa crestere, cu 6,4% mai mult comparativ cu anul anterior.

Din ultimele statistici prezentate pe site-ul Ministerului Educatiei, Cercetarii si Inovarii rezulta ca, in prezent, peste jumatate din populatia de varsta corespunzatoare (19-23 ani) este cuprinsa in acest nivel de educatie. De altfel, rata de cuprindere in invatamantul superior a avut cea mai accentuata crestere in perioada 2000-2008: de la 27,7% in 2000/2001 la 53,6% in 2007/2008, ceea ce inseamna practic mai mult decat dublarea valorii indicatorului intr-un timp de 8 ani2. Investeşte în oameni! Proiect cofinantat din Fondul Social European prin Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 Axa prioritară: 2. "Corelarea învătării pe tot parcursul vietii cu piata muncii" Domeniul major de interventie: 2.1. „Tranzitia de la şcoală la o viată activă" Titlul proiectului: "Ai dreptul la o carieră de succes! Stagii de practica pentru profesiile din domeniul juridic" Cod Contract: POSDRU/161/2.1/G/139716 Principala cauza a cresterii nivelului de participare la invatamantul superior a reprezentat-o cererea ridicata pentru educatia de acest nivel, determinata de capacitatea mai mare a pietei fortei de munca de absorbtie a persoanelor cu calificare superioara si de riscul mai redus al somajului pentru absolventii acestui nivel de educatie. Populatia Romaniei scade intr-un ritm alarmant si va continua sa scada ca urmare a procesului de imbatranire fara ca ritmul natalitatii sa fie satisfacator. Populatia activa totala va scadea ca efect al reducerii populatiei de peste 65

ani, dar populatia activa de 15-64 ani va creste, rata de participare ajungand la circa 65% in anul 2013. Natalitatea foarte scazuta, reactie la politicile pro-nataliste promovate voluntarist in anii ’70 si ’80 precum si emigratia, ambele fenomene efect al conditiilor extrem de grele de viata mostenite de la regimul de dictatura precum si al insecuritatii perioadei de tranzitie (foarte lunga in cazul Romaniei) conduc la aparitia unor generatii mai mult decat reduse numeric, in ciuda existentei unei populatii de varsta fertila (deci, mai ales populatie tanara) foarte numeroasa.

Urmare a acestei serii de socuri, declinul demografic, cu consecinte asupra evolutiilor economice pe termen lung devine greu reversibil. Potrivit analizei secundare de date a anchetelor de teren: „Situatia tineretului si asteptarile sale. Diagnoza 2004 si Diagnoza 2006”, efectuate pe un esantion de 1.219 persoane si, respectiv de 1.103 persoane cu varsta intre 15 si 29 de ani: „Munca nu este privita de catre tinerii romani ca o cale importanta de reusita in viata in Romania. Doar 11% dintre cei intervievati considera munca drept prima conditie pentru reusita in viata, in Romania. Un tanar sa reuseasca in viata, in Romania, cea mai importanta conditie este ca acesta sa provina dintr-o familie instarita. Aceasta lipsa de incredere in capacitatea muncii de a asigura bunastare in Romania reprezinta o premisa a erodarii motivatiei de a munci”. (Drd. Andra-Bertha Sanduleasa, Cercetator stiintific).

MANAGEMENTUL ȘCOLAR NAȚIONAL ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE

Prof. RATZEK VERONICA-ELENA, Colegiul Tehnic C-tin Brancusi Petrila
Prof. BOBOC IRINA, Colegiul Economic Hermes Petroșani

Uniunea Europeană din ultimele decenii este un spațiu ale cărui granițe interne sunt tot mai fluide, mai permeabile, de aceea se încearcă să se armonizeze vocile multitudinii de configurări sociale, economice și politice care o compun, demersul fiind motivat de proiecția într-o ”creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”. Ca liant al evoluției economice, educația este așezată în prim-planul agendei de priorități a Comisiei Europene, cu o redimensionare treptată a coordonatelor sale în scopul creșterii gradului de ocupare a forței de muncă și pentru a sprijini mobilitatea acesteia. Se pune tot mai mult accent pe o orientare a procesului de învățământ spre dezvoltarea de competențe, menite să asigure o valoare adăugată pentru piața muncii, coeziunea socială și cetățenia activă, oferind flexibilitate și adaptabilitate, satisfacție și motivație. Prin urmare, rolul școlii în acest cadru este fundamental, iar măsura în care aceasta reușește să răspundă imperativelor conturate la nivel european depinde atât de formularea politicilor educaționale la nivelul fiecărui stat membru, cât și de capacitatea conducerii unităților de învățământ de a articula o viziune managerială coerentă, orientată spre calitate și eficiență.

Un managment performant al școlii duce inevitabil la o bună educație a elevilor din școala respectivă. Managementul școlar național nu poate fi copiat ad-litteram după alte modele europene, datorită condițiilor sociale, politice și nu în ultimul rând, economice diferite. Politica europeană de promovare a calității este complementară demersurilor și politicilor naționale.

Una din principalele critici aduse managerului școlar este aceea că activitatea managerială este efectuată de directori care nu dețin cunoștințe din știința managementului sau nu au experiență în domeniu, ceea ce este evident vizibil în conducerea deficitară și calitatea tot mai scăzută a procesului educațional. De cele mai multe ori aceștia exercită actul managerial intuitiv, fără o bază științifică.

Managerii se confruntă adesea cu lipsa resurselor și cu neputința de a-și alege echipa, datorită lipsei autonomiei manageriale. S-a tot discutat la noi de o descentralizare a învățământului preuniversitar ca o soluție la multe probleme, cu toate riscurile, blocajele și barierele în implementarea cu succes a acestui tip de învățământ. Descentralizarea are drept scop crearea unui sistem de învățământ organizat, administrat și finanțat conform rigorilor europene.

Numeroase studii privind managementul în sistemul de învățământ preuniversitar arată importanța deținerii de către personalul de conducere din sistemul de învățământ preuniversitar a competențelor specifice stabilirii viziunii, a valorilor, a țintelor privind performanța:

– în domeniu managementului strategig;
– în domeniul managementului organizației, cu accent pe construirea unei culturi colaborative;
– în domeniul managementului resursei umane, cu accent pe acordarea de suport și respect în școală, înțelegerea perspectivei celuilalt, stimularea intelectuală a personalului din școală;
– în domeniul managementului procesului de predare – învățare – evaluare, cu accent pe reușita școlară a elevilor, pe impactul interacțiunii la clasă, al implicării, participării, motivării elevilor;
– în domeniul managementului unității de învățământ în comunitate, cu accent pe conectarea școlii la comunitate și pe ofertă educțională care să răspundă nevoilor comunității.

Învățământul românesc în perspectiva provocărilor actuale trebuie să îndeplinească o misiune crucială în valorizarea potențialului uman, a capacităților sale creative și a contribuției la civilizația universală. Stabilirea unui set de valori care trebuie să orienteze evoluția societății ar trebui să fie priorități reale în educație. Garanția succesului școlii ca agent al inovației, schimbării și dezvoltării este trecerea de la abordările cantitative la cele calitative.

Managerii din sistemul preuniversitar de educație trebuie să asigure îmbunătățirea capacității administrative, a calității și a managementului procesului de învățământ, în vederea creşterii gradului de ocupare şi a ratei de participare pe piața muncii, asigurarea unei formări flexibile a tinerilor care să le permită inserția pe o piață a muncii în continuă transformare, îmbunătățirea calității resurselor umane, educarea pentru gestionarea durabilă a resurselor şi pentru o societate bazată pe cunoaştere.

Bibliografie:

1. Managementul învățământului preuniversitar românesc în contextul integrării europene, teză de doctorat, Ana Iancu, Coordonator științific prof. univ. dr. Dănuț Dumitru Dumitrașcu, Sibiu, 2013
2. Studiu comparativ privind evaluarea managementului preuniversitar românesc și al țărilor U.E., drd. Ana Tușa, Univ. ”Lucian Blaga”, Sibiu, Analele Universității ”Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Inginerie, Nr. 4/2012
3. Managementul educațional performant – condiție esențială a armonizării învățământului românesc cu cel european, prof. drd. Petre Ciungu, Ed. Universitas, Petroșani, 2005

4. Modele europene de progres și inovare în educație prin management și leadership performant, camelia Gavrilă, Iași, Ed. Spiru Haret, 2013

5. Politică în managementul educațional preuniversitar, Anexa la OMECTS nr. 3545/2012 privind adoptarea politicii în managementul educațional preuniversitar elaborată în cadrul proiectului ”Profesioniști în managementul educațional”

6. Tratat de management educațional pentru învățământu primar și preșcolar, Ramona Răduț-Taciu, Pitești, Paralela 45, 2015

READING IS FUN

Prof. inv. Primar REPEZANU DANIELA MIRELA Liceul Tehnologic ,,Dimitrie Leonida"

Copilul, - scria Călinescu, - se naşte curios de lume şi nerăbdător de a se orienta în ea. Literatura care îi satisface această pornire îl încântă (...); ca să fie opere de artă scrierile pentru copii şi tineret trebuie să-i intereseze şi pe oamenii maturi şi instruiţi. A ieşi din lecturi cu stimă sporită pentru om, acesta e secretul marilor lecturi pentru copii".

Timpul nu stă-n loc, toate- s într-o continuă mişcare şi, în ultima vreme s-a constatat că lectura, preocupare principală a multor generaţii de elevi, este din ce în ce mai neglijată din cauza noilor mijloace de informare (televizorul, calculatorul, smartphonul, tableta). În zilele noastre, pot spune că a devenit o provocare, pentru noi ca profesori dar și ca părinți, în a- i face pe copii să citească cu drag. O provocare pe care noi, trebuie să ne-o asumăm, găsind soluții, pentru a-i face pe aceștia să descopere lumea minunată din cărți. Însuși, proiectul ,,Reading is fun", s-a realizat din dorința de a împărtășii, găsi și de a cunoaște noi exemple de bune practici, care să-i atragă pe copii în lumea magică a cărților.

Din nefericire, programele oferite de mass-media nu corespund întotdeauna universului copilăriei, nu stimulează dezvoltarea competențelor de înțelegere și exprimare orală, nu contribuie la îmbogățirea, precizarea, activizarea și nuanţarea vocabularului elevilor.

Sunt probleme cu care elevii se confruntă în viața profesională, socială sau personală impun decizii care nu se regăsesc în cadre disciplinare. Dimpotrivă, ele au un caracter integrat, iar rezolvarea lor impune corelații rapide și semnificative, sinergie și acțiune contextuală.

Elevii acumulează în procesul instructiv – educativ și nu numai, un ansamblu de cunoştinţe, deprinderi, atitudini. Pentru a-i sprijini în identificarea legăturilor între ideile și procesele dintr-un singur domeniu, dar și a celor între ideile și procesele din domenii diferite, precum și din lumea exterioară școlii, se impune realizarea unui curriculum integrat.

Basmul poate să reprezinte pentru micii şcolari ai claselor a doua, refugiul în care totul este posibil, real sau imaginar, locul în care valorile morale sunt stabile şi neapărat respectate, deoarece încălcarea normelor atrage după sine "oprobriul" şi „răsplata", iar pentru personajele pozitive totul se termină cu bine.

Acest univers mirific oferă perspective largi imaginaţiei, stimulează creativitatea artistică de orice fel, având mari valenţe educative.

Textele, exerciţiile şi jocurile didactice, iau în considerare sfera preocupărilor, cunoştinţelor şi intereselor elevilor, dându-le posibilitatea să se exprime cât mai uşor, urmărindu-se pas cu pas calitatea exprimării orale. Combinarea și punerea în relație a obiectelor de studiu, stabilirea de relații între concepte, fenomene şi procese din diferite domenii, corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viața cotidiană, acoperind astfel rupturile dintre discipline, angajând astfel responsabil elevul în procesul învățării.

În concluzie, se pot organiza:

 în familie şi în clasă biblioteca copilului;

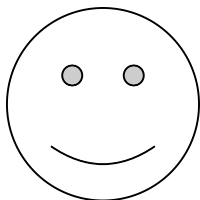
 selectaţi şi procuraţi cărţi pentru copii împreună cu dânşii, luând în consideraţie particularităţile de vârstă a copiilor şi solicitările lor;

 înscrieţii pe copii la bibliotecă şi învăţaţii să se folosească de ea;

 lecturarea unei cărţi noi străduiţi-vă s-o însoţiţi de convorbirile în baza conţinutului;

 să solicitaţi imaginaţia copiilor în găsirea altui final pentru întâmplarea citită;

 să formaţi elevilor priceperi de lectură conştientă, cursivă, expresivă.

”Dacă nu citești la timp,înțelegi prea târziu”…

BIBLIOGRAFIE

1. M. Ionescu, (2000), *Demersuri creative în predare și învățare*, Cluj, Ed. Presa Universitară Clujeană

SĂRBĂTORIND „MICA UNIRE”

Prof. înv. primar ROMAN RODICA – Liceul Tehnologic "Dimitrie Leonida" Petroșani

Societatea actuală este caracterizată de o mare criză de timp și de o adevărată explozie de informații. Dialogul virtual a devenit pentru majoritatea oamenilor calea de comunicare. De asemenea, și pentru elevi calea de comunicare o reprezintă tot dialogul virtual. Școala are un rol esențial în pregătirea pentru viață a tinerilor, bazându-se pe metode care implică participarea interactivă, socială, dar și experimentarea unor situații de observare a realității, astfel încât elevii să aibă posibilitatea de a valorifica ceea ce învață în viața de zi cu zi. Luând în calcul cele precizate anterior și încercând să-i motivez pe elevi, am desfășurat o serie de activități, punându-i în situația de a-și testa cunoștințele eficient, dar și atractiv. Având în vedere considerentele de mai sus, am realizat o serie de activități în cadrul unor proiecte educaționale la nivel de unitate de învățământ, la nivel județean, național și chiar internațional.

Prin intermediul proiectelor, elevii au oportunitatea de a-și pune în practică cunoștințele, de a-și perfecționa competențele de comunicare, de a participa la concursuri, competiții, schimburi de experiențe și, de ce nu, în viitor de a deveni oameni valoroși, antreprenori.

Luna ianuarie este caracterizată de evenimente de mare importanță pentru cultura și istoria poporului român. Am implementat câteva activități extrașcolare și aici fac referire la sărbătorirea a 170 de ani de la nașterea marelui poet Mihai Eminescu, pentru ca la o săptămână, să desfășurăm o activitate închinată Micii Uniri.

În data de 23 ianuarie 2020, elevii clasei mele au sărbătorit Ziua Unirii, desfășurând activitatea „Unire-n cuget și-n simțiri”. Datorită faptului că la data de 24 Ianuarie sărbătorim Unirea Principatelor Române, iar în acest an se împlinesc 161 de ani, am marcat importantul eveniment, încercând prin intermediul activității să trezesc în sufletul copiilor înălțătoarele sentimente de dragoste și adâncă prețuire a valorilor patriotice. Chiar dacă domnia lui Alexandru Ioan Cuza nu a durat prea mult, fiind scurtă de 7 ani, reformele implementate de către acesta au contribuit la modernizarea țării. Elevii trebuie să cinstească pagina de istorie scrisă de către acesta și să fie mândri, după cum spune și marele poet Vasile Alescandri:

„Cât or fi români pe lume
Cât va fi pe cer un soare
A lui Cuza mare nume
Să fiți siguri că nu moare.”

Pentru a-i familiariza pe elevi cu marele eveniment, le-am prezentat sub forma unui power-point aspecte legate de Ziua Unirii din 24 Ianuarie 1859, scopul fiind ca aceștia să-și îmbogățească cunoștințele.

În cea de a doua parte a activității, elevii au realizat o carte poștală dedicată Zilei Unirii. Fiecare elev a desenat și a transmis gândurile bune cu ocazia marelui eveniment. Lucrările realizate au fost, mai întâi citite, apoi expuse de fiecare elev în parte.

La finalul activității, ne-am prins cu toții într-o mare horă, am cântat și am dansat Hora Unirii, pe versurile lui Vasile Alecsandri, muzica aparținându-i lui Alexandru Flechtenmacher. De asemenea, elevii au primit câte o insignă omagială.

Elevii au fost foarte încântați de activitatea pe care au desfășurat-o, lucru care a reieșit din impresiile notate la sfârșitul acesteia.

Consider că, în calitate de dascăl, școala reprezintă un teren propice creării relațiilor pozitive între elevi și semeni, în construirea relațiilor, în promovarea valorilor morale.

Implicând elevii în activități extracurriculare, aceştia au posibilitatea să-și descopere anumite abilități, iar produsele realizate în cadrul acestora le pot folosi pentru a participa la concursurile școlare și chiar pentru a câștiga premii. Totdeauna, elevii mei au participat cu mare drag și s-au implicat fără a sta pe gânduri.

Beneficiile pe care le produce realizarea de activități extrașcolare sunt foarte multe, sens în care pot menționa:

- creşterea calităţii actului educaţional și a rezultatelor învăţării;
- stimularea şi multiplicarea iniţiativelor tinerilor în dezvoltarea vieţii comunităţii şcolare/comunităţii;
- creşterea gradului de socializare şi valorizare a elevilor;
- reducerea procentului fenomenelor antisociale, a abandonului şi absenteismului şcolar;
- creşterea ratei promovabilităţii şcolare;
- asigurarea şanselor egale de dezvoltare personală;
- ridicarea calităţii resursei umane din sistemul educaţional;
- formarea resursei umane necesare dezvoltării societăţii cunoaşterii;
- asigurarea sustenabilităţii proiectelor educative prin conştientizarea comunităţii cu privire la potenţialul pe care programele educaţionale le au asupra formării tinerei generaţii ce urmează a se integra.
- În concluzie, cred cu tărie că doar gândind și acționând frumos, îi facem și pe cei de lângă noi să gândească și să acționeze astfel, iar educația reprezintă o sursă de dezvoltare comunitară.

CLIMATUL ȘCOLAR ȘI SUCCESUL ȘCOLAR

Prof. ŞARPE ALINA, Colegiul Tehnic „Dimitrie Leonida" Petroşani
Prof. Ing. DOROŢAN MANUELA, Colegiul Tehnic „Mihai Viteazu" Vulcan

Introducere

Şcoala joacă un rol important în dezvoltarea caracterului copiilor şi tinerilor şi inter-relaționarea lor, în asigurarea stării de bine individuale și colective. Mediul psiho-social şcolar se referă la mediul social, relațiile interpersonale în şcoală şi felul în care elevii şi personalul interacţionează, dar se referă şi la experiența elevilor referitoare la procesul de învățare. A fost demonstrat faptul că mediul fizic, social şi emoţional în care personalul şi elevii petrec o mare parte din fiecare zi, poate afecta sănătatea lor fizică, emoţională şi mentală şi starea de bine, precum şi rata abandonului şcolar. Un mediu psiho-social şcolar sănătos este deopotrivă benefic pentru profesori, elevi, familii şi comunitate.

Starea de bine a fost definită prin caracteristicile individuale ale unei stări inerent pozitive (fericire), de asemenea, a fost definită pe un continuum de la pozitiv la negativ, cum ar fi de exemplu modul în care o persoană și-ar autoaprecia stima de sine, sau în termenii contextului unei persoane (nivelde trai), lipsa stării de bine (depresie) sau în cadrul unui colectiv (interrelaționarea).

Rolul școlii în starea de bine a copilului

Starea de bine poate fi modelată printr-o serie de influenţe generale, inclusiv gradul în care există o posibilitatea de alegere, atingerea obiectivelor semnificative, relații pozitive, bucurie, creștere și dezvoltare personală, sănătate și siguranță.

Alegerea este importantă deoarece are impact pozitiv asupra învățării și implicării în școlarizare. Aceasta contribuie la o motivare îmbunătățită, interes și angajament pentru îndeplinirea sarcinilor. Asigurarea posibilității de alegere oferă suport pentru autoreglementare, auto-disciplină și realizare. Când elevii au posibilitatea de alegere și oportunități de a se angaja în activități care sunt de interes și valoare pentru ei, bunăstarea lor este ameliorată.

Realizarea contribuie în mod pozitiv la bunăstarea unui elev, la încrederea și stima de sine. Acesta poate contribui la întărirea auto-disciplinei și încurajarea elevilor să își asume riscuri în procesul de învățare. Realizarea favorizează emoțiile pozitive, care pot sta la baza angajamentelor și eforturilor suplimentare.

*Bucuria sau prezența emoțiilor pozitive***,** poate ameliora starea de bine a unui elev. Învățarea are loc mai eficient în contextul emoțiilor pozitive. Bucuria unui elev extinde 11 capacitatea de gândire creativă, inovatoare și pentru o rezolvare mai eficientă a problemelor.

Dezvoltarea și creșterea personală poate asigura unui elev o mai mare satisfacție de viață, mai multă încredere și auto-eficacitate și sentimente de mai mare rezistență, sănătate și bunăstare. Dezvoltare contribuie la competența socială, stima de sine și sentimentul de sens și scop.

Mediul educaţional şcolar şi condiţiile învăţării eficiente

Calitatea şi eficienţa învăţării este determinată de adaptarea acţiunilor specifice la condiţiile concrete în care se va desfăşura procesul educaţional. Pentru asigurarea învăţării eficiente sunt semnificative atât condiţiile pedagogice cât şi cele psihologice. Există o serie de condiţii-strategice ce contribuie la crearea unui mediu educaţional şcolar eficient. De exemplu: starea de bine, sentimentul de apartenenţă, autonomia, măiestria.

Starea de bine. Printre condiţiile care menţin starea de bine: a introduce în oră pauze de relaxare, a îmbina învăţarea cu mişcarea, a simplifica spaţiul de învăţare, a menţine o atmo- sferă de linişte în clasă. Avantajele pauzelor contribuie la odihna creierului sporeşte nivelul de creativitate, sponta- neitate şi productivitate. Una dintre metodele de acordare a pauzelor sunt exerciţiile de mindfulness. Este o tehnică de meditaţie bazată pe capacitatea de a reflecta asupra propriilor trăiri, fluxul gândurilor conştiente, senzaţiile fizice şi experienţele emoţionale. Mindfulness-ul este o condiţie de menţinere a stării de bine a elevilor din clasă prin asigurarea unui mediu plin de calm, ce contribuie la sporirea contro- lului emotiv, al celui cognitiv dar şi creşterea optimismului. Pauzele de mindfulness sunt recomandate pentru a fi realizate în cadrul orelor de Biologie a câte cinci minute.

Sentimentul de apartenenţă este un proces afectiv de care avem nevoie să-l trăim în relaţiile noastre atât ca adulţi, cât şi ca elevi. Este important să ne cultivăm relaţiile cu elevii noştri în fiecare zi, să facem diferite lucruri împreună cu elevii, să ne bucurăm împreună pentru realizările lor. Prezentarea în public a comunicărilor, referatelor ştiinţifice privind datele bibliografice ale unor savanţi, prezentarea de comunicări privind realizarea anumitor lucrări practice, lucrări de laborator. Acordarea elevilor răgazul de a-şi prezenta în public cunoştinţele stimulează responsabilitatea pentru întocmirea referatelor, comunicărilor. Astfel elevii învaţă şi predau reciproc, iar senzaţia că îşi sărbătoresc realizările întăresc senti- mentul de apartenenţă.

Autonomia este o altă condiţie importantă care contribuie la dezvoltarea capacităţilor de decizie autonomă. Sunt utile exerciţiile de făcut pe loc. Este vorba despre nişte exerciţii scurte, dar foarte eficiente unde munca independentă a elevilor trebuie să fie semnificativă, deşi nu ar trebui să depăşească 3-5 minute. Pornind de la pasiunile elevilor să stabilim corelaţiile cu programele şcolare şi apoi să le oferim alternative. Profesorii pot încredinţa elevilor activităţi de evaluare a acţiunilor educaţionale realizate: evaluarea proprie fişe a elevului sau evaluarea colegului după prezentarea indicatorilor pe tablă, sau după prezentarea răspunsurilor corecte de către profesor. O astfel de activitate va permite obţinerea unui feedback imediat.

Măiestria. Un profesor ce doreşte ca să-şi menţină elevii în buna dispoziţie, trebuie să fie competent în domeniul său de activitate. Pentru aceasta este necesar să se predea elevilor doar noţiunile de bază, să se extragă din manual conţinuturi relevante, să fie valorificate avantajele tehnologiilor, să fie adusă muzica în sălile de clasă, să li se ofere elevilor mai multă îndrumare, să fie încurajaţi să-şi demonstreze cunoş- tinţele, profesorii să discute notele împreună cu elevi. Învăţarea bazată pe proiect este o metodologie axată pe obţine- rea unui rezultat educaţional autentic, de calitate, menit să reflecteze şi să dirijeze procesul educaţional interdisciplinar. Acest model ajută la dezvoltarea gândirii sistemice a elevilor şi dezvoltă competenţele metacognitiveAstfel profesorul orientează elevii spre o implicare mai profundă în activitatea de învăţare, încât ei să dispună de mai multe activităţi de cercetare, investigare a proceselor istorice, fizice, biologice, chimice, geografice pro- fesorul oferindu-le îndrumare necesară şi combinând eficient metodele de cercetare cu metode de dezvoltare a capacităţilor cognitive şi scriere reflexivă (dezvoltarea celor două competenţe – de cercetare şi de comunicare – prin redactarea unor eseuri, referate etc.). Integrarea tehnologiilor în educaţie, atunci când sprijină procesul de predare–învăţare, poate aduce buna dispoziţie cadrelor didactice şi elevilor. Tehnologiile sunt instrumente pentru învăţare prin intermediul aces- tora dezvoltăm măiestria elevilor.

Concluzii

Avantajele unui mediu şcolar pozitiv constau în bunăstarea şi fericirea, întărirea sentimentului de apartenenţă şi o mai bună calitate a vieţii celor implicaţi în procesul instructiv-educativ. Indirect, poate avea ca rezultat performanţe academice mai bune. De asemenea, poate modifica unele aspecte negative ale vieţii şcolare prin reducerea intimidării şi hărţuirii, injuriilor şi absenteismului şcolar. Are potenţialul de a diminua sterotipiile, teama, anxietatea, depresia şi pierderea motivaţiei. Copiii au nevoie de experienţe pozitive, de spaţiu personal pentru a fi singuri cu ei înşişi şi în acelaşi timp au nevoie de sentimentul de conexiune cu alte persoane, în special cei care sunt importanţi pentru ei emoţional.

Școlile au un rol esențial în conectarea dezvoltării caracterului la copii și tineri cu bunăstarea individuală și colectivă, care pe termen lung, va modela valorile și atitudinile societății în care trăiesc.Profesorii joacă un rol important în furnizarea de experiențe de învățare și oportunități care dezvoltă și modelează caracterul și bunăstarea copiilor și tinerilor.

Bibliografie

1. Irimie S., 2017-2019, *Evaluarea stării de bine a copilului în școală*, Ministerul Sănătăţii, Institutul Naţional De Sănătate Publică, Centrul Regional De Sănătate Publică Cluj
2. Franțuzan L., Nastas S., Hîncu I., 2020, *Mediul educaţional şcolar în contextul implementării curriculumului,* Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, Chișinău
3. https://www.parintiicerschimbare.ro/

IMPORTANȚA FORMĂRII PROFESIONALE ÎN CONTEXTUL EUROPEAN ACTUAL

Prof. ȘCHIOPU MARIA Colegiul Economic Hermes Petroșani
Prof. HUSZAR OTILIA Colegiul Economic Hermes Petroșani

Automatizarea și tehnologia informației au schimbat în mod radical nevoile de competențe de pe piața muncii, evidențiind decalajul enorm care există între oferta de formare asigurată de instituțiile de profil și cererea de noi competențe adaptate nevoilor generate de această nouă revoluție tehnologică și industrială.

Formarea profesională într-un cadru european performant oferă elevilor posibilitatea să înțeleagă modul de funcționare și organizare, prin participarea directă la activități, a proceselor tehnologice ce conduc la obținerea de produse și servicii de înaltă calitate. Elevii noștri înțeleg astfel că pe piața muncii europene se vor integra ușor, dacă au competențele tehnice, calitățile sociale și morale, ce corespund cerințelor europene. Ei își formează o imagine globală asupra calificărilor pentru care se pregătesc, astfel încât prin creșterea gradului de profesionalizare, vor avea un stil de muncă independent ce conduce la creșterea încrederii în sine dar și a nivelului de viață

În ultimii ani pe teritoriul României au avut loc o serie de procese de transformare atât la nivelul societății, cât și la nivel economic sesizate prin tranziția către post industrialism și societatea bazată pe cunoaștere, iar aceste componente reprezintă tot atâtea provocări pentru sistemul de educație și formare profesională.

Uniunea Europeană trăiește astăzi într-un context socio-economic diferit, caracterizat prin rate mari ale șomajului în rândul tinerilor, printr-o forță de muncă adultă căreia îi lipsesc competențe de bază și de aici rezultă o nevoie acerbă de dezvoltare a competențelor în situația în care resursele publice și private sunt reduse datorită proceselor de consolidare bugetară. Raportându-ne la situația din România, studiile comparative scot în evidență faptul că unul din patru tineri este afectat de șomaj. La fel ca fiecare stat membru și în tara noastră se caută soluții pentru ameliorarea acestei situații, însă este posibil ca acțiunile la nivel național sau european să nu fie suficiente de aceea abordările regionale sau sectoriale, adaptate necesităților specifice unor regiuni sau țări, se pot dovedi mai potrivite pe termen lung.

Noile forme de muncă se caracterizează prin inovație, creativitate și o specializare aprofundată și pe baza acestor considerente se motivează importanța, rolul instituțiilor guvernamentale al căror obiectiv îl constituie educația și formarea profesională. Cercetătorul

consideră că acțiunile acestora trebuie orientate spre încurajarea abordărilor bazate pe dezvoltarea de competențe prin valorificarea eficientă a aptitudinilor și talentului fiecărui individ. În opinia lui Ray Kurzweil, inventator și specialist în inteligență artificială, „abilitățile biologice ale minții umane se dezvoltă într-un ritm liniar, pe când abilitățile non-biologice ale tehnologiei se dezvoltă exponențial". Interpretând mai departe afirmația ținând cont și de previziunile acestuia, se pare că până în 2029 inteligența artificială va ajunge să aibă abilități similare cu cele ale inteligenței umane.

Un grup de cercetare cu mai mult de 40 de ani de experiență în anticiparea și identificarea tendințelor emergente și a discontinuităților care transformă piețele și societatea globală din cadrul Institute for the Future for the University of Phoenix Research Institute, realiza un studiu interesant prin care intenționau să prezinte schematic principalele provocări în perspectiva anului 2020. Între acestea amintim:

- Speranța de viață din ce în ce mai mare deoarece longevitatea în creștere la nivel global schimbă natura educației și a traseelor profesionale;
- Lumea datelor motivată de evoluția computerului care azi poate colecta și procesa date despre orice și în aceste condiții lumea devine un sistem care poate fi controlat;
- Organizații foarte structurate datorită noilor tehnologii sociale care antrenează noi forme de producție valorizând creativitatea;
- Avântul mașinilor și sistemelor inteligente care vor prelua multe meserii specifice azi doar ființei umane;
- Ecologia new media care se va impune deoarece noile mijloace de comunicare impun un nou tip de interpretare de natură critică clară în ceea ce privește informațiile din domenii diverse de interes.
- Conectarea globală care se explică prin faptul că o lume interconectată înseamnă necesitatea lucrului în echipe variate și centrate pe diversitate și adaptabilitate.

Între *abilitățile cheie* necesare pentru locurile de muncă ale viitorului menționăm:

- Decriptarea mesajului din spatele unui text ;
- Atitudine inovativă și de adaptare;
- Comunicare și interacțiune eficientă cu ceilalți;
- Crearea de conținut persuasiv pe baza tipurilor conferite de new media;
- Înțelegerea și utilizarea de concepte din discipline diferite;
- Înțelegerea conceptelor abstracte și a conexiunilor;
- Filtrarea informațiilor în funcție de gradul de importanță;
- Înțelegerea sarcinilor și atingerea obiectivelor dorite;
- Implicarea și colaborarea eficientă într-o echipă virtuală;
- Abilitatea de a lucra în medii culturale diverse.

În următoarea perioadă este necesară centrarea Statele Membre în implementarea unor politici pentru Educație și Formare, motiv pentru care Comisia Europeană consideră că este necesar să se stimuleze dialogul public, să se adopte o nouă Agendă privind Educația și Formare Profesională și să se propună modele alternative de guvernanță locală, națională sau globală. În acest sens au avut loc întrevederi cu un pronunțat caracter consultativ cu partenerii sociali și principalii operatori de formare profesională. În urma acestor întâlniri Comisia a stabilit o listă cu competențele cheie care sunt necesare pentru creșterea capacității de inserție profesionale pe piața muncii. Între acestea se numără: comunicarea în limba maternă, comunicarea în limbi străine, competențe matematice, competențe de bază în știință și tehnologie, competențe digitale, a învăța să înveți, competențe sociale și civice, spiritul de inițiativă și antreprenoriat, conștiința și expresia culturală etc.

Educația și formarea profesională reprezintă unul dintre factorii esențiali în ceea ce privește creșterea capacității de inserție profesională a tinerilor pe piața muncii, dar la fel ca și în cazul educației superioare, este importantă calitatea și relevanța calificărilor în raport cu solicitările angajatorilor. Aceasta este una dintre problemele din România, ce determină o implicare scăzută și neîncrederea în sistemul de educație și formarea profesională, având drept consecință creșterea abandonului școlar timpuriu. Totodată investițiile scăzute în sistemul public de educație și formare profesională au un impact negativ asupra calității serviciilor oferite indivizilor. Oamenii sunt tentați să abandoneze studiile nu numai datorită problemelor de ordin social, dar și atunci când calitatea formatorilor sau a programelor de formare nu se ridică la nivelul așteptărilor sale și a pieței muncii. Îmbunătățirea calității sistemului de educație și formare profesională se poate realiza prin adoptarea unui plan de învățământ, care printr-o abordare pedagogică inovatoare, pune în centrul preocupărilor competențele.

ION CREANGĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN

Prof. ŞERBAN CRISTINA Colegiul Emil Negruțiu, Turda

Opera lui Ion Creangă *Amintiri din copilărie* constituie una din culmile cele mai înalte ale prozei artistice româneşti. Faptele de viaţă selectate de autor compun imaginea copilăriei universale, nicidecum o autobiografie. Aceste fapte sunt consemnate pe baza memoriei involuntare. Totul este lucrat cu migală şi fiecare rând din această operă înseamnă un triumf nu numai al meşteşugului, ci şi al artei.

Citind *Amintiri din copilărie* lui Ion Creangă, prin faţa noastră se mişcă o galerie întreagă de personaje, creionate de autor cu mare artă: părinţii, bunicii, colegii de şcoală sau de joacă, ţărani, gazde. Predomină însă chipul lui Nică şi al mamei sale. Conturul personajelor se realizează, ca şi la Ion Luca Caragiale, în planul expresiei lingvistice, adevărată "carte de vizită" a eroilor.[3]

Opera cuprinde o imagine luminoasă a vieţii satului, a obiceiurilor şi a tradiţiilor poporului, având în centru întâmplările şi peripeţiile lui Nică al lui Ştefan al Petrii, de când "a făcut ochi" şi până ajunge la Iaşi, scos cu greu din lumea satului, ca "ursul din bârlog". Eroul central apare, aşadar, din copilărie până în pragul adolescenţei. Într-un prim plan sunt zugrăvite atât procesul de formare a lui Nică cât şi evoluţia lui spirituală, strâns legate de mediile pe care le străbate. Cel de-al doilea plan reconstituie, obiectiv, universul vieţii ţărăneşti, atmosfera patriarhală a satului cu instituţiile sale: familia, şcoala, biserica, armata.

Ca şi în povestirile lui Mark Twain, cu care prozatorul român are câteva puncte comune, în acest prim roman al copilăriei ţărăneşti din literatura noastră sunt evocate "isprăvile" unui copil de 13 – 14 ani, petrecute demult şi devenite frumoase prin ceaţa amintirii. Frumuseţea cărţii constă în totala dezinvoltură cu care omul matur povesteşte propria copilărie, identificându-se, până la un punct, cu mentalitatea vârstei respective, dar privind-o cu o nemărginită simpatie şi cu umor. Întâmplările sunt parcă înscenate, iar autenticitatea trăirii merge până la identificarea cu personajele, pentru că autorul îşi "joacă" rolul său de copil şi ne invită, cu bonomie, să gustăm farmecul vârstei de aur a omului dintotdeauna şi de pretutindeni.

Prima vârstă a omului stă sub semnul jocului, care îl fascinează şi când este adult, prin frumuseţe şi libertate. Vocaţia pentru joc desăvârşeşte condiţia omului de făuritor şi înţelept, probându-i imaginaţia şi spiritual creator.[4]

---

[3] A se vedea: ***, *Viaţa românească*, vol. 97, Editura Uniunea Scriitorilor din R. P. R., Bucureşti, 2002.

[4] Definiţia cuvântului joc, aşa cum apare în DEX (p. 1001), poate fi utilă pentru a arată ce aspecte ale jocului sunt prezente în fragmentele literare citite:
Joc = 1. Activitate distractivă (la copii) constând într-un anumit fel de dialog, în mici acţiuni desfăşurate după anumite reguli, în imitarea s-au simularea unor realităţi, joacă; joc de societate = distracţie într-un grup de persoane

Ion Creangă îşi aşterne gândurile şi sentimentele în opera literară *Amintiri din Copilărie*, în care este povestită "copilăria copilului universal", idee reliefată de autorul însuşi atunci când afirma: "Aşa eram eu la vârsta cea fericită şi aşa cred că au fost toţi copiii, de când îi lumea asta şi pământul". El descrie lumea copilăriei ca pe un tărâm al jocului. Uneori deghizaţi în preoţi "încep a toca în stative", făcând un zgomot infernal. Alteori se joacă "de-a mijoarca" sau se joacă "cu mâţele". De fapt, "jocul copilului" a acelui "homo ludens" este nelimitat şi permanent, este o stare continuă, determinată de lipsa de griji Ion Creangă îşi aminteşte şi de alte "jocuri şi jucării pline de hazul şi farmecul copilăresc".[5]

Universul mirific, fabulos al copilăriei, cu toate caracteristicile lui, este înfăţişat în întregul fragment care se încadrează unui spaţiu ocrotitor, lipsit de griji, cu obiceiuri şi norme stabilite în atemporal, ceea ce nu se întâmpla şi în romanul *Muzici şi Faze* de Ovidiu Verdeş, în care copilăria este descrisă ca fiind un mijloc de reper şi un prilej pentru om de a se întoarce în timp: "Doamne cât timp trecuse de atunci!".[6]

Tudor Arghezi face referire la lumea de dincolo, la cei morţi, la oamenii care pot supravieţuii în jocurile copiilor: jocul "de-a baba oarba" sau "de-a v-aţi ascuns". Ideea în poezia *De-a v-aţi ascuns…* este aceea a jocului cu moartea. Jocul de-a moartea nu poate fi evitat deoarece toţi oamenii sunt antrenaţi în acest joc "viclean şi misterios", iar copiii ar trebui să înţeleagă că această lege este firească deoarece ei repetă ciclurile existenţei. Toate fiinţele sunt implicate în joc. Sentimentul este de tristeţe, pentru că toate fiinţele sunt supuse trecerii ireversibile a timpului.[7]

Unicat în literatura română *Amintiri din copilărie* depăşeşte tot ce se scrisese despre universul celei dintâi vârste a omului. Paginile din Ion Ghica, Costache Negruzzi, Alecu Russo,Vasile Alecsandri rămân în urma acestei inegelabile creaţii, în care scriitorul opreşte timpul la ceasul zburdălniciei şi al poznelor pe care le retrăieşte cu prospeţimea sentimentelor de odinioară, urmându-l pe Nică din clipa când începuse a "merge copacel", la casa părintească

care constă din întrebări şi răspunsuri hazlii sau din dezlegarea unor probleme amuzante; joc de cuvinte = glumă bazată pe asemănarea de sunete dintre două cuvinte cu înţeres diferit; calambur.
2. Competiţie sportivă de echipă căreia îi este proprie şi lupta sportivă (baschet, fotbal etc.); mod specific de a juca, de a se comporta într-o întrecere sportivă.
3. Deplasare relativă maximă (permisă sau nu) pe o direcţie dată între două piese asamblate, considerată faţă de poziţia de contact pe direcţia respectivă.
4. Model simplificat şi formal al unei situaţii, construit pentru a face posibilă analiza pe cale matematică a acestei situaţii; teoria jocurilor = teorie matematică a situaţiilor conflictuale în care două sau mai multe părţi au scopuri, tendinţe conflictuale.
5. Dans popular.
Jocul este o activitate umană complexă. El se poate grupa în trei categorii gnoseologice:
1. Jocul divin – este un joc al zeilor în fata pământenilor pentru a observa reacţiile acestora, sentimentele, comportamentul etc.;
2. Joc al personelor mature – reprezintă imitarea actului divin;
3. Jocul copiilor – este considerat autentic, adică mai apropiat de creaţia divină.

[5] A se vedea: I. Creangă, *Poveşti, Amintiri, Povestiri*, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1989, p. 172.
[6] A se vedea: O. Verdeş, *Muzici și faze*, Editura Univers, Bucureşti, 2000.
[7] A se vedea: T. Arghezi, *Cuvinte potrivite: versuri*, Editura Minerva, Bucureşti, 1990, p. 100.

din Humuleşti şi până în pragul adolescenţei, opera devenind astfel un adevărat *Bildungsroman*. Fără a respecta cu fidelitate cronologia în cele patru părţi ale acestui "prim roman al copilăriei", scriitorul ne oferă spectacolul vârstei fericite, povestea copilăriei care a aparţinut lui Ion Creangă, dar care, prin caracterul ei plin de veselie, de nevinovăţie, reprezintă imaginea copilăriei de pretutindeni şi de oricând imaginea "copilăriei copilului universal".[8]

Amintindu-şi cu mândrie de satul copilăriei Ion Creangă îl evocă într-o viziune complexă: geografic ("sat mare"), psihologic ("sat mare şi vesel", cu oameni gospodari, "flăcăi şi fete mândre"), dar şi istoric ("sat vechi răzăşesc" cu oameni care deschindeau "din plăieşii care s-au luptat cu Solveski, craiul polonilor"), Mărturie stă Cetatea Neamţului, al cărei chip se oglindeşte cu mândrie de atâtea veacuri în "Ozana cea frumos curgătoare şi limpede ca cristalul". Imaginea este croită şi din perspective vieţii de familie. Familia devine nucleul, celula de bază a satului şi într-un sat ca Humuleşti, familia nu putea decât să fie o familie de gospodari, pentru că humuleştenii sunt oameni de ispravă, harnici şi veseli, cinstiţi şi demni, avizi de cultură, fie şi la nivel folcloric. Naraţiunea se închide în acestă parte pentru a studia din interior acest miracol, familia, din care se distingea Nică. Satul devine astfel un univers al jocurilor "pline de hazul şi farmecul copilăriei". De aceea nu întâmplător "năzdrăvăniile" lui Nică sunt concentrate în partea a II-a a seriei.

Satul devine un simbol al satului moldovenesc, imaginea satului românesc în general, a satului etern, încetând să mai fie o aşezare izolată. Spre aceasta îşi revarsă Nică, devenit "holtei" în partea a IV-a, deci conştient de locul său în lumea satului potopul de sentimente, o adevărată "descarcare lirică" (G. Călinescu). Aceste sentimente explică durerea ruperii de satul de baştină, odată cu plecarea la Socola. La Ion Creangă acest sentiment echivalează ca şi în cazul lui Nicolae Labiş cu sentimentul dureros al pierderii copilăriei. Este dramatică desprinderea de universul frumos şi fericit, paradisul copilăriei, satul Humuleşti – satul românesc în genere.

Ion Creangă a creat prin Humuleşti o lume într-o continuă forfotă, impresia de viaţă trăită din plin este puternică. Oameni fel de fel populează paginile cărţii: "Părinţii, dascălii, colegii formează o galerie, definindu-se prin particularităţi de ordin psihologic şi etic".[9] Şi totuşi Ion Creangă nu are vocaţia portretului. George Tohăneanu sublinia că "portretul, care, de la cronicari încoace se bucură de o frumoasă tradiţie în proza artistică românească, nu creează decât rare hiaturi în fluxul torenţial al naraţiunii" lui Ion Creangă.[10] Figurile izolate pălesc în faţa imaginilor de grup. Scena încăierării catiheţilor este remarcabilă prin dinamismul ei, iar

[8] A se vedea: G. Călinescu, *Opere: Ion Creangă*, Editura Minerva, Bucureşti, 1972; I. Bălu, *Viaţa lui Ion Creangă*, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1990, 197 p.
[9] A se vedea. C-tin. Ciopraga, *Literatura română între 1900 şi 1918*, Editura Junimea, Iaşi, 1970, 778 p.; Idem, *Ion Creangă*, Editura Eminescu, Bucureşti, 1977, 375 p.
[10] A se vedea: G. I. Tohăneanu, *Stilul artistic al lui Ion Creangă*, Editura Anthropos, Timişoara, 2001, 198 p.

atmosfera de la şcoala din Fălticeni pare să sugereze o imagine de infern, unde tinerii sunt torturaţi de manualele lipsite de limpezime, “curat meşteşug de tâmpenie”.

Ion Creangă nu este un descriptiv (cele câteva pasaje descriptive confirmă afirmaţia), trăsăturile principale ale artei sale narative sunt: oralitatea (prin proverbe, zicători, interjecţii, expresii şi locuţiuni regionale) şi nota comică (ironia, autoironia, hazul de necaz, necontenita jovialitate). Viziunea este optimistă, mereu luminoasă, subliniind şi universalitatea evocărilor, „copilăria copilului universal”, cum observa George Călinescu. Satul românesc, viaţa apropiată de natură, dar şi farmecul bucuriilor fruste, într-un grup social, care are o funcţie ocrotitoare, de unde omul n-ar pleca, aşa „cum nu se dă scos ursul din bârlog, ţăranul de la munte strămutat la câmp şi pruncul deslipit de la sânul mamei sale”. Se poate vorbi deci despre un „univers humuleştean” cu valorile sale particulare, dar având şi o mare semnificaţie universală, un argument în elogierea ruralismului patriarhal românesc şi copilăriei („vârstei fericite”) la sat.

În arta lui Ion Creangă se îmbină concizia şi pitorescul. Capacitatea lui de a schiţa / evoca în cuvinte puţine şi mai fără figuri de stil, cu extremă simplitate, dar şi cu excepţionala acuitate fie personaje, fie tablouri săteşti, sunt uimitoare. Prin câteva adjective („voinici”, „mândre”, „frumoase”) cărora cu greu le poţi atribui valoarea de epitete, tratează „lirismul” într-un „tablou” / „oglindire” realistă, veridică, verosimilă – aliaj care poartă marca inefabilă a marelui humuleştean şi junimist.

Ion Creangă înfăţişează satul natal, Humuleşti, ca pe cel mai frumos şi mai important loc din lume. Aşa se explică de ce fiecare început şi fiecare sfârşit de capitol din cele patru părţi ale cărţii cuprinde referiri directe la casa părintească, la oameni, la frumuseţile şi rezonanţa istorică ale locurilor care împrejmuiesc Humuleştii; se realizează un adevărat elogiu adus oamenilor şi locurilor: “Stau câteodată şi-mi aduc aminte ce vremi şi ce oameni mai erau în părţile noastre, pe când începusem şi eu, drăgăliţă-Doamne, a mă ridica băieţaş la casa părinţilor mei, în satul Humuleşti, din târg drept peste apa Neamţului; sat mare şi vesel, împărţit în trei părţi, care se ţin tot de una: Vatra Satului, Delenii şi Bejenii.”

Nică este centrul acestui univers şi demersul narativ concretizează un personaj care se iniţiază în legile vieţii. El pleacă de-acasă în căutarea unui rost.

Experienţa de viaţă a adolescentului se îmbogăţeşte odată cu trecerea prin alte şcoli (din Târgu Neamţ şi Fălticeni). Urmărind cu acest prilej procesul devenirii “sinelui”, scriitorul este conştient că personalitatea umană, cu atât mai mult aceea a unui artist, este ambiguă, un amalgam de stări, de situaţii, de atitudini.

Dintr-o perspectivă modernă poate fi urmărit eroul în capitolul al IV-lea al cărţii, în care acesta trăieşte drama înstrăinării irevocabile. Părăsirea satului “în ziua de tăiere a capului Sfântului Ioan Botezătorul” înseamnă dezrădăcinarea din universul Humuleştilor şi ieşirea din tărâmul miraculos al copilăriei.

Sosirea la Socola, "într-un târziu, noaptea", şi masul în căruţa trasă "sub un plop mare", deci sub cerul liber, devin simboluri ale unei lumi necunoscute, în care eroul este lipsit de apărare (spre deosebire de Darie eroul lui Zaharia Stancu, evadat din infernul copilăriei, pentru care oraşul devine miraculos, şoptindu-i: "Vino, Darie! Vino şi vezi minunata cetate!"). Ion Creangă lasă finalul operei deschis şi situează, în continuare, destinul eroului sub semnul relativităţii istoriei şi al timpului inexorabil.

În concluzie admiţând ideea că opera lui Ion Creangă este un *Bildungsroman*, chipul lui Nică nu poate fi conturat decât în devenirea lui, în evoluţia lui continuă, apelând la acţiuni, fapte, întâmplări (la care ia parte personajul), la gesturile, gândurile sau vorbele aestuia sau la părerile altor personaje.

De-a lungul cărţii, copilăria lui Nică trece prin mai multe etape, implicând modificarea unor trăsături. Preocuparea fundamentală a primilor ani de viaţă este jocul, fără ca Nică să se deosebescă în acest sens de "copilul universal", aşa cum apare în vorbele tatălui, Ştefan al Petriei: "Dacă-i copil să se joace".

Bibliografie selectivă

1. I. Bălu, *Viaţa lui Ion Creangă*, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1990.
2. Şt. Bârsănescu, *Pedagogia*, Editura Academiei R. S. R., Bucureşti, 1984.
3. D. Berindei, *Modernitate şi trezire naţională: cultura naţională română modernă: studii şi eseuri*, Editura Fundaţiei PRO, Bucureşti, 2003.
4. Simona Elena Bernat, *Tehnica învăţării eficiente*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003.

PROMOVAREA STĂRII DE BINE ÎN ȘCOLI

Prof. SFIA-MEREI RAMONA-GEORGIANA - Liceul Tehnologic,,Dimitrie Leonida"Petroșani

Starea de bine – wellbeing – se referă la calitatea vieții unei persoane în termeni de sănătate, stare materială, accesul la educație sau servicii sociale de calitate. Cu toate acestea, starea de bine a unei persoane nu poate fi înțeleasă doar ca absența problemelor sau a riscurilor. De aceea, vorbim și despre aspecte subiective ale stării de bine, precum gradul de satisfacție al oamenilor față de viața lor, potențialul de dezvoltare, sănătatea mentală a acestora, calitatea relațiilor sociale.Contextele în care trăiesc oamenii pot promova sau, dimpotrivă, submina starea de bine. Un efect valabil și pentru locul în care un copil își petrece o buna parte din timp: școala. Aceasta poate contribui, cu adevarat, la dezvoltarea unor persoane sănătoase, împlinite și pregătite pentru viața în comunitate. O viață plină de provocări!

În plus, știm că starea de bine este în strânsă legătură cu învățarea, o legătură importantă pentru activitățile și eforturile zilnice ale unui profesor. Munca acestora devine tot mai provocatoare în contextul condițiilor sociale și fenomenelor ce generează categorii vulnerabile de copii. Accesul la educație, mobilitatea și stresul zilnic alături de sărăcie, conflictele, problemele de mediu aduc mai multă presiune asupra sistemului educațional și asupra profesorului.

O școală prietenoasă cu copii se preocupă ca dreptul la educație al oricărui copil din comunitate să fie respectat indiferent de statutul social, etnie, religie, sex, capacitate intelectuală, etc. Pentru aceasta școala dezvoltă mecanisme și activități specifice prin care să creeze un mediu educațional atractiv în care copiii să se simtă în siguranță fizică și psihică.
Proiectul unei școli prietenoase cu copii include educația pentru drepturile copilului ca un demers prioritar, care vizează atât transmiterea de cunoștințe cât și formarea de atitudini (respect pentru drepturi, cooperarea) și dezvoltarea de deprinderi (de colaborare, comunicare și rezolvare de probleme).

Este foarte important ca educația pentru drepturile copilului să se realizeze într-o atmosferă care să dezvolte preocupare pentru idealurile și practicile spoecifice acestora .De asemenea școala trebuie să aibă inițiativa unor activități prin care să se acționeze concret în situații de încălcări de drepturilor copiilor din comunitatea locală.

Managementul unei școli prietenoase este unul participativ și toți membrii unității școlare trebuie să fie consultați în legătură cu direcția de dezvoltare și politicilor școlii și implicați în luarea deciziilor referitoare la schimbări majore în activitatea școlii.

Într-o școală prietenoasă există interes și preocupare pentru a ajuta copiii cu probleme sociale ,cu nivel de trai scăzut ți cu resurse materiale reduse. Se încurajează exprimarea părerilor părinților în legătură cu modul ăn care funcționează școala și se acceptă poziția acestora de prieteni critici, persoane de încredere cointeresate în actul de educație ,care din dorința de a asigura succesul școlii semnalează probleme existente, discrepanța dintre intenții și acțiuni/

Viziunea Rodawell, o viziune despre școală, în care, fiecare elev este văzut ca o persoană autonomă ce beneficiază de un context favorabil dezvoltării unor relații de calitate cu profesorii și colegii, dar și învățării prin explorarea mediului înconjurător, fizic și social.

În Rodawell credem că putem încuraja starea de bine a unui copil prin promovarea autonomiei acestuia, relațiilor de calitate și învățării prin explorarea mediului într-un context incluziv. Sunt patru dimensiuni asupra cărora vom focaliza acțiunile intervenției noastre. Este o viziune susținută atât de cercetări în domeniul psihologiei educaționale, cât și de rezultatul practicilor pedagogice ale colegilor danezi, partenerii noștri din proiect.

În practica pedagogică daneză se prefigurează tot mai mult o perspectivă în care copilul este privit ca o persoană competentă și capabilă să participe la viața școlară, ulterior în lumea socială, ca cetățean activ.

Autonomia în învățare este capacitatea unei persoane de a avea control asupra propriei învățări, individuale sau în colaborare cu alții. Decenii întregi de cercetări în psihologia educațională au arătat că un elev autonom își va asuma mai multă responsabilitate pentru acțiunile sale. A oferi copiilor capacitatea de a alege este un gest simplu, dar cu efecte importante pentru dezvoltarea acestora. Un copil se va simți mai angajat într-o activitate aleasă dintr-o listă de opțiuni, oferită de profesor, devenind, totodată, capabil să se concentreze pentru o perioadă mai lungă de timp la activitatea desfășurată. În plus, este stimulată motivația pentru a persista în finalizarea sarcinii respective.

Totuși, un profesor ce încurajează autonomia nu este un profesor care își va lăsa elevii ”de capul lor”. Mai degrabă, adultul din clasă păstrează în minte următoarele întrebări:

- Ar putea copilul să facă singur acest lucru?
- Ce ar putea învăța realizând singur această sarcină?

Când își va răspunde, profesorul va putea oferi granițe clare și opțiuni, dintre care un copil va putea alege. Copilul poate fi privit ca o persoană capabilă să învețe, în timp ce adultul păstrează responsabilitatea pentru dezvoltarea sa.Elevii pot învăța să își stabilească obiective simple de învățare, pot alege reguli sau tipuri de activități, colegii de echipă, locul în care să lucreze sau timpul de lucru. Muzica și tematica serbărilor, culoarea decorațiunilor din școală, materialele utilizate. În toate situațiile, cadrul didactic este cel care oferă opțiunile și posibilitățile de dezvoltare ale copilului. Așa că, îmbrăcatul sau alegerea culorilor în care să

coloreze pot fi pentru preșcolarul mic situații autentice și valoroase de învățare. Reprezinta momentele în care învață ceva extraordinar: să devină autonom, punându-și singur hăinuța sau luând riscanta decizie de a colora florile din desenul său, în negru și nu în rosu, așa cum o fac ceilalți.

MANAGEMENTULUI PREUNIVERSITAR ROMÂNESC VERSUS MANAGEMENTUL ȚĂRILOR U.E.

Prof. SIMULESCU IULIANA - Liceul Tehnologic "Transilvania" Deva

Evaluarea instituțională presupune existența unor elevi buni, resursă umană bună și directori/manageri buni. Stilul de conducere reflectă preocupările în funcție de necesitățile organizației școlare la un moment dat.

Obiectivele urmărite în cadrul lucrării au fost determinate prin studiu bibliografic și chestionare aplicate managerilor școlari din învățământul românesc și managerilor școlari din câteva țări europene cu care Liceul Tehnologic "Transilvania" Deva are parteneriate de colaborare și proiecte de mobilitate educațională transnațională. Din cercetarea bibliografică și analiză comparativă au fost culese informații în ceea ce privește eventualele puncte de intersecție și asemănări dintre evaluarea instituțiilor de învățământul preuniversitar românesc și cel european.

1.Evaluarea managementului învăţămânului preuniversitar românesc

În învăţămânului preuniversitar românesc, unitățile școlare stabilesc planurile manageriale pentru anul următor, detaliind obiective, activităţi, resurse şi responsabilităţi. Învăţămantul preuniversitar, este subordonat Ministerului Educaţiei, prin inspectoratele şcolare. Rolul principal al inspectoratelor şcolare este acela de a asigura calitatea invăţămantului şi respectarea standardelor naţionale prin inspecţia şcolară. În urma evaluării unităţilor de invăţămant, inspectoratele şcolare elaborează un raport anual privind starea invăţămantului din judeţul respectiv. Evaluarea instituțională presupune existența unor elevi buni, resursă umană bună și directori/manageri buni.

Evaluarea internă are ca obiective principale asigurarea informaţiilor necesare pentru monitorizarea întregii activităţi a unităţii de învăţământ şi pentru evaluările externe. Evaluarea internă a unităţilor de învăţământ este menită să valideze activitatea acesteia în ansamblu. La nivelul fiecărei instituţii educaţionale se înfiinţează comisia pentru evaluarea şi asigurarea calităţii. Unităţile şcolare trebuie să îşi evalueze anual activitatea lor privind dezvoltarea şcolară, programele educaţionale, activităţile curriculare şi extracurriculare, calitatea procesului de predare-invăţare, dezvoltarea resurselor umane, relaţiile cu comunitatea şi dimensiunea europeană în educaţia oferită.

Instrumentele utilizate în procedura de evaluare a procesului de predare-învăţare sunt:

- asistenţa la lecţii
- analiza lucrărilor şi rezultatelor elevilor

- ❖ evaluarea documentelor de planificare a cadrelor didactice

Evaluarea externă reprezintă sistemul de activități, acțiuni care apreciază gradul de îndeplinire a criteriilor de calitate conform standardelor de proces și indicatorilor de performanţă şi este realizată de către inspectoratele şcolare judeţene şi de către Agenţia Romană pentru Asigurarea Calităţii în Învăţămantul Preuniversitar (ARACIP).

2 . Controlul şi evaluarea managementului şcolar European

Politicile organizaţionale generale şi formele de autonomie la nivelul şcolii au variat de la ţară la ţară, fapt ce a determinat o multitudine de modele de responsabilitate şcolară. În prezent pot fi distinse trei tipuri principale de organizare:

❖ în majoritatea ţărilor europene, cele mai înalte autorităţi responsabile pentru educaţie, sunt cel mai adesea inspectoratele, ele au devenit responsabile pentru evaluarea şcolilor în contextul autonomiei şcolare. De la sfarşitul anilor 1990, în multe ţări, criteriile folosite pentru evaluarea şcolilor au fost supuse standardizării. În Portugalia, din 1999, sistemul de inspecţii are un model de „evaluare integrală" care acoperă un şir de domenii (organizarea şi managementul şcolii, climatul din şcoală, nivelurile atinse de elevi etc.). În Germania şcolile sunt evaluate prin inspecţii căzute în sarcina autorităţii superioare responsabile pentru educaţie

❖ în al doilea grup de ţări, şcolile sunt responsabile, în principal, faţă de autorităţile locale – Consiliile locale sau "corpurile organizaţionale" care le manageriază. În cadrul acestui model, autorităţile educaţionale locale au păstrat un rol principal în procesul de evaluare. Acest caz se întâlnește în Belgia şi Ungaria .

❖ unele ţări au rămas la periferia acestui curent de evaluare a şcolilor. În Bulgaria, şcolile nu sunt supuse unor proceduri specifice de evaluare. Franţa are o poziţie intermediară: la nivelul 1 ISCED, şcolile au o autonomie de evaluare foarte limitată; la nivelul 2 ISCED procedurile de evaluare sunt dezvoltate şi vor implica un număr de agenţii al căror rol nu este încă bine definit.

Evaluarea activităților profesorilor în majoritatea țărilor din Uniunea Europeană se face de către un corp de inspectori. În Germania inspecția se realizează pe mai multe planuri:

❖ pe plan didactic -se urmărește activitatea elevilor și rezultatele obținute de aceștia conform standardelor propuse

❖ în ceea ce privește managementul resurselor umane-se urmărește modul de îndeplinire a sarcinilor profesionale și extrașcolare de către profesorii diriginți

❖ pe plan legislative se urmărește respectarea legislației în domeniul managementului, contabilității, secretariatului școlilor.

În Portugalia, controlul și evaluarea pentru domeniul profesional se realizează de către delegați regionali, reprezentanți ai autorității centrale.

CONCLUZII

Ca structură a etapelor de evaluare a unităților școlare așa cum este desfășurată în țările europene analizate se poate observa faptul că ele sunt aceleași cu cele din România cu excepția ultimei etape urmările evaluării. Rezultatele acestei etape sunt comunicate și publicate în țările U.E. analizate iar acest aspect nu se regăsește în România. Nu există în România o clasificare a școlilor în funcție de performanțe și nici o monitorizare efectuată de autoritățile locale. Autoritățile locale atât din țările U.E. cât și din România au în proprietate școlile dar în țările analizate gradul de implicare a autorităților locale este foarte crescut.

BIBLIOGRAFIE

1. Belair Louis M,L'evaluation dans l'ecole. Nouvelles pratiques, ESF editeur 2009

2. Abernot Yvan, Les methods d evaluation scolaire, Nouvelle edition, Dunod, 2009

3. Lisievici P., Evaluarea în învățământ. Teorie,practică, instrumente, Editura Aramis, București, 2002

CITITUL, O ACTIVITATE DISTRACTIVĂ

Prof. inv. prescolar SINTULESCU RODICA - Liceul Tehnologic "Dimitrie Leonida" Petroșani

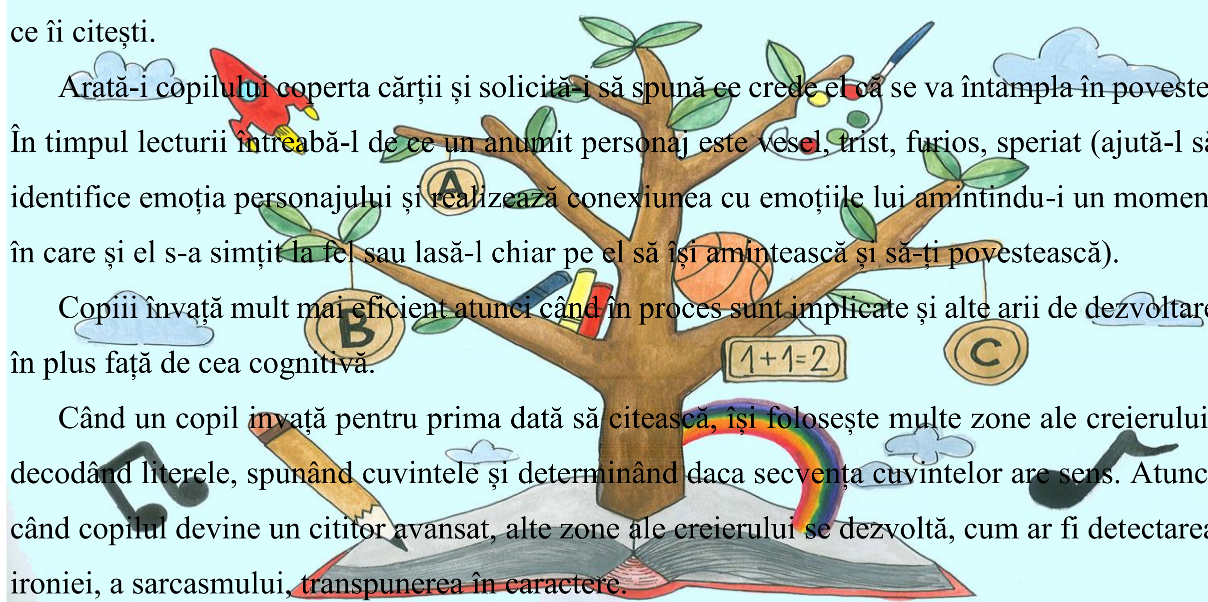
Cititul este activitatea educativă foarte de importantă în dezvoltarea copilului, care trebuie introdusă în rutina lui încă de mic. Însă nu cu forța. Indicat este să incerci să îi cultivi pasiunea pentru această activitate și sa îl atașezi de lumea carților. Primul pas ar fi captarea atenției asupra cititului printr-o metodă distractivă!

Un impact important asupra copilului îl are efectul vizual al unei carți, aproape la fel de mare precum povestea în sine sau citirea ei cu intonație. Contează ca cel mic să fie atras și fascinat de culorile și imaginile din carte.

Unii copii asociază cititul cu temele pentru acasa, dar contează să înțeleagă că o carte poate fi o aventură frumoasă, o adevarata placere, că imaginația îi va purta pe tarâmuri necunoscute, unde vor găsi personaje pe care nici nu le-au visat.

Cititul este modalitatea prin care copiii își pot dezvolta armonios caracterul și datorită caruia se poate observa o evoluție a vocabularului, imaginației.

Scopul învățării cititului este de a-l face pe copil să înțeleagă un text. Doar percepția literelor și cuvintelor nu este suficientă pentru a-l determina pe copil să citească pentru că acesta va abandona dacă nu înțelege conținutul, negăsind plăcere în a citi. Așadar, este important ca pe parcursul lecturii să îi adresezi copilului întrebări, iar astfel îl ajuți să înțeleagă mai bine ceea ce îi citești.

Arată-i copilului coperta cărții și solicită-i să spună ce crede el că se va întampla în poveste. În timpul lecturii întreabă-l de ce un anumit personaj este vesel, trist, furios, speriat (ajută-l să identifice emoția personajului și realizează conexiunea cu emoțiile lui amintindu-i un moment în care și el s-a simțit la fel sau lasă-l chiar pe el să își amintească și să-ți povestească).

Copiii învață mult mai eficient atunci când în proces sunt implicate și alte arii de dezvoltare în plus față de cea cognitivă.

Când un copil invață pentru prima dată să citească, își folosește multe zone ale creierului, decodând literele, spunând cuvintele și determinând daca secvența cuvintelor are sens. Atunci când copilul devine un cititor avansat, alte zone ale creierului se dezvoltă, cum ar fi detectarea ironiei, a sarcasmului, transpunerea în caractere.

Cărțile conțin o bogăție a cunoașterii și informației. Ele acumulează experiențe și observații de-a lungul anilor, ca apoi să îți îmbogățească mintea cu cunoaștere, experiențe și înțelegere.

CARTEA – ETERNA PLĂCERE

De la studiul metamorfozelor cărţii, la studiul plăcerile provocate de cărţi

Prof. înv. primar SLAVU PETRONELA-VALI - Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida" Petroșani

Am păşit în Bibliopolisul lui Pavel Dan, cu sfială, dar şi cu o justificată curiozitate. Nu te poţi aventura în vizitarea unei astfel de cetăţi, fără un ghid. Aşadar, ghidul pentru vizitarea Bibliopolisului mi-a fost absolut necesar, să nu mă rătăcesc.

În casta bibliofililor, toată lumea citea. Mamele, cu o mână-şi legănau pruncii, iar în cealaltă ţineau câte o carte. Copiii se jucau de-a v-aţi ascunselea, iar, până erau găsiţi în ascunzători, mai citeau câte-o poveste. Îndrăgostiţii citeau, normal, din aceeaşi carte. Cel care termina primul de citit o pagină, avea timp să citească şi în ochii partenerului.

Am trecut pe lângă casta bibliodulilor, fără a fi observată. Citeau cu atâta patimă, încât nici n-au băgat de seamă că i-am salutat.

Şi bibliographii erau tare preocupaţi de munca lor. Copiştii, un fel de xeroxuri umane, transcriau pagină după pagină. Meseriaşii de înaltă clasă făureau, cu meşteşug, unelte pentru scris. Am primit, ca amintire, un toc şi o călimară.

În casta bibliotheţilor, am fost abordată de un tip cu ochelarii pe vârful nasului şi cu un catastif sub braţ. Era unul dintre cei care veghează să nu apară cărţi care să facă cetatea de râs. S-a uitat cam indignat la mine. Aflase că sunt umoristă şi m-a avertizat să nu scriu cărţi de tot râsul.

Posibile subiecte pentru scrierile mele „de râs" am descoperit în casta bibliofagilor. Din cauza cititului, au devenit cam… glumeţi. Unii chiar încercau să se răzbune pe bietele cărţi, transformând filele lor ghemotoace de hârtie care zburau ca nişte avioane, pe lângă capul meu.

Nici în casta bibliolathilor, lucrurile nu stăteau mai roz. Din pricina prea multor cărţi citite, aceştia au fost răpuşi de amnezie. Unul a venit spre mine, dar, când să mă abordeze, a uitat ce a vrut să-mi spună.

Cât pe ce să uit şi eu de ce hoinăream prin Bibliopolis. Norocul meu că, odată ajunsă în casta bibliocraţilor, a celor ce cunosc tainele lumii, mi-am amintit. De fapt, un bibliocrat care le ştia pe toate, a făcut lumină, spunând: „Ştiu, ai venit aici, să ne vorbeşti despre plăcerile provocate de cărţi!".

Aşa că m-am aşezat la birou, am pus mâna pe tocul primit de la bibliographul acela cumsecade, l-am înmuiat în călimară şi m-am aşezat la tastatură, pentru a depăna povestea de mai jos.

Plăcerea de a face cunoştinţă cu cărţile

Primele cărţi pe care le-am văzut au fost cărţile de rugăciuni ale mamei. Aveam una a mea, cu rugăciuni pentru copii. Un desen cu un porumbel, paginile ei îngălbenite, e cam tot ce-mi amintesc. Nu ştiu de când datează aceste frânturi de amintiri… Să fi avut, pe atunci, vreo trei-patru ani. Dintotdeauna m-am mândrit cu o memorie grozavă. Deşi ştiam pe de rost rugăciunile, dădeam pagină după pagină, mimând cititul. E clar că mi se părea un privilegiu să răsfoiesc o carte. Cu acea carte de rugăciuni în mână, am intrat în „Bibliopolisul” meu.

Plăcerea de a primi cărţi

Plăcerea de a primi cărţi am descoperit-o pe la cinci ani. Aveam pojar şi „tovarăşa” educatoare a venit să mă vadă. A scos din poşetă o carte cu coperte albastre, pe care mi-a dăruit-o. Nu-mi mai aduc aminte nici chipul dumneaei, nici vreo întâmplare de la grădiniţă, decât vag. Îmi amintesc, în schimb, foarte clar, momentul în care mi-a dăruit acea carte. Era o carte de colorat, cu desene însoţite de poezioare. Încă o păstrez, deşi poartă urmele unei „lecturi” îndelungate.

Nu peste mult timp, m-au întâmpinat, în clasa I, Abecedarul şi Aritmetica. Nici acel moment nu se uită. Erau aşezate frumos pe banca maronie, iar lângă ele era o floare. Le-am răsfoit cu multă grijă şi am simţit mirosul de carte nouă. De atunci, mirositul cărţilor a devenit un obicei. Timp de un an, acestea au fost cărţile care mi-au dezvăluit taină după taină. Bibliocraţii, atoateştiutori, adunaseră, între copertele lor, toate misterele lumii. O lume necunoscută mie, pe care o descopeream încetul cu încetul. Şi, pentru că m-am dovedit un bun învăţăcel, a urmat şi prima mea carte cu dedicaţie: „Se acordă premiul I elevei…”. Terminasem clasa I.

Plăcerea de a împrumuta cărţi

Dacă acele câteva cărţi au însemnat pentru mine un miracol, întâlnirea cu o bibliotecă a fost de-a dreptul halucinantă. Cât de mare putea fi biblioteca unui cămin cultural dint-un sat? Depinde cu ce ochi o priveşti. Văzută prin ochi de copil, era imensă. Nu numai curiozitatea, dorinţa de a afla lucruri noi, mă determinau să împrumut, adesea, cărţi de la bibliotecă. Când spuneam „Merg la bibliotecă!”, mă simţeam o persoană importantă. Eram mai grozavă decât ai mei. Nici părinţii, nici bunicii mei nu mergeau la bibliotecă.

Citeam cu plăcere, mai ales în natură. Cocoţată pe sârmele gardului din grădină, sub cireş, când mergeam cu vaca la păscut, aveam în mână o carte. Nu ştiu dacă mă asemănam cu cei din casta bibliodulilor, dar consimţisem, oarecum, să devin sclava cărţilor.

Plăcerea de a cumpăra cărţi

La sfârşitul şcolii generale, aveam deja un raft de cărţi. Impropriu spus „raft”, pentru că nu aveam bibliotecă. Se adunaseră în cei opt ani de şcoală, de la premiere sau de la diferite concursuri. Plus cărţile cumpărate, în vacanţe, cărţi din lista de lecturi suplimentare.

În perioada liceului, centrul de librării, din apropiere, devenise pentru mine un fel de loc de pelerinaj. Era perioada în care cărţile bune se dădeau „pe sub mână” sau la pachet cu alte cărţi pe care nu le cumpăra nimeni. La acel depozit găseam tot ce îmi doream. Şi îmi doream tot ce găseam interesant.

Plăcerea de a avea multe cărţi

Stăteam la internat, iar când mergeam acasă, căram şi câte o sacoşă cu cărţile cumpărate. Aşa am început să simt plăcerea de a avea multe cărţi. Aveam, în sfârşit, biblioteca după care tânjisem în copilărie. Şi, cum multe cărţi făceau parte din diferite colecţii, mă străduiam să am colecţiile întregi. Eram foarte mândră când prietenii, veniţi în vizită, exclamau: „Vai, ce bibliotecă!”. Ba chiar ajunsesem eu să dau cărţi împrumut.

Plăcerea de a renunţa la unele cărţi

Cu timpul, am realizat că acele cărţi pe care le cumpărasem „la pachet” nu vor fi niciodată citite şi ocupau inutil locul. La ce mi-ar fi folosit să cunosc instrucţiunile de utilizare a maşinii de cusut, de exemplu? Mai aflasem, în facultate, la cursul de biblioteconomie, că acele pete galbene, de pe unele cărţi, sunt o boală care se poate transmite şi la cărţile „sănătoase”. Se impunea, deci, de urgenţă, să triez cărţile şi să renunţ la unele dintre ele. Nu, nu mă asemănam cu bibliofagii porniţi spre distrugerea cărţilor. Pur şi simplu am scăpat de ele, dăruindu-le cui le-a vrut.

Plăcerea de a cunoaşte autori de cărţi

În copilărie, avem impresia că autorii cărţilor, ale căror nume erau frumos scrise pe copertă, sunt supraoameni. Nu mi-aş fi imaginat ca ei să aibă o viaţă normală, să aibă familii, vecini, serviciu, să meargă la cumpărături. Să-mi devină, peste ani, cei mai buni prieteni, nici n-aş fi îndrăznit să mă gândesc.

Minunea s-a întâmplat. Odată cu preocupările mele literare, am cunoscut, rând pe rând, mulţi autori de carte. La început, am cunoscut umorişti, la festivalurile de umor. Apoi, poeţi, prozatori, romancieri. Suntem un fel de castă a bibliographilor, o castă dominată de interese comune, dincolo de micile orgolii inerente. Mi-am făcut aici mulţi prieteni. Ţinem legătura şi ne bucurăm de fiecare reîntâlnire.

Plăcerea de a vizita „un templu de carte”

De curând, am avut privilegiul de a vizita Biblioteca Batthyaneum. Nu s-au inventat cuvintele care să descrie ce simţi într-un asemenea loc special.

Când am păşit în acel templu de carte, m-am întrebat câte vieţi mi-ar trebui ca să citesc toate volumele adunate acolo. Simţeam, printre rafturile imense, prezenţa bibliotheţilor, care au vegheat, secole de-a rândul, să apară cărţile de care cetatea avea nevoie şi cu care să se mândrească.

Câţi ani de cercetare au fost necesari pentru a aduna, între copertele din piele, informaţii din diverse domenii ştiinţifice! Informaţii pe care, acum, le găseşti cu o simplă căutare pe Google.

Plăcerea de a deveni autoare de carte

Acum, oricine are bani poate scoate o carte sau mai multe. Apariţia unor cărţi care fac „cetatea" de râs este inevitabilă.

Se adunaseră multe texte, dar m-am mulţumit să le public pe diferite site-uri literare. O vreme am considerat că nu a venit timpul să le adun între copertele unor volume. Poate teama că, peste ani, nu voi fi mulţumită de o eventuală carte, a fost un motiv pentru care nu am forţat lucrurile.

Dar textele mele au ajuns să se aşeze în cărţi, singure. Mi-am descoperit unele poezii pentru copii în manuale şi auxiliare didactice, în culegeri de lecturi. După ce le-am amintit editorilor respectivi cum stau lucrurile cu legea dreptului de autor, am descoperit plăcerea de a edita cărţi pe cheltuiala editurilor care-mi „împrumută" poezii, de pe internet. Apoi a urmat colaborarea cu o editură serioasă, lansări de carte la Târgul „Gaudeamus", întâlniri cu cititorii din diverse localități din țară. Așa am ajuns autoarea a șapte volume de poezii pentru copii, epigrame și fabule. Alte texte sunt în lucru...

Aşa că pun punct acestui eseu şi mă întorc la textele care aşteaptă să fie terminate, pentru a apărea într-o nouă carte.

IMPORTANTA ACTIVITATILOR EXTRASCOLARE IN DEZVOLTAREA PERSONALITATII

Prof. STAN ROXANA - Școala Gimnazială "I. G. DUCA" Petrosani

"Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci, să-i învăţăm să se adapteze."

(Maria Montessori –"Descoperirea copilului")

Şcoala este ca o lume fermecată, plină de basm şi feerie, este lăcaşul unde se pun bazele ,,clădirii''fizice şi spirituale a ,,puiului de om''. Doar ,,zâna'',modelatoarea de suflete şi minţi, ştie, cu mult tact şi răbdare, să-i treacă pragul palatului fermecat pentru a îmbrăca haina plină de vrajă şi mister a basmului, a jocului, a cântecului şi a poeziei. Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă", dacă se folosesc metode şi procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă uşurinţă şi mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoştinţelor"

Educaţia extracurrriculară, realizată dincolo de procesul de învăţământ, îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii copiilor noştri. Educaţia prin activităţile extracurriculare urmăreşte identificarea şi cultivarea corespondenţei optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viaţă civilizat, precum şi stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoştinţe punându-i in contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură. Trebuinţa de se juca, de a fi mereu în mişcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm şcoala cu viaţa.

Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activităţile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul intelectual

Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele şi fenomenele în starea lor

naturală, procesul de producţie în desfăşurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, naţional, de viaţa şi activitatea unor personalităţi de seamă ale ştiinţei şi culturii universale şi naţionale, relaţiile dintre oameni şi rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învăţare, întregesc şi desăvârşesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecţiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimuleaza şi orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură. Excursiile şi taberele şcolare contribuie la îmbogăţirea cunoştinţelor copiilor despre frumuseţile ţării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaşte realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit şi au creat opere de artă.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate şi sensibilitate , imaginea realităţii, în cadrul activităţilor de desen şi modelaj , iar materialele pe care le culeg ,sunt folosite în activităţile practice, în jocurile de creaţie. La vârsta şcolară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arata sau li se spune în legatură cu mediul , fiind dispuşi să acţioneze în acest sens .

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală şi fizică a copilului, la educarea lui cetăţenească şi patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuieşte însuşirea unei experienţe sociale importante, dar şi îmbogăţirea orizontului cultural ştiinţific. Prin excursii elevii îşi suplimentează şi consolidează instrucţia şcolară dobândind însuşirea a noi cunoştinţe.

Concursurile pe diferite teme sunt, de asemenea, momente deosebit de atractive oferind elevilor posibilitatea să demonstreze practic ce au învăţat la şcoală, acasă, să deseneze diferite aspecte, să confecţioneze modele variate. Acelasi efect îl pot avea concursurile organizate de către cadrele didactice în clasa. Dacă sunt organizate într-o atmosferă placută vor stimula spiritul de iniţiativitate al copilului, îi va oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârşit exerciţiile şi va asimila mult mai uşor toate cunoştinţele. Elevii trebuie să fie îndrumaţi să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi şi de a găsi modul de rezolvare a lor şi posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăşi să fie creativ. Elevii sunt atraşi de activităţile artistice, recreative, distractive, care ajută la dezvoltarea creativităţii, gândirii critice şi stimulează implicarea în actul decizional privind respectarea drepturilor omului, conştientizarea urmărilor poluării, educaţia rutieră, educaţia pentru păstrarea valorilor, etc.

Activităţile complementare concretizate în excursii şi drumeţii, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o ţinută adecvată situaţiei, declanşează anumite sentimente. O mai mare contribuţie în dezvoltarea personalităţii copilului o au activităţile extraşcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa şi nu prin

produsul realizat de acesta. Activitatea în afara clasei şi cea extraşcolară trebuie să cuprindă masa de copii.

Activităţile extraşcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operaţional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilităţi deosebite să-şi cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viaţă. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităţilor şi resurselor de care dispune clasa de elevi .

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităţilor extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activităţi, să încurajeze elevii şi să realizeze un feed- back pozitiv.

<u>Bibliografie</u> :

* Cernea, Maria, Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ, în “ Învăţământul primar“ nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti; * Ionesc, M., Chiş, V., Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001, pg.162; * Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, Bucureşti, 2002, pg. 87; * Crăciunescu, Nedelea, Forme de activităţi extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar, în “Învăţământul primar“ nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti; Surse on-line: * Bruner, J.S, Procesul educaţiei intelectuale, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1970

CREATIVITATEA ȘI INOVAȘIE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL ROMÂNESC

Prof. STANC ANA - Liceul Teoretic Mircea Eliade Lupeni

Termenul de creativitate îşi are originea în cuvântul latin *creare,* care înseamnă *a nămisli*, *a făuri*, *a crea.* Originea cuvântului arată că termenul de creativitate defineşte şi cuprinde atât originea cât şi scopul. Nici astăzi creativitatea nu s-a debarasat de sinonime, unele mai reuşite, iar altele cu totul unilaterale : inteligenţă fluidă (R.B.Catell), gândire divergentă (Jean P.Guilford), rezolvare specifică de probleme (A.Newell), imaginaţie creatoare (Jean Piaget), imaginaţie constructivă (Alex Osborn).

Una dintre problemele centrale ale cercetărilor psihopedagogice din ultimii ani este cea a creativităţii. Numărul studiilor consacrate acestui fenomen a crescut vertiginos, specialiştii din diverse domenii preocupându-se să-i descifreze tainele. Cu toate acestea, încă nu s-a ajuns la un consens în definirea conceptului de creativitate. Fiecare autor insistă asupra unor aspecte ale fenomenului, prin prisma cărora îi desemnează apoi semnificaţia. Pe fondul acestei diversităţi de opinii, se pot delimita trei direcţii în abordarea şi analiza fenomenului creaţiei : din perspectiva produsului creat, a procesului de creaţie şi a personalităţii creatoare.

Produsul creat desemnează rezultatul procesului de creaţie. El se concretizează fie în ceva material (obiect, invenţie, etc.), fie în ceva spiritual (formulă, teorie, etc.). Pentru ca acest produs să poată fi apreciat ca fiind creativ, trebuie să incumbe doi parametri: originalitate şi utilitate socială. Originalitatea se exprimă prin noutate şi unicitate. De aici încep, însă, comentariile. Un produs poate avea valoare de noutate şi unicitate în raport cu societatea ca un tot sau în raport cu individul care l-a creat. În primul caz creativitatea ar fi proprie numai acelor persoane care aduc o contribuţie singulară şi originală într-un domeniu sau altul al culturii materiale şi spirituale a societăţii. Dacă un produs este original doar în raport cu individul, atunci creativitatea poate fi considerată o facultate general-umană.

Care sunt criteriile de apreciere a originalităţii unui produs? Wilson, Guilford şi Christensen au scos în evidenţă trei criterii:

1. un răspuns este cu atât mai original cu cât el este mai rar în populaţia considerată;
2. un răspuns este cu atât mai original cu cât el este mai ingenios (apreciat ca atare de un grup de judecători);
3. un produs este cu atât mai original cu cât el asociază elemente de cunoştinţe sau date de experienţă mai îndepărtate (Gr. Nicola, 1981)

Utilitatea sau eficienţa produsului este parametrul care impune acestuia o finalitate practică. Un produs al creaţiei trebuie să răspundă unor nevoi umane, să fie aplicat în folosul omului.

Erika Landu arată în *Psihologia creativităţii*: *Creativitatea este un fenomen general uman, ea se bazează pe cunoaşteri şi trăiri, pe curajul de a se avânta în necunoscut, în domeniul noului şi al incertitudinii. În sens mai larg, creativitatea se referă şi la găsirea de soluţii, idei, probleme, metode care nu sunt noi pentru societate, dar la care s-a ajuns pe o cale independentă.*

I.A. Taylor consemnează că a întâlnit mai mult de o sută de definiţii diferite ale noţiunii de creativitate şi diferenţiază cinci niveluri de creativitate :

1. *Creativitatea expresivă* – reprezintă treapta de bază şi are caracteristică principală spontaneitatea şi libertatea;
2. *Creativitatea productivă* – implică punerea în funcţiune a talentelor sau aptitudinilor dezvoltate şi controlate;
3. *Creativitatea inventivă* – caracterizată prin surprinderea unor noi relaţii şi utilizarea originală a experienţei dobândite;
4. *Creativitatea inovatoare superioară* – implică modificarea semnificativă a fundamentelor sau principiilor care stau la baza unui domeniu, necesitând o remarcabilă aptitudine de conceptualizare;
5. *Creativitatea emergentă* – nivelul cel mai elaborat corespunzând conceperii de principii fundamentale noi.

Evident că din punct de vedere pedagogic ne interesează mai mult creativitatea din perspectiva personalităţii, ca atribut fundamental al acesteia. Opiniile specialiştilor converg spre ideea potrivit căreia creativitatea este o dimensiune psihologică care angajează întreaga personalitate. Ea este proprie, în limitele normalului, tuturor copiilor, manifestându-se însă cu o intensitate diferită de la unul la altul.

Prin această prismă, Abraham A. Moles defineşte creativitatea ca fiind *o capacitate generală a psihicului uman ce constă într-o rearanjare a elementelor câmpului de conştiinţă pentru a descoperii soluţii originale solicitărilor externe*, (1974, p. 120).După cum se observă, aici se insistă asupra genezei creativităţii, a angajării personalităţii în direcţia descoperirii unor posibilităţi originale de răspuns. Nu se face deosebirea, deci, din punct de vedere psihologic, între creativitatea copilului şi cea a unui creator autentic prin prisma noutăţii rezultatului. Totodată, definiţia relevă că această capacitate se poate dezvolta la orice persoană, într-un grad mai mare sau mai mic, în funcţie de interacţiunea factorilor care concură la apariţia şi exprimarea ei. Creativitatea ne apare astfel, ca o formaţiune complexă ce rezultă din îmbinarea, într-un mod irepetabil, în cadrul personalităţii fiecărui individ a unor factori de natură diferită, fapt care îi asigură posibilitatea să răspundă în mod original diverselor solicitări exercitate din exterior.

F. Barron constată că persoanele creative sunt întreprinzătoare, capabile de asumarea riscului, foarte bine informate, cu o bună fluiditate verbală. Trăsăturile de personalitate mai des asociate cu capacitatea creativă sunt: capacitatea de a gândi abstract, flexibilitatea gândirii, o inteligenţă generală superioară, sensibilitatea la probleme, legată de un mai pronunţat spirit de observaţie şi de o mai bună receptivitate, curiozitate, încredere în sine, dispoziţia de a-şi asuma scopuri îndepărtate şi autoimpuse, perseverenţă în urmărirea lor, independenţă în gândire.

Iată şi câteva aspecte asupra cărora părerile sunt împărţite: dacă unii îi apreciază pe indivizii creatori ca fiind nonconformişti în conduită, alţii afirmă contrariul : unii vorbesc de un autocontrol al impulsurilor, stăpânire de sine, alţii invocă impulsivitatea, excitabilitatea şi lipsa de echilibru; dacă unii autori îi văd sociabili şi bine integraţi social, alţii îi consideră individualişti, închişi în ei şi chiar izolaţi. Fiecare persoană creatoare vine, de fapt, cu nota sa proprie, având o dominantă specifică în funcţie de înzestrarea sa de experienţa acumulată, nivelul creativităţii, domeniul de manifestare.

În fapt, creativitatea poate însemna fie o facultate sau capacitate a persoanei, aceea de a produce lucruri originale şi utile, fie mişcarea sau procesul care duce la produsul original, acesta din urmă fiind adeseori luat la rândul lui drept criteriu obiectiv al creativităţii.

Ana Stoica, referindu-se tot la creativitate, arată: *Acesta este un produs al stadiului de civilizaţie la care a ajuns societatea contemporană. Secolul nostru favorizează creativitatea multidirecţională şi de masă*.

STAREA DE BINE – UN EFECT AL OAMENILOR FRUMOŞI

Prof. înv. primar, ANCA MINODORA STOICA - Şc. Gimnazială "I.G.Duca" – Petroşani

DEFINIREA STĂRII DE BINE

Starea de bine a fost definită prin caracteristicile individuale ale unei stări inerent pozitive (fericire), de asemenea, a fost definită pe un continuum de la pozitiv la negativ, cum ar fi de exemplu modul în care o persoană și-ar autoaprecia stima de sine, sau în termenii contextului unei persoane (nivel de trai), lipsa stării de bine (depresie) sau în cadrul unui colectiv (interrelaționarea).

MĂSURAREA STĂRII DE BINE

Cea mai comună metodă de măsurarea a stării de bine, utilizarea de multiple măsurători distincte, implică evaluarea aşa numiților indicatori ai stării de bine, cum ar fi stima de sine, depresia sau interrelaționarea.

Literatura de specialitate stabilește o serie de contexte în care este experimentată starea de bine. Acestea recunosc faptul că starea de bine are o natură multidimensională, incluzând aspecte cognitive, emoționale, sociale, fizice şi spirituale.

Starea de bine cognitivă este asociată cu realizarea şi succesul. Acesta include modul în care sunt prelucrate informațiile şi luate hotărâri. Bunăstarea cognitivă este importantă pentru dobândirea cunoştințelor şi învățare.

Starea de bine emoțională se referă la conştiința de sine şi adaptarea emoțională. Aceasta include procesul de coping şi este adesea reflectată de nivelul de rezistență a unei persoane. Bunăstarea emoțională este în parte dependentă de capacitatea de auto-reflecție.

Starea de bine socială se referă la experimentarea unor relații pozitive şi conectarea cu ceilalți şi este importantă pentru un comportament pro-social şi empatia față de ceilalți.

Starea de bine fizică reprezintă măsura în care o persoană se simte sănătoasă şi în siguranță din punct de vedere fizic. Bunăstarea fizică creează premise pozitive pentru sănătate. Bunăstarea spirituală se referă la sentimentul unei persoane de sens și scop. Acesta poate include conexiunea la cultură, religie sau comunitate şi include convingerile, valorile şi noeme etice.

Relațiile pozitive asigură conectarea şi sentimentele de apartenență şi sunt esențiale pentru bunăstare. Aceste relații sunt caracterizate prin interacțiuni constructive care oferă suport entuziast şi autentic. Ele sunt importante deoarece ajută la dezvoltarea aptitudinilor

sociale și emoționale și stau la baza altor relații pozitive, grijulii și respectuoase. Bucuria sau prezența emoțiilor pozitive, poate ameliora starea de bine a unui elev. Învățarea are loc mai eficient în contextul emoțiilor pozitive.

Bibliografie:

Elizabeth l. Pollard and Patrice d. Lee child well-being: A systematic review of the literature, Social Indicators Research 61: 59–78, 2003.

Duncan, G., K. Telle, K. Ziol-Guest and A. Kalil (2009). 'Long-run Impacts of Early Childhood Poverty: Comparative evidence from Norwegian registry data and the U.S', PSID, paper prepared for the conference 'The Long-run Impact of Early Life Events'. Michigan: National Poverty Center, University of Michigan, March 12-13 2009

Johnson, R. and R. Schoeni (2007). 'The Influence of Early-Life Events on Human Capital, Health Status, and Labor Market Outcomes over the Life Course', Working Paper Series. Berkeley, CA: Institute for Research on Labor and Employment, UC Berkeley.

Robert A. Cummins i Helen Nistico, Maintaining Life Satisfaction: The Role of Positive Cognitive Bias, „Journal of Happiness Studies", no. 3 (1), 2002.

Dumitrana, Magdalena – „Copilul, familia şi grădiniţa", Ed. Compania, 2000

https://www.didactic.ro/materiale-didactice/rolul-parteneriatului-in-educaie-

https://www.piticool.com/ateliere-de-creatie-pentru-copii-beneficii/

STIMULAREA IMAGINAŢIEI ŞI CREATIVITĂŢII ELEVILOR ÎN PROCESUL DE ÎNVĂŢĂMÂNT

Prof. înv. preșcolar STOICHIȚESCU CAMELIA MONICA- Grădinița P.N. Lumea Copiilor

Imaginaţia este *acel proces psihic al cărui rezultat îl constituie obţinerea unor reacţii, fenomene psihice noi pe plan cognitiv, afectiv sau motor.*

Creativitatea este o capacitate mai complexă. Ea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o *motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit.* Şi cum noutatea, azi nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este *voinţa, perseverenţa* în a face numeroase încercări şi verificări.

Formele imaginaţiei

Cea mai frecventă formă de imaginaţie solicitată în fiecare zi şi la care se face apel în mod obişnuit în învăţământ este *imaginaţia reproductivă.* Ea constă în capacitatea noastră de a ne reprezenta diferite locuri, fenomene, întâmplări numai pe baza unor relatări verbale, fără sprijinul unui material concret, intuitiv. Elevii îşi pot imagina foarte bine cum arată tundra pe baza descrierilor făcute de profesor, chiar dacă li se prezintă o planşă, precum bătălia de la Podul-Înalt poate fi reconstituită mintal, fără a avea la dispoziţie nici un montaj filmat.

Rolul şi factorii creativităţii

Despre importanţa creativităţii nu e nevoie să spunem multe: toate progresele ştiinţei, tehnicii şi artei sunt rezultate ale spiritelor creatoare. Desigur există mai multe trepte de creativitate; C.W. Taylor descrie cinci „planuri” ale creativităţii.

a. *Creativitate expresivă* se manifestă liber şi spontan în desenele sau construcţiile copiilor mici. Nu se pune problema la acest nivel de utilizare sau originalitate. Este însă un mod eficient de a cultiva aptitudinile creatoare ce vor urma ulterior
b. *Planul productiv* este planul creării de obiecte, specific muncilor obişnuite. Un olar sau o ţesătoare de covoare produc obiecte a căror formă se realizează conform unei tradiţii, unei tehnici consacrate, aportul personal fiind redus. Este planul la nivelul căruia accede orice om muncitor.
c. *Planul inventiv* este accesibil unei minorităţi importante. Este vorba de inventatori, acele persoane ce reuşesc să aducă ameliorări parţiale unei unelte, unui aparat, unei teorii controversate.

d. *Creativitate inovatoare* o găsim la oameni caracterizaţi ca fiind „talente”. Ei realizează opere a căror originalitate este remarcată cel puţin pe plan naţional.

e. *Creativitatea emergentă* este caracteristică geniului, a omului care aduce schimbări radicale, revoluţionare într-un domeniu şi a cărui personalitate se impune de-a lungul mai multor generaţii.

Munca de creaţie parcurge mai multe etape:

1. Perioada de *preparare* când se adună informaţii, se fac observaţii, se delimitează scopul sau problema, se schiţează o ipotecă sau un proiect general.
2. *Incubaţia* este timpul încercărilor sterile, când nu se găseşte soluţia, incubaţia poate dura foarte mult, ani de zile!
3. *Iluminarea* este momentul fericit când apare soluţia, se vorbeşte de intuiţie adică o cunoaştere sintetică, integrală a demonstraţiei care elucidează toate aspectele problemei
4. *Verificarea* este necesară pentru a elimine eventualele erori sau lacune

Blocajele creativităţii

a. *Blocaje sociale. Conformismul* este unul din ele: dorinţa oamenilor ca toţi cetăţenii să se poartă şi să gândească în mod obişnuit. Cei cu idei neobişnuite sunt priviţi cu suspiciuni şi chiar cu dezaprobare, ceea ce constituie o descurajare a gândirii inovatoare.

b. *Blocaje metodologice.* Există o rezistenţă la schimbare, o rigiditate a algoritmilor anteriori. Algoritm se numeşte o succesiune determinată de operaţii permiţând rezolvarea unei anumite categorii de probleme. De obicei într-o problemă încercăm să folosim un algoritm şi deşi nu pare potrivit, tindem a stărui, în loc să căutăm altceva.

Alt blocaj este *critica prematură* . aşa a observat Al. Osborn, când ne gândim la soluţionarea unei probleme complicate, după o perioadă infructuoasă survine un moment de „iluminare”, când ne vin tot felul de idei. Osborn ne recomandă să le notăm pe toate, câtă vreme durează această „inspiraţie”. Dacă începem să analizăm valoarea primei idei, facem o greşeală, căci ea, de obicei, nu constituie soluţia, dar prin intervenţia criticii am schimbat punctul de vedere şi blocăm apariţia altor soluţii

c. *Blocaje creative:* teama de a nu greşi, de a ne face de râs sau graba de a accepta prima idee (fiindcă rareori soluţia apare chiar de la început). Altă eroare este descurajarea rapidă, dat fiind că munca de inovare este dificilă, solicită eforturi de lungă durată.

Metode pentru stimularea creativităţii

Stimularea creativităţii este un demers socio-educaţional complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare (incitare şi susţinere), antrenare, cultivare şi dezvoltare a potenţialului creator. Trebuie, însă precizat faptul că premisele naturale, dispoziţionale oferă o bază mult mai largă pentru dezvoltarea creativităţii decât este ea realizată în activităţile instructiv-educative în care sunt antrenaţi cadrele didactice şi elevii. În acest sens, ca scop practic este necesar să

avem în vedere întregul sistem al condiţiilor sau factorilor favorizanţi afirmării şi dezvoltării creativităţii.

Aspiraţia spre dezvoltarea spiritului creativ a dus la conceperea unor metode care, pe de o parte, să combată blocajele, iar pe de alta, să favorizeze asociaţia cât mai liberă a ideilor, utilizând astfel la maximum resursele inconştientului.

Cea mai răspândită metodă este aşa numitul *brainstorming* (asaltul de idei), când un grup de 10-12 persoane îşi exprimă pe rând şi în mod liber tot ce le vine în minte în relaţie cu o anumită problemă propusă. Alţi specialişti analizează apoi ce sugestii benefice poate oferi una sau alta din ideile exprimate.

Se fac următoarele recomandări privind activitatea grupului de brainstoring:

- evitarea oricărei critici în emiterea ideilor noi;
- acceptarea oricăror idei prin eliberarea de frânele posibile ale autocontrolului inhibitiv sau ale evaluării care poate bloca ritmul căutărilor noi;
- extinderea cât mai mare a numărului de idei pentru a amplifica astfel şansele de apariţie a soluţiilor noi şi valoroase;
- valorificarea constructivă a ideilor altora prin reformularea şi combinarea originală a lor, pentru sporirea disponibilităţii creatoare a grupului.

După desfăşurarea şedinţei, ideile, care au fost consemnate cu fidelitate, se supun unei analize critice în vederea găsirii soluţiei adecvate la problema pusă. Strategiile „asaltului de idei" pot fi adaptate cu prudenţă în anumite forme de desfăşurare creativă a activităţilor instructiv-educative şcolare.

O altă metodă asociativă este şi *sinectica* În acest caz, se caută metafore, comparaţii, în relaţie cu dificultatea aflată în discuţie. Apoi aceleaşi persoane descifrează consecinţele imaginilor evocate.

Asemenea procedee au dat unele rezultate, de aceea există instituţii unde ele sunt practicate din când în când. Dar nu orice problemă se pretează la o astfel de „dezbatere" (de pildă nu sunt accesibile problemele matematice care implică scrierea expresiilor formulate).

Metoda 6-3-5. este vorba de împărţirea unei adunări în grupuri de 6 persoane, în care fiecare propune trei idei într-un timp maxim de 5 minute. Primul grup discută problema şi, pe o fişă sunt trecute trei idei, fiecare fiind capul unei coloane ce se va completa de către celelalte grupuri. După 5 minute, fişa este trecută unui alt grup care adaugă alte trei idei în coloane, sub celelalte ş.a.m.d. până ce fiecare fişă trece pe la toate grupurile. Conducătorul strânge foile, le citeşte în faţa tuturor şi se discută pentru a se hotărî care din propuneri să fie însuşită.

Pshilips 6-6 este tot o metodă menită să consulte un număr mare de persoane. Această mulţime se grupează în câte 6 persoane, urmând a discuta problema timp de 6 minute. Mai întâi animatorul explică metoda şi avantajul ei, apoi expune problema. Se urmăreşte ca grupurile să

fie cât mai eterogene. Fiecare îşi alege un coordonator şi se discută timp de 6 minute. La urmă, fiecare grup îşi anunţă părerea. Urmează o discuţie generală, după care se trage concluzia. În felul acesta, într-un timp scurt, se consultă opinia multora: 4-5 minute organizarea, 6 minute discuţia în colectiv, 2 minute raportează rezultatul fiecare; dacă sunt 10 grupe = 20 minute. Deci avem circa 30 minute. Discuţia finală poate dura 30 minute, deci în circa o oră se pot rezuma părerile a 60 de persoane. Când e vorba de o problemă complexă, se pot organiza grupuri de 4 membri, având la dispoziţie 15 minute.

Discuţia panel. Termenul *panel* în engleză „juraţi". Şi în acest caz este vorba de participarea unor colectivităţi mai mari. Discuţia propriu-zisă se desfăşoară într-un grup restrâns („juraţii"), e format din persoane competente în domeniul respectiv. Ceilalţi pot fi zeci de persoane – ascultă în tăcere ceea ce se discută. Aceştia pot intervenii prin biletele transmise „juraţilor". Uneori biletele sunt de hârtie colorată: cele albastre conţin întrebări, cele albe – sugestii, cele roşii – păreri personale. Mesajele sunt primite de unul din membrii participanţi la dezbatere, care introduce în discuţie conţinutul unui bilet atunci când se iveşte un moment prielnic (i se spune „injectorul de mesaje"). Discuţia este condusă de un „animator". La urmă persoanele din sală pot interveni şi în mod direct, prin viu grai. În încheiere, animatorul face o sinteză şi trage concluzii.

Discuţiile panel sunt organizate aproape zilnic de posturile de televiziune. Auditorul (zeci de mii de persoane) urmăreşte discuţia acasă şi poate interveni prin telefon. Ceea ce lipseşte discuţiilor televizate sunt sintezele şi concluziile animatorului, totul rămâne în „aer" şi cetăţenii nu ştiu ce să creadă!. De altfel, nu sunt discuţii urmărind creaţia, ci numai informaţia.

Bibliografie

Sorin Cristea – Dicţionar de termeni pedagogici
Editura didactică şi pedagogică
Maria Gârboveanu – Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ
Editura didactică şi pedagogică
Cucoş Constantin - Pedagogie, Editura Polirom Iaşi
https://www.didactic.ro/materiale-didactice/activitatea-de-mentorat-calitati-ale-profesorului

INTEGRAREA TINERILOR PE PIAȚA MUNCII ÎN CONTEXT EUROPEAN

Prof. SURDU ADINA - Scoala Gimnaziala Nr.3 Lupeni

Tinerii care nu au experienta au asteptari salariale medii care se ridica la 300 de euro si cresc pana aproape de 500 de euro in jurul a trei ani de experienta. Piata muncii este foarte dinamica iar loialitatea este relativ scazuta. In multe cazuri, formarea universitara este neglijata in detrimentul oportunitatilor din piata. Investeşte în oameni! Proiect cofinantat din Fondul Social European prin Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 Axa prioritară: 2. "Corelarea învătării pe tot parcursul vietii cu piata muncii" Domeniul major de interventie: 2.1. „Tranzitia de la şcoală la o viată activă" Titlul proiectului: "Ai dreptul la o carieră de succes! Stagii de practica pentru profesiile din domeniul juridic" Cod Contract: POSDRU/161/2.1/G/139716 In Romania, cele mai vanate functii sunt in IT, marketing, vanzari, resurse umane si proiectare/design.

Din perspectiva relevantei invatamantului superior la cerintele pietei muncii pot fi mentionate urmatoarele dificultati:

• Sistemul nu este corelat cu nevoile unei piete a muncii dinamice;

• Absenta unor echivalari clare intre formarea universitara si criteriile (formale si bazate pe competente) de pe piata muncii;

• Absenta unor studii si analize sistematice privind corelatia existenta intre oferta de formare universitara si cerintele pietei muncii, atat sub aspect cantitativ (cifra de scolarizare nu este fundamentata pe o analiza a evolutiei cererii de munca), cat si structural (pe domenii si niveluri de calificare);

• Utilizarea unor pachete educationale inguste (peste 270 de specializari) a determinat numeroase paralelisme, nefolosirea optima a resurselor financiare, dificultati in definirea adecvata anormelor didactice si a ingreunat insertia adecvata a absolventilor pe piata muncii;

• Inconsistente in dezvoltarea unei strategii de consolidare a parteneriatului cu mediul economic si social.

Parteneriatele cu comunitatea de afaceri sunt insuficient dezvoltate. Anual, pentru absolventii de invatamant superior, la nivel national, sunt disponibile, aproximativ, 1.000 de locuri de munca. Numarul cererilor este cuprins insa, tot la nivel national, intre 100.000 si 120.000. Situatia este si mai grava in ceea ce priveste numarul absolventilor clasei a XII-a: numai in Bucuresti sunt, aproximativ, 20.000, plus inca 60.000 in localitatile din tara. Asadar, in total, este vorba de aproape 200.000 de tineri absolventi care au nevoie de locuri de munca. Potrivit unor estimari neoficiale, aproape 90% dintre absolventi isi gasesc de lucru prin „forte

proprii". Tot raman, insa, anual, 20.000 de tineri care nu au nici o sansa sa se angajeze. (Tot) „in strainatate e mai bine !" – alarmanta convingere a multor tineri.

Dupa integrarea in UE, un pericol pe piata muncii il constituie migrarea fortei de munca bine pregatite. Astfel, una din patru persoane (respectiv, 27%) ia in considerare cautarea unui loc de munca in strainatate in urmatorii trei ani. Mai mult decat atat, doar 21% dintre tineri cred ca se pot realiza mai usor in Romania, decat in strainatate. Integrarea in UE si politicile Guvernului de a atrage angajati duc la cresterea optiunilor tinerilor catre angajatorii institutionali facand, astfel, si mai acerba lupta pentru talente. Investeşte în oameni! Proiect cofinantat din Fondul Social European prin Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 Axa prioritară: 2. "Corelarea învătării pe tot parcursul vietii cu piata muncii" Domeniul major de interventie: 2.1. „Tranzitia de la şcoală la o viată activă" Titlul proiectului: "Ai dreptul la o carieră de succes! Stagii de practica pentru profesiile din domeniul juridic" Cod Contract: POSDRU/161/2.1/G/139716 Mirajul muncii in strainatate afecteaza, aproximativ, un sfert dintre tinerii profesionisti. In general, acestia considera ca au mai multe oportunitati in afara decat in Romania.

Lucratorii migranti sunt, de regula, tineri, intre 18 – 40 ani, cu potential de munca ridicat. O analiza a datelor culese in anchetele « Romania urbana » si « Eurobarometrul rural » ale Fundatiei pentru o Societate Deschisa a relevat faptul ca: „40% dintre romanii sub 25 de ani doresc sa emigreze", respectiv: „urban - 35,88 % si rural - 46,55%". Daca luam in considerare numarul de contracte legale, un roman din opt lucreaza in alte state decat Romania. Oficiul pentru Migratia Fortei de Munca a intermediat contracte de munca, intre anii 2002 si 2005, pentru 110.098 persoane, in tari ca Germania, Spania, Elvetia, Qatar, Statele Unite si Ungaria. La aceasta cifra se mai adauga numarul celor, aproximativ, 8.000 de romani care au plecat la munca prin intermediul agentiilor private. Neoficial, numarul total al celor care lucreaza in strainatate este de peste 4 milioane.

Efectele exportului de capital uman, ale miscarii migratorii externe sunt multiple: efectul pozitiv nu se echilibreaza cu cel negativ. De aceea, firesc, apar deopotriva castigatori la scara macrosociala si individuala si perdanti. Migratia temporara legala se refera la cei ce se deplaseaza pe teritoriul unei tari din UE pe o perioada delimitata de timp (de la cateva luni la cativa ani):

• studenti din Europa Centrala si de Est (Romania) care merg la studii in tarile Uniunii Europene si care ulterior se vor intoarce (cel putin o parte din ei) in tarile lor de origine;

• lucratori din Europa Centrala si de Est (Romania) care pleaca sa munceasca cu contracte de munca incheiate pe baza acordurilor bilaterale dintre state.

Statele membre UE din centrul si estul Europei au cea mai bogata oferta de locuri de munca pentru romani. (De exemplu, din cele 255 de locuri de munca vacante oferite romanilor de Republica Ceha, jumatate erau pentru ingineri IT, respectiv sistem de operare Windows).

Populatia Romaniei a scazut cu un milion in perioada 1992-2005 si continua sa scada. Aceasta tendinta este determinata de fertilitatea scazuta (1,3 copii la o femeie - in loc de 2,1- care ar asigura inlocuirea populatiei) si de migratia externa mare (aproximativ doua milioane de romani se afla legal in strainatate, dar numarul celor plecati ilegal este necunoscut). Solutii pentru stoparea declinului demografic national si a exodului tinerilor din tara noastra : ⇒ reformarea sistemului de sanatate, de educatie si de asigurari sociale, astfel incat sa se incurajeze natalitatea, scolarizarea si incadrarea pe piata muncii din Romania; ⇒ atenuarea, pe cat posibil, a efectelor nefavorabile in planul pietei muncii nationale – destructurare a ofertei de forta de munca si necorelare cu cererea pietei nationale; in medie un nivel mai scazut de educatie si pregatire profesionala a fortei de munca prezente pe piata muncii comparativ cu structura absolventilor din sistemul de educatie initiala, si, complementar un potential creativ mai redus, nesiguranta a ocuparii, cresterea insecuritatii locului de munca; performante productive relativ mai modeste; ⇒ cresterea numarului de salariati (care constituie o posibilitate deschisa indeosebi tinerilor). (Scaderea numarului de salariati este cauzata de migratia externa ridicata in randul adultilor de varsta productiva si de munca la negru.

Desi populatia activa numara 10,5 milioane, doar 4,5 milioane contribuie la sistemul de asigurari sociale. In timp, cei care lucreaza in economia gri vor atinge varsta pensiei si, fara sa fie asigurati, vor apela la sistemul de asistenta sociala, solicitand din bani publici venitul minim garantat sau alte ajutoare sociale. Pentru ca populatia activa va fi mai putin numeroasa, impozitele vor creste semnificativ). Investeşte în oameni! Proiect cofinantat din Fondul Social European prin Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 Axa prioritară: 2. "Corelarea învătării pe tot parcursul vietii cu piata muncii" Domeniul major de interventie: 2.1. „Tranzitia de la şcoală la o viată activă" Titlul proiectului: "Ai dreptul la o carieră de succes! Stagii de practica pentru profesiile din domeniul juridic" Cod Contract: POSDRU/161/2.1/G/139716 Problema formarii profesionale continue este importanta pentru sustinerea transformarii fortei de munca, fiind principalul instrument prin care aceasta se poate adapta la noi cerinte, facilitand astfel mobilitatea intre diferite sectoare de activitate.

Potrivit rezultatelor anchetei AMIGO, realizata de Institutul National de Statistica, la nivelul anului 2007 numai 4% dintre persoanele care au urmat o forma de instruire in ultimele 4 saptamani in sistemul national de educatie au participat la cursuri de calificare/recalificare prin intermediul agentiilor publice sau private de ocupare a fortei de munca. Participarea la astfel de programe de formare este in scadere fata de anul anterior (aceeasi perioada), cand a inregistrat 4,8%. Ponderea adultilor in varsta de 25-64 de ani care au urmat aceste cursuri este,

insa, si mai scazuta reprezentand numai 23,6% din totalul participantilor, restul fiind tineri din grupa de varsta 15-24 de ani. Toate aceste procente ne conduc la concluzia ca in tara noastra este necesara ”o schimbare a mentalitatii in ceea ce priveste formarea profesionala, in sensul cresterii gradului de constientizare cu privire la importanta invatarii continue, a gradului de motivare pentru largirea cunostintelor si dezvoltarea competentelor persoanelor. ”

De asemenea, diferente semnificative apar, pe de o parte, intre mediul urban si rural, in defavoarea mediului rural (doar 20 mii persoane, fata de 116 mii in mediul urban), iar, pe de alta parte, intre sexe, numarul femeilor care participa la astfel de cursuri fiind de 84.000 fata de 71.000 barbati. Conform Raportului Progress Towards Lisbon Objectives in Education and Training, Commission of the European Communities (2008), exista mari diferente in ceea ce priveste participarea adultilor la educatie si formare intre statele membre ale UE: tarile scandinave si Marea Britanie inregistreaza cele mai inalte rate de participare (peste 20%), in timp ce in Bulgaria, Grecia si Romania aceste rate sunt in jur de 2%, de peste patru ori mai reduse in comparatie cu media UE. In sens larg, formarea profesionala consta in ”orice forma de invatamant care pregateste o calificare pentru o profesie, o meserie sau o slujba specifica sau care confera o aptitudine particulara in exercitarea lor, indiferent de varsta sau de nivelul formarii, si chiar daca programul de invatamant include o parte de educatie generala”.

EDUCAȚIA PENTRU CARIERĂ

Prof. SZEKELY DANIELA MARIA - Școala Gimnazială Nr.3 Lupeni

Orientarea şcolară şi profesională implică o identificare socială din ce în ce mai complexă, deoarece presupune o autoantrenare şi organizare , nu numai a unei opţiuni, ci a tuturor resurselor interioare psihice ale adolescentului, prin care, în fapt, devine autodeterminare şi mai ales socializare vocatională, adică orientare a energiei şi eforturilor psihice în vederea adaptarii concrete la profesiunea aleasă.

Educaţia pentru carieră are scopul de a-i ajuta pe tineri să - şi dezvolte cunoştinţele şi abilităţile necesare pentru a face alegeri de succes şi pentru a administra tranziţia de la perioada de studiu la un loc de muncă. Găsirea locului potrivit pe piaţa muncii este esenţială, dar nu se întâmplă în mod automat, iar elevii trebuie să aibă oportunitatea de a reflecta şi de a-şi analiza experienţele, precum şi de a-şi dezvolta încrederea în propriile abilităţi.

Pentru reuşita în carieră este foarte importantă conştientizarea aptitudinilor şi formarea competenţelor necesare, acesta fiind rolul sistemului educaţional şi de învăţământ. În viitor, majoritatea tinerilor vor fi obligaţi să-şi reinventeze cariera pentru a ţine pasul cu schimbările rapide care au loc pe piaţa locurilor de muncă. Ei vor trebui să facă faţă provocărilor complexe care se regăsesc pe piaţa muncii şi să-şi găsească poziţia potrivită cu abilităţile şi interesele lor. De aceea, rolul consilierii vocaţionale devine tot mai important pentru dezvoltarea competenţelor profesionale ale tinerilor.

Consilierea vocaţională reprezintă acţiunile de pregătire a tinerilor pentru alegerea unei profesii având în vedere caracteristicile de personalitate ale fiecărei persoane, precum şi situaţia de pe piaţa forţei de muncă, sau asistenţa pentru tineri şi adulţi în alegerea carierei şi a unui loc de muncă adecvat.

Consilierea în carieră vizează asistarea indivizilor, indiferent de vârstă și de momentul vieții active, pentru a lua cele mai bune decizii cu privire la propria carieră.

În cadrul procesului de consiliere în carieră sunt investigate, pe de o parte, resursele și aspirațiile personale (caracteristici individuale, nivelul de educație, experiența acumulată, obiectivele de carieră), pe de altă parte, oportunitățile existente în mediu (oferta de educație și/sau formare profesională, apariția de noi ocupații, soluții flexibile de angajare). Așadar, consilierea în carieră are ca scop compatibilizarea resurselor și aspirațiilor personale cu oportunitățile mediului socio-economic.

Spre deosebire de adulți, în cazul cărora consilierea în carieră îmbracă adesea forma unei intervenții țintite pe rezolvarea unei probleme de carieră (reorientare profesională,

reinserție pe piața muncii după o perioadă de inactivitate etc.), în cazul elevilor, acest tip de consiliere este, mai degrabă, un proces de explorare:

– explorarea caracteristicilor personale (elevii învață de ce este important să se cunoască și identifică metodele prin care poate fi realizată autocunoașterea)

– explorarea lumii ocupaționale (elevii învață unde să caute informații despre ocupații, care sunt caracteristicile ocupațiilor și cum să le compare între ele)

– explorarea ocupațiilor potrivite (elevii învață să identifice ocupațiile compatibile cu profilul lor vocațional și să adune cât mai multe informații despre aceste ocupații)

– explorarea alternativelor/rutelor educaționale care îi pot conduce spre ocupațiile compatibile (elevii învață să identifice alternativele educaționale, să le evalueze și să ia decizii cu privire la traseul educațional)

Astfel, la vârsta adolescenței obiectivele consilierii în carieră țin de:

- Autocunoaștere – identificarea și înțelegerea caracteristicilor personale relevante pentru orientarea în carieră (cunoașterea intereselor, abilităților, valorilor, caracteristicilor de personalitate și conturarea profilului vocațional)
- Explorarea lumii ocupațiilor – acumularea de informații referitoare la ocupații (caracteristicile ocupațiilor și dinamica lor pe piața muncii)
- Explorarea alternativelor de carieră – luarea deciziilor cu privire la carieră (identificarea, explorarea și evaluarea alternativelor, având ca rezultat: alegerea unei ocupații, alegerea unui traseu educațional)
- Planificarea carierei – implementarea deciziilor (stabilirea scopului și obiectivelor de carieră pe termen scurt și mediu, elaborarea și implementarea unui plan de acțiune) și, în timp, reevaluarea acestora.

Elevul fiind o fiinţa conştientă ce trebuie să ia o decizie importantă pentru viitorul său, este atât subiectul cât şi obiectul consilierii de orientare profesională astfel că percepţia sa referitoare la eficienţa consilierii vocaţionale este un indiciu important al acesteia.

Bibliografie:

1. Băban, A. (coord.) (2003). „Consiliere educaţională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şi consiliere”. Cluj-Napoca: Editura Psinet
2. Tomsa, Gh., (1999). "Orientarea şi dezvoltarea carierei la elevi", Casa de Editură şi Presă Viaţa Românească, Bucureşti.

TRANSNATIONAL MOBILITIES AND INTERNSHIPS THROUGH EUROPEAN PROGRAMMES – THE KEY TO THE INTERNATIONAL LABOUR MARKET FOR VET LEARNERS

Prof. TAKÁCS REKA-ANNA - Colegiul "Emil Negruțiu", Turda

Ever since 2007, the year Romania gained membership of the European Union, Romanian citizenship has also meant full European citizenship, together with all the benefits that such a status brings about. European borders have no longer been barriers, so the honest European citizen was welcome to live, work and study in any of the European countries, regardless their social status.

For us, educators, European Union membership has opened virtually endless opportunities to access European level education and formation, to ensure ourselves and our students that our qualifications are suitable for the European requirements, that the European labour market needs and becomes more efficient through our graduates.

As a technical highschool, we have especially aimed at European programmes that involve international cooperation with institutions, economic operators which can add to the professional education and training of our students. Thus, we had two POSDRU projects with Spain for students from the tourism, services and agricultural domain between 2013-2015 which initiated our students in project writing A-Z, they learnt about how to start a small business, access European funds, run the business so that it brings profit and fits the category of sustainable development. Then, between 2017-2018, two flows of XIth grader veterinary assistant students benefited from participating in an Erasmusplus KA102 project involving a 2-week internship in veterinary clinics in Portugal and in Cyprus.

Besides the general technical competences which were greatly enhanced during the mobilities, our students benefited from preparatory training before each mobility, and these together led to the acquisition of competences stipulated in the school curricula through the competence units, such as: communication in a foreign language, communication, critical thinking and problem solving.

The mobilities had positive impact on the target groups, both at the personal and at the professional level. The two weeks spent abroad added to the development of various personal competences: adaptability, the ability to face and put up with change, working in a team as a fully responsible member of the team, tolerance towards their fellows, responsibility, enhancing cultural knowledge. At professional level, an added value worth mentioning is acquiring some entrepreneurial skills, as the participants could notice the functioning of a private business in their domain of professional training. All these skills and competences were acquired at an

essential stage of the students' lives – their professional formation as well as their formation as individuals, so they will contribute to the formation of the future competitive employee, capable of easily integrating on the labour market as well as keeping their workplace.

At participant level, besides the improvement of abilities, competences and practical knowledge in their area of qualification, we definitely noticed the improvement of the motivation to learn and continue their training at higher level (post-graduate school or university). The students also perceived more exactly the need to perfect their English knowledge and skills and to find out more about other cultures, as the cultural programmes and visits included in the mobilities raised their curiosity. There was a considerable growth in their capacity to adapt to a new, foreign environment, we felt they have become more responsible and started trusting themselves more. The students also declared that they have become more conscious Internet users regarding searching for information and more critically filtering the data they found.

The learning results also had a great impact on the students' self-confidence, on the capacity to adapt in a new socio-cultural environment. The participants had to fulfil their tasks according to the agreed timetable, to integrate in the team, to cooperate with their team mates while being responsible, rigorous and self-disciplined and respectful towards the task itself.

Among the project objectives, a special importance was given to obtaining specific European certificates (Europass Mobility certificate and certificates of attendance to the internships), which would confer a new dimension to the students' acquired qualifications and would increase the chances of employability and mobility of the graduates. A great added value to the Cyprus mobility was the students' opportunity of volunteering at an animal shelter, taking care of dogs, cats and some donkeys, Eventually, the students had a great feeling of achievement that they had been able to put up with this challenging task in a completely unfamiliar environment.

Last, but not least, the participation in European projects has led to the improvement of the managerial practices of the school through the creation of a set of competences and abilities specific for the implementing of European projects. Trans-national partnerships have been set up, for improving the quality of vocational training and conferring more transparency to the qualifications. The accompanying teachers and the monitor could get a clearer image of the level of professional training the students must achieve so as to become competitive graduates on the international labour market; at the same time, favourable changes occurred in the teacher-student relationship. The school's leading staff acknowledged greater interest of teacher involvement in European projects after these mobilities. It is also worth mentioning that our transnational partners got a better insight into understanding our national identity and clarifying some prejudice about the Romanians.

Achieving the project objectives meant at the same time attaining some of the aims stipulated in the school's European Development Plan, namely: quality initial formation, establishing contact with professionals from the labour market, relevant work experience for future careers, correlating the school's educational offer with the requirements of the labour market, developing specific skills and competences for European project management, using mobilities as essential instruments for professional education and formation.

MANAGEMENTUL ÎNVĂŢĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR ROMÂNESC ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE

Prof. DANIELA TIREA - Şcoala Gimnazială „I. D. Sîrbu”, Petrila

În ultima perioadă managementul învăţământului preuniversitar a dobândit o importanţă tot mai mare, atât în România, cât şi în societatea europeană, astfel rolul managementului şcolar a devenit o temă importantă de dezbatere la toate nivelurile. Domeniu prioritar al vieţii sociale, învăţământul, de care depinde omul, pregătit prin studii, nu trebuie să aibă eşecuri. De aceea, conducerea şi eficienţa învăţământului necesită o fundamentare ştiinţifică bazată pe ştiinţa managementului educaţional.

Problematica managementului învăţământului preuniversitar a devenit semnificativă în mediul social actual, în care toate aspectele educaţiei încep cu calitatea, eficienţa sistemelor şi activităţilor educaţionale. Problemele din managementul educaţional se datorează în mare parte schimbărilor multiple şi incapacităţii actorilor educaţionali de a se adapta şi accepta aceste schimbări. Urgenţa de a soluţiona aceste probleme se conturează prin prisma intrării României pe piaţa muncii europene şi cerinţelor U.E. ca învăţământul românesc să se integreze la standardele europene impuse. În dezvoltarea învăţământului preuniversitar atât la nivel naţional cât şi european întrebarea importantă este cea privind tipologia cadrului managerial care este adecvat acestui domeniu.

În momentul analizării calităţii în învăţământ se are în vedere resursa umană şi formarea ei, evaluarea şcolară atât internă cât şi externă. Pentru analiza instituţională au fost analizaţi o serie de indicatori de performanţă. Comparativ cu ceea ce se întâmplă în managementul unităţii şcolare din ţările europene s-a considerat necesară prezentarea modalităţilor, asemănărilor şi deosebirilor în ceea ce priveşte evaluarea. Pe baza rezultatelor obţinute în cadrul cercetării aplicative s-a încercat prezentarea unor soluţii de relansare şi dezvoltare a managementului şcolar românesc, concretizate în ideea descentralizării manageriale şi dezvoltării instituţionale prin accesarea proiectelor şi programelor europene.

Încercând o comparaţie cu alte sisteme educaţionale europene s-a concluzionat faptul că managerul şcolar şi competenţele manageriale nu pot fi implementate ad-litteram la noi în învăţământ, datorită condiţiilor sociale, politice şi economice diferite. Din analiza managerului şcolar în România a rezultat faptul că cea mai mare critică la ora actuală adusă managerului şcolar este aceea că activitatea managerială este efectuată de directori care nu deţin cunoştinţe din ştiinţa managementului, ceea ce este evident vizibil în conducerea deficitară şi calitatea tot mai scăzută a procesului educaţional. Realizând o incursiune în managementul şcolilor europene s-a încercat să se găsească puncte de intersecţie cu managementul şcolar

românesc, pentru eventuale preluări de idei potrivite managementului şcolar românesc. În acest sens s-a întreprins o cercetare amplă vizând mai multe laturi ale procesului managerial, pornind de la personalul care se ocupă de recrutarea managerilor, arătând felul studiilor cerute pentru un manager şcolar, experienţa profesională şi responsabilităţile acestora. Referitor la gestionarea resurselor, managerii recunosc faptul că sunt probleme mari, referitoare la acestea majoritatea celor chestionaţi afirmând lipsa lor şi neputinţa de a alege echipa, datorită lipsei autonomiei manageriale. Ca o soluţie de relansare a învăţământului preuniversitar românesc şi implicit a activităţii manageriale este necesară descentralizarea învăţământului chiar dacă şi în acest caz vor exista riscuri, blocaje şi bariere în implementarea cu succes. Abordând procesul evaluării a fost foarte importantă analiza modalităţii prin care se măsoară calitatea într-o unitate şcolară. Plecând de la acest fapt trebuie propuse domeniile de analiză în evaluarea instituţiei şcolare şi în funcţie de datele obţinute la autoevaluare de nivelul de performanţă al şcolii analizate.

Cercetăriile viitoare trebuie să fie axate pe impactul fondurilor europene asupra finanţării învăţământului preuniversitar românesc, deoarece schimbările de care are nevoie sistemul de învăţământ trebuie să vină de la acest „aport de energie” pentru a susţine şcoala ce reprezintă pilonul comunităţii şi una dintre instituţiile de bază pentru dezvoltarea societăţii.

În ultimul timp, în România s-au scris zeci de cărţi şi sute de articole despre management şi ştiinţa conducerii instituţiilor educaţionale, definindu-se conceptele, formele de realizare şi căile de eficientizare a acestuia. Încercând o structurare concentrată asupra managementului în general, s-au conturat tot felul de definiţii conceptuale în funcţie de abordarea conducerii, pornind de la principii sociologice, comunitare, psihologice, etc. Prin promovarea unui parteneriat deschis şi flexibil şi asigurarea unei bune comunicări strategice interinstituţionale şi intereuropene, se doreşte oferirea unui model de progres educaţional, generator de cadre didactice competente, capabile să asigure creşterea calităţii educaţiei. Priorităţi ale activităţilor didactice, în perspectiva aprofundării integrării europene sunt: eficientizarea calităţii învăţământului preuniversitar, dinamizarea formării continue, accentuarea relaţiilor de parteneriat prin programe comunitare. Centrele europene de profil, organizează activităţi de formare a personalului didactic, nedidactic şi auxiliar din învăţământul preuniversitar precum şi a personalului de conducere şi control. De asemenea, colaborează cu universităţi, instituţii de cercetare, instituţii şi organizaţii profesionale ale personalului didactic, organizând stagii de scură durată pentru informarea privind specialitatea şi în domeniul ştiinţelor educaţiei, reforma învăţământului şi legislaţia şcolară.

Depăşirea unei situaţii de criză poate depinde într-o mare măsură de modul în care este structurat programul de formare continuă, de modul în care acesta înţelege să fie flexibil, adaptat pentru a răspunde eficient unui evantai foarte larg de situaţii. Putem spune că evoluţia

în cariera didactică trebuie să cuprindă programe de formare continuă adaptate nu doar direcţiilor de reformă ale învăţământului, ci şi a unor anumite perioade de dezvoltare şi respectiv de regresie în activitatea didactică.

BIBLIOGRAFIE

1. Alecu S. – *Dezvoltarea organizaţiei şcolare: managementul proiectelor*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2017;
2. Alexiu M., Petrescu P., Pop V. – *Management educaţional*, vol. II, Editura CDRMO Iaşi, 2014;
3. Alois Ghe. – *Management general şi strategic în educaţie*, Editura Polirom, Iaşi, 2017;
4. Andronicescu A. – *Noutăţi în managementul public*, Editura Universitară, Bucureşti, 2014;
5. Andrei V.L., Gârdu C. – *Managementul proiectului Educaţional*, Editura Mirton, Timişoara, 2015.

EDUCAŢIA ROMÂNEASCĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN

Prof. IONEL TIREA- Colegiul Tehnic „Constantin Brâncuşi" Petrila

Şcoala românească se află se află într-un efort continuu de schimbare şi adaptare la cerinţele europene. Pornind de la o cugetare care arată că ,,munca învăţătorului are efect asupra eternităţii şi nu se poate spune niciodată unde se opreşte influenţa sa", deducem sarcina importantă pe care o avem în calitate de educatori, atunci când străbatem drum lung şi nu lipsit de obstacole al formării scolarului.

Învăţământul românesc se află în plin proces de reformă, de transformare şi modernizare, proces datorat evoluţiilor care au avut şi au loc în societatea românească şi inmpus de necesitatea alinierii la standardele Uniunii Europene.

Produsele viitorului vor încorpora o intensă componentă intelectuală, de gândire şi creaţie, în acord cu exigenţele societăţii informaţionale, cultural-intensive. Investiţia în educaţie şi în formarea oamenilor este cea mai rentabilă pentru dezvoltarea unei societăţi pe termen lung. De aceea, instituţiile de învăţământ şi educaţie, precum şi cele de cercetare ştiinţifică sunt privite ca instituţii strategice pentru destinul naţional.

Educaţia este cea care trebuie să facă o lume mai bună, mai dreaptă, mai iubitoare, în care valorile tradiţionale, universale, existenţiale să respecte invariabil cultura, tradiţiile şi dorinţele naţiunilor şi ale fiecărui individ, folosind aceasta pentru propria dezvoltare şi propria devenire.

Educaţia trebuie să răspundă în mod egal necesităţilor tuturor indivizilor implicaţi în proces; educaţia trebuie să fie aptă să ia la cunoştinţă drepturile fiecărui individ şi să încurajeze respectul reciproc între indivizi, între grupuri etnice şi culturale.

Complexitatea crescândă a problematicii lumii contemporane, solicitările şi provocările acesteia, pe de o parte şi virtuţiile şi resursele excepţionale ale educaţiei, pe de altă parte au condus la regândiri, reconsiderări şi redimensionări în sfera conceptuală, teoretică şi cea acţională, practică a educaţiei, începând cu revizuirea completă a noţiunii tradiţionale de ,,educaţie". Interdependenţa dintre dezvoltarea societăţii şi progresul în educaţie a determinat şi determină configurarea şi reconfigurarea permanentă de paradigme educaţionale, valorizate la nivel macro şi micro social.

Schimbările din sistemul de educaţie vor avea efecte în toate componentele societăţii, fiind pârghia hotărâtoare pentru trecerea la un nou tip de societate. Oamenii sunt chemaţi să înveţe permanent, să înveţe să-şi amelioreze prin forţe proprii condiţile de viaţă, să-şi proiecteze viitorul cu luciditate şi îndrăzneală.

Ţinănd cond de faptul că educaţia e recunoscută prin Constituţie ca prioritate naţională şi, luând în considerare principalele coordonate ale Planului Naţional de Dezvoltare, în noua etapă a reformei educaţionale se au în vedere următoarele obiective prioritare:

- creşterea calităţii actului educaţional, ca bază a realizării societăţii în România;
- asigurarea pregătirii resurselor umane prin învăţământul preuniversitar şi prin învăţarea permanentă;
- dezvoltarea personală a elevilor din perspectiva învăţării permanente;
- dezvoltarea coeziunii sociale şi creşterea participării cetăţenilor la programele de dezvoltare economică şi socială a comunităţii locale.

Performanţele noastre vor fi determinate, în primul rând de competenţa şi pregătirea oamenilor, de felul lor de a munci, de capacitatea structurilor instituţionale de a valorifica eficient acest potenţial. Educaţia este factorul strategic al dezvoltării de perspectivă şi ea priveşte modelarea multidimensională şi anticipativă a factorului uman.

Pentru ca societatea românească să devină o societate educaţională, în sensul definit de UE, este necesar să avem în vedere educaţia ca prioritate naţională, educaţia adulţilor şi învăţarea permanentă, coordonarea instituţională şi politică.

Direcţiile de acţiune pentru asigurarea educaţiei permanente şi construirea societăţii educaţionale sunt:

- susţinerea adecvată a sistemului educaţional (resurse financiare, sprijin politic, susţinere publică);
- definirea cadrului legislativ pentru educaţia permanentă şi educaţia adulţilor;
- diversificarea şi extinderea ofertei de educaţie permanentă;
- includerea educaţiei şi formării ca o componentă necesară în toate programele de dezvoltare pe ansamblul economiei şi pe ramurile acesteia;
- coordonarea instituţională a principalilor actori ai programelor educaţionale (instituţiile publice şi societatea civilă, instituţiile politice, partenerii siciali, centre de inovare şi dezvoltare);
- coordonarea programelor cu finanţare externă, astfel încât să se evite paralelismele, segmentarea pe proiecte nesemnificative, dezacordurile metodologice şi dependenţa excesivă de resursele externe.

Pentru integrarea europeană a învăţământului românesc, educaţia necesită schimbări calitative, în conceperea şi desfăşurarea ei, astfel încât să se asigure întrepătrunderea instrucţiei şcolare (universitare) cu instrucţia postşcolară (postuniversitară), aceasta a doua fiind strâns legată de ceea ce se defineşte ca educaţia adulţilor, într-un proces educaţional, continuu, unitar de educaţie permanentă.

Proiectele europene urmăresc desfăşurarea unor activităţi care permit o mai bună informare a copiilor despre membrii U.E., determinând diferite unităţi de învăţământ să lucreze împreună, ca parteneri, iar pe copii îi ajută să colaboreze unii cu alţii, dându-le posibilitatea să-şi exprime părerile şi speranţele pentru viitor. Activitatea în cadrul acestor proiecte are o valoare pedagogică deosebită, deoarece contribue la dezvoltarea comunicării, a încrederii, a înţelegerii, a solidarităţii şi a toleranţei reciproce, facilitând accesul liber la educaţie şi la exprimare a copiilor şi tinerilor prin intermediul activităţilor multiculturale şi educative în spiritul respectului faţă de diversitate. Gândite ca o acţiune de implicare a copiilor în problemele UE, proiectele ne oferă resurse informative, platforme de contacte internaţionale, sugestii pentru activităţi ce se pot desfăşura sub egida lor.

Deşi rezultatele nu sunt vizibile imediat, important este ca demersul nostru să aibă continuitate pe tot parcursul şcolarităţii, astfel încât, peste ani, copiii noştri să poată fi cetăţeni adevăraţi, capabili să înţeleagă schimbările şi să ia decizii înţelepte, adaptându-şi comportamentul în beneficiul colectiv şi public.

BIBLIOGRAFIE:

1. *** – *Didactica Nova*, Nr. 4 – 5 – 6, anul II, Craiova, 2016;
2. Manolescu Marin – *Evaluarea şcolară*, Bucureşti, Meteor Press, 2014.

INOVAŢIE ŞI REFORMĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL ROMÂNESC

Prof. VLAICU OCTAVIA- Şcoala Gimnazială Nr. 3 Lupeni

Curriculum, curriculum nucleu ori extins, ori aprofundat, arii curriculare, plaje orare, standarde de performanţă, descriptori de performanţă…Toate acestea trebuiau să poarte un nume şi atunci li s-a spus simplu: REFORMĂ.

Reforma în învăţământul românesc are ca efect realizarea unor mutaţii de politică şi strategie educaţională.Aceste politici şi practici educaţionale sunt orientate pe baza unor principii de reformă:

- corelarea învăţământului cu evoluţia sistemului economic, a pieţei muncii, a ştiinţei, tehnicii şi tehnologiei;
- egalizarea şanselor la un învăţământ deschis, diversificat şi modern;
- optimizarea raportului, în planurile de învăţământ, între disciplinele de cultură generală şi cele de specialitate (profesionale);
- compatibilizarea europeană a Curriculumului Naţional;
- descentralizarea şi reforma managementului şcolar.

Programul reformei, elaborat pe baza acestor principii, cuprinde mai multe elemente de inovaţie dintre care cităm:

- restructurarea învăţământului secundar, tehnic şi vocaţional;
- proiectarea curriculară la nivel naţional şi local;
- elaborarea curriculumului naţional, compatibil cu cel european;
- elaborarea şi aplicarea planurilor- cadru de învăţământ;
- elaborarea, într-o concepţie modernă, a programelor şi a manualelor şcolare;
- crearea pieţei manualelor alternative;
- ameliorarea infrastructurii învăţământului şi conectarea lui la comunicaţiile electronice mondiale;
- introducerea disciplinelor opţionale pentru dezvoltarea aptitudinilor;
- aplicarea unui nou sistem de evaluare a rezultatelor şcolare;
- folosirea unor practici didactice de tip interactiv;
- reforma managementului şcolar şi academic, prin descentralizarea şi crearea autonomiei unităţilor de învăţământ.

Deşi este veche “ de când lumea”, educaţia are de soluţionat tot timpul probleme noi pe care societatea omenească în ansamblu şi anumite grupuri sociale le pun în diferite stadii de dezvoltare.

Reforma învăţământului trebuie să fie radicală, să anticipeze nevoile de cadre ale ştiinţei şi economiei, cu şanse de a avea o relativă stabilitate, pentru că procesul instruirii şi educării nu este suficient, decât dacă se respectă principiul continuităţii şi are un sistem şi un program riguros pe tot parcursul pregătirii instituţionalizate.

În România, reforma suferă din cauza lipsei de timp normal pentru o reformă coerentă. Alte ţări, central şi est europene au trecut la etape avansate ale reformei curriculare. La noi s-a apelat la marea disponibilitate pentru reformă şi buna pregătire psihopedagogică a învăţătorilor, educatorilor şi profesorilor.

Reforma în învăţământ a fost aşteptată de toată lumea: educatori, părinţi, elevi. Fiecare a căutat la început să pună în acord ideea de reformă cu propriile aşteptări, idei sau realizări. Acest produs poate fi perceput diferit până ce dispar ambiguităţile. A schimba în bine, a înnoi, a scoate din folosinţă un lucru vechi, explică în puţine cuvinte înţelesul verbului " a reforma". Acţiunea acestui verb se răsfrânge asupra elevului în mod cu totul şi cu totul independent de voinţa lui, în multe cazuri. Cel mult însă, se bucură de acţiunea şi de efectul ei, tocmai cel ce beneficiază. Depinde şi de cel care acţionează în virtutea actului reformator, de modul în care educatorul vrea să perceapă, percepe, acţionează sau filtrează în mod original, ideile transmise de la un nivel la altul, îm actul de reformă.

Deci, succesul reformei depinde în mare măsură de calitatea cadrelor didactice, de capacitatea lor de a înţelege şi traduce în realitate mesajul reformei.

În plan educaţional,reforma învăţământului este concepută nu ca un simplu răspuns mecanic la nevoia de schimbare a societăţii, ci ca o schimbare tactică, menită să optimizeze procesul de restructurare globală a acesteia. Sistemul de învăţământ nu mai este perceput ca oglindă a societăţii. În acest sens, se poate vorbi de o "valorificare social-economică a educaţiei", refirma fiind " o transformare profundă, globală şi relevantă a sistemului de educaţie, concepută şi pusă în aplicare în funcţie de exigenţele societăţii de azi şi de mâine, dar şi de aspiraţiile celor care învaţă"
(T.Popkewitz, 1991).

"Beneficiarii" direcţi ai reformei sunt ambii agenţi ai educaţiei: atât educatul, care este pregătit să se adapteze optim la sinuozităţile unei vieţi într-o societate aflată în permanentă mişcare, cât şi educatorul, care pus în faţa noii realităţi educaţionale, are posibilitatea să răspundă la provocările acestei " variabilităţi controlabile" într-o manieră personalizată, creativă. În condiţiile reformei, aptitudinea pedagogică dobândeşte un nou atribut, devenind aptitudine creativă pedagogică şi fiind "vectorializată", activată de prezenţa unor aptitudini pedagogice pozitive faţă de creativitate şi mai ales faţă de schimbare în general.

Nevoii imperioase de progres în toate domeniile vieţii noastre sociale îi răspunde şi cerinţa inovării învăţământului, necesitatea acută şi urgentă de restabilire a valorilor, de educare

a tineretului ca principală forţă de stimulare a progresului, şi, concomitent, cerinţa modernizării învăţământului în întregul său, ca principal factor de propulsare a culturii şi civilizaţiei, de accelerare a proceselor de inovare socială.

Reforma ar trebui să aşeze învăţământul pe noi baze şi să elimine treptat,în paşi, disfuncţiile vechiului sistem de educaţie, moştenite de la vechiul regim. Astfel, se impune elaborarea unei concepţii riguroase asupra finalităţilor învăţământului, din care să decurgă explicit conţinutul disciplinelor şi notelor caracteristice ale demersului educaţional, asigurând activităţi de învăţare în învăţământul preuniversitar.

Valul puternic al reformei învăţământului a cuprins şi grădiniţa. Astfel, reforma conţinuturilor a adus "Programa activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii", cu structură şi conţinuturi noi.Proiectarea programei a avut în vedere finalităţile învăţământului preşcolar, dar, ca şi la celelalte trepte de învăţământ, fără o reformă a procesului de învăţământ, programa îşi pierde din valoare şi efortul a fost fără sens. De aceea, trebuie să se acorde o atenţie deosebită schimbărilor din procesul de predare-învăţare. Se ştie că o activitate didactică eficientă are la bază o proiectare pe măsură. Baza materială, conţinutul învăţământului şi strategiile de lucru trebuie să fie în pas cu cele mai noi achiziţii ale cunoaşterii şi practicii umane, deci trebuie să fie permanent supuse înnoirilor.

Desigur, fiecare persoană care vine în contact cu reforma (elevi, învăţători, profesori, directori, inspectori, părinţi, bunici) pun întrebări: "E bine?", "E rău?", "În ce măsură ne afectează?", "Ce eforturi trebuie făcute?"etc. Mulţi se plâng de viciile sistemului de învăţământ, dar pe o parte dintre ei schimbarea îi sperie şi mai că n-o acceptă.

Şcoala şi educatorii se confruntă şi azi cu nenumărate probleme de educaţie pe care le vor putea soluţiona corespunzător numai în măsura în care deţin un sistem de cunoştinţe, de forme şi metode de educaţie (consonante cu sistemul de valori proprii societăţii), care să le permită o intervenţie preponderent persuasivă şi eficace, bazată pe afirmarea nestingherită a personalităţii fiecărui individ, dar nu oricum, ci în concordanţă cu interesele generale ale societăţii, cu normele ei de conduită.

În fiecare grădiniţă şi şcoală, se cere înţeles faptul,că, astăzi, a fi o bună educatoare, un bun învăţător sau profesor,înseamnă a fi un bun cunoscător al copiilor şi tinerilor, al formelor şi metodelor de educaţie, un om care-şi iubeşte profesia, dar îi iubeşte şi pe copii.

Mai mult ca oricând, în faţa educatorilor din învăţământul de toate gradele, se pun astăzi probleme noi, vizând dezvoltarea gândirii copiilor şi a tinerilor, a imaginaţiei lor creatoare, dar şi capacitatea de adaptare la noile realităţi social-politice şi economice ale ţării.

Reforma educaţională a impus şi o nouă concepţie asupra evaluării performanţelor elevilor, atât în ceea ce priveşte evaluarea curentă, cât şi sistemul de examene.

Reforma realizată în cadrul sistemului de învăţământ, oferă educatorului un cadru coerent şi flexibil, care să permită adaptarea conţinutului învăţării atât la realitatea cotidiană cât şi la structurarea procesului instructiv-educativ în funcţie de particularităţile elevului, astfel încât acesta să-şi poată identifica şi valorifica în mod creativ propriile aptitudini şi interese.

Concluziile finale, subliniază că într-o Europă sfâşiată de inegalităţi şi contradicţii – cum este cea a zilelor noastre – educaţia pare a fi un prim factor care ar putea să apropie între ele popoarele, să cultive înţelegerea şi colaborarea între oameni.

Bibliografie

1. Sorin Cristea – Dicţionar de termeni pedagogici , Editura didactică şi pedagogică
2. Maria Gârboveanu – Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ, Editura didactică şi pedagogică
3. Cucoş Constantin - Pedagogie, Editura Polirom Iaşi
4. https://www.didactic.ro/materiale-didactice/activitatea-de-mentorat-calitati-ale-profesorului

PROVOCĂRI ALE TINERILOR

Prof. VOCHIȚOIU NADIA - Şcoala Gimnazială Nr.3 Lupeni

Motto: "Menirea firească a şcolii nu e să dea învăţătură, ci să deştepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuinţa de a învăţa toată viaţă". (Nicolae Slavici).

Nu este nicio îndoială că cei mai mulţi dintre cei implicaţi în educaţie şi învăţământ, dar şi simplii părinţi sau cetăţeni interesaţi de soarta viitorului ţării lor sunt de acord cu Nicolae Slavici.

"În vremurile moderne părerile oamenilor despre educaţie sunt împărţite. Nu este o părere general împărtăşită despre ceea ce tinerii ar trebui să înveţe, atât în relaţie cu virtuţile morale dar şi cu succesul în viaţă. Nu este clar nici dacă educaţia ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema şi mai dificilă şi nu este cert dacă educaţia ar trebui să fie în primul rând vocaţională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei". (Muriel Spark)

Dacă acceptăm ideea că adolescenţa este o etapă a perturbărilor, a confuziilor şi a căutărilor, trebuie să acceptăm şi faptul că în această perioadă, psihicul adolescentului "o ia de la zero" şi încearcă să îşi găsească "un rost", o formă de exprimare. Trăsăturile lui psihice şi comportamentale se cimentează exact în perioada liceului şi ar putea rămâne "agăţate" de personalitatea acestuia, determinându-i şi comportamentul ulterior în viaţa matură. Cu alte cuvinte, e posibil ca elevul care se simte persecutat de către profesori sau colegi pe timpul şcolii, să dezvolte aceeaşi reacţie şi cu şefii sau colegii de muncă. Comportamentul agresiv poate continua şi în perioada matură, în societate (de exemplu pe stadioanele de fotbal) sau, mai grav, în familie unde fostului adolescent i se va cere să-şi asume sarcina de părinte. În mod similar, se poate presupune şi că premiantul clasei va reuşi să-şi modeleze comportamentul şi atitudinea faţă de societate astfel, încât să devină un om matur cu o familie şi o carieră de succes.

Trăirile, sentimentele, angoasele şi speranţele sunt identice tuturor liceenilor, fie că vorbim de liceeni de la licee teoretice, industriale sau vocaţionale, din mediul urban sau rural. În mod similar, fenomenul globalizării şi interacţiunile prin internet determină o apropiere până la contopire a sistemelor de valori ale liceenilor din toată lumea, fie că vorbim despre liceenii din Bucureşti, Tokio, Praga, Moscova sau Paris. Sunt sisteme de valori care nu sunt atât de superficiale pe cât ar părea la prima vedere, cel puţin luate din perspectiva educatorului, a

părintelui dar, mai ales, a adolescentului. Pentru toţi, trecutul niciodată nu contează, **trăiesc în mod intens prezentul** şi nu se gândesc decât arareori la viitor.

Valorile pe care tânărul le îmbrăţişează pot părea neglijabile sau „ciudate” pentru persoanele mature. Unele valori au parte de o mai mare emfază şi sunt mai bine articulate (de exemplu, loialitatea faţă de un grup, libertatea de expresie sau spiritul de aventură), iar altele sunt mai vagi sau mai neinteresante (de exemplu, conştiinciozitatea, disciplina, loialitatea sau toleranţa). Nici măcar calitatea învăţământului, propria devenire sau motivaţia pentru muncă (în sensul învăţăturii) nu mai reprezintă o valoare importantă pentru licean atât timp cât şi sistemul concurenţial pentru accederea în învăţământul superior nu mai există sau, în cel mai bun caz, este extrem de atrofiat de mercantilism şi interese pe care le percepe şi adolescentul.

Prinşi între două identităţi, între ipostaza copilului şi aceea a adultului, căutându-şi propria identitate, în drumul lor către maturizare adolescenţii vor răspunsuri la o serie de întrebări mărunte din punctul de vedere al adultului, dar extrem de tulburătoare pentru ei, răspunsuri pe care nu le caută la părinţi sau la rude, ci la prietenii de la şcoală sau din cartier, la eroii din revistele la modă pe care le citesc, la vedetele mai mult sau mai puţin autentice promovate de mass-media. În societatea actuală, supusă unui ritm rapid de dezvoltare, pe lângă provocările determinate de trecerea prin această vârstă a contradicţiilor, apar alte provocări impuse de lumea contemporană. Astfel, probleme legate de aspectul exterior (cum mă îmbrac, ce se poartă), de comunicarea cu adulţii, de drepturi şi responsabilităţi, de preocupări pentru viitoarea carieră, de succesul sau insuccesul şcolar, de întâlnirile sentimentale, de independenţă şi autonomie, de integrarea într-un grup etc. se asociază cu schimbări ale mentalităţii societăţii şi acestea vor influenţa pozitiv sau negativ dezvoltarea adolescentului: banii, situaţia materială a familiei care poate avea un rol important în evoluţia spirituală a tânărului, ducând nu numai la obţinerea unor avantaje materiale, ci şi la abordarea unei anumite atitudini a tânărului faţă de cei din jur; armele pot deveni un punct de atracţie pentru unii adolescenţi care pot încerca să exercite control asupra celorlalţi prin forţă; băutura, la modă la toate petrecerile adolescenţilor; drogurile şi substanţele etnobotanice devenite cu adevărat o problemă în şcoala românească actuală; fumatul, homosexualitatea, internetul, sinuciderea, tatuajele şi body-piercing-ul, violenţa şi agresivitatea, toate constituie doar o parte dintre factorii care pot influenţa evoluţia tânărului în această perioadă şi pot avea consecinţe în viaţa lui ulterioară, punându-şi amprenta asupra întregii lui vieţi.

Despre conflictul între generaţii s-a vorbit dintotdeauna, existând mereu o prăpastie între adolescenţi şi generaţia adultă. Totuşi, se pare că în societatea actuală acest fenomen s-a acutizat, poate şi datorită faptului că lumea s-a schimbat într-un ritm atât de rapid în ultimele decenii, încât generaţia adultă, respectiv vârstnică, nu mai face faţă schimbării, iar tinerii le reproşează deseori că nici măcar nu încearcă să-i înţeleagă, pentru că se consideră atotştiutori,

le dictează cum să se îmbrace, cum să trăiască sau să gândească, ce să le placă şi ce nu. Dacă în foarte multe familii cu adolescenţi apar probleme de comunicare, pe de altă parte trebuie spus că nici relaţia şcolii, a profesorilor cu noul tip de adolescent nu este una mai bună şi asistăm la dificultăţi majore atât din partea familiei, cât şi a şcolii în educarea noilor generaţii. Deseori, profesorii aud de la părinţi: „Nu mai am ce să-i fac"; „Nu vedeţi că e cu un cap mai înalt decât mine?"; „Eu îl trimit la şcoală, nu ştiu de ce nu ajunge la ore şi unde stă atâta timp"; „Vine cu 2-3 ore mai devreme acasă şi spune că nu s-au făcut ore, ba că nu au venit profesorii la ore" etc. Minciuna nevinovată este tipică adolescentului şi de multe ori el minte pentru că există probleme de încredere între el şi părinţi, dacă nu pornim de la ideea că tânărul este un mincinos patologic. Tânărul preferă să mintă atunci când se teme de reacţia părintelui şi se supune riscului de a fi prins cu minciuna, dar nu va spune adevărul asumându-şi astfel consecinţele, mai ales că este sigur că e puţin probabil să fie prins. Dacă părinţii ar recunoaşte faptul că adolescentul minte mai ales din teamă şi ar încerca să construiască o relaţie bazată pe încredere, în care adevărul să fie mai important decât pedeapsa, probabil că multe dintre problemele cu care se confruntă tinerii s-ar rezolva mult mai uşor.

Atâta vreme cât adolescenţilor li se va impune un mod de viaţă într-un fel autoritar („Aşa era pe vremea mea", „Bagă-ţi minţile în cap", „Când o să fii la casa ta atunci o să faci ce vrei, acum faci ce-ţi spun eu", „Mai întâi şcoala şi apoi distracţia", „Noi facem multe sacrificii pentru tine şi tu aşa ne răsplăteşti" etc.) cu siguranţă vor respinge toate normele de conduită pe care cei mari se străduiesc să le impună şi, din păcate, mulţi dintre ei o pot apuca pe căi greşite, distrugându-şi viaţa şi viitorul din convingerea că aşa îşi pot pedepsi părinţii. Cedând presiunii unui grup sau încercând să se integreze într-un grup, pleacă de la ore, fură din casă bunuri şi bani, îşi cumpără băutură, ţigări sau droguri/etnobotanice, devin violenţi la şcoală pentru că aici îşi pot manifesta furia, nemulţumirea, insatisfacţiile, devenind uneori de necontrolat, intimidând şi terorizând de cele mai multe ori pe cei mai mici sau mai slabi, dar nu în puţine cazuri chiar pe profesori.

În acelaşi timp, să nu uităm că există părinţi care înţeleg greşit conceptul de încredere în propriii copii sau care aleg răul cel mai mic. Astăzi este la modă ca adolescentul să facă şcoala de şoferi încă din clasa a XII-a sau chiar a XI-a, adică din momentul în care a împlinit 18 ani. Este o modalitate de manifestare a încrederii din partea părinţilor, dar cu consecinţe pe care le vine greu apoi să şi le asume. Pentru orele de „şoferie" şi examenele pentru obţinerea permisului de conducere, examen care rareori se ia „din prima" tinerii lipsesc de la ore, de data aceasta în mod motivat şi cu acordul părinţilor care, imediat după aceea, le pun la dispoziţie maşinile cu care vor veni la şcoală spre a impresiona pe toată lumea cu noua lor performanţă. Lipsa de experienţă în condusul maşinii presupune însă şi asumarea unor consecinţe, de la accidente uşoare în care părinţii vor mai scoate nişte bani din buzunare pentru a repara maşina

avariată până la accidente grave în care aceiaşi tineri teribilişti îşi pierd viaţa sau se transformă fără voie în criminali.

Pe de altă parte, există părinţi care le cumpără adolescenţilor ţigări pentru că s-au apucat de fumat în grupurile pe care le frecventează, şi, deşi nu au dorit acest lucru pentru copiii lor, faptul este consumat şi în calitate de „educatori" le alimentează acest viciu, fără a încerca să aplice principiul „Învăţul are şi dezvăţ". De altfel, bine intenţionaţi în acţiunile lor, aceşti părinţi pornesc de la ideea că ei „n-au avut" şi sunt capabili de orice sacrificii pentru a-şi mulţumi copiii. Iar dacă ceva merge rău, atunci de vină nu este decât şcoala, percepută ca unicul topos în care se face educaţie! Ca educatori nu ne rămâne decât să ne întrebăm retoric: Care mai este rolul şcolii şi al profesorilor în formarea spirituală a tinerei generaţii câtă vreme familia le cultivă alte valori decât cele fireşti?

Pentru ca şcoala să cultive "destoinicirile intelectuale", ea ar trebui să ştie atât cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse şi politici înţelepte dar şi care sunt "destoinicirile" fiecărui copil care îi intră pe poartă. Şcoala, universitatea, părinţii, organizaţiile non guvernamentale şi partidele trebuie să se pună de acord asupra direcţiei spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă "trebuinţa de a învăţa toată viaţă" pentru propria desăvârşire şi a României devenire şi participare la progresul şi prosperitatea umanităţii.

De la Aristotel încoace, care avea dilemele menţionate la începutul articolului, şi până în ziua de astăzi, întrebările despre rolul şi scopul educaţiei viitorelor generaţii transcend graniţe şi perioade istorice. Provocarea pentru noi astăzi este de a căuta şi încerca să creeam o lume mai bună cu materialul avut şi în contextul social, uman, istoric şi geografic contemporan al României.

Şcoala, ca instituţie socială educativă, este locul unde se întâlnesc tineri din medii sociale diferite, este locul care preia problemele şi tensiunile familiale, conflictele şi dilemele societăţii în general. Ne referim, desigur, la şcolile de stat, nu la cele particulare sau la acelea la care nu orice elev are acces, unele dintre şcoli funcţionând ca nişte spaţii închise. Şcoala înseamnă şi respectarea unor norme prevăzute în regulamentul şcolar, norme pe care din instinct tinerii le resping, le încalcă, se revoltă împotriva lor. Nu este de mirare, aşadar, că micile acte de indisciplină şi neglijare a unor reguli de conduită se transformă la un moment dat în agresivitate, în violenţă. Suntem cu toţii conştienţi de faptul că mass-media promovează în mod frecvent comportamente agresive, indecente, vulgare. Şi totuşi, chiar dacă acestea nu ar mai fi mediatizate, şcoala tot ar putea rămâne locul unde se exprimă violenţa, pentru că asemenea comportamente sunt simptome ale unei patologii sociale influenţate de mai mulţi factori: probleme în funcţionarea familiei, presiunea grupului din care tinerii fac parte sau în care doresc să acceadă pentru a se simţi importanţi şi apreciaţi, amestecarea valorilor cu nonvalorile, lipsa

unei educaţii parentale adecvate etc. În societatea consumeristă în care trăim, societate care promovează banul, prosperitatea financiară dobândită pe căi obscure, nonvalorile capătă statut de valori autentice şi se numesc „vise”, „idealuri” (maşina bengoasă, vila, iubitul celebru, excursiile exotice, statutul de vip etc.), modelele de reuşită socială sunt interpreţii de manele sau super-galacticii fotbalişti.

De aceea, la şcoală nu se mai vine cu plăcere, din acelaşi motiv elevii găsesc orele plictisitoare şi le consideră timp pierdut, de aceea pleacă de la ore şi preferă să-şi petreacă timpul prin cluburile la care au acces prin banii cu care îi alimentează părinţii, iar când rămân totuşi la ore, o fac pentru socializare, pentru a expune opulenţa situaţiei materiale părinteşti, pentru a-şi exprima rivalitatea sau invidia prin reuşita socială expusă public. Idealurile sociale de altădată promovate de şcoală nu mai au ecou, modelele prezentului fiind mult mai puternice şi mai adânc înrădăcinate în sufletele tinerilor de astăzi.

Totuşi, trebuie spus că nu toţi adolescenţii se aliază tablei de nonvalori a societăţii moderne. Avem încă elevi care, supuşi aceluiaşi ritm de dezvoltare a societăţii şi aceloraşi provocări, nu se lasă convinşi de elementele subculturii, ci reuşesc să discearnă între bine şi rău, între valoare şi kitsch, între adevăr şi minciună, între adevăratul ideal de viaţă şi „visul” uşor de obţinut prin bani sau aspect fizic. Poate părea surprinzător, dar există tineri care nu agreează nici manelele, nici aşa-zisele şlagăre, ci preferă muzica veche, a anilor ’70-’80, există tineri atraşi de muzică clasică sau simfonică, de pictură sau sculptură, de teatru, de literatură. Și există tineri preocupaţi cu adevărat de viitorul lor, tineri care au deja un ideal încă de pe băncile liceului, tineri care și-au creat deja un plan minuţios pentru a-şi atinge ţelurile. Iar aceşti tineri nu provin numai din şcolile elitiste rămase fidele educaţiei, ci şi din şcolile care se confruntă cu probleme grave de recuperare a copiilor cu risc de abandon şcolar, cu acte de agresivitate sau violenţă şi pentru care principala problemă o constituie, de fapt, recuperarea socială, nu cea didactică sau academică.

În ciuda tuturor provocărilor impuse de lumea actuală, preocuparea permanentă a profesorilor rămâne aceea de a-i învăţa pe adolescenţi să gândească atunci când sunt puşi în faţa unei alegeri care presupune comportamente extreme sau de risc, să înţeleagă că viaţa este importantă şi fragilă, să renunţe la principiul „E viaţa mea şi fac ce vreau cu ea”. Printr-o bună comunicare, prin deschiderea către lumea lor şi a problemelor cu care se confruntă, a frământărilor pe care le trăiesc, totul devine posibil. Implicarea tinerilor cu probleme de comportament, cu risc de abandon în activităţile extraşcolare organizarea unor dezbateri privind alcoolul, fumatul, traficul de persoane, sexualitatea, drogurile sau noile dependenţe (Internetul, calculatorul), toate, în definitiv, provocări ale lumii contemporane, pot preveni şi combate comportamentele de risc. Dacă şcoala, poliţia, biserica, diferite organizaţii nonguvernamentale naţionale şi europene iniţiază deja astfel de acţiuni pentru a veni în sprijinul tinerilor, rămâne

de văzut care ar fi aportul părinţilor în educarea propriilor copii. Sperăm că nu doar acela de a nu se opune participării copiilor la astfel de activităţi, pentru că, să nu uităm, primii paşi spre educaţie se fac în familie.

Cum să facem acum, când harta etnică şi chiar socială a Europei unite se tot schimbă, să ne păstrăm identitatea şi valorile naţionale și să le adăugăm valorilor internaţionale? Să ne găsim un loc şi o direcţie.

În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naţionale de învăţământ cu programme şi pedagogii menite să se răspândească în toate colţurile societăţilor.

Nici România nu a fost mai prejos – personalităţi cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ştefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, contribuind enorm la promovarea atât a valorilor româneşti dar şi la integrarea celor universale în cultură noastră. Recomandăm celor interesaţi lucrarea profesorului Ion Albulescu de la Cluj, "Istoria pedagogiei româneşti".

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată şi foarte dinamică în ceea ce priveşte piaţa muncii, ţările care au reuşit să creeze schimbări majore şi benefice pentru învăţământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaţionale**.**

Astfel, experienţa reformelor din ţări că Polonia, Coreea de sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, şi aici trebuie avute în vedere şi experienţele negative, arată că există trăsături comune ale drumului către succes care ar putea fi sintetizate într-un "decalog" pe care România l-ar putea urma în dorinţa ei legitimă de a-şi decide propriul destin prin generaţiile viitoare. Astfel, este necesară:

1. Crearea unei **viziuni de ţară** pentru educaţie şi învăţământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca "prin educaţie de nivel înalt, ţara să poată sta mai departe de influenţele marilor puteri, astfel păstrându-şi identitatea"; Singapore a avut "trecerea de la lumea a treia la lumea întâi "iar în ultimii zece ani se concentrează pe menţinerea la acest nivel.
2. Stabilirea de **standarde ridicate** şi deci, de aşteptări de la toţi elevii şi de la toate şcolile.
3. **Egalitatea de şanse pentru toţi** copiii.
4. **Pregătirea viitorilor profesori** ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universităţi şi şcoli, cu practică la şcoli – parte din cerinţele pentru acordarea diplomei.
5. **Alinierea curriculei** pentru clasele 0-12 şi necesitatea coerenţei în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea spijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situaţiei actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curriculă, aceasta din urmă devenind doar o înşiruire de conţinuturi. Se perpetuează la catedră idea că cea

mai importantă misiune a dascălului este transmiterea informaţiei, iar pedagogia şi metodica sunt doar nişte decoraţiuni ulterioare.

6. **Motivarea şi implicarea elevilor în întreg procesul şcolar** (excursii, ore după şcoală, sport organizat, activităţi artistice, etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.
7. **Clarificarea responsabilităţilor** şi folosirea lor pentru dezvoltare şi iniţiative. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecţie este nevoie. De notat că în multe ţări, acreditările şi evaluările se fac în proporţie de 80%, intern. Inspectorii au ca misiune principal sarcina de a verifica dacă ceea ce şcoala a evaluat este adevărat şi de a-i ajuta pe cei ce au nevoie să se îmbunătăţească prin recomandări specifice.
8. **Eficientizarea folosirii resurselor**
9. Crearea unui “**portret de caracter**”, aşa cum îl numea Simion Mehedinţi, **al elevului**. Să ne punem de accord asupra trăsăturilor de character pe care ar trebui să le aibă un elev al societăţii româneşti contemporane şi, mai ales viitoare, într-o lume globalizată. Cu ce poate contribui caracterul viitorului cetăţean român la bagajul umanităţii?
10. **Conectarea la practicile educaţionale de success în contextual**

Orice generaţie de liceeni adolescenţi are propriul ei sistem de valori şi încearcă să se adapteze „spiritului vremii”. Unele dintre valori rămân constante de la o generaţie la alta, altele se modifică mai mult sau mai puţin. Ce rămâne însă la fel, pentru toţi adolescenţii, este nevoia lor de a se înţelege pe sine, de a-şi căuta un loc în societate şi de a-şi exprima propriile dorinţe. Unii reuşesc şi alţii nu. Unii adoptă calea studiului şi a perseverenţei, iar alţii adoptă căi mai facile. Comportamentele unora frizează absurdul şi ridicolul, iar alţii preferă consecvenţa şi un anumit spirit de sacrificiu. Ce rămâne este veşnica lor căutare şi permanenta lor nerăbdare de a deveni adulţi: responsabili sau nu ! Fără îndoială că adolescentul român de astăzi trăieşte sub ameninţarea multor dileme, silit să se adapteze la o diversitate de impulsuri venite dinspre o societate încă în căutare de repere morale. Este sarcina educatorilor de a umple măcar o parte din golul acesta şi de a le oferi o alternativă pozitivă pentru viitorul lor.

TODAY'S STUDENT'S WELLBEING - TOMORROW'S ADULT'S SUCCESS

Prof. ZORILĂ COCULEANA, Școala Gimnazială I.D. Sîrbu Petrila

A student-centred educational system is based around the personal growth of a student, which is very important nowadays such as: teamwork, communication skills, problem solving, mutual respect. School plays an important role in students' growth and it shapes their characters and behaviours.

School should be the place where teachers are encouraged to grow and evolve, which would then benefit the students as well. It is true that the wellbeing of a teacher is not exclusively influenced by the educational institutes, and that it depends on a multitude of internal and external factors.

The educational social environment term refers to all interpersonal activities happening in school and the way in which students and teachers interact and communicate, but it also refers to the perception of studying. Scientific studies show that the physical, social and emotional environment, in which teachers and students spend their time for a vast majority of the day can affect their emotional and physical health.

It is appreciated that the educational environment can influence positively the social, emotional wellbeing of students as well as their ability to study. A good educational environment offers friendly and approachable staff, which offer support and encouragement for the students to achieve more, while emphasising on the importance of teamwork, and less competition as well as following rules and discouraging violent activities.

An unfriendly atmosphere is bad and gets worse especially if the wrong actions take place for a long time. In a situation like this, the school should revise their rules and principles, in order to improve the quality of the educational service offered as well as establishing ground rules. It is important to encourage feedback between teachers and students in order to identify the flaws/problems and to agree on improvement techniques/next steps.

HOW TO MOTIVATE STUDENTS TO READ

Prof. ANDRAȘ ESTHER - Liceul Tehnologic "Dimitrie Leonida" Petroșani

The lack of reading motivation among children is a problem that teachers are facing all over the country, thus motivating students to read is a goal set by most educators. Throughout the years, numerous studies have focused on reading and motivation in an effort to determine what motivates students to become successful readers. Educators constantly search for ways to cultivate reading motivation and to help students discover the art of reading for pleasure. The aim of this paper is to present some strategies which enhance students' motivation to read.

1) Make it relevant

If your students don't see how reading, in general, will help them in their life, they aren't going to be motivated to improve their skills. If they aren't provided or exposed to material that appeals to them, they aren't going to want to read. Ask your students what interests them. Learn what they care about and show them how reading can open up information about the things that do interest them. If they don't see how what they are reading connects to the other things they are learning or are interested in, they are going to feel like reading is irrelevant. As students read, meaning must be present in order for engagement to take place. Meaning is important to reading because it keeps students engaged while also aiding in the formation of comprehension skills. An important part of reading and engagement is reading comprehension. When readers are engaged, active thinking and understanding take place and students are then learning from what is read. If students are not able to make connections and build upon their understanding, then it is unlikely that there will be success in comprehending what has been read.

2) Use a wide range of reading materials

Another rule that increases motivation and engagement is exposing students to a wide variety of reading materials. The more options of text a student has, the more likely they are to find something that is interesting to them. With interest often come motivation to read and the ability to stay engaged while reading. Offering different texts offers exposure to students that can lead to and help instruct about new and different, places, cultures, and ideas. When using these texts, students have the ability to expand previous knowledge. Large text variety should not just be present at school however, but should also be offered in the home environment. Teachers should consider alternative texts as well. Graphic novels and comic books, though non-traditional, many have complex plots, themes, and literary elements that certainly reinforce standards. Jokes, riddles, books that go along with movies, can help students see a fun application for what they are reading. Blogs and magazines can provide students with articles about any topic under the sun, and many are available for free online. Let students choose a topic of interest and enjoy.

3) Make it accessible

It is critically important that your lessons are not perceived as being too difficult. If students feel incapable, their defence will go up and they will resist anything that they believe will make them fail. In order to avoid making your lessons seem too difficult it is important to use effective strategies when teaching and to assure your students' understanding by constantly asking them and observing what they are and aren't understanding. In this context the language teacher's task is to carefully select and prepare a variety of teaching materials and aids, plan strategies and techniques to ensure that learners will gain optimum results and motivation for further study.

4) Give continual feedback

The teacher plays the key role in motivating reading. Traditionally the main task of the teacher was to transmit information and check students' acquired knowledge. Today, the role of the teacher has dramatically changed. A teacher must go beyond knowledge transmission. A new dimension is added to the role of the teacher, that of facilitator and manager. Meaningful positive feedback is one of the crucial factors in maintaining motivation. As you monitor students' reading progress, be sure to provide encouragement with positive, actionable feedback. For example, if a student has high reading time but low comprehension, you could compliment his reading stamina and suggest a comprehension strategy to use next time he reads. When students know they're getting closer to their goals, and the steps they need to take to get even better, they will be continually motivated to succeed.

5) Make it fun

Your students may be hard at work with their reading practice, but don't let them forget that reading is fun, too! Sprinkle lessons with occasional treats like reading joke books, watching movies based on books, playing team games, sharing favourite books and authors during show-and-tell, or drawing, painting, or sculpting popular characters or scenes. Don't use fun activities as rewards or limit them for only the "best" readers, make sure all students, especially struggling readers, get a chance to experience how fun reading can be.

The affective filter hypothesis (Krashen, 1985) enunciates the affective factors that influence language acquisition including motivation, self-confidence, anxiety, and low self-confidence. These emotional variables can either create appropriate mental conditions or prevent learners from acquiring the information. For many students the terms ”literature” or ”reading” could mean difficult and unappealing books and endless efforts of looking up words in the dictionary. Such obstacles may eventually lead to loss of interest and hinder learning through literature. The use of a variety of engaging texts would be able to arouse and maintain the students' interest, thus lowering the "affective filter", and achieving successful learning.

6) Pick books that connect to real-life experiences

Pick books to read that children will have real life experiences with. Tailor questions to every child in the class in order to ensure they are given a chance to make a connection to a real-life experience. For instance, to tie these experiences back to the book, remind the children that reading the story will reveal if the character's first day of school was like your students'. Children will be more motivated to read when they see connections between their own lives and the text at hand.

Intrinsic motivation occurs when children are able to have authentic conversations and make connections with the books they are reading. Students are also motivated intrinsically when they are able to choose a book they are interested in or one that relates to their cultural identity.

7) Social motivation

Sharing reading is a social experience, whether students are reading in unison, discussing a novel, or working together to decode and define a new word. One of the aspects of school that children enjoy is spending time with friends. When given the opportunity to interact with friends during class time, students will approach the given task with more enthusiasm. It is important to use both group work and individual work. Although group work is motivating for some students, your more introverted students may prefer to work alone. Switching approaches or allowing the choice to work alone or in groups, allows students to work in the way that most motivates them.

Providing students time and the opportunity to discuss the books they are reading promotes critical thinking, motivation and student engagement. Social interaction among literacy activities increases student motivation. The reason a book discussion can motivate students is because it gives them the opportunity to share and think about what they have read. They are able to give their perspective and hear the perspective of their peers. This allows the students to compare their thoughts with their peers and teachers. They are able to see the book through a different lens and truly delve into the significance of the text. It gives students the opportunity to tear the text apart and make meaning out of it.

References:

Olsen, Brie. I Feel Trapped: Motivation, Engagement, and Text Choice with Struggling Readers. Master's Thesis. The College at Brockport: State University of New York: 2017. Web. 27Jan. 2020 https://digitalcommons.brockport.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1781&context=ehd_theses

Ericksen, Samantha K. Motivating Students to Read: A Case. Master's Thesis. The College at Brockport: State University of New York: 2016. Web. 27 Jan 2020 Studyhttps://digitalcommons.brockport.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1707&context=ehd_theses

https://www.renaissance.com/2018/10/04/blog-passion-reading-15-ways-motivate-daily-reading-practice/

https://www.uwo.ca/fhs/lwm/teaching/dld2_2017_18/Ykema_ReadingMotivation.pdf

https://www.readingrockets.org/article/teacher-practices-impact-reading-mo

TEHNICI INTERACTIVE APLICATE ÎN ORELE DE CITIRE LA CLASELE PRIMARE

Prof.înv.primar ARMEANU MIHAELA MARIA - Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida" Petroșani

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii. În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere. Utilizarea metodelor interactive de predare – învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ – formativă asupra personalităţii elevului. Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe.

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup. Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii.

În cadrul activităţii didactice am sesizat ceea ce înseamnă pentru elevi aplicarea metodelor activ-interactive. Acestea îmbină munca individuală cu munca în echipă şi în colectiv, dezvoltă copiilor o motivaţie intrinsecă, implică întreg colectivul, elevul devine obiect şi subiect al actului de instruire şi educare,îmbină armonios învăţarea individuală cu învăţarea socială, stabilesc relaţii de colaborare şi comunicare între membrii unui grup.

Disciplina *Limba și literatura română* ocupă un loc important între disciplinele din planul de învăţământ de la clasele primare. Cunoştinţele și competențele dobândite aici stau la baza înțelegerii și a utilizării în contexte variate a informațiilor de la celelalte obiecte. La vârsta școlară, lectura are un rol hotărâtor în îmbogățirea și dezvoltarea cunoștințelor elevilor, în formarea gustului pentru citit, în cultivarea și îmbogățirea limbajului prin formarea și

dezvoltarea unui vocabular adecvat. Formarea deprinderilor de citire corectă și conștientă este un proces îndelungat, care presupune un efort susținut din partea factorilor implicați.

Pentru a înlesni formarea deprinderilor de citire este important să utilizăm procedee variate de citire. Lecțiile de citire presupun literație. Literația înseamnă cinci lucruri: lectura textului, înțelegerea mesajului, realizarea conexiunilor, formularea unui punct de vedere și exprimarea acestuia în scris sau oral.

În continuare prezint câteva tehnici interactive utilizate în orele de citire.

Lectura cu predicții

Pe parcursul lecturării, cititorul se oprește de câteva ori și intervine cu întrebări de genul: „ce credeți că se va întâmpla?”, „pe ce vă bazați…?” la care auditorii îți spun părerea despre ceea ce ar urma în poveste, idei care uneori coincid cu povestea sau care nu au nici o legătură.

Nu se prezintă nici coperta, nici imagini din poveste. Prin intermediul acestei tehnici, copiii sunt mult mai interesați de conținutul poveștii și devin mult mai atenți. Sunt foarte încântați dacă ideile lor coincid cu continuarea poveștii.

Primele impresii

După prima lecturare a unei povești, se pot afla primele impresii despre conținut. Sub forma unui fel de ciorchine se trece în centru titlul poveștii, iar pe margine cât mai multe cuvinte care reies din poveste, scrise fiecare cuvânt pentru o liniuță.

Jurnalul cu dublă intrare

Citirea unui text se face de către elevi. Pe o pagină pe jumătatea din partea stângă este scris textul, iar jumătatea din dreapta este lăsată liberă. Pe partea din dreapta, copiii își vor face notații pe baza textului sau desene. De asemenea pe text, vor putea sublinia ideile scoase în evidență în partea dreaptă.

Această tehnică îi ajută pe copii să înțeleagă singuri mai bine conținutul textului. Se poate reveni pe text de câte ori se dorește.

Axa Timpului

O etapă importantă în citirea unui text este împărțirea textului pe fragmente și formularea ideilor principale ale acestora. Axa timpului reprezintă exact un plan de idei al textului , dar scrise sub forma unei axe.

Ideile textului pot fi formulate sub forma unor titluri, sub forma unor propoziții sau sub forma unor desene. Este bine să aleagă copiii varianta de completare a axei. De cele mai multe ori, desenele se preferă de copiii de la clasele mici, iar celelalte variante de cei mai mari. Ideile, indiferent de forma lor, se așează pe o axă, unele deasupra, unele dedesubt, în ordinea desfășurării întâmplărilor.

Harta spațiului imaginar

Această tehnică se bazează foarte mult pe imaginație și creativitate. Pe o coală de hârtie, se fac desene după povestea audiată: un desen reprezentând coperta cărții, desene reprezentând ideile principale, dar și cuvinte sau chiar propoziții din poveste.

RIR (Relația întrebare-răspuns)

Această tehnică este o strategie care sprijină elevii în înțelegerea și formularea diferitelor tipuri de întrebări. Îi obligă pe elevi să se gândească și dincolo de limitele textului.

Strategia presupune patru tipuri de întrebări, împărțite pe două categorii:

În text: - „Chiar acolo" : întrebările formulate își găsesc răspunsurile în textul lecturat, într-un singur loc. Exemplu: Cum se numește prințesa?

-„Gândește și caută": întrebările formulate își găsesc răspunsul în textul lecturat, dar în mai multe locuri diferite. Exemplu: De ce voia regina să o ucidă pe prințesă?

În capul tău: -„Autorul și tu": întrebările formulate se referă la informații din text, dar trebuie legate de experiența proprie. Exemplu: Tu cum ai fi procedat în locul prințesei?

-„Doar tu": întrebările formulate nu au legătură cu textul, ci cu experiența proprie. Exemplu: „Cum recunoști o persoană curajoasă?"

Este o tehnică puțin mai dificilă, dar accesibilă elevilor de toate vârstele.

Fișa poveștii (cărții)

Pentru orice poveste se poate face o fișă de lectură care cuprinde următoarele elemente:

-titlul și autorul

-locul desfășurării acțiunii

-personajele

-problema din care se naște acțiunea

-evenimentele principale

-concluzia

-Ți-a plăcut cartea? Motivează

Această tehnică se poate lucra colectiv, pe grupe, în perechi sau individual. Este o fișă plăcută copiilor.

Caracterizare de personaj – pe argument

Această tehnică reprezintă o fișă cu mai multe casete în care se trec însușiri ale unui personaj care se regăsesc în text sau în ilustrațiile textului. Fiecare idee de caracterizare se formulează ca enunț, specificând exact momentul sau pagina din poveste și argumentând însușirea aleasă. Exemplu: Ion este răbdător. (Pag.8. indiciu: a așteptat ca fata să rezolve provocarea).

Cu ajutorul tuturor enunțurilor formulate în casete, se poate realiza caracterizarea personajului sub forma unui text.

Caruselul

Această tehnică se realizează pe echipe. Fiecare echipă primește o coală de hârtie cu o întrebare referitoare la textul citit, întrebare formulată de forma: „Ce-ar fi fost dacă…?”. Fiecare echipă răspunde la întrebarea avută. Apoi se schimbă echipele la următoarea întrebare, răspunzând altfel decât a fost formulat deja răspunsul. Toate echipele răspund la toate întrebările, la final, dacă au fost 4 echipe, fiecare întrebare va avea 4 răspunsuri diferite. Întrebările sunt afișate în fața clasei și se citesc toate răspunsurile.

Această tehnică este foarte plăcută copiilor, deoarece muncesc pe echipe și se realizează și prin mișcare.

Tehnicile prezentate sunt doar o parte din multele tehnici interactive care pot fi utilizate în lecțiile de citire.

În concluzie, prin folosirea la oră a acestor metode interactive care stimulează elevul şi îl fac să descopere singur noile noţiuni pornind de la ceea ce cunoaşte, învăţarea are o mai multă eficienţă.

Consider că utilizarea alternativelor metodologice moderne în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, având cu adevărat un caracter activ-participativ şi o reală valoare educativ-formativă asupra personalităţii elevilor.

Bibliografie:

*Bocoş, M., 2002, *Instruire interactivă*, Ed. Press Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

*Ionescu, M., Radu, I., 1995, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia

*Breben, S., Gongea, E., (2002) *Metode interactive de grup*, Editura Arves, Craiova

*Curs EduNetworks, ora de literație, formator Grațiela Bălcescu

*www.infinit-edu.ro

*www.didactic.ro

IDEI PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA STĂRII DE BINE SOCIALE ȘI EMOȚIONALE A TINERILOR

Prof. BĂDESCU MARIA - Colegiul Economic „Hermes" Petrosani

Școlile au un rol activ în asigurarea stării de bine sociale, fizice și emoționale a elevilor.

Avantajele unui mediu şcolar pozitiv constau în bunăstarea şi fericirea, întărirea sentimentului de apartenenţă şi o mai bună calitate a vieţii celor implicaţi în procesul instructiv-educativ. Indirect, poate avea ca rezultat performanţe academice mai bune. De asemenea, poate modifica unele aspecte negative ale vieţii şcolare prin reducerea intimidării şi hărţuirii, injuriilor şi absenteismului şcolar. Are potenţialul de a diminua sterotipiile, teama, anxietatea, depresia şi pierderea motivaţiei.

Sentimentele de bunăstare în timpul copilăriei şi adolescenţei pun temelii solide pentru o bună sănătate la maturitate.

Analiza întreprinsă a conturat ca priorităţi pentru ameliorarea mediului psiho-social şcolar, deopotrivă din perspectiva elevilor cât şi a profesorilor, dezvoltarea activităţilor creative, promovarea oportunităţilor egale şi participarea la luarea deciziilor.

Copiii și tinerii își petrec o bună parte din timp la școală, prin urmare, aceasta trebuie să fie un loc esențial pentru conturarea stării lor generale de bine, cu ale sale aspecte sociale, fizice și emoționale. Sănătatea și starea de bine a elevilor le influențează capacitatea de a beneficia de pe urma unei educații de calitate și de a-și atinge întregul potențial școlar. În cadrul acestui articol vom trece în revistă câteva inițiative naționale și europene care promovează importanța stării de bine în școli.

Se apreciază că mediul şcolar poate potenţa bunăstarea socială, emoţională şi capacitatea de învăţare când:

- ❖ este cald, prietenos şi recompensează învăţarea;
- ❖ promovează în special cooperarea şi mai puţin competiţia;
- ❖ oferă susţinere şi facilitează comunicarea deschisă;
- ❖ încurajează activităţile creative;
- ❖ încurajează dezvoltarea de proceduri şi regulamente care interzic pedeapsa fizică şi promovează

- interacţiunea non-violentă pe terenul de joacă, în clasă şi între personalul şcolii şi elevi prevenind în felul acesta pedeapsa fizică, agresivitatea, hărţuirea şi violenţa;

Un mediu psiho-social şcolar sănătos este deopotrivă benefic pentru profesori, elevi, familii şi comunitate.

Rețele europeane promovate pentru îmbunătățirea stării de bine sociale și emoționale a tinerilor și asupra climatului din școli

Contracararea hărțuirii într-o manieră holistică – ENABLE

Rețeaua europeană împotriva hărțuirii în mediile de învățare și divertisment (ENABLE) a fost concepută pentru a contracara și reduce fenomenul hărțuirii într-o manieră holistică, însă s-a dovedit a avea efecte pozitive mai ample asupra stării de bine sociale și emoționale a tinerilor și asupra climatului din școli.

Kaspersky Lab a devenit partener asociat al proiectului ENABLE (European Network Against Bullying in Learning and Leisure Environments), sprijinind astfel evenimentul proiectului, Hackathon, cu scopul de a cultiva spiritul inovator al tinerilor in domeniul IT si de a aborda problema globala a hartuirii pe internet (cyberbullying).

ENABLE Hackathon a avut loc în luna octombrie, în cadrul European Coding Week 2015 și a reunit tineri, expeti în educație, experți în drepturile copiilor, dar și persoane cu factor de decizie la nivel politic. Evenimentul a avut drept scop încurajarea tinerilor de a lucra în echipă pentru a realiza o aplicație sau un instrument creativ, care să ajute la reducerea fenomenului de hărțuire. În calitate de partener asociat, Kaspersky Lab a avut onoarea să selecteze echipa cu cea mai inovatoare soluție tehnologică, menită să combată hărțuirea, și a acordat membrilor un premiu special.

Obiectivul central a fost de a dezvolta capacitatea de rezistență a tinerilor prin combinarea învățării sociale și emoționale cu strategii de sprijin din partea colegilor. Programul s-a adresat tinerilor cu vârste cuprinse între 11 și 14 ani, perioadă în care copiii se descoperă, își testează autonomia și își înțeleg emoțiile. Chestionarul inițial aplicat elevilor a relevat faptul că unul din trei copii nu știau că emoțiile influențează reacțiile, iar unul din patru nu a manifestat nicio afinitate față de comportamentele de întrajutorare.

Proiectul a fost finanțat de Programul Daphne al Uniunii Europene și s-a desfășurat în perioada 2014 - 2016. Printre activitățile derulate s-au numărat o serie de seminarii online și ENABLE Hackathon, ocazie cu care elevii au trebuit să proiecteze o aplicație sau orice instrument creativ de luptă împotriva hărțuirii.

Metodologia ENABLE a fost integrată în peste 100 de școli, având un public-țintă de peste 15.000 de elevi din șase țări. Proiectul a realizat o serie de resurse versatile, destinate

profesorilor, formatorilor, elevilor și părinților (materialele sunt disponibile în olandeză, greacă, croată, franceză, engleză și daneză).

Pentru mai multe informații, vă invităm să citiți rezumatul proiectului și raportul asupra demersurilor de cercetare.

Schools for Health in Europe („Școlile pentru sănătate în Europa") – Rețeaua SHE

Este posibil ca elevii care muncesc non-stop și nu se joacă niciodată să obțină note mari și să aibă rezultate școlare excelente. Cum rămâne însă cu perfecționarea lor în plan fizic? „Schools for Health in Europe" este o rețea de 45 de țări membre, din regiunea europeană, axată pe integrarea **inițiativelor de promovare a sănătății în școli în politicilor din domeniul educației europene**.

Ele definesc o școală care promovează sănătatea drept o școală care are grijă de sănătatea și starea de bine a tuturor elevilor și personalului. În acest scop, rețeaua *implementează un plan sistematic și structurat*, care implică șapte componente importante: **politici pentru școli sănătoase, mediul fizic al școlii, mediul social al școlii, competențe individuale în materie de sănătate și competențe necesare acțiunilor concrete, legături cu comunitatea și servicii de sănătate**.

Rețeaua SHE încurajează cercetarea și creează o undă de rezonanță în privința bunelor practici de promovare a sănătății în școli.

Printre resursele notabile ale rețelei se numără trei fișe informative, care analizează starea școlilor care promovează sănătatea, oferă dovezi științifice care demonstrează importanța promovării sănătății în școli și oferă informații detaliate despre rețelele și parteneriatele de promovare a sănătății în școli.

Profesorii ar putea considera utile și manualele și instrumentele, care oferă informații valoroase despre alimentația sănătoasă, activitățile fizice și prevenirea obezității la copii. Publicațiile sunt disponibile în engleză, rusă și slovenă.

Educarea atenției elevilor – Mindfulness in Schools Project (P_ (Proiectul „Conștiința deplină în școli")

Doriți să aveți elevi mai calmi, mai fericiți și mai împliniți? Vreți să gestioneze stresul și anxietatea și să-și optimizeze capacitatea de concentrare la ore, examene și teste, pe terenul de sport, când joacă jocuri sau îi ascultă pe alții?

Conștiința deplină și-a demonstrat efectul pozitiv asupra acestor domenii și este folosită în mod activ într-o serie de școli. Este o practică care contribuie la conștientizarea de sine pe coordonatele prezentului, grație recunoașterii și acceptării sentimentelor, gândurilor și senzațiilor fizice proprii. Pe scurt, „conștiința deplină înseamnă să fii viu și să o știi."

MiSP (Mindfulness in Schools Project) este o organizație caritabilă britanică axată pe promovarea rezistenței și stării de bine a tinerilor prin intermediul conștiinței deplin în școli. MiSP a format deja peste 3.200 de profesori pentru a promova metodologia conștiinței depline în școli.

Legătura dintre şcoală şi familie prin implicarea părinţilor în starea de bine a copilului

Implicarea părinţilor în activităţile şcolare şi luarea deciziilor este un pilon esenţial al şcolilor care promovează sănătatea şi atmosfera prietenoasă.

O funcţie importantă a sistemului de învăţământ este să ofere asistenţă familiilor pentru a-şi ajuta copiii să devină membri productivi şi stabili din punct de vedere emoţional şi social ai comunităţii. Deşi predarea este de importanţă primară pentru învăţare, nu este posibil să se ignore familia din care provine copilul, fără ca aceasta să genereze riscuri potenţiale ale învăţării eficiente.

Este important ca şcolile să-şi revizuiască politicile în acest domeniu, pentru a întări relaţia dintre familie şi şcoală. Având informaţii referitoare la situaţia familială şi la necesităţile copilului, profesorii îl pot înţelege mai bine şi îşi pot adapta modul de predare, iar probabilitatea de a-i ignora tradiţiile şi valorile deprinse în familie ducând în felul acesta la contradicţii, conflicte şi nefericire, este mult redusă.

Absenţa contactului între şcoală şi familie, duce la trecerea neobservată a problemelor şi schimbărilor majore din viaţa copilului, în timp ce un climat pozitiv în şcoală şi o relaţie bună şcoală-familie vor asigura mediul pentru dezvoltarea unor niveluri ridicate de auto-încredere şi stimă de sine.

În consolidarea procesului de învăţare, odihna şi relaxarea joacă un rol important. Recreaţiile asigură elevilor oportunitatea schimbului informaţional, timpul liber fiind vital în dezvoltarea imaginaţiei elevilor. Este important ca şcoala să asigure oportunităţi, facilităţi şi timp pentru învăţarea unor meşteşuguri şi arte, precum şi condiţii în careelevii să poată acţiona fără presiunea performanţei sau a evaluării.

Conform psihologului Donald Winnicott creativitatea aparţine sentimentului de a te "simţi viu". **Pentru a fi creativi, copiii trebuie să se simtă în siguranţă din punct de**

vedere emoţional. Copiii sunt exploratori prin natură, dar pentru a fi creativi au nevoie de un mediu propice. Îndrăzneala de a face ceva diferit, sau într-un mod nou, este inima creativităţii. Copiii au nevoie de experienţe pozitive, de spaţiu personal pentru a fi singuri cu ei înşişi şi în acelaşi timp au nevoie de sentimentul de conexiune cu alte persoane, în special cei care sunt importanţi pentru ei emoţional.

Creați cât mai multe oportunități de a avea interacțiuni pozitive în cadrul familiei. Starea de bine es te generată de sentimentul că aparții, că eș ti iubit ș i acceptat în sânul familiei.

GĂTIȚI ÎMPREUNĂ CU COPIII

Gătiți împreună cu copiii micul dejun sau cina. Lăsați-i să contribuie după puteri. Puteți decide cu o zi înainte ce veți găti și face cumpărăturile împreună. Se vor bucura să aleagă ingredientele singuri.

PROGRAMAȚI O SEARĂ ÎN FAMILIE

Faceți floricele și priviți un film, jucați jocuri, desenați sau colorați împreună, jucați mima, ieșiți cu rolele sau cu bicicletele, luați cina în oraș toți și povestiți...

IMPLICAȚI COPIII ÎN DECIZIILE LUATE IN FAMILIE

Consultați copiii referitor la ce vacanță și-ar dori, ce activități i-ar pasiona, ce ar vrea să mănânce la cină, ce vor să facă cu banii din alocație... Cum și-ar imagina camera decorată? Ce le-ar place să aibă în casă/curte pentru a se simți confortabil?

CITIȚI ÎMPREUNĂ CU COPIII CEL PUȚIN 15 MINUTE ZILNIC

Lăsați copiii să aleagă o carte din care să le citiți. Așezați-vă pe canapea împreună și bucurați-vă de acele momente unice de liniște. Este o modalitate excelentă de a îi ajuta să își dezvolte inteligența și de a ni-i apropia afectiv

OBȚINEREA UNEI STĂRI DE BINE ÎN RÂNDUL ELEVILOR PRIN EDUCATIA OUTDOOR

Prof. BÂRLEA CORNELIA – Colegiul National de Informatica ,,Carmen Sylva" Petroșani

Necesitatea asigurarii unei stari de bine în scoala in rândul elevilor si al profesorilor se refera la calitatea vietii scolare, acest concept aduna elemente ce tin de dezvoltarea psihologica si emotionala a copiilor, de comportamentul social,de relationare sau de capacitatea mediului de invatare de a fi prietenos, suportiv, de a promova colaborarea, diversitatea sau disponibilitatea pentru dezvoltare.

Un aspect important al educaţiei outdoor este acela că poate contribui la creşterea nivelului de bunăstare al indivizilor.

Educația de tip outdoor este o formă organizată de învățământ care îl pregătește pe copil pentru viață și care se desfășoară în aer liber. Ea se bazeaza pe filosofia, teoria si practica educatiei experientiale(,,Înveţi cu creierul,mâinile şi inima!").Termenul poate include educaţia pentru mediu,activităţi recreative,dezvoltare personala,terapie prin aventură etc., dezvoltând la elevi înţelegerea şi aprecierea de sine, a celor din jur si a lumii naturale. Concepţia acestui nou tip de educatie este că orice om ,în anumite conditii, îsi mobilizează, prin creativitate, resursele corporale si mintale.

Educaţia outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura,reprezintă o puternică sursă de experienţe de învăţare,facilitează procesul de învăţare al copiilor care întâmpină dificultăţi, duce la dezvoltarea personală, contribuie la dezvoltarea spiritului de echipă, oferă nenumărate beneficii fizice, emoţionale şi mentale care asigură bunăstarea societăţii.

Noul tip de educaţie se bazează pe patru competenţe fundamentale: a învăţa să cunoşti(să ştii);a învăţa să să faci;a învăţa să trăieşti împreună cu ceilalţi;a învăţa să fii.

Activităţile de tip outdoor nu sunt activităţi ale educaţiei formală ce au loc în afara sălii de clasă, ci activităţi de educaţie nonformală, menite să familiarizeze copiii cu natura şi să le formeze deprinderi şi priceperi de cunoaştere prin experienţă, bazându-se desigur pe cunoştiţele dobândite în activităţile de educaţie formală.

Atât educația nonformală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală ,cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare, tendința actuală este aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline.

Există un model de educatie outdoor care presupune integrarea activităţilor in curricula şcolii şi desfăşurarea lor în mod constant şi natural fără să fie nevoie de resurse speciale.Aceste activităţi le putem include în scenariile noastre didactice în cadrul programului şcolar obişnuit.Acest model educaţional presupune:

-activităţi frecvente,orientate spre un scop şi bazate pe un curriculum,desfăşurate în mediul din proximitatea şcolii;

-constanţă,activităţi desfăşurate în mod constant pe tot parcursul anului scolar;

-desfăşurarea activităţilor pentru majoritatea disciplinelor;

-lucru cu aceleaşi subiecte şi în clasă şi afară;

-sarcini de tip problemă şi presupunând munca în echipă;

Exemple de bune practici –activităţi derulate in *cadrul unor proiecte:*

Mica mea grădina - elevii au învăţat exersând cum trebuie să planteze în mod corect o planta, dar şi cum trebuie să o îngrijească pentru a se dezvolta armonios.

Pădurea, mirific tărâm- drumetie.O astfel de activitate le formează elevilor dragostea de mediu și îi educă în spiritul dezvoltării durabile. În timpul drumeției, am vorbit despre poluarea cu deșeuri, am observat malurile și sensul de curgere al unui pârâu de munte, am recunoscut plante medicinale, am învățat să facem un foc, dacă ne apucă noaptea pe munte sau am învățat cum să ne orientăm în teren fără hartă și busolă.

Apa si sanatatea mea- elevii au invatat despre importanța apei în existența noastră zilnică si păstrarea și protejarea calității apei.

Activitati desfasurate in *cadrul disciplinelor scolare*:
Ora de muzica si miscare,joc şi mişcare se poate desfăşura afară, în curtea şcolii, elevii fiind încurajaţi să participe la jocurile organizate sau să inventeze ei jocuri pe care să le deruleze cu colegii. Dacă în apropierea şcolii există un parc putem merge cu elevii acolo. Astfel, se pot realiza discuţii despre regulile de circulaţie, despre importanţa respectării regulilor de grup, putem face măsurători în parc, organiza jocuri sau observa jocurile derulate de cei mici.

În cadrul orei de comunicare în limba română se pot desfăşura şezători, ateliere de lectură la iarbă verde, şotron literar.

La matematică se pot repeta, consolida anumite cunoştinte prin jocuri distractive,se pot face masuratori, compune probleme etc. O oră de recapitulare la matematică pentru capitolul „Noțiuni de geometrie" s-a desfășurat sub forma unor jocuri în aer liber. S-au format câte două cercuri concentrice .Copiii se roteau în direcția acelor de ceasornic, dând mâna cu cel din fața sa și spunându-și numele si un salut.Apoi le-am cerut copiilor să se așeze în formă de pătrat, respectiv dreptunghi. A fost un dificil pentru ei, pentru că până acum se așezau doar în cerc sau în linie.

Un alt joc pe care l-am desfășurat a fost “Prinde mingea”. L-am aplicat în cadrul recapitulării operatiilor de adunare si scadere. Un copil aruncă mingea în sus spunând o adunare/scadere. Cel care știa care e rezultatul, prindea mingea, comunica răspunsul corect și aruncа el mingea. Jocul s-a terminat atunci când majoritatea elevilor au dat cel puțin un răspuns.

BIBLIOGRAFIE:

- Ciolan Lucian ,(2008), „Învăţarea integrată,fundamente pentru un curriculum transdisciplinar”,Ed.Polirom,Bucureşti;
- Manual de educație outdoor -Liflong Learning Programme 2010-2012
- Nedelcu A,Ulrich H,Ciolan L,Tibu F,2018,Educatie cu stare de bine .Dupa o reteta romano-daneza.Ghid RODAWEEL,Bucuresti.

CONSILIEREA TINERILOR ÎN VEDEREA INTEGRĂRII PE PIAȚA MUNCII INTERNAȚIONALĂ. ELEMENTUL-CHEIE AL SOCIETĂȚII: TINERII

Prof. CERNA DELIA - Colegiul Național „Mihai Eminescu", Petroșani

Tineretul este considerat forța motrice a oricărei societăți, cu atât mai mult cu cât asistăm, neputincioşi, la îmbătrânirea populației europene. Dezvoltarea oricărei societăţi se bazează pe "forțele prospete" ale tinerilor, deoarece tinerii constituie viitorul aproape tangibil al acesteia.

Persoanele tinere beneficiază de numeroase calităţi: flexibilitatea, deschiderea la nou adaptabilitatea sporită la schimbare, spiritul de creativitate, tehnologizare și ingeniozitate.

Numărul tinerilor din lume este în creştere – în evaluarile relativ recente, trăiesc în lume 1,9 miliarde de copii și tineri (cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani), la care se vor adăuga încă 72 de milioane până în 2025. Numărul tinerilor din Uniunea Europeană era evaluat, in 2016, la 88,9 milioane.

Un context fragil, cum este cel actual, în Romania și chiar în Europa, poate duce la consecințe umane, sociale și economice enorme și de lungă durată. Prin urmare, este de cea mai mare importanță să se conceapă și să se pună în aplicare politici și programe care să le ofere acestora oportunități de a dezvolta reziliența și care să contribuie la incluziunea lor în societate.

Dupa ce termină facultatea, ce urmează? Tranziţia de la şcoală la viaţa activă şi integrarea în muncă a tinerilor reprezintă o problemă esenţială, cu un puternic impact economic şi social, fiind, în acelaşi timp, un important indicator al eficienţei externe a sistemului de educaţie.

Modul în care tinerii aleg cariera și își stabilesc scopurile profesionale este extrem de important. De asemenea, consilierea profesională a absolvenţilor cu privire la profesia pe care o aleg este extrem de importantă, în special în condiţii de criza economică, atunci cînd aşteptările lor trebuie corelate cu ceea ce se întîmplă pe piaţa muncii. Dacă nu sunt consiliaţi şi îşi aleg într-un mod eronat cariera, mulţi absolvenţi pot realiza prea târziu că nu pot găsi un loc de muncă sau că acela îi nemulţumeşte astfel, căzând în depresii.

Ocuparea populaţiei tinere, în mare măsură, depinde de nivelul lor de instruire. Or, în prezent, numai o forţă de muncă calificată poate fi competitivă pe piaţa muncii.

Locurile de muncă neatractive şi salariile mici, duc la părăsirea acestora şi contribuie la intensificarea procesului de migraţie. Studiile în domeniu arată că cei mai mulţi tineri consideră că unica soluţie este plecarea la muncă peste hotare. Astfel, persoanele tinere şi instruite pleacă în căutarea unui loc de muncă, chiar şi necalificat, în afara ţării. Exodul sporit

de forţă de muncă în străinătate, în special a celei tinere, pune în gardă nu doar autorităţile statului, ci şi agenţii economici.

Rolul deosebit de important pe care îl are sistemul de educație este recunoscut, nu doar la nivel european, ci și la nivelul celor 27 de state membre ale Uniunii Europene. « Experiența acumulată într-o instituție publică este un bun start pentru o carieră de succes » acesta este un șablon pe care multe persoane publice si importante îl folosesc.

Globalizarea, capacitatea de extindere şi dezvoltarea tehnologică sunt factori care, în ultimii ani, s-au combinat, impunând economiei flexibilitate şi adaptare rapidă la schimbări. Piaţa muncii îşi creionează o nouă configuraţie prin apariţia unor noi calificări şi dispariţia altora, prin modificări ale conţinutului şi sarcinilor posturilor din organigramele firmelor. Resursa umană devine principalul indicator al performanţei într-o societate de secol XXI,numită a cunoaşterii. Sistemul de educaţie, în schimbare şi el, caută să se adapteze nevoilor sociale şi economice, punând la baza procesului de formare cele patru componente fundamentale amintite în raportul Comisiei pentru Educaţie în secolul XXI a O.N.U.:1. A învăţa să cunoşti; 2. A învăţa să faci; 3. A învăţa să trăieşti împreună cu ceilalţi; 4. A învăţa să fii În acest context, este pregătită şcoala să reacţioneze la cerinţele noilor pieţe ale muncii? Învăţământul profesional şi tehnic este capabil să-şi reconsidere oferta de formare ,în pas cu noile tehnologii ? Design-ul curriculum-ului şcolar în vigoare presupune alocarea unei ponderi importante de ore pentru C.D.L.(curriculum in dezvoltare locală), gândit ca o componentă care se încadrează în strategia de descentralizare .

In măsurile din sfera de responsabilitate a Ministerului Educației Naționale enumărăm:1. Continuarea implementării programului „A doua șansă pentru învățământ primar", având ca obiectiv sprijinirea tinerilor cu vârsta de peste 14 ani pentru recuperarea învățământului primar; 2. Continuarea implementării programului „A doua șansă pentru învățământ secundar inferior", având ca obiectiv completarea și finalizarea educației de bază din cadrul învățământului obligatoriu, precum și pregătirea pentru obținerea unei calificări profesionale într-un anumit domeniu de către tineri cu vârsta de peste 14 ani care nu au finalizat învățământul gimnazial; 3. Continuarea implementării Programului național de protecție socială „Bursa profesională", având drept obiectiv subvenționarea, prin sprijin financiar lunar, a costurilor pentru elevi care frecventează învățământul profesional, pe perioada cursurilor școlare, a pregătirii practice și pe timpul pregătirii și susținerii examenului de certificare a calificării profesionale; 4. Continuarea implementării Programului național de protecție socială „Bani de liceu", având drept obiectiv sprijin financiar pentru elevi care urmează liceul la cursuri de zi.

Așadar, soluții există, sunt constant promovate și tinerii sunt consiliați să ajungă la potențialul optim, la sfârșitul studiilor. Învățământul preuniversitar este cheia succesului

când vine vorba de tineri, deoarece aceştia sunt îndrumați către piata muncii sau către universități. Majoritatea tinerilor sunt conștienți de faptul că nivelul de educație reprezintă un factor decisiv în asigurarea reușitei în viață; în ciuda unui sistem educațional ofertant şi al unor parcursuri educaționale complete, tinerii nu reușesc să se insereze profesional, atât datorită lipsei de adecvare a informațiilor teoretice, acumulate în şcoală, la pragmatismul cerințelor impuse de piața muncii, aflată într-o dinamică continuă, lipsei/insuficienței pregătirii practice, ignorării competențelor transferabile, pe care angajatorii le consideră absolut necesare. Tinerii al căror parcurs educațional a fost întrerupt, datorită unor probleme, cel mai adesea de ordin material, deși consideră că participarea la educație este absolut necesară pentru un tânăr, regretă faptul că nu au fost capabili să-și continue studiile secundare și să obțină o diplomă, autovictimizându-se, puțini fiind aceia care reușesc să-și propună o nouă abordare educațională, favorabilă ulterior inserției profesionale.Totuși, numeroasele programe oferite de MEN optimizează procesul de integrare a tinerilor pe piața muncii internaționale.

BIBLIOGRAFIE

1. Legea privind aprobarea Strategiei naţionale pentru tineret pe anii 2009-2013 nr. 25-XVI din 03.02.2009, Monitorul Oficial al RM nr. 68/192 din 07.04.2009.

2. Ancheta forţei de muncă/ http://www.statistica.md/public/files/Metadate/AFM.pdf

3. www.tribunaintavamantului.ro

4. www.eca.europa.eu

5. www.ise.ro

PROIECTUL EUROPEAN "ECOLOGIA ȘI MEDIUL ÎNCONJURĂTOR -APA"

Prof.înv.primar CHIRILĂ VIOLETA – Colegiul National de Informatica "Carmen Sylva"Petroșani

Proiectul European "Ecologia și mediul înconjurător -Apa"s-a realizat pe o perioadă de trei ani , în parteneriat cu Spania,Portugalia și Italia .Obiectivul major al acestui parteneriat a fost acela de a forma ,dezvolta și perfecționa comportamentul uman al elevilor în sensul promovării idealurilor de libertate ,întrajutorare,toleranță ,respect reciproc față de semeni ,cât și față de ceea ce –i înconjoară.

Educația elevilor în spiritual respectului față de apă implică o activitate de conștiință superioară ,o pregătire eficientă nu numai din punct de vedere intelectual ,ci,mai ales ,din punct de vedere social ,pentru cunoașterea îndeaprope a mediului ambient pe care este obligat moral să-l protejeze ca un dar natural ,pentru posteritate.

Acest proiect și-a propus să stabilească mecanisme de comunicare între centrele implicate și să permită : aprofundarea temei alese ; realizarea de schimburi de experiență între elevii diferitelor școli ,având ca finalitate posibilitatea cunoașterii culturilor și trăsăturilor țărilor implicate; conștientizarea importanței pe care elevul o are asupra mediului înconjurător ,în calitate de cetățean responsabil al Comunității Europene .

Prin abordarea temei alese s-a sperat să îi facem pe elevi să fie mai receptivi și mai implicați în relațiile cu colegii lor ,să le creăm motivația de cunoaștere și de studiu a altor limbi și să le oferim posibilitatea de a se autoeduca activ în spiritual toleranței și respectului pe care trebuie să îl ofere diversitatea.

În primul an al proiectului s-au derulat următoarele activități :cunoașterea partenerilor externi ,a zonelor geografice în care trăiesc ,a individualității lor și a potențialului intelectual în vederea realizării proiectului ; punerea la dispoziția școlilor din țările partenere a unui material documentar privind specificul nostru geografic,istoric ,cultural ,religios și național ;acțiuni de cunoaștere și utilizare a limbii orale și scrise prin corespondență ,mesaje ,broșuri ;utilizarea tehnologiei pentru popularizarea experienței din cadrul proiectului ;implicarea părinților și a comunității locale în derularea proiectului ;abordarea propriu-zisă a temei de studiu ;organizarea grupelor de lucru ;organizarea unei mese de lucru pe tema aleasă ;deschiderea unei linii radio interactive ;organizarea unor activități concrete :vizite la stațiile de epurare ,excursii pe cursurile inferioare și superioare ale Jiului și Jiețului ;expediția tematică pentru cunoașterea bazinului hidrografic al Văii Jiului ;acțiuni de ecologizare a râului Jieț ;emisiuni televizate în cadrul televiziunilor locale pe tema proiectului ;expoziții ;reuniuni de lucru a grupului de profesori din toate cele patru țări ;etc.

Activitățile desfășurate în cel de-al doilea an din cadrul proiectului au fost :acțiuni de documentare și elaborarea unui dicționar "Apa";organizarea unui concursul pe această temă ;confecționarea unor medalii ,printr-un concurs artistic "Aqua vitae"care va fi înmânată câștigătorului concursului interșcolar ;publicarea în presa locală a rezultatelor experienței școlii în cadrul proiectului ;realizarea unor emisiuni TV și popularizarea proiectului în cercurile pedagogice zonale ;realizarea unei pagini Web cu sprijinul profesorilor de informatică pentru popularizarea rezultatelor proiectului ;stabilirea temelor de cercetare ale elevilor și participanților la sesiunea de comunicări științifice .

În cel de-al treilea an al proiectului ,canalizarea eforturilor a fost îndreptată spre realizarea următoarelor aspecte legate de tema proiectului :evidențierea apei în folclorul românesc –activități de seminar la nivelul claselor și a școlii și activități cultural –artistice ;dezbatere –schimb de idei pe Internet cu tema "Apa în mitologie";confecționarea unei mascote care să fie expediată tuturor agenților economici din zonă ,care să-i determine să treacă urgent la măsuri de protecție a apei ,prin stoparea poluării ;acțiuni de elaborarea a produselor finite ,prin publicarea manualului ,a revistei școlare ,realizarea de CD-uri ,etc.

Prin toate activitățile derulate s-a urmărit ideea că omul contemporan trebuie să fie conștient că este necesar să păstreze un permanent echilibru între ceea ce primește de la mediul său de viață și ceea ce-i oferă el acestuia .Prin toate activitățile desfășurate cu elevii s-a urmărit conștientizarea acestora ,încă de mici ,asupra respectului pentru mediul natural în care trăiesc.

Proiectul a fost o reală provocare lansată întregii comunități europene ,prin recunoașterea urgenței problematicii ,îndemnând la solidaritate de acțiune în numele unui deziderat global .De asemenea ,proiectul a creat premisele unei punți interculturale ,oferind elevilor o șansă viabilă de a schimba experiențe diverse ,de a descoperi în diversitatea culturală,socială și economică ,ceea ce este unic ,fascinant ,de a-și îmbogăți orizontul de cunoștințe generale ,de a respecta opiniile aproapelui și de a aprecia frumosul și utilul din viață .Demersul nostru a încurajat interacțiunea umană prin angajarea potențialului intelectual ,dar și spiritual ,în sensul descoperirii ,în comun ,a soluțiilor eficiente pe care le propune tratarea temei de față ,dar și cunoașterea aspectelor culturale dincolo de granițele lingvistice și statale .

Prin proiectul implementat în cadrul unității noastre școlare ,am încercat să conectăm frământările claselor de elevi la marile probleme cu care se confruntă omenirea și ,chiar dacă pare puțin ,așa cum a afirmat Neil Armstrong "efortul nostru poate părea un pas mic pentru om ,dar un pas mare pentru omenire. "

MAGIA CĂRȚII, DEZVĂLUITĂ PRIN BUCURIA LECTURII

Prof. COMAN RUXANDRA, Liceul Tehnologic *Dimitrie Leonida* Petroșani

Lectura reprezintă o treaptă spre succes, de aceea, când gustul pentru citit și cultul pentru carte s-au format pe temelia factorilor educaționali majori**,** școala și familia**,** acestea rămân pentru toată viaţa o obişnuinţă. Experienţa de la catedră ne-a demonstrat că orele de lectură şi înţelegere a textului modelează spiritual**,** lărgesc orizontul cunoştinţelor primite în clasă, încercând să încurajeze mai mult cititul de plăcere. Există cărţi care ne seduc, uneori chiar de la prima lectură, ne fac să le iubim şi pot chiar să ne afecteze întreg sistemul de valori. Alteori, paginile pe care le citim rămân adânc impregnate în memorie pentru mult timp, iar fascinaţia lor ne face să revenim cu o relectură, mai profundă prin care, poate, descoperim alte şi alte semnificaţii ascunse.

Prin lectură, putem pătrunde într-o lume total diferită de cea în care trăim, stabilindu-se o relație cu totul specială între autor, personaj și cititor. A citi fără a tinde să construiești, astfel, o proprie ierarhie valorică, fără a pune în dialog diferitele lecturi înseamnă a colecționa, la voia întâmplării, anumite exponate care nu câștigă, nicio valoare: fiecare carte, de fapt, deschide ușile spre altele și altele...

Iubirea pentru lectură are numeroase beneficii, fiind nu doar o activitate plăcută și confortabilă, dar și o sursă zilnică de informație care dă sens existenţei și sporește posibilitatea individului de comunicare cu sine însuși.

Cititul îmbogățește vocabularul care vizează capacitatea de a ne exprima, de a învăța cuvinte, sensuri noi. Observăm că lectura lărgește orizonturile de cunoaştere, pentru că citind mai multe cărți, aflăm lucruri nebănuite pe care vrem să le trăim, evenimente surprinzătoare în dezvoltarea lor, locuri pe care am dori să le cunoaștem. În acest fel, adolescentul devine ambițios, dornic să reușească în viață, orientându-se către pasiuni și interese aflate până atunci în stare latentă. Va privi problemele vieții din mai multe unghiuri și nu va mai fi închistat, eliberându-se din formula rigidă a limitării. Cititul face bine sufletului și psihicului pentru că lectura unei cărți aduce liniște interioară, aduce odihnă, deconectarea de la gândurile de zi cu zi și, în plus, este și o terapie pentru adolescent. Dacă acesta suferă, să spunem, cititul îl va ajuta să se sustragă de la zbuciumul său, să evadeze din realitatea exterioară, ostilă, în lumea prietenoasă a cărții, unde va descoperi noi posibilități pentru că își va elibera creierul de stres. Cititul vindecă și restabilește în mod armonios echilibrul interior. Cartea înseamnă relaxare și

plăcere și, din punct de vedere emoțional, lectura crește empatia și compasiunea cititorului, facilitându-i interrelaționarea în familie și societate. De asemenea, lectura îmbogățește cultura generală. Şcoala nu reușește să acopere tot ceea ce noi, adolescenți sau maturi, ar trebui să știm, ea nu va putea niciodată să ne aducă la cunoştinţă tot, de aceea este esențial să citim cărți. Autodidacții sunt de cele mai multe ori mult mai deștepți, mai elevați decât cei care au mers pe un singur fir al educației. Cititul face viața mai frumoasă și mai ușoară, un adolescent care citește va lua din cărți tot ceea ce îl interesează și va folosi acele informații în viața de zi cu zi. O carte nouă înseamnă cel puțin o informație nouă. Acele detalii care par lipsite de însemnătate pe moment, îl pot scăpa dintr-o încurcătură sau îl pot face să fie și mai apreciat.

O altă calitate a lecturii este aceea că ea educă și disciplinează. În toate cărțile sunt personaje pozitive și negative, iar oamenii răi, cu multe defecte și acțiuni reprobabile, sfârșesc printr-un eșec, indiferent de natura lui. Pe principiul ,,binele învinge răul", tânărul va învăța că prin tertipuri și corupție nu va ajunge nicăieri și datorită învățămintelor desprinse din cărți își va dori să fie bun, drept, onest, muncitor. Adolescentul care citește se poate integra oriunde și în orice grup, fiindcă datorită cunoștințelor sale va putea să participe la discuție și să se facă apreciat. Cartea oferă tânărului o strălucire aparte, evidențiindu-i poziția și crescându-i stima de sine.

Un alt sentiment uman, cel mai înalt dintre toate, iubirea poate fi descoperită de către adolescent din cărți, cunoscându-i toate ,,fețele". Citind, tânărul își va dori iubirea în viața lui, va lupta pentru ea și va ști cum să continue drumul alături de ea, iubirea fiind cel mai frumos dar către noi și către celălalt. Astfel, va pune mai puțin preț pe relațiile sexuale și mai mult pe sentiment. O Paler afirma: ,,Iubirea e tot ce ne dorim, iar, la final, este tot ceea ce am avut" și de aici se poate face o conexiune directă între lectură și perioada eternă a întrebărilor.

Cititul îi ajută să cunoască viața: în cărți sunt dezbătute toate problemele omului, toate riscurile, eșecurile, împlinirile și reușitele. Citind, adolescentul va învăța să le înfrunte cu optimism și curaj. Nu va claca la prima piedică, va avea încredere în sine și se va redescoperi viața în moduri noi și mai bune.

Lectura formează un om fără doar și poate, transformă un tânăr cu multe temeri într-un matur de succes. Face omul inteligent, romantic, respectuos, tandru, luptător, încrezător, curajos, bun, milos și așa mai departe, practic îi arată care sunt adevăratele valori ale vieții, îl ajută în atingerea obiectivelor personale

Lectura înseamnă bogăție pentru că un tânăr care citește mult va fi un om împlinit sufletește și va dobândi o spiritualitate ieșită din comun. Cărțile sunt cele mai de preț avere, păstrătoare a secretului reușitei.

Cititul dezvoltă abilități lingvistice vitale, și implicit, ajută la dezvoltarea cerebrală și la formarea unei noi conexiuni neuronale. Toate informațiile noi generează activitate cerebrală,

care constă în crearea de legături noi neuronale, susținând dezvoltarea cerebrală a adolescentului, în stilul nostru de viață aglomerat, cu un nivel ridicat de stres.

Marea problemă a lecturii rămâne, fireşte, asimiliarea cărţilor citite. Sunt oameni care, citind, asimilează atât de personal substanţa cărţii, încât nu o mai memorează, nu reţin nici amănunte, nici schema generală. Îşi amintesc de o carte ca de o melodie; păstrează numai starea sufletească provocată de lectură.

Alţi oameni citesc şi reţin; nu e vorba de memoria lor, de virtutea de înregistrare a episoadelor şi a personajelor, ci de bucuria pe care au descoperit-o în materia cărţilor citite, de putinţa păstrării acestei bucurii.

Nu e mai puţin adevărat că cititorii cei mai prețioși sunt aceia care uită cărţile, care asimilează atât de personal gândurile sau emoţiile autorilor citiţi, încât nici nu-şi mai amintesc de unde le-au luat. Asemenea cititori izbutesc să transforme funcţia aceasta dificilă a lecturii într-o funcţie organică, naturală, imitând gestul naturii, după cum se ştie, natura nu păstrează niciodată contururile şi formelor asimilate, memoria lor, ci transformă necontenit substanţa.

Pentru ca informațiile citite să rămână în memoria adolescentului, este important să vorbim cu el despre lecturile sale, să-l încurajăm să folosească aceste informații și să țină un jurnal al lecturii, fişe de lectură asupra ideilor autorului, a limbii sau a stilului.

Emile Faguet (critic şi istoric literar francez) în lucrarea „Arta de a citi", consideră cititul o artă şi încearcă să răspundă la o serie de întrebări referitoare la scopul acestei arte: Pentru ce citim? Ca să ne instruim? Ca să judecăm valoarea operelor? Pentru plăcerea noastră? Autorul ne sfătuieşte să citim în ritm lent deoarece este singura modalitate de pătrunde în intimitatea ideilor autorului, atât pentru plăcerea cititului, cât şi pentru a ne instrui, iar pe parcursul lecturii să medităm asupra ideilor dezvăluite în text.

Așadar, cartea reprezintă un depozit al inteligenţei omeneşti, înmagazinând în filele ei cunoştinţe, sensibilitate, fapte pe care le păstrează intacte un timp nedefinit. Uitate între file de sute de ani, par moarte, dar noi le putem învia dezvăluind o lume nebănuită și nemaivăzută. Acest prieten tăcut oferă ori de câte ori ai nevoie acelaşi răspuns fidel la fiecare întrebare şi-l repetă cu nesfârşită răbdare până când l-am înţeles. **Pentru toate aceste motive, şi pentru multe altele, cărţile nu ar trebui să stea prăfuite în bibliotecile noastre, ci ar trebui să fie citite.**

Bibliografie

1.Manolescu, Nicolae, (2003), *Lectura pe înțelesul tuturor,* Editura Aula, București.

2.Poptămaș, Dimitrie, (2009), *Reflecții despre carte, bibliotecă și lectură,* Editura Nico, Târgu-Mureș.

https://ro.wikipedia.org/wiki/%C3%89mile_Faguet

http://ccdmures.ro/cmsmadesimple/uploads/file/rev6/cartea.pdf

COPILĂRIA – UNIVERS AL ARMONIEI

Prof. înv. preşcolar CORUI SORINA - Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 1 Hunedoara

Inteligenţa emoţională reprezintă baza pentru construirea unui **"univers" al armoniei** în viaţa oricărei persoane. Inteligenţa emoţională se referă la înţelegerea mai bună a emoţiilor, gestionarea eficientă a emoţiilor, înţelegerea şi acceptarea mediului social şi îmbunătăţirea imaginii personale.

Încă din copilărie ne formăm această inteligenţă, fără ea nu se poate face nimic. O familie unită este un exemplu pentru copil, părinţii învăţându-l pe cel mic să realizeze ce anume simte, să-şi exprime sentimentele fără a jigni pe cei din jur sau să le stăpânească. Părinţii trebuie să fie un exemplu pentru copii tocmai prin propriul lor comportament.

Toţi părinţii îşi doresc "copilul perfect", un copil împlinit social, emoţional şi profesional. În descrierile lor găsim expresiile şi cuvintele : „descurcăreţ", „hotărât", „independent", „sigur pe el". La întrebarea „Cum vă doriţi să fie copilul dvs. acum?", răspunsul vine adeseori: „copil bun, cuminte, cu calificative mari". Nu întotdeauna însă „copilul bun, cuminte, cu calificative mari" devine adultul „descurcăreţ", „hotărât", „independent", „sigur pe el".

Cheia este inteligenta emoţională, educarea şi dezvoltarea acesteia este factorul benefic atât pentru noi ca părinţi sau dascăli cât şi pentru copiii nostri, este ideea de bază pentru a creea oameni puternici.

Un rol important în stimularea inteligenţei emoţionale a copiilor o au adulţii. Prof. Colceag Florian spune că "Inteligenţa emoţională bună, curată, făcută fără contradicţii e mina de aur pentru dezvoltarea inteligenţei copiilor şi adulţilor."

Părinţii joacă un rol cheie în stabilirea bazelor inteligenţei emoţionale a copilului lor, deoarece ei reprezintă adevarate modele. Modul în care părinţii reacţionează în anumite situaţii şi îşi exprimă sentimentele are urmări asupra dezvoltării inteligenţei emoţionale a copilului.

Părintele "ideal" se interesează de trăirile copilului său şi îl îndeamnă pe acesta să-şi dezvolte independenţa, să perceapă emoţiile celor din jur şi să le anticipeze reacţiile afective. De aceea, copilul nu trebuie privat de experienţele vieţii şi nu trebuie ţinut ca într-un glob de sticlă pentru a nu fi rănit de cineva sau ceva, ci trebuie lăsat să experimenteze şi să înveţe de la viaţă.

Pentru a educa şi dezvolta inteligenţa emoţională părinţii por recurge la următoarele soluţii:

- Oferă copilului posibilitatea de a alege între două sau mai multe alternative

- Rezolvă probleme împreună cu copilul, este atent la ceea ce simte şi gândeşte, la reacţiile emotionale; notează împreună cu copilul alternative de soluţionare.
- Aplică consecvent regulile de reglementare a comportamentului copilului;
- Încurajează copilul să analizeze critic o situaţie şi să anticipeze consecinţele propriilor sale comportamente;
- Ignoră aspectele minore pentru diminuarea conflictelor;
- Încurajează şi laudă permanent comportamentele dezirabile ale copilului; el are nevoie să-şi dezvolte încrederea în sine şi în propriile competenţe şi abilităţi.
- Părintele este primul şi cel mai important reper în viaţa copilului. De la acesta învaţă tipare de reacţie şi comportament, care sunt lucrurile esenţiale în viaţă şi cât este de important să ne valorizăm şi să ne respectăm, pe noi şi pe cei din jurul nostru.

Exista cateva ingrediente în această direcţie, metode valoroase oferite sub cea mai îndrăgită metodă de a învăţa a copiilor: jocul.

În continuare , prezint o activitate realizată cu copiii de la grupa mare:

"ALBUMUL CU EMOŢII"

OBIECTIVE:

- Să identifice emoţiile de bază şi să le asocieze cu evenimente din viaţa lor;
- Să înţeleagă propriile emoţii şi sentimente;
- Să diferenţieze reacţiile emoţionale adecvate de cele neadecvate.

MATERIALE: "zarul" cu emoţii, puzzle cu emoţii, creioane colorate, siluete "inimioare", lipici.

DESFĂŞURARE:

Împreună cu copiii am hotărât să pornim în explorarea unui tărâm cu totul special. Destinaţia noastră este propria inimă, locul de unde pornesc emoţiile. Am explicat copiilor termenul de "ALBUM" = un caiet în care se păstrează fotografii, ilustraţii, colecţii de amintiri.

În jocul nostru, albumul va conţine inimioare pe care sunt desenate evenimente, amintiri din viaţa copiilor care au rămas întipărite în inima lor şi care le-au produs diverse emoţii.

Pentru a identifica emoţiile ne-am jucat cu "Zarul" emoţiilor. Copiii rostogolesc zarul , denumesc emoţia şi caută pe tărâmul propriei inimi un eveniment, o întâmplare care i-a provocat acea emoţie.

Ex. : - bucurie – când mă joc cu surioara mea;

Plictisit – când aştept să termine colegii masa;

Furie – când nu primesc jucăria dorită;

Curaj – când am învăţat să merg pe bicicletă fără roţi ajutătoare; când înot în bazinul mare.etc.

Copiii se joacă cu puzzle-ul cu emoţii. Trebuie să asocieze câte 2 imagini pentru a întregi imaginea emoţiei.

Copiii primesc inimioare şi creioane colorate cu care vor desena evenimente din viaţa lor, păstrate în inima proprie şi denumesc emoţia provocată de acea amintire.

REZULTATE: Inimioarele cu desene sunt adunate într-un " Album al emoţiilor".

UTILITATE: Identificarea şi conştientizarea corectă a emoţiilor. Educarea curajului de a se exprima şi de a spune ceea ce simt.

BIBLIOGRAFIE:

1. Mark Brandenburg, „Top ten ways to raise emotionally intelligent kids", 1997;
2. Howard Gardner, „Inteligenţe multiple", Edit. Sigma, 2006
3. **"**Detectivul de emoţii " – Editura EDU, Tg. Mureş, 2016
4. "Curriculum pentru învăţământ preşcolar" , 2009, Bucureşti.
5. Florian Colceag, Florin Alexandru, "Copilul tău este un geniu" , Editura Tikaboo, Bucureşti 2016

TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE - MODALITATE DE ABORDARE ACTIVĂ A ÎNVĂȚĂRII ȘI DE INTEGRARE PE PIAȚA MUNCII INTERNAȚIONALĂ

Prof. DACIA PETRONELA-COSTEA - Liceul Tehnologic Dimitrie Leonida Petroșani

În această lucrare mi-am propus să analizez importanța utilizării teoriei inteligențelor multiple în activitatea didactică, pentru a putea adapta procesul educativ la particularitățile individuale ale elevilor, deoarece o componentă esențială a tranziției tinerilor spre statusul de adult și, implicit, a integrării lor sociale, o reprezintă accesul lor la educație și ocupare. Între obiectivele prioritare ale politicilor europene se află și crearea mai multor oportunități pentru tineret în domeniile educației și ocupării forței de muncă.

Cercetarea socială a evidențiat faptul că șomajul în rândul tinerilor a continuat să fie mult mai mare decât în rândul adulților. Cel mai adesea dificultățile de acces pe piața muncii sunt legate de inadecvarea și/sau insuficiența competențelor dobândite de tineri în sistemul de educație în raport cu cerințele pieței muncii naționale și internaționale.

Teoria inteligenţelor multiple constituie o altenativă a muncii diferenţiate, o strategie modernă de instruire interactivă care poate contribui la îmbunătăţirea performanţelor şcolare și la identificarea celor mai potrivite meserii în funcție de tipurile de inteligență predominante. Putem îmbunătăţi sistemul de educaţie adresându-ne inteligenţelor multiple ale elevilor noştri.

Cadrele didactice, profesorii, educatorii pot juca un rol semnificativ în identificarea, dezvoltarea şi exploatarea acestor inteligenţe în contexte educaţionale formale, nonformale sau informale cu scopul de a eficientiza procesul de predare-învăţare-evaluare, dar și pentru facilitarea integrării pe piața muncii interne și internaționale.

În cadrul **Capitolului I** intitulat ***Teoria inteligențelor multiple,*** am prezentat inteligența ca aptitudine generală a personalității și cele nouă tipuri de inteligență care stau la baza teoriei inteligențelor multiple.

În accepţiunea lui H.Gardner, psiholog şi profesor la Graduate School of Education, de şi co-director la Harvard Project Zero, *inteligenţele reprezintă capacitatea cognitivă a individului, descrisă printr-un set de abilităţi, talente, deprinderi mentale pe care le deţine orice persoană dezvoltată normal*, ele fiind grupate în nouă categorii:

- **Inteligenţa lingvistică** – capacitatea de a rezolva şi dezvolta probleme cu ajutorul codului lingvistic, sensibilitate la sensul şi ordinea cuvintelor.

- **Inteligenţa logico-matematică** – capacitatea de a opera cu modele, categorii şi relaţii, de a grupa, ordona şi a interpreta date, capacitatea de a problematiza.
- **Inteligenţa spaţial-vizuală** - capacitatea de a forma un model mental spaţial, de a rezolva probleme prin intermediul reprezentărilor spaţiale şi ale imaginii, simţul orientării în spaţiu, capacitatea de a citi hărţi, diagrame, grafice.
- **Inteligenţa muzicală** – capacitatea de a rezolva probleme şi de a genera produse prin ritm şi melodie, sensibilitate la ritm, capacitatea de a recunoşte diverse forme de expresie muzicală;
- **Inteligenţa corporal-kinestezică** – capacitatea de a rezolva probleme şi de a genera produse cu ajutorul mişcării coprului, îndemânarea în manipularea obiectelor.
- **Inteligenţa interpersonală** – capacitatea de a rezolva probleme prin interacţinea cu ceilalţi, abilitatea de a discrimina şi răspunde adecvat la manifestările şi dorinţele celorlalţi.
- **Inteligenţa intrapersonală** - capacitatea de a rezolva probleme şi de a genera produse prin cunoaşterea de sine, capacitatea de acces la propriile trăiri şi abilitatea de a le discrimina şi exprima, conştientizarea propriilor cunoştinţe, abilităţi, dorinţe.
- **Inteligenţa naturalistă** – capacitatea de a rezolva probleme şi de a dezvolta produse cu ajutorul taxonomiilor şi a reprezentărilor mediului înconjurător.
- **Inteligenţa existenţială** – este identificată de H. Gardner ca fiind responsabilă de cunoaşterea lumii, (specifică filozofilor), însă nu s-a reuşit localizarea zonei cerebrale care o activează.

În cadrul **Capitolului II**, intitulat ***Inteligenţele multiple şi instruirea diferenţiată*** am evidențiat faptul că „individualizarea” defineşte acţiunea de adaptare a procesului didactic la particularităţile individuale ale elevilor şi că aplicarea teoriei inteligenţelor multiple presupune următoarele principii educaţionale: subiecţii care învaţă trebuie încurajaţi să îşi cunoască şi să utilizeze în învăţare inteligenţele cele mai potrivite structurii lor.; activităţile de învăţare să fie proiectate în aşa fel încât să implice diferite tipuri de inteligenţă; evaluarea învăţării trebuie să măsoare multiple forme ale inteligenţei. De asemenea, tot în cadrul acestui capitol am prezentat care sunt modalitățile de dezvoltare a tipurilor de inteligență care pot fi utilizate de către profesori la clasă, care sunt acțiunile și sarcinile corespunzătoare fiecărui tip de inteligență și care sunt meseriile potrivite fiecărui tip de inteligență.

Î

n

C

a

lingvistică şi cea logico-matematică, iar preocupările noastre ar trebui să vizeze modalităţile alternative de evaluare.

În **Capitolul IV** cu titlul ***Impactul teoriei lui Gardner*** am subliniat faptul că teoria lui Gardner a avut un rol major în alcătuirea combinaţiei unice de trei teorii pentru formarea profesorilor. Teoria lui Gardner explică modul în care fiecare teorie a funcţionat într-un program universitar, reprezentat de: teoria copernicană a unicităţii, aplicarea teoriei lui H. Gardner despre inteligenţele multiple, ideile fundamentale ale lui John Dewey cu privire la procesualitate. Prin combinarea acestor trei perspective, profesorii şi elevii primesc mai multe ocazii de lucra în grup, într-un context interdisciplinar, pentru a descoperi gradul în care, atât profesorii din învăţământul preuniversitar, cât şi elevii posedă talentele şi abilităţile specifice fiecărui tip de inteligenţă.

În **Concluzii** am sintetizat principalele idei desprinse din fiecare capitol. Aplicarea teoriei inteligenţelor multiple aduce numeroase beneficii. Clasa devine un spațiu deschis, imaginativ, un mediu primitor pentru fiecare elev, în funcție de sructura sa sufletească, un loc în care se pun întrebări și se află răspunsuri. Elevul se va simți încurajat, încrezător și, cel mai important, va ști că este inteligent și că stă în puterea lui să își croiască un viitor strălucit, cunoscându-și aptitudinile și talentele.

Autorul afirmă că, deşi aceste inteligențe nu sunt neapărat dependente una de alta, rareori ele sunt folosite independent. Orice persoană normală are un anumit coeficient din fiecare dintre aceste inteligențe, în schimb modalităţile în care acestea variază sau se combina sunt la fel de diferite precum chipurile sau personalităţile indivizilor. O concluzie fundamentală în urma aplicării acestei teorii, constă în aceea că fiecare elev este o entitate unică ce se cere descoperită şi, desigur, ghidată în „laboratorul” minții sale.

BIBLIOGRAFIE

1

2.Gardner, H., *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic, 1983.

B3.https://proform.snsh.ro/campanie-online/teoria-inteligentelor-multiple-modalitate-de-abordare-activa-a-invatarii

u

l

b

o

a

c

a

,

PREȘCOLARUL ȘI LUMEA MINUNATĂ A POVEȘTILOR

Prof. inv. preşcolar DAN CRISTINA ROZALIA - Liceul Tehnologic ,,Dimitrie Leonida"Petroşani

Povestirile influențează în mod indirect și estetica comportării copiilor, contribuie la lărgirea orizontului de cunoaștere prin multitudinea de aspecte din ambianța înconjurătoare la care face apel. În procesul ascultării unei povestiri este antrenată în mare măsură activitatea psihică a copilului. Copilul urmărește cu atenție datele povestirii, memorează, compară, analizează diferite situații, stabilește pe plan mintal unele relații fapte, însușiri ale personajelor. Astfel, este antrenată și gândirea copilului, devenind capabil de a înțelege faptele, gândurile și sentimentele

Povestirile copiilor permit dezvoltarea cu precădere a limbajului preşcolarilor, permiţându-le astfel să se exprime cu uşurinţă, atât în relaţie cu ceilalţi copii, dar şi cu adulţii.

Povestea este o deosebită modalitate de cunoaştere a lumii, este un mijloc de comunicare şi o bună metodă de instruire. Ea conţine adevărurile fundamentale ale vieţii. Poveştile depăşesc hotarele spaţiului şi timpului, fiind prima hrană spirituală a copilului care îl învaţă să judece; o poveste bine spusă poate amuza, demonstra şi dezarma.

Poveştile îmbogăţesc deprinderile de a comunica, îmbogăţesc vocabularul, cultivă sentimente frumoase, stimulează imaginaţia şi creativitatea, educă spiritul de sacrificiu, altruism, solidaritate, dreptate. Pune baza concepţiei despre lume şi viaţă.

Se înţelege că gustul pentru lectură se formează timpuriu si de aceea in gradiniţă informaţiile sumare legate de mediul înconjurător sau istorie se transmit prin intermediul povestioarelor. Acestea fac trecerea de la lumea fabuloasă a poveştilor din grădiniţă la cea reală. Contactul cu poveştile educatoarei conduce la dezvoltarea gustului pentru frumos, la îmbogăţirea vocabularului, la creativitate.

Grădiniţa este unul dintre factori decisivi în educarea copiilor prin frumos pentru valoare . Intrând „în lumea poveştilor", copiii vor învăța sa deosebească binele de rău, adevarul de minciună, faptele bune de cele rele; vor devenii mai atenţi , mai sensibili, încep să-si formeze pereceptele morale.

Este de dorit ca preşcolarii să-şi facă din cărti, cei mai buni prieteni, să le dezvolte discernământul în selecţia valorilor. În grădiniţa de copii se desfăşoară două tipuri de povestiri:

-povestirile educatoarei;

- povestirile copiilor: repovestire si povestirea creată de copii

Tematica operelor literare expuse în activitatea de povestire se diferenţiază de la o grupă la alta astfel încât la grupa mare povestirile devin mai complexe, având ca scop sesizarea planului real şi a celui ireal, stimularea creativităţii copiilor, exersarea capacităţii de comunicare.

Prin intermediul povestirii, copilul se eliberează de egocentrism întrucât se identifică în plan imaginar cu personajele în care găseşte ceva din el însuşi, şi ceva din personaje în el. Pentru preşcolar, adultul care îi citeşte povestea este şi autorul, martorul întâmplărilor povestite, magicianul care deschide uşa unei lumi nebănuite, actorul, şi mai ales modelul de vorbire şi povestire.

Repovestirea liberă se caracterizează printr-o mai mare libertate a imaginaţiei copiilor. Ei repovestesc în funcţie de preferinţă şi de receptarea afectivă. Dacă atitudinea adultului este permisivă, copilul introduce personaje noi (de cele mai multe ori întâlnite în alte poveşti), modifică întămplările, îmbogăţeşte acţiunile, propune situaţii de prevenire a unor situaţii neplăcute. Totuşi, este necesar să se asigure o succesiune logică a repovestirii şi să se acorde atenţie exprimării corecte, nuanţate.

Cele mai frecvente tipuri de povestiri create şi practicate în grădiniţa de copii sunt povestirile create pe baza unui şir de ilustraţii şi povestirile cu început dat. Tematica poveştilor create de copii după modelul educatoarei poate fi legată de: fapte cotidiene, întâmplări, momente trăite de copii, de familia acestora sau de prieteni; întâmplări din viaţa animalelor.

Copiii trebuie să-şi imagineze locuri, întâmplări, fapte care s-au petrecut sau se pot petrece în viitor, ca în lumea reală, ca în filme de desene animate ori ca în vis. Copilul este independent în expresie, îşi manifestă nestingherit iniţiativa, spontaneitatea şi fantezia inepuizabilă. Atitudinea creatoare pe care o are faţă de limbaj depinde de natura mesajului pe care îl transmite şi de posibilităţile sale intelectuale, lingvistice, afective. Povestirile lui sunt scurte, fără divagaţii, fără explicaţii întinse, oarecum incorecte dar uneori pot avea o savoare deosebită. Sunt situaţii în care, prin povestirile create, proiectează asupra personajelor, propriile sale dorinţe, preferinţe, probleme.

Un loc deosebit între modalităţile de manifestare a potenţialului creativ îl are povestirea creată pe baza unui şir de imagini. Tablourile reprezintă adevărate texte iconice pe care copilul învaţă să le citească în mod creativ. Descifrarea conţinutului nu se limitează numai la descifrarea imaginilor, ci devine chiar o adevărată creaţie verbală. După descifrarea tabloului, copiii pot pune întrebări, pot formula titlul acestuia, pot să se completeze unul pe celălalt. Educatoarea are sarcina didactică de a stimula imaginaţia şi de a încuraja originalitatea copiilor.

La sectorul Bibliotecă, copiilaşilor mei le place foarte mult să răsfoiască cărţi, să citească din ele şi să le povestescă colegilor.

plimbare
SUS
Amos
răcit

La plimbare
prin junglă
de Julie Lacome

În concluzie, în grădiniţa de copii povestirea este folosită atât ca metodă de expunere şi comunicare de cunoştinţe, cât şi ca formă de activitate destinată cunoaşterii mediului şi dezvoltării vorbirii preşcolarilor.

Cu ajutorul povestirii, ca metodă , educatoarea realizează apropierea copiilor de cele mai variate aspecte de viaţă şi domenii de activitate şi-i informează asupra unor fapte şi evenimente ce nu pot fi cunoscute prin experienţa lor proprie. În acelaşi timp, prin cuvântul viu, li se trezesc copiilor emoţii şi li se orientează atenţia spre cele comunicate.

Prin intermediul povestirilor expuse de către educatoare, copiii sunt familiarizaţi cu structura limbii române, cu bogăţia formelor sale gramaticale, cu frumuseţea şi expresivitatea limbajului, ceea ce contribuie la dezvoltarea vorbirii şi a gândirii lor.

Preşcolarii sunt fermecaţi de lumea fantastică a basmelor şi povestirilor, le ascultă cu aceeaşi plăcere chiar daca sunt repetate şi îşi manifestă întotdeauna dorinţa ca ele să dureze cât mai mult. Prin poveşti, copiii reuşesc să se elibereze de impresiile nemijlocite şi au posibilitatea să-şi reprezinte obiecte şi fenomene pe care nu le-au perceput niciodată.

De asemenea, spiritul critic al gândirii le este foarte slab dezvoltat. Atitudinea critică faţă de conţinutul fantastic al basmelor începe să se manifeste abia de la 5-7 ani, când copilul face o distincţie între fictive şi real. Cu toate acestea, datele experimentelor arată că preşcolarii reţin şi redau mai uşor faptele cunoscute, situațiile familiale, cu alte cuvinte tot ceea ce poate fi asociat cu experienţa proprie. Chiar şi atunci când reproduce un basm plăsmuirile copiilor deviază în direcţia experienţei lor de viaţă.

La vârsta amintită, imaginaţia copiilor suferă modificări calitative, în strânsă corelaţie cu schimbările psihofiziologice ce au loc. Se dezvoltă intens funcţia analitică a scoarţei cerebrale, se perfecţionează funcţia reglatoare a limbajului şi creşte rolul inhibiţiei condiţionate. Gândirea copilului devine mai abstractă ceea ce posibilitatea lărgirii câmpului de acţiune a imaginaţiei, creşterii gradului său de creativitate. Cunoştinţele copilului devin mai precise şi mai sistematice. Toate aceste schimbări creează noi posibilităţi de transformare a reprezentărilor, la aceasta contribuind şi povestirile.

În cadrul activităţilor de povestire se exersează vorbirea copiilor, se formează deprinderea de a povesti independent, ceea ce contribuie la mărirea posibilităţilor de exprimare corectă, coerentă şi expresivă.

În concluzie, se poate reţine că rolul şi importanţa povestirilor – ca activităţi organizate – constă în valoarea lor cognitivă, etică şi estetică, prin care se exercită o puternică înrâuire asupra întregii personalităţi a copiilor.

Bibliografie:

- Ministerul Educaţiei şi Învăţământului, Programa activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1987.
- Revista, Învăţământul preşcolar, nr.1-2/1992.
- Bocoş, M., Catalano, H.,Pedagogia învăţământului primar şi preşcolar, Presa Universitară Clujeană,2006.
- Bratu, B.,Preşcolarul şi literatura, E.D.P., Bucureşti, 1977.
- Bratu, B., Creativitatea copilului,Ed. Enciclopedică Română, Bucureşti, 1969.
- Preda, V., Grădiniţa altfel, Ed. V&I Integral, Bucureşti, 2003.
- Rawlinson, G., Gândirea creativă şi brainstorming, Ed. Codecs, Bucureşti, 1998.
- Roşca, Al.şi colaboratorii, Creativitate, nivele, programare, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1967.

ROLUL ȘCOLII ÎN STAREA DE BINE A COPILULUI

Prof. DOBRE MARINELA - Școala Gimnazială I.D.Sîrbu Petrila

Conceptul de stare de bine şi legăturile sale strânse cu învățarea nu sunt noi și sunt astăzi disponibile o multitudine de dovezi pentru a informa educatorii asupra acestei relații importante în munca pe care o fac în fiecare zi cu elevii. În ultimii ani au apărut schimbări în modul în care este privit și abordat sistemul de învățare. Mediul școlar, lumea în care copiii și tinerii cresc și învață, continuă să se schimbe. În acest context, înțelegerea stării de bine trebuie actualizată.

Starea de bine a unui individ este în continuă schimbare, iar existența sau absența acesteia, poate afecta angajamentul unui elev și succesul în procesul de învățare. Educatorii trebuie să înțeleagă potențialul pe care starea de bine îl poate avea pentru o schimbare pozitivă, ce este necesar pentru a promova starea de bine și cum poate deveni aceasta o forță puternică în procesul de învățare și dezvoltare a elevilor.

În termeni foarte generali, starea de bine poate fi descrisă drept calitatea vieții unei persoane. “Starea de bine” subiectivă este constituită din două componente generale:

(a) judecăţile în legătură cu satisfacţia în viaţă şi

(b) echilibrul afectiv sau măsura în care nivelul de afect pozitiv depăşeşte nivelul de afect negativ în viaţa individului.

Literatura de specialitate stabilește o serie de contexte în care este experimentată starea de bine. Acestea recunosc faptul că starea de bine are o natură multidimensională, incluzând aspecte cognitive, emoționale, sociale, fizice și spirituale. Starea de bine cognitivă este asociată cu realizarea și succesul. Acesta include modul în care sunt prelucrate informațiile și luate hotărâri.

Bunăstarea cognitivă este importantă pentru dobândirea cunoștințelor și învățare. Starea de bine emoțională se referă la conștiința de sine și adaptarea emoțională. Aceasta include procesul de coping și este adesea reflectată de nivelul de rezistență a unei persoane.

Bunăstarea emoțională este în parte dependentă de capacitatea de auto-reflecție. Starea de bine socială se referă la experimentarea unor relații pozitive și conectarea cu ceilalți și este importantă pentru un comportament pro-social și empatia față de ceilalți. Starea de bine fizică reprezintă măsura în care o persoană se simte sănătoasă și în siguranță din punct de vedere fizic. Bunăstarea fizică crează premise pozitive pentru sănătate. Bunăstarea spirituală se referă la sentimentul unei persoane de sens și scop. Acesta poate include conexiunea la cultură, religie sau comunitate și include convingerile, valorile și noeme etice.

Starea de bine poate fi modelată printr-o serie de influențe generale, inclusiv gradul în care există o posibilitatea de alegere, atingerea obiectivelor semnificative, relații pozitive,

bucurie, creștere și dezvoltare personală, sănătate și siguranță. Alegerea este importantă deoarece are impact pozitiv asupra învățării și implicării în școlarizare. Aceasta contribuie la o motivare îmbunătățită, interes și angajament pentru îndeplinirea sarcinilor. Asigurarea posibilității de alegere oferă suport pentru auto-reglementare, auto-disciplină și realizare. Când elevii au posibilitatea de alegere și oportunități de a se angaja în activități care sunt de interes și valoare pentru ei, bunăstarea lor este ameliorată.

Realizarea contribuie în mod pozitiv la bunăstarea unui elev, la încrederea și stima de sine. Acesta poate contribui la întărirea auto-disciplinei și încurajarea elevilor să își asume riscuri în procesul de învățare. Realizarea favorizează emoțiile pozitive, care pot sta la baza angajamentelor și eforturilor suplimentare. Relațiile pozitive asigură conectarea și sentimentele de apartenență și sunt esențiale pentru bunăstare. Aceste relații sunt caracterizate prin interacțiuni constructive care oferă suport entuziast și autentic. Ele sunt importante deoarece ajută la dezvoltarea aptitudinilor sociale și emoționale și stau la baza altor relații pozitive, grijulii și respectuoase.

Bucuria sau prezența emoțiilor pozitive, poate ameliora starea de bine a unui elev. Învățarea are loc mai eficient în contextul emoțiilor pozitive. Bucuria unui elev extinde capacitatea de gândire creativă, inovatoare și pentru o rezolvare mai eficientă a problemelor.

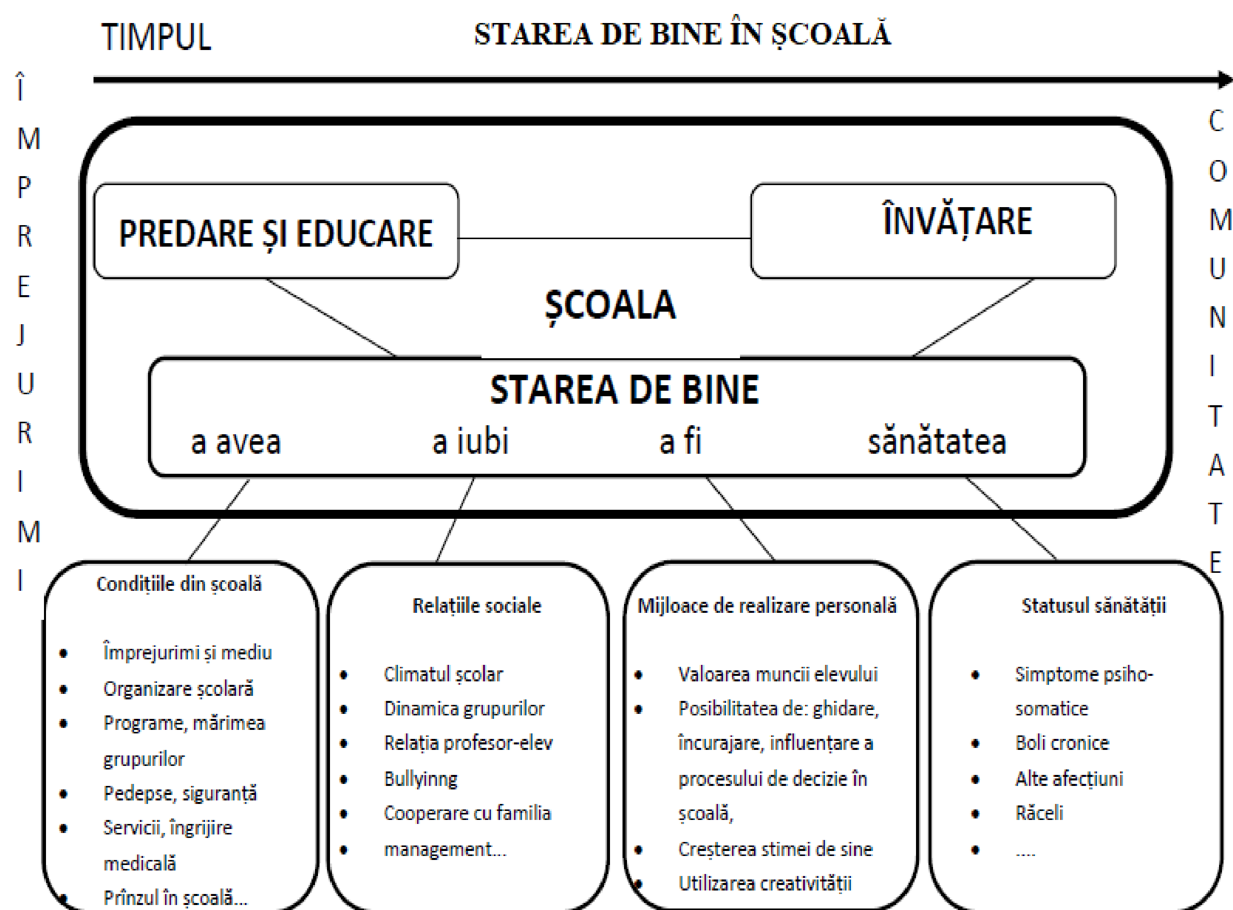
Dezvoltarea și creșterea personală poate asigura unui elev o mai mare satisfacție de viață, mai multă încredere și auto-eficacitate și sentimente de mai mare rezistență, sănătate și bunăstare. Dezvoltarea contribuie la competența socială, stima de sine și sentimentul de sens și scop. Siguranță fizică și starea bună de sănătate fizică contribuie la starea de bine. Mediile care oferă siguranță și suport pentru o stare bună de sănătate optimizează experiența de învățare.

Școlile au un rol esențial în conectarea dezvoltării caracterului la copii și tineri cu bunăstarea individuală și colectivă, care pe termen lung, va modela valorile și atitudinile societății în care trăiesc. Profesorii joacă un rol important în furnizarea de experiențe de învățare și oportunități care dezvoltă și modelează caracterul și bunăstarea copiilor și tinerilor.

Conform definiției lui Allardt, starea de bine este o stare în care o persoană își poate satisface toate necesitățile de bază.

Allardt împarte necesitățile în trei categorii: a avea, a iubi și a fi. ”A avea” se referă la condițiile materiale și necesitățile impersonale într-o perspectivă largă. ”A iubi” se referă la necesitatea de a relaționa cu alte persoane și formarea identității sociale, ”A fi” la necesitățile de dezvoltare personală, cum ar fi integrarea în societate și conviețuirea în armonie cu natura. Latura pozitivă a dimensiunii de ”a fi” poate fi caracterizată ca dezvoltare personală, în timp ce latura negativă se referă la aspectul alienării. Allardt include sănătatea la dimensiunea de ”a avea”.

Modelul conceptual a stării de bine în școală a fost definit pornind de la modelul stării de bine al lui Allardt:

Bibliografie

1. Centrul Regional De Sănătate Publică Cluj, Evaluarea stării de bine a copilului în școală 2017-2019

CITIM ÎMPREUNĂ PENTRU A VINDECA PLANETA

Prof. EPURE MARIANA- Grădinița P.P. Nr.3 Petroșani

Trăim in vremuri pline de stres și agitație, când timpul parcă se comprimă și nu mai prididim cu ce avem de făcut. Când nu mai avem timp să facem ce ne place, când citim aproape exclusiv ce ne este necesar pentru dezvoltarea profesională.

Educăm generații de copii cu părinți ocupați, care pentru că nu au timp, permit accesul uneori nelimitat al celor mici la televizor, telefon, tabletă. Părinți care nu au timp sau chef (sau poate că nu au această deprindere formată)să le citească ceva copiilor lor.

Trăim in vremurile în care informația este foarte aproape de noi. Doar la un clic distanță. Și nu ar fi chiar atât de grav, dacă am prefera să citim e-books - uri. Dar nu se întâmplă așa. Se citesc cel mult rezumate, se iau eseuri și referate făcute de cineva și postate acolo. Și iată că așa, vedem tot mai mulți tineri cu un vocabular extrem de sărac, care nu au opinii personale legate de un subiect, care nu și-au însușit reguli elementare de gramatică și vorbesc mai ciudat decât un străin care a învățat limba română.

Și mă gândesc cu nostalgie la vremurile când și eu eram elevă și citeam foarte mult. Părinții mei, oameni modești, îmi cumpărau cărți, dar veniturile lor erau mici în comparație cu apetența mea pentru citit. De aceea eram săptămânal la biblioteca orașului. Au fost vremuri frumoase, de care îmi amintesc cu drag.

Poate de aceea îmi este greu să înțeleg cum pot exista oameni (adulți și tineri deopotrivă) care nu au citit în viața lor o carte! Poate și lucrul acesta mă face să mă străduiesc să cultiv în rândul micuților cu care lucrez, dragostea pentru lectură.

În demersul meu, încerc să am aliați părinții, cărora la întâlnirile pe care le avem (ședințe, consiliere, activități comune) încerc să le explic cât de benefic este să le citească celor mici, măcar cinci minute pe zi. Astfel se va petrece timp de calitate împreună, își vor dezvolta atenția, își vor îmbogăți vocabularul, vor descoperi lucruri, expresii, cuvinte, noi. Vor învăța treptat că este un lucru interesant și plăcut să citești. Și încet, zi de zi, cu perseverență se va crea dragostea pentru carte, pentru citit.

Lăudabil mi se pare demersul lui Brandi, care a înființat la Lupeni ,,Citim împreună România" unde alături de colega noastră Ari Mariana adună laolaltă părinți și copii, care se bucură împreună de seri de lectură. Iată de ce m-am alăturat lor. Pentru că cred în ceea ce fac.

În acest an, în 5 februarie, de Ziua Internațională a Cititului, am intrat împreună cu ele în proiectul ,,Citim împreună pentru a vindeca planeta" Inițial, proiectul fusese conceput și cu participarea părinților. Dar din cauza limitărilor impuse de valul de viroze și gripă, am derulat

proiectul doar cu copiii. Este vorba despre citirea unei cărți care să ne apropie de natură, să ne ajute să conștientizăm rolul nostru în gestionarea bogățiilor și frumuseților planetei.

Am ales pentru lectură cartea „Atinge copacul fermecat”de Christie Matheson, o carte interactivă, minunată, care a avut asupra copiilor mei un impact mai mare decât mă așteptam. Este vorba despre un copac, care trece prin toate etapele: de la gol, la puține frunze, multe frunze, înflorit, legând rod(mere verzi), mere coapte, frunze uscate. Și pe când era din nou golaș, după iarnă, o păsărică și – a făcut cuib între ramurile lui și a scos pui. Imagini simple, frumoase, text puțin. Cerințele de a atinge copacul, de a-l mângâia, de a scutura florile, de a scutura merele coapte, de a sufla frunzele uscate, nu doar au menținut atenția copiilor, i-a determinat să spună că am adus o carte magică! Le-am spus că magia le aparține, prin dragostea arătată copacului.

Copiii au fost pur și simplu fascinați. Am explicat și au înțeles din interacțiunea cu cartea că și copacii au nevoie de atenția și dragostea noastră. Că faptului că noi îi iubim și îngrijim, ei ne răspund dăruindu-ne fructe gustoase și sănătoase. Bineînțeles că am citit încă odată povestea, la rugămințile lor.

Apoi am trecut la realizarea copacului din materiale reciclabile. Am utilizat role de la hârtia igienică pe care le-am colorat maro cu tempera. Coroana copacului a fost realizată din cutiile ambalajului de la lapte, colorată și ea cu maro. Apoi fiecare copil a realizat copacul în una din ipostazele din carte. Lucrările au fost expuse pe holul grădiniței.

Iată cum, utilizând resurse puține, relativ simple am reușit să bifez toate obiectivele propuse: atenție și dragoste pentru carte, implicare afectivă, fixarea cunoștințelor despre ciclul de viață, cultivarea aprecierii și atenției acordată naturii, exersarea deprinderilor practice, utilizarea unor materiale reciclabile.

Toți copiii au primit cocarde tematice și un semn de carte pe care să îl utilizeze acasă, atunci când părinții le vor citi…

ATINGE COPACUL FERMECAT
Christie Matheson
Totul incepe
cu un copac desfrunzit.
Apoi tu îl atingi,
bați din palme,
îl scuturi și
faci o magie!
CITIM IMPREUNA ROMANIA
CITIM IMPEUNA
PENTRU A VINDECA
PLANETA

INTEGRAREA TINERILOR PE PIAȚA MUNCII DIN UNIUNEA EUROPEANĂ

Prof. FRUNZĂREANU MIHAELA VALERIA - Colegiul Emil Negrutiu, Turda, Jud. Cluj

Problematica tineretului în contextual educației și al pieței muncii este foarte importantă la nivelul oricărei economii naționale, deoarece problemele existente pot afecta mai multe sectoare de activitate și, în final, întreaga activitate economică atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung. În cazul României, problematica este cu atât mai importantă cu cât există factori care pot reduce capacitatea, fie a mecanismelor de piață, fie a politicilor economice, de a remedia aceste decalaje si atenua impactul negativ asupra întregii economii. Situația României are particularități care definesc evoluția pieței muncii în orizontul următorilor 20 de ani. Situația demografică caracterizată printr-o natalitate relativ scăzută și îmbătrânirea populației poate juca un rol important în oportunitățile disponibile tinerilor. Tranziția către ocupații și sectoare necesitând studii superioare în detrimentul celor în care predomină locurile de muncă necesitând pregătire medie este un alt factor care trebuie luat în considerare. Evoluția locurilor de muncă din sectoarele primare, sau a celor necesitând nivel scăzut de calificare, este o altă caracteristică importantă, deoarece nivelul stabil al acestora ar putea fi necorelat cu scăderea ponderii sectorului primar în total ocupare. Ponderea relativ constantă a tinerilor în total ocupare și creșterea nivelului de școlarizare, coroborată cu creșterea la nivelul sectoarelor necesitând forța de muncă înalt calificată ar putea asigura oportunități importante pentru tinerii absolvenți, creând condiții favorabile creșterii nivelului de trai. Pe lângă sectoarele care se confruntă cu deficite acute ale forței de muncă, (tehnologia informației și comunicații, sănătate și administrație publică), nu trebuie ignorate cele în care decalajele de forță de muncă pot avea efecte economice adverse. Este cazul agriculturii, unde declinul prognozat se concentrează doar în unele ramuri, iar la nivel ocupațional, coexistă o penuria de angajați în silvicultură cu surplusul de lucrători calificați. De asemenea, o atenție sporită trebuie acordată profesiilor îngrijire personală, tehnicieni asimilați profesiilor juridice, sociale și culturale, activități sportive, publicitate și reclamă, unde decalajele nu sunt foarte cunoscute și/sau conștientizate la nivel de politici publice. Astfel, un deficit de tehnicieni în profesiile juridice, sociale și culturale poate duce la limitarea activității a unor ramuri (de exemplu servicii profesionale și de afaceri, sau servicii culturale), deoarece personalul cu studii superioare care activează în aceste domenii nu are condiții optime de desfășurare a profesiei.

Mirajul muncii în străinatate afectează, aproximativ, un sfert dintre tinerii profesionisti. In general, aceștia consideră că au mai multe oportunități în afară decât în Romania. Lucrătorii migranți sunt, de regulă, tineri, între 18 – 40 ani, cu potențial de muncă ridicat. O analiza a

datelor culese în anchetele « Romania urbana » și « Eurobarometrul rural » ale Fundației pentru o Societate Deschisa a relevat faptul că: „40% dintre romanii sub 25 de ani doresc să emigreze", respectiv: „urban - 35,88 % și rural - 46,55%". Dacă luăm în considerare numărul de contracte legale, un român din opt lucrează în alte state decât Romania. Oficiul pentru Migrația Forței de Muncă a intermediat contracte de muncă, între anii 2002 si 2005, pentru 110.098 persoane, în țări ca Germania, Spania, Elveția, Qatar, Statele Unite și Ungaria. La această cifră se mai adaugă numărul celor, aproximativ, 8.000 de români care au plecat la muncă prin intermediul agențiilor private. Neoficial, numărul total al celor care lucrează în străinatate este de peste 4 milioane. Efectele exportului de capital uman, ale mișcării migratorii externe sunt multiple: efectul pozitiv nu se echilibrează cu cel negativ. De aceea, firesc, apar deopotrivă câștigători la scară macrosocială și individuală și perdanți. Migrația temporară legală se referă la cei ce se deplasează pe teritoriul unei țări din UE pe o perioadă delimitată de timp (de la câteva luni la câțiva ani):

• studeniți din Europa Centrală și de Est (Romania) care merg la studii în țările Uniunii Europene și care ulterior se vor întoarce (cel puțin o parte din ei) în țările lor de origine;

• lucrători din Europa Centrală și de Est (Romania) care pleacă să muncească cu contracte de muncă încheiate pe baza acordurilor bilaterale dintre state. Statele membre UE din centrul și estul Europei au cea mai bogată ofertă de locuri de muncă pentru români. (De exemplu, din cele 255 de locuri de muncă vacante oferite românilor de Republica Cehă, jumătate erau pentru ingineri IT, respectiv sistem de operare Windows). Cele mai semnificative câștiguri pentru lucrătorii migranți constau în: obținerea unui venit care asigură reproducția forței de muncă a lucrătorului și a familiei sale, venit pe care în țară nu l-ar fi obținut, datorită nivelului comparativ mult mai redus al salariilor în Romania pentru același gen de activitate; o sporire a capacității de economisire și investiții, fie în bunuri de folosință îndelungată (locuință, înzestrare electronică, mașini agricole etc.), fie pentru lansarea în afaceri pe cont propriu; câștiguri în plan profesional și al culturii muncii – de cunoștințe, deprinderi, comportamente, disciplină a muncii, securitate a muncii, participare. La acesta se adaugă un spor calitativ în planul relațiilor inter-umane, spirit civic, implicare în viața comunității etc.

Pierderile pentru lucrătorii migranți, la nivel de individ, sunt atât de natura economică cât și, mai ales, de natura socială:

• discriminare de tratament, comparativ cu forța de muncă autohtonă sau chiar a altor lucrători migranți;

• riscul de nerespectare din partea angajatorului a contractului de muncă încheiat;

• tensiuni în relațiile cu forța de muncă autohtonă, putând ajunge uneori pană la conflict;

• dificultăți de acomodare și ca atare eficiență redusă în muncă, ceea ce poate conduce la nemulțumiri și de o parte și de alta;

- protecție socială mai redusă sau necorespunzătoare, concretizată în securitate și condiții de muncă nu totdeauna satisfăcătoare, oricum sub cele promise la interviul de selecție și angajare.

Problema formării profesionale continue este importantă pentru susținerea transformării forței de muncă, fiind principalul instrument prin care aceasta se poate adapta la noi cerințe, facilitând astfel mobilitatea între diferite sectoare de activitate.

Toate aceste procente ne conduc la concluzia ca în țara noastră este necesară ”o schimbare a mentalității în ceea ce privește formarea profesională, în sensul creșterii gradului de conștientizare cu privire la importanța învățării continue, a gradului de motivare pentru largirea cunoștintelor și dezvoltarea competentelor persoanelor.

BIBLIOGRAFIE:

INS (2018). Forța de muncă în România: Ocupare și șomaj în anul 2017

INS, Accesul tinerilor pe piața forței de muncă 2016

Otoiu, (2015). Analiza cantitativă a pieței muncii, Editura Meteor Press, București

Șomajul în rândul tinerilor și integrarea tinerilor pe piața muncii, Compendiu de audit, Comitetul de contact al instituțiilor supreme de audit din Uniunea Europeană

Strategia Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020

SPORTUL CA FACTOR DE SOCIALIZARE

Lector univ. dr. ILIONI CRISTIAN, Universitatea din Petrosani

Cuvinte cheie: timp liber, exerciţiu fizic, socializare, sănătate

Introducere

În concepţia actuală, activitatea sportivă în timpul liber capătă două aspecte fundamentale: utilitatea practică şi lupta împotriva oboselii, plăcerea de necontestat a exerciţiilor fizice şi a mişcării în aer liber a oamenilor.

Folosirea utilă a exerciţiului fizic trebuie întregită cu petrecerea plăcută, de agrement a timpului în aer liber folosind jocurile, sporturile şi turismul (pescuitul, vânătoarea şi cicloturismul). Dacă timpul liber este folosit judicios, el devine un mijloc de formare a personalităţii umane, de educaţie permanentă. Aceste activităţi libere trebuie organizate cu colegii, prietenii, cu familia atât sub forma necompetiţională (plimbări, excursii, jocuri dinamice, înot etc.), cât şi sub forma unor competiţii. Esenţial este ca aceste activităţi de educaţie fizică şi sport să intre în regimul zilnic de viaţă al fiecărui individ.

Obişnuirea treptată cu practicarea sistematică a exerciţiilor fizice şi a mişcării înseamnă modelare, conştientizare şi participare activă. Astfel, educaţia sportivă fizică capătă un caracter proiectiv-formativ, care împreună cu ceilalţi factori educativi (familia, organizaţiile de tineret) fac ca acţiunile lor să fie convergente.

Universul şi problematica sportului recreativ

Sportul este considerat important în formarea indivizilor, fiind apreciat ca un factor de socializare cu o importanță din ce în ce mai crescută în societatea modernă. Atât dezvoltarea biologică, cât și trăsăturile psihice modelate de procesul socializării continua pe parcursul întregii vieți pe masura asumarii si exercitării a noi roluri sociale și asimilarii de noi experiențe.

Dacă dobandirea uneia sau alteia din aceste sarcini de dezvoltare eșuează, rezultă o serie de efecte negative, printre care: lipsa de adaptare socială, creșterea anxietații, dezaprobarea socială și incapacitatea de exercitare a altor sarcini.

Efecte ale socializării prin sport si activitate fizică

Socializarea prin sport vizează, în egală masură, individul și grupul. O socializare individuală se realizează atunci când individul asimilează atitudini, valori, concepții sau modele de comportament specifice grupului sau comunității sportive, în vederea adaptării și integrării lui. Socializarea grupului, prin extinderea numărului de indivizi practicanți de sport, contribuie la dezvoltarea ramurilor de sport și, implicit, a sistemului. Socializarea prin sport semnifică

măsura în care atitudinile, valorile, deprinderile și regulile învățate în sport se transferă și se manifestă în alte sfere sociale.

Copiii si tineretul sunt principalii beneficiari ai practicii educației fizice și sportului. Copilăria timpurie este perioada în care activitatea motrică are o importanță vitală pentru socializare. În etapa de început a vieții, copilul este sensibil la dezvoltarea cognitivă și morală, el își asumă roluri diferite, învață că este deosebit de ceilalți și, mai ales, învață să construiască relații cu ceilalti.

Beneficiile activităților de timp liber în vederea socializării

Sportul şi exerciţiul fizic pot fi considerate instrumente de socializare extrem de importante şi de aceea oricărui stat îi revine o mare responsabilitate în a le promova şi dezvolta. În societăţile moderne sportul reprezintă un fenomen a cărui importanţă a crescut foarte mult, fiind „omniprezent“ în preocupările unei largi categorii umane, devenind mult mai practicat şi mult. Marea sa forţă de atracţie a făcut ca tot mai mulţi oameni să păşească în arenele sale unde întrecerile sportive de orice gen au devenit veritabile spectacole ocupând un loc important în preocupările moderne ale mass-mediei. Activitatea sportiv-recreativă şi-a lărgit cadrul de participare de la tineri la vârstnici, de la bărbaţi la femei, de la activitatea şcolară la timpul liber, de la hobby la profesiune, reuşind prin intermediul exerciţiului fizic să modeleze fizionomia şi comportamentul uman. Larga sa reprezentare dovedeşte că este un fenomen de masă care este capabil să producă modificări fundamentale în peisajul social global.

Acest proces evolutiv s-a datorat atenţiei pe care sportul a acordat-o individului uman indiferent de poziţia sa socială, indiferent de vârstă sau de sex, indiferent de etnie sau religie, lăsând de-o parte orice discriminare şi a atras în sfera sa toate categoriile sociale – pe unii ca practicanţi, pe alţii ca spectatori. Acest dualism protagonist – spectator a permis modelarea caracterului şi a oferit noi motivaţii, unele ideatice, altele materiale. Chiar dacă motivele de a face sport sunt diverse, sportul face loc şi celor ce vor performanţe şi celor ce vor câştiguri, constituind un mijloc ideal de manifestare a preocupărilor a năzuinţelor. Sportul ca activitate recreativă creează destindere, este mijlocul ideal de a avea contact cu alţi semeni şi de a stabili noi relaţii, un mijloc de a consuma energia dar care poate să conducă şi către un alt simţ estetic. Prin marele său caracter integrator el devine un suport ideal de manifestare şi exprimare, de descoperire a sine-lui. Dualismul menţionat se manifestă şi într-un alt mod şi anume divertisment şi profesionalizare, fiindcă sportul oferă posibilitatea unei largi categorii de practicanţi să-şi petreacă timpul într-un mod plăcut şi util, iar alteia să profeseze în cadrul instituţional sportiv sau adiacent acestuia.

Toate aceste aspecte relevă din plin diversitatea sportului şi creează în societatea modernă o nouă imagine, de la comportamentul individului la comportamentul grupului, ceea ce poate crea şi alte aspecte ale căror efecte sunt şi benefice dar şi nefaste în funcţie de interesele

manifestate de protagonişti, care de cele mai multe ori depăşesc sfera sportului, căpătând alte dimensiuni. Dintre acestea se disting şi integrarea şi excluziunea sentimentelor identităţii locale sau naţionale şi al integrării internaţionale, hemoragia politică şi democraţia, agresiunea şi armonia, degradarea mediului şi protecţia mediului.

Concluzii

Influenţa sportului şi a activităţilor fizice asupra omului şi societăţii este complexă, în specia datorită efectelor pe care le produce asupra menţinerii sănătăţii, formării şi dezvoltării personalităţii.

Timpul a validat efectele pozitive ale activităţilor fizice şi sportului asupra conceptului de sine, autoaprecierii, anxietăţii, depresiei, tensiunii şi stresului, energiei, dispoziţiei, eficienţei şi stării de bine.

Sportul şi activităţile fizice contribuie la socializarea oamenilor şi îndeosebi a tinerilor în condiţiile în care există o bună dirijare. Socializarea în sport nu poate fi promovată decât atunci când sunt puse în evidenţă calităţile morale. Aptitudinile, deprinderile şi regulile asimilate în sportivă pot fi transferate în orice altă sferă socială şi pot fi adaptate la specificul oricărei alte instituţii.

Practicarea sistematică, corectă şi conştientă a exerciţiilor fizice, cu precădere în timpul liber, atât organizat cât şi independent, creează premisele dezvoltării culturii sportive, ceea ce va determina crearea unei societăţi competitive în interiorul Uniunii Europene, aliniate la standardele acesteia.

Bibliografie

1. Angelescu, C., Julea, D., *Timpul liber, Editura Economică, Bucureşti, 1997;*
2. Epuran M., *Modelarea conduitei sportive*, Editura Sport-Turism, Bucureşti, 2004.
3. Sopa I. S., *Competiția sportivă mijloc de socializare a elevilor, Bucuresti, 2016;*
4. *Gavriluţă,N., Sociologia Sportului, Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iaşi, Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport, 2004;*
5. Văideanu G., *Conţinutul educaţiei fizice şi problematica lumii contemporane,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981

MODALITĂȚI DE REALIZARE A LECTURII-ÎNȚELEGERE

Prof. ILIONI CRISTINA, Liceul Tehnologic ,,Dimitrie Leonida" Petroşani

Lectura- activitate intelectuală de bază a elevului

Între activitățile, procesele şi necesitățile de învățare şcolară autentică, lectura ocupă locul central, ca activitate intelectuală, dar și spirituală, de formare-dezvoltare a personalității elevului.

Specialiştii în teoria literaturii şi didactica lecturii disting mai multe tipuri de lectură: lectura de informare, de documentare și de cercetare (istorie, geografie, biologie etc.), lectura literară, care poate fi: înțelegere, explicativă, interpretativă, lectura de descifrare a unei imagini, în cazul artelor plastice, lectura de descifrare a simbolurilor, formulelor, graficelor, schemelor, în cazul matematicii, fizicii, chimiei etc, lectura de destindere/ de plăcere sau recreativă.

În ceea ce privește textul literar, prima lectură este lectura-înțelegere globală a unui text. Aceasta precede *analiza* și *interpretarea,* presupunând sesizarea elementelor fundamentale de conținut și de expresie ale textului. O primă lectură presupune utilizarea unor strategii care o pot orienta, cum ar fi următoarele întrebări:

- Ce sentimente ți-a provocat lectura textului?
- Care dintre elemente din text te-au surprins/emoționat/contrariat?
- Ce gânduri/sentimente/ asociații provoacă lectura titlului?
- Cum a răspuns textul așteptărilor inițiale?
- Despre ce crezi că ,,vorbește" textul?

Lectura-înțelegere-chei de lectură (titlu, incipit, simbol central)

Această etapă presupune o proiecție inițială a sensului. De exemplu, pornind de textul suport *Plumb* de George Bacovia, putem utiliza următoarele întrebări;

Care sunt atributele *plumbului* și ce posibile semnificații îi sunt asociate în poezia lui Bacovia, luând în considerare raportul denotativ-conotativ? Se vor observa următoarele:

Proprietăți ale plumbului- Sugestii semnificații (sens conotativ)

- Element anorganic/metal- lipsă de viață, moarte
- Greutate- apăsare sufletească, prăbușire interioară
- Duritate- lipsa sentimentelor, tristețe
- Culoare gri- monotonie, plictis, cenușiul existențial
- Toxicitate- moarte
- Sonoritate- cădere grea, fără ecou

- Utilizare în confecționarea sigiliilor- limitare, izolarea totală, imposibilitatea evadării

La aceste sensuri ale cuvântului *plumb*, putem adăuga mărturisirea autorului, pentru care galbenul potențează spleenul: „În plumb văd culoarea galbenă. Compuşii lui dau precipitat galben. Temperamentului meu îi convine această culoare....Sufletul ars este galben. Galbenul este culoare sufletului meu."

Etapa a doua este reprezentată de corelarea așteptărilor inițiale cu prima lectură. Presupune reluarea lecturii poeziei pentru identificarea semnificației cuvântului *plumb* în textul poetic și evidențierea valorii de simbol central: dispunerea grafică, simetria și asocierea în anumite sintagme, rol de epitet etc. Se observă că sintagmele cu elementul *plumb- sicrie de plumb*, *flori de plumb*, *coroane de plumb* constituie elemente ale decorului funerar în prima strofă, iar, în a doua strofă, *amorul meu de plumb*, *aripile de plumb* arată lumea interioară. Se ajunge astfel la identificarea secvențelor poetice/ a planurilor obiectiv-subiectiv. Cuvântul *plumb* devine o metaforă-simbol, care invadează toate câmpurile lexicale (*sicrie*, *flori*, *coroane*, *amor*).

Ultima etapă a lecturii-înțelegere, configurarea sensului global (*Despre ce crezi că „vorbește" textul*?), se poate realiza pornind de la identificarea cuvintelor-cheie (*plumb*, *cavou*, *singur*) și a relațiilor dintre ele. Semnificațiile cuvântului-titlu sunt susținute de identificarea câmpului lexico-semantic al *morții*, operație plasată la nivelul literal al textului. Cheile de lectură pot fi utilizate succesiv sau simultan, având aceeași finalitate: accesul la nivelul semnificațiilor textului poetic, pornind de la elemente de structură.

Lectura-înțelegere a textului literar presupune identificarea, fără detalieri, a unor aspecte legate de gen și specie, curent literar, temă, motive, câmpuri semantice, moduri de expunere, secvențe/tablouri, particularități de limbaj, elemente de prozodie etc. Aceste aspecte pot fi evidențiate prin conversație, notate ca răspunsuri scurte sau consemnate într-un jurnal de lectură.

BIBLIOGRAFIE

Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, Editura Minerva, București, 1988.

Costache A., Ioniță F., Lascăr M. N., Săvoiu A., *Limba și literatura română. Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Art, București, 2008.

Costea, Octavia, *Didactica lecturii. O abordare funcțională*, Editura Institutului European, Iași, 2006.

Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, ediția a II-a, Editura Paralela 45, Pitești, 2000.

PARADIGME ACTUALE, TENDINŢE ŞI PERSPECTIVE ÎN ORIENTAREA CARIEREI

Prof. consilier şcolar IOZSA DIANA VICTORINA - CJRAE HD locaţie
Şcoala Gimnazială ,, I.G.DUCA" Petroşani

Din perspectiva contextului extern, provocările unei societăţi a cunoaşterii, caracterizată prin bogăţia de informaţii, conduce implicit la regândirea finalităţilor educaţiei prin prisma achiziţionării de competenţe, deprinderi, atitudini faţă de învăţare. Deşi educaţia este un atribut al politicii interne a fiecărui stat al U.E., există obiective comune, ce stau în atenţia forurilor educaţionale: oferirea de posibilităţi de educaţie la nivel ridicat, promovarea experienţelor şcolare stimulatoare şi conştientizarea elevilor cu necesitatea de a învăţa lucruri folositoare pe tot parcursul vieţii.

La nivelul Uniunii Europene, principala provocare rămâne a garanta fiecărui european un nivel ridicat de educaţie şcolară. În acest context, asistenţa psihopedagogicăeste orientată spre adaptarea elevilor la mediul şcolar, dar, mai ales, spre adaptarea şcolii la nevoile specifice ale elevilor. Din perspectiva contextului intern, reflectat prin legea educaţiei, viziunea asupra educaţiei este fundamentată pe promovarea unui învăţământ orientat pe valori,creativitate, capacităţi cognitive, capacităţi volitive şi capacităţi acţionale, cunoştinţe fundamentale dar şi competenţe şi abilităţi de utilitate directă, în profesie şi în societate. Misiunea asumată prin documentele legislative în domeniul educaţional este de formare, prin educaţie, a infrastructurii mentale a societăţii româneşti, capabilă să funcţioneze eficient în societatea actuală şi viitoare.

Din această perspectivă identificăm rolul major al consilierii şi orientării cariereielevilor din dubla perspectivă, socială şi profesională şi necesitatea sprijinirii acestui demers atât prin activităţi de consiliere şi orientare oferite de profesorul diriginte cât şi prin asistenţă psihopedagogică oferită de profesorul consilier şcolar.

Importanţa ariei curriculare Consiliere şi orientare rezidă în faptul că tinde să rezolve în prezent, simultan, următoarele aspecte:

- dezvoltarea personală şi înzestrarea elevilor cu cunoştinţe şi abilităţi necesare pentru

managementul propriei vieţi;

- informarea elevilor privind oportunităţile de educaţie şi formare în România;
- facilitarea accesului la întreaga ofertă de educaţie şi formare profesională;
- sprijinirea bunei inserţii socio-profesionale viitoare a tinerilor;
- ameliorarea continuă a procesului de utilizare a resurselor umane de care societatea

dispune.

În urma parcurgerii orelor de consiliere şi orientare, elevii vor conştientiza conexiunile între ceea ce învaţă şi utilitatea cunoştinţelor şi abilităţilor dobândite pentru viaţa reală. Conştientizarea transferului de abilităţi şi cunoştinţe în viaţa reală sporeşte motivaţia şi interesul pentru învăţare al elevilor. Prin curriculum-ul actual al ariei curriculare Consiliere şi orientarese urmăreşte dezvoltarea:

*competenţelor interpersonale, interculturale, sociale şi civice;

*abilităţii de "a învăţa să înveţi";

*aptitudinilor de utilizare a tehnologiilor informatice şi de comunicare TIC;

Beneficiile ale ariei curriculare Consiliere şi orientare:

Pe termen scurt:

- ✓ Creşterea performanţelor şcolare ale elevilor
- ✓ Conştientizarea relaţiei existente între deprinderile şi cunoştinţele dobândite în şcoală şi succesul

profesional

- ✓ Creşterea motivaţiei pentru învăţarea şcolară şi învăţare în general
- ✓ Dezvoltarea abilităţilor de relaţionare interpersonală şi a unor deprinderi relevante pentru carieră
- ✓ Dobândirea deprinderilor de planificare a învăţării
- ✓ Dobândirea unor cunoştinţe specifice despre ocupaţii şi cariere şi a unei atitudini de explorare a

oportunităţilor.

Pe termen lung:

- ✓ Satisfacţie profesional
- ✓ Randament academic şi profesional
- ✓ Reducerea duratei şomajului şi implicit a costurilor sociale ale acestuia
- ✓ Creşterea ratei de integrare socio -profesională a tinerilor
- ✓ Creşterea mobilităţii pozitive a forţei de muncă

Ansamblul mutaţiilor actuale în toate compartimentele vieţii şi activităţii sociale determină necesitatea adaptării unor noi perspective în abordarea problematicii consilierii şi orientării şcolare.

Orientarea şcolară şi profesională presupune coparticiparea unitară, convergentă a ansamblului factorilor educaţionali (şcoala, familie, mass media etc). Menirea consilierii este şi aceea de a asigura sensul pozitiv al acţiunii acestor factori şi de a contribui la armonizarea influenţelor acestora. Din perspectivă psihosociologică rezultă şi faptul că orientarea şcolară presupune un cadru interinstituţionalde desfăşurare. Pentru optimizarea acţiunilor în domeniu

este necesară coacţiunea convergentă a mai multor instituţii şi departamente. Înscrierea activităţilor de consiliere şi orientare într-un sistem de acţiuni ce sunt menite să răspundă trebuinţelor umane, înseamnă şi respectarea drepturilor fundamentale ale omului şi a libertăţilor sale. În consecinţă, spiritul modern în orientare înseamnă şi conferirea unei mai mari libertăţi de decizie transformând pe cel consiliat într-un autor real al deciziilor sale libere, independente, autonome. De aceea putem considera ca un deziderat nou în consiliere şi orientare şi acela de a transforma orientarea într-o autoorientare iar consilierea să fie realizată astfel încât subiectul să poată deveni propriul său consilier.

Educarea elevilor în vederea alegerii carierei este, în esenţă, un aspect principal al educaţiei generale pe care o asigură şcoala. Ea presupune însuşirea unui ansamblu de cunoştinţe cu privire la diversele domenii ale realităţii, formarea de abilităţi şi deprinderi, dezvoltarea unor interese multilaterale şi profesionale dominante, dezvoltarea aptitudinilor generale şi speciale, formarea atitudinilor pozitive faţă de muncă, dezvoltarea motivaţiei superioare şi a idealului profesional, formarea trăsăturilor volitiv-caracteriale pozitive necesare în exercitarea diverselor profesiuni pentru care optează elevii etc.

Elevii, tinerii, adulţii trebuie formaţi astfel încît să poată lua decizii optime legate de viaţa lor. În acest sens, atenţia acestora şi, implicit, a celor care educă trebuie să se orienteze spre crearea unor circumstanţe în cadrul cărora fiecare consiliat să aibă libertatea luării unor hotărîri pe care să le ducă la bun sfîrsit şi, în acelaşi timp, să-şi asume consecinţele ce decurg din el. Dezvoltarea carierei semnifică toate aspectele vieţii umane aflate în devenire şi cu o dinamică specifică în diferite planuri, adică: autocunoaşterea şi formarea deprinderilor de relaţionare interpersonală, educaţia şi formarea profesională iniţială, asumarea de diferite roluri în viaţă, modul de integrare, trăire şi planificare a diferitelor evenimente ale vieţii.

În procesul consilierii elevilor, tinerilor cu privire la lumea muncii trebuie permanent încurajate: utilizarea surselor alternative utile obţinerii de date necesare, creativitatea, pluralitatea soluţiilor, autonomia investigatorie.

Bibliografie:

1.Băban, A., Consiliere educaţională -ghid metodologic pentru orele de dirigenţie, 2001;

2.Bâclea , D., Consiliere şcolară, Editura Logos, Cluj, 2002;

3.Drăgan, I., Petroman, P., Mărgineanu, D., Educaţia noastră cea de toate zilele, Editura Eurobit, Timişoara, 1992;

4.Drăgan, I., Ozunu, D., Tomșa, G., Dicționar de orientare școlară și profesională, Editura Afelin, București, 1996

PROMOVAREA STĂRII DE BINE ÎN ȘCOLI

Prof. KEBERLE LILIANA ADRIANA - Colegiul Economic ,, Hermes"
Petroșani

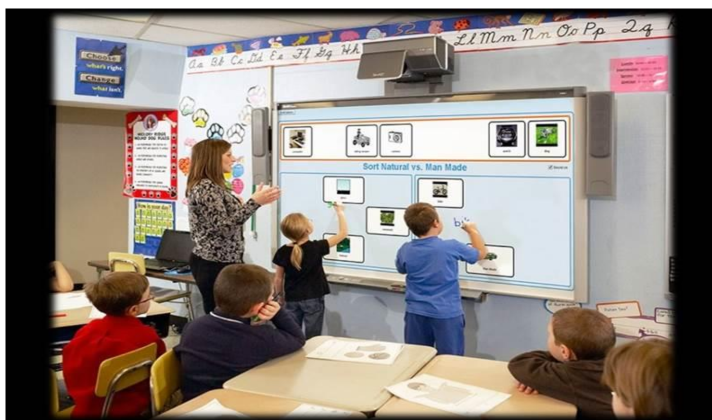
În contextul creșterii dezechilibrului între timpul destinat studiilor și timpul liber (precum și accentul pe memorizare în învățare, pentru a trece testul), școlile care se preocupă de starea de bine a elevului vor avea grijă de dozarea volumului de muncă al acestuia. De asemenea, libertatea, creativitatea și angajamentul celui educat vor fi o prioritate. Astfel, școlile fericite trebuie să le permită elevilor să-și exprime opinia și să învețe liber, fără teama de a face greșeli, pentru că greșelile sunt inerente învățării, așa cum demonstrează și cercetările din neuroștiință.

Pentru ca elevul să fie angajat activ în învățare, conținutul va fi util, relevant și captivant, va reflecta realități semnificative și contemporane, iar profesorii îi vor consulta mereu ca să adapteze conținuturile la nevoile și interesele lor.

Experiența altor state în asigurarea stării de bine a elevilor

În ultimele decenii, în SUA, dar și în alte țări, crește interesul pentru programele de dezvoltare a competențelor social-emoționale (SEL). Un șir de cercetări științifice au demonstrat eficiența acestor programe (Durlak, Domitrovich, Weissberg, & Gullotta,2015). Studiul realizat în 2015 la Universitatea Columbia a identificat că fiecare dolar SUA investit în programe SEL aduce în timp beneficii de 11 dolari .

O altă meta-analiză a 213 studii, cu participarea a peste 270000 de elevi instruiți în programe SEL (Durlak J.A., Weissberg R.P., Dymnicki A.B., Taylor R.D., & Schellinger K.B., Child Development), a arătat o creștere cu 11 puncte procentuale a rezultatelor academice, față de elevii care nu au participat în programele respective. Beneficiarii programelor SEL au dat dovadă de un comportament îmbunătățit în clasă, abilități mai bune de gestionare a stresului și a depresiei, atitudine mai bună în raport cu sine, cu alții și cu școala.

S-a demonstrat că mediul și experiențele copilului influențează evoluția rețelară a creierului. Și, deoarece creierul este plastic, fiecare experiență îi stimulează dezvoltarea, cu efecte pozitive ori negative asupra conexiunilor neuronale. Mediul de învățare este decisiv pentru formarea acestor conexiuni.

Repetarea unui proces sau a unei acțiuni, adesea necesară în orice învățare, conduce la întărirea unor conexiuni în structurile cerebrale, dezvoltate ulterior în scheme cognitive sau tipare comportamentale. Greșeala și efortul sunt elemente indispensabile învățării și nicidecum nu denotă lipsa abilității. De fapt, cea mai profundă învățare are loc tocmai când facem greșeli, cu condiția ca acestea să fie discutate. În timp, creierul devine mai rapid, mai bine conturat și capătă o procesare mai complexă.

De reținut faptul că, pentru a-și dezvolta armonios abilitățile cognitive, lărgindu-și capacitatea de gândire abstractă și critică, înțelegând și analizând mai ușor elementele complexe, evaluând alternativele înainte de a lua decizii, elevii au nevoie de ghidare și suport din partea adulților. În aceste momente au loc impulsuri intense, care formează conexiuni neuronale (sinapse) și rețele de comunicare. Stresul, din contra, blochează cortexul prefrontal, responsabil de luarea de decizii, controlul impulsurilor, rezolvarea de probleme, stabilirea de obiective, organizarea și planificarea activităților, de alte abilități cognitive esențiale.

Educația în baza culturii fricii și frica de greșeală sunt distructive pe termen lung. Atitudinea și cuvintele folosite de adulți în comunicarea cu copiii îi pot impulsiona spre succes sau îi pot descuraja, determinând pierderea încrederii în sine – cale sigură spre eșec.

Ce înseamnă starea de bine?

Starea de bine – wellbeing – se referă la calitatea vieții unei persoane în termeni de sănătate, stare materială, accesul la educație sau servicii sociale de calitate. Cu toate acestea, starea de bine a unei persoane nu poate fi înțeleasă doar ca absența problemelor sau a riscurilor. De aceea, vorbim și despre aspecte subiective ale stării de bine, precum gradul de satisfacție al oamenilor față de viața lor, potențialul de dezvoltare, sănătatea mentală a acestora, calitatea relațiilor sociale.

Contextele în care trăiesc oamenii pot promova sau, dimpotrivă, submina starea de bine. Un efect valabil și pentru locul în care un copil își petrece o buna parte din timp: școala. Aceasta poate contribui, cu adevărat, la dezvoltarea unor persoane sănătoase, împlinite și pregătite pentru viața în comunitate. O viață plină de provocări!

În plus, știm că starea de bine este în strânsă legătură cu învățarea, o legătură importantă pentru activitățile și eforturile zilnice ale unui profesor. Munca acestora devine tot mai provocatoare în contextul condițiilor sociale și fenomenelor ce generează categorii vulnerabile de copii. Accesul la educație, mobilitatea și stresul zilnic alături de sărăcie, conflictele, problemele de mediu aduc mai multă presiune asupra sistemului educațional și asupra profesorului.

Starea de bine a copilului la școală

Este viziunea Rodawell, o viziune despre școală, în care, fiecare elev este văzut ca o persoană autonomă ce beneficiază de un context favorabil dezvoltării unor relații de calitate cu profesorii și colegii, dar și învățării prin explorarea mediului înconjurător, fizic și social.

Modelul Rodawell

În Rodawell credem că putem încuraja starea de bine a unui copil prin promovarea autonomiei acestuia, relațiilor de calitate și învățării prin explorarea mediului într-un context incluziv. Sunt patru dimensiuni asupra cărora vom focaliza acțiunile intervenției noastre. Este o viziune susținută atât de cercetări în domeniul psihologiei educaționale, cât și de rezultatul practicilor pedagogice ale colegilor danezi, partenerii noștri din proiect.

În practica pedagogică daneză se prefigurează tot mai mult o perspectivă în care copilul este privit ca o persoană competentă și capabilă să participe la viața școlară, ulterior în lumea socială, ca cetățean activ.

Autonomia în învățare este capacitatea unei persoane de a avea control asupra propriei învățări, individuale sau în colaborare cu alții. Decenii întregi de cercetări în psihologia educațională au arătat că un elev autonom își va asuma mai multă responsabilitate pentru acțiunile sale. A oferi copiilor capacitatea de a alege este un gest simplu, dar cu efecte importante pentru dezvoltarea acestora.

Un copil se va simți mai angajat într-o activitate aleasă dintr-o listă de opțiuni, oferită de profesor, devenind, totodată, capabil să se concentreze pentru o perioadă mai lungă de timp la activitatea desfășurată. În plus, este stimulată motivația pentru a persista în finalizarea sarcinii respective.

Totuși, un profesor ce încurajează autonomia nu este un profesor care își va lăsa elevii ”de capul lor”. Mai degrabă, adultul din clasă păstrează în minte următoarele întrebări:

- Ar putea copilul să facă singur acest lucru?
- Ce ar putea învăța realizând singur această sarcină?

Când își va răspunde, profesorul va putea oferi granițe clare și opțiuni, dintre care un copil va putea alege. Copilul poate fi privit ca o persoană capabilă să învețe, în timp ce adultul păstrează responsabilitatea pentru dezvoltarea sa.

Cum poate fi încurajată autonomia într-o clasă?

Elevii pot învăța să își stabilească obiective simple de învățare, pot alege reguli sau tipuri de activități, colegii de echipă, locul în care să lucreze sau timpul de lucru. Muzica și tematica serbărilor, culoarea decorațiunilor din școală, materialele utilizate. În toate situațiile, cadrul didactic este cel care oferă opțiunile și posibilitățile de dezvoltare ale copilului. Așa că, îmbrăcatul sau alegerea culorilor în care să coloreze pot fi pentru preșcolarul mic situații autentice și valoroase de învățare. Reprezintă momentele în care învață ceva extraordinar: să devină autonom, punându-și singur hăinuța sau luând riscanta decizie de a colora florile din desenul său, în negru și nu în roșu, așa cum o fac ceilalți.

REFERINȚE BILBIOGRAFICE:

1. B radberry T. Here is why your attitude is more important than your intelligence. World Economic Forum, 2017. Pe: https://www.weforum. org/agenda/2017/08/heres-why-your-attitudeis-more-important-than-your-intelligence

2. B radberry T. Why personality and not skill makes you a great employee. World Economic Forum, 2017. Pe: https://www.weforum. org/agenda/2017/08/why-personality-and-notskill-makes-you-a-great-employee

3. Calnegru O. Cum învaţă creierul nostru? 2016. Pe: https://www.paginadepsihologie. ro/cum-invata-creierul-nostru/

***https://rodawell.fpse.unibuc.ro/modelul-rodawell/starea-de-bine/

PREGĂTIREA TIMPURIE A COPIILOR PENTRU INTEGRAREA PE PIAȚA MUNCII NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

Prof. - KISS ELENA - Liceul Tehnologic Retezat Uricani

Uniunea Europeană, în ultimii douăzeci de ani, încearcă să armonizeze toate comunitățile spre o „creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”.

Ca liant al evoluţiei economice, educaţia este aşezată în prim-planul agendei de priorităţi a Comisiei Europene, cu o redimensionare treptată a coordonatelor sale în scopul creşterii gradului de ocupare a forţei de muncă şi pentru a sprijini mobilitatea acesteia. Se pune tot mai mult accent pe o orientare a procesului de învăţământ spre dezvoltarea de competenţe, menite să „asigure o valoare adăugată pentru piaţa muncii, coeziunea socială şi cetăţenia activă, oferind flexibilitate şi adaptabilitate, satisfacţie şi motivaţie”.

Prin urmare și noi ne-am gândit, în primul rând, să înființăm Clubul Impact Best Hurricane, un grup nonformal în cadrul căruia elevii să poată accesa fonduri pentru a putea implementa proiecte care să vină în folosul comunității și să creeze o stare de bine în rândul tuturor. În cadrul acestor proiecte ei își pot forma abilități necesare unei coeziuni sociale, a unei cetățenii active și de integrare pe piața muncii. De asemenea este un început, un exercițiu, în pregătirea tinerilor pentru accesarea fondurilor europene în scopul deschiderii de intreprinderi mici sau mijlocii. Cu această ocazie le-au fost prezentate elevilor pe scurt unele programe europene pentru tineret: Programul Start Up Nation, Fonduri europene pentru tineri care se ocupă de agricultură și Fonduri europene pentru tineri care se ocupă de activități non-agricole (turism, activități recreativ-sportive, servicii, producție, etc.). Toate acestea i-au motivat să se implice în primul lor proiect cu fonduri extrabugetare.

În acest sens, elevii ciclului gimnazial de la Liceul Tehnologic Retezat Uricani, activi în cadrul Clubului Impact Best Hurricane ce își desfășoară activitatea în cadrul Școlii Gimnaziale Nr. 2, au implementat proiectul în folosul comunității „Parcul picilor atomici” prin care au reabilitat aparatele de joacă (două tobogane si rama de la groapa de nisip) din curtea Grădiniței Nr. 2 și au conștientizat, în rândul preșcolarilor, elevilor, al părinților și, indirect, al întregii comunități, iportanța păstrării aparatelor de joacă în perfectă stare de funcționare pentru crearea unei stări de bine în rândul tuturor copiilor. De acest parc au beneficiat cei 86 de preşcolari ai grădiniței și frații și prietenii acestora, elevi ai Şcolii Gimnaziale Nr.2.

Nu a fost uşor în luarea deciziilor deoarece au fost mai multe idei.

Am început prin realizarea hărții comunității noastre. Întinși pe jos, pe o foaie mare A2, elevii au delimitat străzile principale, râul Jiu care străbate orașul Uricani, parcurile și zonele de locuit și de agrement. După aceea fiecare a poziționat pe hartă obiectivele importante din comunitate.

Pornind de aici am dedus și câteva nevoi de intervenție:

- Parcurile și zonele de agrement necesitau intervenție în efectuarea curățeniei. La fel și faleza râului Jiu de Vest;
- Locurile de joacă sunt insuficiente iar în cele existente, multe aparate de joacă necesită reparații;
- Lipsa unor piste pentru biciclete sau role;
- În parcuri vezi foarte des copii sărăcuți îmbrăcați și fără jucării;

Luând în considerare aceste necesități s-au pus pe hârtie câteva idei de proiecte:

- Un parc curat e sănătate;
- Ecologizarea albiei Jiului;
- Un bal sau spectacol pentru strângere de fonduri pentru copiii cu posibilități materiale scăzute;
- O vânătoare de comori în care să fie implicați elevii din fiecare clasă învățându-i astfel să-și petreacă timpul în mod plăcut;
- Reabilitarea aparatelor de joacă din curtea Grădiniței Nr. 2.

În final, voturile cele mai multe au fost în favoarea reabilitării aparatelor de joacă din curtea grădiniței. Și pentru că acest proiect necesita și fonduri pentru procurarea materialelor necesare renovării, elevii au pregătit și un spectacol de teatru pentru copii.

Și uite-așa s-au îmbinat două proiecte rezultând proiectul nostru „Parcul picilor atomici”.

Și elevii s-au pus pe treabă. Și-au planificat pas cu pas acțiuniele:

- Să pregătească și să ruleze spectacolul pentru a strânge fonduri. Acest spectacol a fost prezentat în grădiniță și apoi în școală tuturor elevilor din ciclul primar, aducând zâmbete și bucurie pe chipurile lor.
- Să găsească parteneri în realizarea muncilor calificate grele pe care nu le-ar fi putut realiza singuri și astfel întreaga comunitate a fost implicată în acțiuni: părinți, primărie, consiliul local al orașului Uricani.
- Să procure materialele necesare recondiționării toboganelor și a ramei de la groapa cu nisip. Astfel copiii au fost puși în situația de a găsii soluții și de a gestiona cu responsabilitate banii câștigați prin muncă.
- Să recondiționeze aceste aparate de joacă, îmbinând cu plăcere munca cu mometele de relaxare, joacă, comunicare și luarea unor decizii.

- Să sensibilizeze preșcolarii, elevii, părinții, comunitatea că trebuie păstrate în stare bună de funcționare pentru a se bucura de ele o perioadă cât mai lungă. Numai așa vom avea în continuare locuri de joacă bine întreținute și sigure pentru sănătatea și integritatea copiilor comunității;
- Să-și promoveze proiectul în comunitate.

Rolurile au fost bine împărțite între elevi: unii s-au ocupat de găsirea unor piese de teatru din care să poate alege una. Pentru aceasta au colaborat cu un cadru didactic de care știau că are o carte proprie cu piese de teatru pentru elevi. Singuri și-au ales piesa, rolurile, au regizat-o și au pus-o în scenă.

Alții au mers la Primărie cu mine pentru a cere sprijinul comunității. Și-au expus proiectul explicând de ce au nevoie de sprijin și au găsit înțelegere. Au primit scândură și mână de lucru pentru munca calificată și grea: înlocuirea ramei de la groapa de nisip.

Alții au căutat parteneri care să le facă o cortină și au găsit înțelegere la o mămică croitoreasă.

Alții s-au ocupat de afișe, de pavoazare, de măști, de invitații sau de promovarea proiectului în școală, în comunitate, pe site-ul școlii sau pe Facebook, în presa locală.

De câte ori reușeau să realizeze un obiectiv, impacții se adunau, discutau ce a mers și ce nu, ce și cum să facă în continuare. S-au lovit de probleme cărora au trebuit să le facă față. Au ajuns singuri la concluzia că fiecare trebuie să-și îndeplinească sarcinile dacă vor să reușească. A fost dificil în alegerea rolurilor și a sarcinilor. Dar, până la urmă, au ajuns la concluzia că fiecare este bune la ceva și nu la toate, iar împreună formează un tot unitar, că fiecare e important, indiferent de rolul pe care îl joacă.

Realizarea acestui proiect a vizat cunoștințe și deprinderi din mai multe disipline: Limba și Literatura Română, Matematică, Tehnologică, Artă Plastică, Artă Teatrală, Cunoștințe Economice, Civică, elevii având ocazia să-și dezvolte mai multe competențe:

- Observarea elementelor mediului înconjurător;
- Utilizarea corectă și adecvată a formelor exprimării orale și scrise în diferite situații de comunicare (găsirea și atragerea partenerilor, informarea, luarea deciziilor, promovarea);
- Utilizarea unui limbaj verbal, nonverbal și paraverbal expresiv în redarea unei piese de teatru;
- Exersarea atenției, a concetrării, a memoriei, a coordonării, a promtitudinii, a imaginației și a sincronizării prin jocuri simple care să îi ajute apoi în redarea piesei de teatru;
- Realizarea unui buget pornind de la banii primiți de la FNO, investiții inițiale, bani produși și reinvestirea lor astfel încât să-și atingă scopurile propuse;

- Competențe de lucru manual: confecționare măști și decoruri, șmirgăluit, vopsit, lăcuit, și de lucru în echipă;
- Competențe necesare accesării de fonduri europene: documentare, identificarea nevoilor, comunicare cu instituțiile statului, scrierea unui proiect și a unei cereri de finanțare, stabilirea unui buget, achiziționarea materialelor necesare;
- Abilități de interrelaționare și cooperare în realizarea sarcinilor, de adaptare la cerințele grupului și spirit de echipă, toate necesare pentru o bună integrare pe piața muncii.

Fiecare etapă realizată a avut un moment de reflecție în cadrul căreia elevii au conștientizat ceea ce au realizat, s-au felicitat pentru ceea ce au făcut, au scos în evidență și greșelile, dar nu pentru a critica ci pentru a încerca să le conștientizeze și să nu le mai repete.

În cadrul acestui proiect elevii au interrelaționat foarte bine, atât între ei cât și cu cei mici (preşcolarii și școlarii mici) cărora le-au prezentat teatrul. Dar și relația cu noi a fost îmbunătățită. Diriginții de la clasele care au elevi în Impact au descoperit calități noi la acești elevi. Astfel relația dintre aceștia s-a îmbunătățit. Colegii profesori i-au sprijinit pe elevi în realizarea proiectului.

MANAGEMENT ȘCOLAR NAȚIONAL VERSUS CEL EUROPEAN

Prof. KUTASI VERONIKA - Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida" Petroșani

ARGUMENT

Spaţiul ale cărui limite sunt tot mai permeabile, Uniunea Europeană încearcă să armonizeze ansamblul de entități sociale, economice şi politice care o compun, demersul fiind motivat de proiecţia într-o „creştere inteligentă, durabilă şi favorabilă incluziunii". Iniţiativele Comisiei Europene, legitimate prin Strategia Europa 2020, ating toate palierele lumii contemporane, regândind cursul vieţii comunitare, asimilând-o unui scop comun. Ca liant al evoluţiei economice, educaţia este aşezată în prim-planul agendei de priorităţi a Comisiei, cu o redimensionare treptată a coordonatelor sale în scopul creşterii gradului de ocupare a forţei de muncă şi pentru a sprijini mobilitatea acesteia. Se pune tot mai mult accent pe o orientare a procesului de învăţământ spre dezvoltarea de competenţe, menite să „asigure o valoare adăugată pentru piaţa muncii, coeziunea socială şi cetăţenia activă, oferind flexibilitate şi adaptabilitate, satisfacţie şi motivaţie". Prin urmare, rolul şcolii în acest cadru este fundamental, iar măsura în care aceasta reuşeşte să răspundă imperativelor conturate la nivel european depinde atât de formularea politicilor educaţionale la nivelul fiecărui stat membru, cât şi de capacitatea conducerii unităţilor de învăţământ de a articula o viziune managerială coerentă, orientată spre calitate şi eficienţă.

Prezentul material îşi propune să realizeze o introducere în conceptul de management educaţional şi, totodată, să prezinte o serie de exemple de bune practici extrase din contextul diferitelor sisteme europene, reflectate în şcoli ce au reuşit să îşi armonizeze resursele umane, şi financiare şi să le subsumeze unei viziuni inspirate şi eficiente de conducere. Rezultatul acestui mecanism reprezintă, o imagine de ansamblu a acestor şcoli, concretizată în elevi bine pregătiţi pentru viaţa profesională sau viaţa universitară, cu un nivel ridicat de accesare a pieţei forţei de muncă.

NOȚIUNI INTRODUCTIVE

Din antichitate și până la începutul secolului XX s-a utilizat termenul de „*conducere*", ca paternitate a termenului de „*mangement*". Evoluția teoriilor și modelelor manageriale reflectă drumul spre maturizarea conceptuală și aplicativă, oferind posibilitatea clarificării extinderii conceptului și în domeniul educației.

Managementul educațional acoperă o sferă mai largă, conturându-se posibilitatea analizei procesului și a altor sisteme din sfera educației (formale, nonformale), în vederea abordării globale și specifice a succesului în atingerea finalităților (ideal, scopuri, obiective). Într-o accepțiune largă, termenul de management educațional este considerat o concepție

integrativă explicită, dar și o atitudine, o metodologie de acțiune orientată spre succes educațional.

Specialiștii din domeniul științelor educației au elaborat o serie de descrieri ale conceptului de management educațional, astfel:

- Gilbert de Landsheere (1992) defineşte managementul educaţiei sau pedagogic ca o disciplină pedagogică, interdisciplinară care studiază evenimentele ce intervin în decizia organizării unei activităţi pedagogice determinate şi în gestiunea programelor educative. Managementul educaţiei apare ca o disciplină de graniţă, care studiază evenimentele implicate în decizia organizării unei activităţi pedagogice determinate şi în administrarea programelor educative. Prin urmare, managementul educaţional exprimă la nivel social macrosistemic ansamblul mecanismelor şi resorturile privind conceperea, realizarea şi evaluarea întregii activităţi educaţionale.
- "Managementul în educaţie are şi responsabilităţi ce vizează nivelul microorganizaţional, respectiv cele urmărind verificarea la nivelul organizaţiilor şcolare a gradului în care principalele condiţii pe care orice reformă trebuie să le întrunească pentru a fi validată ca atare sunt satisfăcute: durabilitatea în timp; obţinerea unor rezultate semnificativ mai bune decât în cazul practicilor precedente; justificarea costurilor prin performanţele înregistrate; absenţa unor interferenţe negative cu alte domenii de activitate" (Manea, 2013, p. 38). Din perspectivă acţional - valorică managementul educaţional se obiectivează într-un proces complex de coordonare şi ghidaj decizional a grupărilor structurale în vederea realizării corecte şi eficiente a obiectivelor prestabilite privind calitatea actului educaţional.
- I. Jinga (1998) considera că, în esenţă, managementul pedagogic (educaţional) poate fi definit ca ştiinţa şi arta de a pregăti resursele umane, de a forma personalităţi potrivit unor finalităţi acceptate de individ şi de societate;
- E. Joiţa (2000) subliniază necesitatea abordării interdisciplinare a managementului educaţional din punct de vedere: psihologic, sociologic, ergonomic, filozofic, politologic, juridic, epistemologic; în detaliu, autoarea consideră managementul educaţiei ca fiind teoria şi practica, ştiinţa şi arta proiectării, organizării, coordonării, evaluării, reglării, elementelor activităţii educative, ca activitate de dezvoltare liberă, integrală, armonioasă a individualităţii umane, în mod permanent pentru afirmarea autonomă şi creativă a personalităţii sale, conform idealului stabilit la nivelul politicii educaţionale;
- Managementul în educaţie are în vedere „teoria şi practica, ştiinţa şi arta proiectării, organizării, coordonării, evaluării şi reglării elementelor şi resurselor activităţii educative…, o metodologie de acţiune cuprinzând un ansamblu de principii, funcţii, norme şi strategii de acţiune orientate înspre asigurarea atingerii finalităţilor didactice propuse şi obţinerea succesului în educaţie"(Gherguţ, 2007 p. 20).

Analizând abordările autorilor în definirea managementului educaţional remarcăm o diversitatea a elementelor, respectiv punctelor de vedere exprimate.

Relația dintre pedagogie și știința conducerii a fost semnalată suficient de clar încă de acum câteva decenii, astfel:

- pedagogia îmbogățește știința conducerii, nu doar în ceea ce privește sistemul instituțional, cât mai ales procesul instructiv-educativ concret;
- atât pedagogia cât și managementul au numeroase dimensiuni sociale, sunt factori ai culturii publice, educația interesând întreaga societate, ca activitate specific umană.

Totodată, managementul educațional poate fi caracterizat ca „un ansamblu de principii, norme și metode de conducere care asigură realizarea obiectivelor sistemului educativ, la standarde de calitate și eficiență cât mai înalte, iar la nivelul fiecărui subsistem educativ se afirmă note specifice.

Știința și arta conducerii în învățământ sunt două aspecte complementare:

- esența conducerii ține de știință, iar aplicarea ei ține și de artă (de individualitatea conducătorilor, de experiența, intuiția, priceperea, atitudinea, comunicarea, modul de acțiune, diferențierea soluțiilor, adaptarea la situații);
- pentru un conducător, știința (termeni, principii, norme, metode) nu reprezintă un scop în sine ci un mijloc pentru rezolvarea problemelor specifice;
- știința elaborează strategii de acțiune;
- știința nu poate progresa fără personalitatea celui care conduce, iar arta nu se poate manifesta eficient fără cunoașterea științifică a conducerii.

Învăţământul românesc în perspectiva provocărilor actuale trebuie să îndeplinească o misiune esenţială în valorizarea potenţialului uman, a capacităţilor sale creative şi a contribuţiei la civilizaţia universală. "Logica progresului poate fi stăpânită numai prin performanţă, resursele umane fiind elementul cheie în această competiţie mondială" (Mata-Christiana Suciu).

Numeroase instituții şcolare din Marea Britanie au demonstrat o viziune profundă asupra modului în care managementul educațional prin activitatea şcolii se poate îmbunătăţi şi are capacitatea de a delimita corect atât punctele tari, cât şi aspectele care necesită îmbunătăţire. Pentru a atinge standardele ambiţioase stabilite la nivelul şcolii, a fost formulat un model uniformizat şi de calitate a actului predării şi a învăţării, asumat de întregul corp profesoral şi transformat într-un demers didactic tot mai eficient.

Pe de altă parte, managementul programelor de consiliere, orientare şi sprijin educaţional, dar şi cel destinat elevilor cu nevoi educaţionale speciale a condus la creşterea performanţelor şcolare în rândul elevilor. Specializarea şcolilor este atent gestionată pentru ca rezultatele învăţării să răspundă standardelor de calificare aferente profilului tehnologic, de

acest aspect beneficiind şi şcolile din zonă prin asistenţa oferită. Consiliul de Administraţie al şcolii acordă o atenţie deosebită siguranţei elevilor, măsurile şi procedurile elaborate în acest sens fiind conforme cu standardele naţionale. Totodată, acestui for îi sunt înainte periodic rapoarte privind progresul unităţii şcolare, opiniile elevilor şi ale părinţilor. Un punct forte al Şcolii Bridgnorth Endowed este accentul plasat pe promovarea egalităţii de şanse, cu o oglindire în rezultate şcolare şi participare în activităţile şcolii nediferenţiate în funcţie de grup. Pornind de la ideea că succesul şcolar este o rezultantă a unui parteneriat ferm şcoală-elev-părinţi, Bridgnorth Endowed School asigură multiple coordonate de comunicare în cadrul acestui trinom prin organizarea „serilor pentru părinţi", prin „planificatoare pentru teme", rapoarte de progres pe fiecare disciplină în parte, planuri de progres şcolar (PPM – Pupil Progress Measures), dar şi prin corespondenţă şi comunicare telefonică. Tot la nivelul acestei şcoli există o echipă de consiliere şi sprijin (The Deep Support Team), concepută ca un sistem interdependent alcătuit din mentori de studii, tutori, profesori asistenţi, directori de studii, directori asistenţi şi reprezentanţi ai elevilor.

Managementul şcolii bazat pe comunitatea locală

Şcoala ca şi organizaţie, pentru a-şi atinge obiectivele, are nevoie de un sistem managerial adecvat definit prin funcţii specifice: proiectare, decizie, organizare, coordonare, evaluare etc. Managementul şcolii trebuie să asigure funcţionarea şi dezvoltarea şcolii ca sistem deschis, aflat în relaţie permanentă cu mediul său exterior, cu comunitatea în care funcţionează şi nu numai.

Pentru a-şi realiza obiectivele propuse şcoala este nevoită să atragă, să aloce, să folosească o gamă diversă de resurse: materiale, financiare, umane, informaţionale şi de timp.

Managementul şcolii bazat pe comunitate vizează:

- măsuri de pregătire a persoanelor implicate în relaţia de parteneriat;
- atragerea reprezentanţilor comunităţii locale în echipa managerială a şcolii;
- responsabilizarea diverşilor reprezentanţi comunitari;
- conştientizarea agenţilor comunitari asupra rolului pe care îl au în educaţie şi "avantajele" proprii care decurg dintr-o bună colaborare.

POLITICI EUROPENE IMPLEMENTATE ÎN DOMENIUL CALITĂȚII EDUCAȚIEI FRANȚA

Sistemul de învățământ francez este, conform tradiției, puternic centralizat. Ministerul Educației are în competența sa definirea strategiilor, politicilor, cadrului și programelor de învățare și de predare, asigurând recrutarea personalului și managementul activităților de formare.

Ministerul este deci responsabil pentru dezvoltarea curriculumului național, pentru examene și eliberarea diplomelor, pentru recrutarea, formarea și selecția cadrelor didactice, recrutează și formează inspectorii. Inspectorii răspund de controlul calității educației din sistemul de învățământ. Mai mult, structura Ministerului, cu numele Consiliul Superior pentru Evaluare evaluează performanțele și activitățile profesorilor, pentru întreg domeniul formării profesionale la nivel secundar. Prin procesul de descentralizare inițiat în anul 1980 autoritățile locale au dobândit atribuții semnificative în administrarea școlilor (construcție și întreținere, transport, asigurarea de resurse de învățare etc).

Sistemul francez de învățământ include:

- Învățământul preșcolar – fr. Ecole maternelle (vârsta de la 2 la 6 ani);
- Învățământul primar (clasele 1-5);
- Învățământul secundar (clasele 6-12).

Franța are o lungă tradiție în educația pre primară, aceasta fiind organizată pentru copii cu vârste cuprinse între 2/3 ani și 6 ani. În ultimii 20 de ani majoritatea copiilor frecventează acest nivel de școlaritate de la 3 ani, chiar dacă este opțional. Acest nivel se află sub coordonarea Departamentului Educației Naționale și împreună cu școlile elementare formează nivelul primar de educație. Învățământul obligatoriu este organizat în Franța pe niveluri, pentru copii cu vârsta cuprinsă între 6 și 16 ani.

Învățământul primar este organizat în școlile elementare pentru copii cu vârste între 6 și 11 ani. Este începutul educației obligatorii, gratuit pentru cei care urmează învățământul public.

Învățământul secundar inferior este organizat pentru copii cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani. Învățământul general de la acest nivel pregătește elevii pentru studii superioare de lungă durată, cel tehnologic pentru studii superioare tehnologice, iar cel profesional pentru piața muncii sau chiar pentru continuarea studiilor în învățământul superior. Elevii din învățământul profesional pot obține un certificat de aptitudini profesionale, după studii cu durata de doi ani, după care se pot angaja, sau după încă doi ani de studiu pot obține bacalaureatul profesional.

În ultimii ani în Franța au fost adoptate numeroase inițiative pentru introducerea standardelor de calitate în sistemul de învățământ. Spre exemplu, pentru a cheltui mai înțelept banii publici și pentru a face acțiunile publice mai eficiente la nivel național, din 1 august 2001 a fost legiferată o cultură a rezultatelor. Conform acesteia, bugetul general național este acum defalcat în funcție de misiuni, programe și măsuri, astfel încât indicatorii de performanță pot fi mai ușor elaborați și utilizați.

În același timp, în Franța există o reală preocupare pentru analiza statistică și pentru realizarea de studii pentru a evalua eficiența politicilor implementate, cât și pentru decizia bazată pe evidențe. Principalele instituții implicate în astfel de activități sunt Departamentul de

Cercetare, Sondaje și Dezvoltare a Statisticii (DARES) din cadrul Ministerului pentru Ocuparea Forței de Muncă, Evaluare și Prognoză, în Departamentul pentru Performanță (DEPP) al Ministerelor Educației, Învățământului Superior și Cercetării, și în Centrul pentru Studii de Calificare și Cercetare (CEREQ).

Preocupări pentru asigurarea calității există și la nivel regional. Astfel, consiliile regionale, care se ocupă de ucenicie și de formarea profesională pentru tineri și adulți, au adoptat carta calității. Concret, această cartă se concretizează în documente care acoperă diverse aspecte de formare precum: îmbunătățirea ofertei pentru ucenici prin plasarea lucrătorilor la locuri de muncă în calificările adecvate; creșterea calității serviciilor oferite de instituțiile de formare; monitorizare și ajutor în găsirea unui loc de muncă.

Documentele sunt aprobate de organismele profesionale care reprezintă diverse sectoare de activitate, sau de furnizorii de formare care încheie acorduri contractuale cu regiunea. La nivelul furnizorilor de formare, un număr de mărci de calitate au fost introduse în Franța la începutul anilor 1990, în vederea certificării calității organizațiilor de formare și a formatorilor.

AUSTRIA

În Austria responsabilitățile în domeniul educației sunt împărțite între nivelul Federației și cel al statelor.

Prin intermediul Ministerului Federal al Educației, Artelor și Culturii, statul federal este cel care elaborează cadrul legislativ, în timp ce statele membre elaborează legislația necesară implementării acestuia. Responsabilitățile legate de organizarea și funcționarea școlilor, remunerarea cadrelor didactice, sunt controlate de la nivel federal. Statele sprijină municipalitatea în întreținerea școlilor și se ocupă și de recrutarea cadrelor didactice pentru învățământul obligatoriu. Școlile au o anumită autonomie în domeniul managementului financiar și pot contribui la adaptarea curriculumului la nevoile locale.

Principalele niveluri de școlarizare în învățământul obligatoriu sunt următoarele:

- Educația timpurie (grădinița);

- Învățământul primar; - Învățământul secundar și post secundar non terțiar.

Grădinițele se află în responsabilitatea statelor, din punct de vedere al funcționării și organizării. Copiii încep grădinița (educația pre primară) la vârsta de 3 ani, iar durata educației pre-primare este de 3 ani, iar numărul copiilor cu vârstă mai mică de 3 ani este însă în creștere.

Grădinița este opțională, copiii sunt înscriși la inițiativa părinților.

Începând cu anul 2009, anul preșcolar (copii de 5 ani) este obligatoriu și gratuit. Ciclul învățământului primar începe la vârsta de 6 ani, este obligatoriu și are drept scop furnizarea educației de bază pentru toți copiii. Învățământul secundar este diferențiat în învățământul secundar inferior (clasele 5-8) și secundar superior (clasele 9-12).

Învățământul secundar superior este nivelul de educație în care începe diferențierea între învățământul general și cel profesional.

În acest fel, școala încearcă să răspundă pe de o parte intereselor diferite ale tinerilor, pe de altă parte cerințelor tot mai nuanțate ale pieței muncii. Astfel, în timp ce unii copii urmează învățământul de tip academic (clasele 9-12), alții au posibilitatea de a urma un an de învățământ pre profesional (clasa a9-a), urmând ulterior această rută de dezvoltare.

Pentru implementarea unui sistem comprehensiv privind managementul calității în școlile și colegiile de Învățământ Profesional și Tehnic (ÎPT) din Austria, Directoratul general pentru Educație și Formare Profesională a lansat Inițiativa privind calitatea în EFP(QIBB).

Activitățile specifice inițiativei QIBB au început în 2004, iar până în anul școlar 2006/2007 QIBB a fost deja implementat în toate tipurile de școli din cadrul ÎPT, la toate nivelurile sistemului școlar, în aproape toată Austria.

QIBB are la bază activitățile și rezultatele proiectului QIS (Quality in Schools), proiect care avea ca scop asigurarea calității pentru școlile generale, profesionale și colegiile ÎPT. Această inițiativă a fost lansată în 1999. Odată cu QIS a fost inițiată și dezbaterea publică privind asigurarea calității în școlile austriace.

QIBB este un element al strategiei naționale care vizează implementarea Cadrului European de referință pentru asigurarea calității în educația și formarea profesională.

QIBB se aliniază la acesta în ceea ce privește obiectivele, principiile directoare, prioritățile și structura sa și satisface criteriile sistemelor de management al calității recunoscute la nivel național și internațional, pentru instituțiile de învățământ. Sistemul de management al calității promovat are scopul de a proteja și a dezvolta sistematic atât calitatea învățământului, cât și calitatea serviciilor de administrare.

Sistemul este implementat la nivelul acțiunilor pedagogice , cât și la nivelul acțiunilor administrate. QIBB cuprinde toate nivelurile instituționale ale sistemului școlar. Procesele și instrumentele de asigurare a calității nu sunt implementate doar în școli.

Modelul prevede, de asemenea, că inspecția școlară de la nivel regional și de la nivel federal supun unei evaluări și unei îmbunătățiri continue atât activitățile, cât și procesele cheie necesare pentru îndeplinirea sarcinilor lor specifice.

Principiile de bază ale activității privind calitatea proceselor și rezultatelor, precum și instrumentele de management al calității aplicate sunt aceleași la toate cele trei niveluri (local, regional, federal).

Procesul de dezvoltare urmează un cerc continuu de asigurare a calității cu cele patru etape: stabilirea de obiective și planificarea, implementarea, monitorizare și evaluare, iar în final analiza, evaluarea, raportarea.

Structura și elementele de bază ale QIBB corespund următoarele principii de orientare:

- Orientarea spre rezultate;
- Transparența;
- Participare;
- Clasificarea;
- Utilizarea metodelor recunoscute pentru managementul calității;
- Utilizarea economică a timpului și a resurselor financiare;
- Etica referitoare la obiectivele, măsurile de evaluare și administrarea datelor;
- Integrarea dimensiunii privind egalitatea între sexe. Evaluarea este realizată sub formă de auto-evaluare.

Domeniile de evaluare sunt stabilite de către fiecare instituție de învățământ și sunt adăugate cerințele evaluării de la nivel național. O gamă largă de instrumente de evaluare standardizată a datelor este disponibilă la nivel central, accesibilă prin internet.

Fiecare unitate își depune raportul de calitate la un nivel superior de management, anual. Raportul conține o analiză a situației, luând în considerare rezultatele evaluării, precum și un plan de monitorizare cu obiective strategice și operaționale. Acordul privind dezvoltarea viitoare a unei organizații este realizat sub forma unei discuții între personalul de conducere de la cele două nivele de management. Această discuție de stabilire a obiectivelor este menționată în QIBB ca o analiză de management și performanță, având la bază raportul de calitate al organizației.

Introducerea și implementarea QIBB este un efort de cooperare ce implică întregul personal de conducere din sectorul EFP. O condiție esențială pentru implementarea cu succes este convingerea împărtășită că managementul calității nu înseamnă doar aplicarea unui set de metode specifice de management, ci ar trebui să fie perceput ca o cultură a calității, care poate evolua doar dacă toate grupurile interesate în procesul de învățământ participă activ la procesul de asigurare a calității.

Punctul Național de Referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională este ARQA-VET (Punctul Național de referință al rețelei EQAVET). Acesta a fost stabilit, din octombrie 2007, în cadrul OeAD-GmbH (Agenția pentru Cooperare Internațională în Educație și Cercetare).

Scopul principal al activității ARQA-VET este promovarea culturii calității în EFP și armonizarea actorilor implicați la nivel național, în context internațional (UE). Din toamna anului 2009, Evaluarea Colegială (Peer Review) în QIBB este o ofertă pentru școli profesionale și colegii din cadrul QIBB.

Procedura și metodologia de Evaluare Colegială în QIBB se bazează pe procedura standard europeană pentru utilizarea evaluărilor colegiale în formarea profesională inițială (www.peer-review-education.net), care a fost dezvoltată în câteva Proiecte Leonardo da Vinci.

Procedura europeană de Evaluare Colegială a fost testată și adaptată pentru QIBB într-un proiect pilot austriac cu școli și colegi ÎPT.

Evaluarea Colegială este un instrument de evaluare care are ca scop dezvoltarea calității și dezvoltarea școlară.

Un proces de Evaluare Colegială este efectuat de către un grup de experți externi, așa-numiți colegi, care sunt invitați să evalueze calitatea din diverse domenii ale școlii sau colegiului ÎPT gazdă. Colegii sunt adesea numiți prieteni critici.

Modelul de evaluare colegială în cinci etape include:

- etapa 0 – aplicarea;

- etapa 1 – pregătire (invitarea colegilor, autoevaluare urmată de întocmirea raportului de calitate, pregătirea vizitei);

- etapa 3 – peer raport (elaborarea schiței raportului, comentariile din partea școlii/furnizorului de formare);

- etapa 4 – operaționalizarea planurilor (formularea țintelor, identificarea resurselor, elaborarea planului și implementarea; planificarea următoarei evaluări colegiale).

Evaluarea colegială crește sinergiile: organizația gazdă obține o perspectivă externă și este motivată în dezvoltarea calității. În paralel, colegii obțin o multitudine de sugestii interesante pe care le pot aduce acasă în propria instituție ca o contribuție la dezvoltarea calității.

În acest sens, Evaluarea Colegială poate fi văzută nu doar ca un instrument de evaluare, ci ca o măsură a profesionalizării activității în școală. Mai multe informații despre Evaluarea Colegială în QIBB sunt oferite de ARQAVET (Punctul Național de Referință din Austria pentru Asigurarea Calității în EFP www.arqa-vet.at) prin Evaluarea Colegială pe Website-ul QIBB www.peer-review-in-qibb.at Un alt exemplu de implicare a factorilor interesați este proiectul VET-CERT, unul dintre proiectele EQAVET-Leonardo da Vinci (www.vet-cert.at) – Certificarea, o cale spre asigurarea calității.

Scopul proiectului este profesionalizarea managerilor din domeniul asigurării calității în formarea inițială și continuă, prin elaborarea de recomandări vizând profilul competențelor, conținutul și metodologia programelor de formare. Prin certificarea competențelor este dezvoltat un model, în care competențele dobândite de către personalul din domeniul asigurării calității vor fi recunoscute printr-un proces transparent.

SPANIA

Spania este o monarhie constituțională cu un parlament bicameral, Cortes sau Adunarea Națională. Puterea executivă include Consiliul de Miniștrii prezidat de Președintele Guvernului.

Spania este, în prezent, statul autonomiilor, formal unitar, dar, de fapt, funcționând ca o federație de Comunități Autonome, fiecare cu puteri și legi diferite.

Sistemul spaniol de învățământ nu este împărțit în trimestre sau semestre, anul școlar fiind abordat ca un tot unitar (din septembrie și până în iunie), având 2 vacanțe, de iarnă și de vară. După-amiaza nu sunt ore, dar anumite școli oferă workshopuri opționale.

Sistemul educațional public spaniol se divide în 3 cicluri distincte:

-Educația elementară: 6 clase de la 6 la 12 ani;

- Educația secundară: 4 clase de la 12 la 16 ani;

- Bacalaureatul: 2 clase de la 16 la 18 ani.

După finalizarea educației secundare (la sfârșitul clasei a 10-a), elevii pot părăsi școala cu un certificat de absolvire a ciclului secundar, sau pot continua educația la liceu pentru doi ani și să obțină titlul de bacalaureat.

În cadrul ciclului secundar, cele mai multe obiecte de studiu sunt obligatorii: științe naturale, educație plastică și vizuală, limba și literatura spaniola, limbi străine (de obicei limba engleză), matematică, muzică etc. În cadrul ciclului de bacalaureat, clasa a 11-a, disciplinele obligatorii sunt: limba și literatura spaniolă, limbi străine (de obicei engleza), filosofia și educația fizică. În clasa a 12-a, obiectele obligatorii sunt limba și literatura spaniolă, limbi străine (de obicei limba engleză) și istoria.

În ambele clase de bacalaureat, elevii trebuie să-și aleagă, în funcție de specializarea universitară pe care doresc să o urmeze, alte trei obiecte dintre fizică, chimie, biologie, matematică, latină, greacă sau alte discipline aflate în curricula opțională.

Pentru a avea acces la un post de cadru didactic într-un centru public, mixt sau privat, în educația secundară obligatorie, trebuie să fi absolvit cursuri care să îți ofere un titlu universitar și apoi să realizezi un Master în educație secundară cu durata de un an.

Pentru a avea acces la un post de cadru didactic într-un centru public, mixt sau privat în sectorul educației preșcolare (0-6 ani) și în educația primară (6-12 ani), trebuie să participe la cursuri pentru obținerea gradului didactic (durata de 4 ani). La cursurile de obținere a gradului didactic pot participa acele cadre didactice care au: bacalaureat (cu selectivitate); titlu universitar sau echivalent; examen de admitere în UCM pentru persoane cu vârstă mai mare de 25 de ani; ciclu formativ de grad superior.

Acest master include un Modul general, un Modul specific și un Modul de practică. Modulul general este un modul comun pentru toate specialitățile și are ca obiectiv să ofere profesorilor din învățământul secundar (gimnazial și liceal) formare profesională, învățarea

limbilor străine și cunoștințe cu caracter psiho-pedagogic de care are nevoie în viitoarea sa profesie.

Se studiază 3 discipline:

1. Învățare și dezvoltarea personalității;
2. Pocese și contexte educative;
3. Societate, familie și educație.

Modulul specific se compune din trei discipline. Organizarea fiecărei disciplinei se face în funcție de caracteristicile fiecărei specialități.

1. Complementare în formarea de specialitate;
2. Învățarea și învățământul disciplinelor corespondente,
3. Inovația în educație și inițierea în cercetare în educație.

Modulul practic include practica de specialitate într-un centru educativ gimnazial (școală) și activități specifice unui master. Practica în școală este de 12 săptămâni, în general în orarul de dimineață și se realizează în două etape: o săptămână în luna ianuarie și restul de săptămâni în lunile martie-iunie.

Obiectivul este de a-i oferi studentului informațiile necesare pentru viitoarea practică profesională, familiarizându-l cu aspectele administrative și organizatorice ale școlii, proiectul educativ, programarea anuală, planificarea procesului de învățământ, inițierea profesorilor, activități de tutoriat etc.

Activitățile specifice de master sunt o sinteză a formării primite, trebuind să reflecte competențele dobândite în relație cu specialitatea aleasă. OCDE a realizat o amplă cercetare internațională privind predarea și învățarea, iar unele dintre concluziile Raportului TALIS privind Spania sunt:

- 1/3 dintre profesorii de gimnaziu au peste 50 de ani;
- sunt mai multe profesoare decât profesori, dar mai puține directoare de școală;
- sprijinul administrativ pentru profesori în Spania este similar cu media din OCDE, dar sprijinul pedagogic este inferior;
- autonomia directorilor și a centrelor educaționale privind selecționarea profesorilor sunt limitate în Spania;
- profesorii spanioli participă la activități de formare permanentă;
- profesorii înclină spre a considera munca lor mai mult ca pe un sprijin și o îndrumare pentru învățare, decât ca pe o transmitere de cunoștințe, dar sunt frecvente în rândul profesorilor activitățile de predare structurate pentru clasă în ansamblul său, decât munca adaptată la nevoile individuale ale elevilor;

- profesorii dedică parte din timpul lor de muncă pentru menținerea ordinii și sarcinilor administrative;

ITALIA

În Italia statul reglementează principiile fundamentale ale educației, problemele generale și standardele minime ale sistemului național de învățământ. În general, competențele în domeniul educației sunt împărțite între stat și regiuni.

Sistemul de educație și formare profesională se află în competența exclusivă a regiunilor.

Sistemul de educație în Italia este organizat conform principiului autonomiei școlilor, astfel încât acestea răspund de organizarea procesului de învățare, a activităților de cercetare și dezvoltare.

Sistemul italian de învățământ cuprinde următoarele cicluri:
- Învățământul preșcolar (copii cu vârste între 3 și 6 ani); - Învățământ primar (clasele 1-5);
- Învățământ secundar inferior (clasele 6-8 ani);
- Învățământ secundar superior (clasele 9-12 ani).

Învățământul obligatoriu are durata de 10 ani (copii cu vârsta cuprinsă între 6 și 16 ani) și cuprinde 5 ani de învățământ primar, 3 ani învățământ secundar inferior și primii doi ani din învățământul secundar superior.

Educația obligatorie poate fi realizată prin cursuri cu durata de 3-4 ani din cadrul sistemului de educație și formare profesională la nivel regional. Nivelul de educație secundar superior are o durată de 5 ani și poate fi urmat fie învățământul general, fie cel profesional.

Diversitatea celor două subsisteme de educație de nivel secundar superior (unul în coordonarea Ministerului și altul în coordonarea Regiunilor, primul alcătuit în principal din școli publice, celălalt din școli particulare, organizații permanente sau furnizori de formare flexibili) au condus la creșterea interesului în identificarea de noi căi de asigurare a calității educației.

Principiile și metodele de asigurare a calității sunt identice, diferă doar instrumentele utilizate. Pentru centrele de EFP, aflate în coordonarea regiunilor, a fost introdus un mecanism de acreditare. Criteriile pentru acordarea acreditării se referă la managementul organizației, situația financiară, eficiența și eficacitatea activităților desfășurate și la parteneriatul local.

Sistemul de educație în Italia a fost centralizat, dar în prezent autonomia școlilor este în creștere. Sistemele de asigurare a calității aplicate de Italia în educație și formare profesională se referă în principal la calitatea ofertei.

Până în 2006, asigurara calității a fost considerată în principal ca un control al calității, mai degrabă decât ca o formă de îmbunătățire a calității. Prin urmare, practicienii au considerat atenția acordată calității ca o constrângere mai mult decât o oportunitate.

În ceea ce privește domeniul asigurării calității în EFP, principalul organism responsabil este Institutul pentru Dezvoltarea Formării Profesionale a Muncitorilor (ISFOL), care sprijină activitatea Ministerului Muncii, Ministerul Educației și Administrațiilor Regionale în domeniul EFP. Datele statistice sunt furnizate de Oficiul Național Italian de Statistică, ISTAT. Cîteva autorități regionale au organizat rețele școlare în domeniul asigurării calității și există școli care participă voluntar la acestea. Multe școli practică de asemenea autoevaluarea și câteva sunt certificate conform ISO, EFQM. Se află în faza de evaluare pilot peer-review. Conform noii reforme a educației, Ministerul Educației va stabili indicatorii pentru evaluarea externă și internă, în concordanță cu Cadrul european de referință.

Un rol important în dezbaterea reformelor adoptate, în planificare sistemului EFP la nivel regional, adaptarea acestuia la nevoile pieței muncii, în domeniul formării continue (prin fondurile interprofesionale) și în implementarea unui nou sistem de acreditare și calificare o au partenerii sociali.

Ei au astfel o contribuție semnificativă în etapele de planificare, evaluare și revizuire ale cercului calității. Sindicatele angajatorilor împreună cu Ministerul Educației coordonează proiectul de implementare a sistemului de asigurare a calității în școli.

Pactul Național de Referință Italian pentru Asigurarea Calității în EFP a fost înființat la nivelul ISFOL. Partenerii sociali sunt de asemenea membri ai Pactului. Atribuțiile Pactului de Referință Național sunt legate de următoarele domenii:

- Formarea inițială, continuă;
- Certificare și calificare; • Asigurarea calității în EFP;
- Analiza nevoilor pieței muncii;
- Formarea formatorilor;
- Realizarea de statistici în VET;
- Îmbunătățirea calității în VET;
- Politici de ocupare.

Reprezentanții Ministerului Educației și cei ai Ministerului Muncii, subdiviziunile lor regionale, organismele de formare, școlile, sindicatele și întreprinderile participă la Punctul Național de Referință din Italia.

Activitățile de asistență tehnică includ elaborarea Cărții de Calitate a Formării Profesionale Inițiale (un document care descrie cerințele privind calitatea pentru activitățile de formare inițială), precum și elaborarea și experimentarea unui ghid de auto-evaluare.

FINLANDA

În Finlanda, Ministerul Educației și Culturii (MCE) este responsabil pentru dezvoltarea strategică și pentru asigurarea cadrului normativ în educația și formarea profesională (EFP).

Cu toate acestea, autonomia locală este extinsă, administrația la nivel local fiind asigurată de municipalitate pentru nivelele pre-primar, primar și secundar superior. Școlile au autonomie în proiectarea educației și a curriculumului.

MCE colaborează cu Consiliul Național Finlandez al Educației – FNBE – în elaborarea politicilor de dezvoltare, conținuturilor educației și metodologiei didactice pentru nivelul primar, secundar superior și educația adulților.

Administrarea la nivel național umărește în principal asigurarea finanțării sistemului și informarea.

Sistemul educațional finlandez include:

•Învățământul preprimar (copii de la 1 la 6 ani);

• Învățământul primar (clasa pregătitoare și clasele 1-9); • Învățământ secundar (clasele 10-12);

• Învățământ terțiar. Educația obligatorie începe la vârsta de 7 ani și durează 9 ani. Deși nu este obligatorie, clasa pregătitoare este urmată de cei mai mulți dintre copii în mod voluntar.

Educația obligatorie se numește educație de bază și este precedată de un an de educație pre-primară. La nivelul de educație pre-primară copiii se înscriu în mod voluntar.

Nivelul secundar poate fi parcurs în învățământul general sau în învățământul profesional. Elevii din acest nivel au de obicei vârsta cuprinsă între 16 și 19 ani, dar, uneori, au și vârste mai mari, mai ales în învățământul profesional. Educația terțiară este oferită de universități și politehnici.

În Filanda, instituțiile de Învățământ Superior sunt finanțate de stat și sunt autonome.

Educația adulților este organizată pentru orice nivel de învățământ. Formarea se poate finaliza cu o calificare sau cu dezvoltarea personală.

Obiectivele naționale pentru educație și formare profesională, structura calificărilor și competențele de bază incluse în acestea sunt determinate de către guvern.

Ministerul Educației este responsabil pentru devoltarea strategică și pentru asigurarea cadrului normativ. De asemenea, ministerul stabilește detaliile cu privire la calificarea și nivelul de formare, acordă licența pentru furnizarea de EFP.

Agenția națională responsabilă de dezvoltarea învățământului în Finlanda este FNBE (Finish National Board of Education), care are patru domenii principale de activitate: dezvoltarea învățământului (elaborarea planurilor de învățământ), evaluarea rezultatelor

învățării, servicii de informare și servicii educaționale, și este subordonat Ministerului Educației și Culturii.

Sistemul de finanțare bazat pe performanță a intrat în vigoare în anul 2002 și cuprinde indicatori din următoarele domenii:

- Eficiența- rata de trecere a absolvenților de la formare la un loc de muncă;

- Procese – ratele de abandon și de finalizare a studiilor;

- Profesori – cât de bine sunt formați profesorii și ce formare aprofundată mai pot primi;

- Financiar – situația financiară a organizației. Sistemul Național de management și asigurare a calității în EFP cuprinde:

Consiliul National pentru EFP, managementul calității pentru furnizorii de EFP și evaluarea externă a EFP, pe baza unor mecanisme agreate împreună cu partenerii socială.

Fiecare instituție de învățământ poate alege propriul sistem de management al calității și propriul proces de autoevaluare.

În Finlanda procesul educațional este descentralizat și nu există inspectorate școlar.

Managementul calității este o parte importantă a sistemului de învățământ, dar este în același timp și parte a activității de fiecare zi și este orientată spre cerințele beneficiarilor.

Strategia de asigurare a calității în Finlanda este fundamentată pe principii precum: încrederea, deschiderea și transparența, excelență și uniformitatea calității. În egală măsură, asigurarea calității valorizează inovația, învățarea reciprocă și implicarea tuturor celor interesați. Evaluarea unităților de învățământ se face în funcție de performanță, pe baza unor date foarte precise, iar informațiile finale sunt făcute publice. De exemplu, indicatorii de bază care demonstrează nivelul de performanță în sistemul VET sunt:

- Impactul educației (cu o pondere de 90%) cuantificat în raport cu rata de angajare a absolvenților, rata de intrare în învățământul superior, sau nivelul abandonului școlar;

- Calitatea personalului (cu o pondere de 10%) evaluat în funcție de nivelul competențelor profesionale și cel al implicării în programe de dezvoltare profesională.

FNBE este Punctul Național de Referință al Rețelei EQAVET în Finlanda și, împreună cu factorii interesați (sindicate, întreprinderi, departamente din minister, angajatori, furnizori de formare, asociații ale profesorilor, ale studenților), dezbate la nivelul fiecărui sector ocupațional și elaborează unități de calificare, în conformitate cu activitățile de la locul de muncă și cu cerințele de calificare de la nivel național. Evaluarea colegială la nivel național în Finlanda utilizează criterii elaborate în baza criteriilor de evaluare de la nivel european, iar din 2009 a fost implementat proiectul Leonardo da Vinci Peer Review Impact, având durata de doi ani.

Bibliografie:

1. Joița E., Management Educațional, Ed. Polirom Iași, 2000
2. Militaru C., *„Modele de excelenţă în educaţia europeană”* în *„Provocările cunoaşterii în contextul integrării europene”*, Ed. Bucureşti, 2005
3. Păun, E., Iucu, R.B., Statutul profesional al cadrului didactic, Ed. Polirom, Iași, 2008;
4. Prodan, G.C., Nițulescu L. M., Pedagogie și elemente de psihologie școlară, Ed. Eftimie Murgu, Reșița, 2016;

http://www.isjiasi.ro/documente/RED/proiecte/Modele%20europene%20de%20progres%20si%20inovare%20in%20educatie%20prin%20management%20si%20leadership%20performant.pdf

https://www.researchgate.net/publication/334431562_Abordari_praxiologice_ale_managementului_educational

http://www.utgjiu.ro/revista/ing/pdf/2012-4/40_Ana%20Tusa.pdf

https://www.mara-study.ro/oferte/liceul-in-strainatate/liceu-in-spania-liceul-public/

ROLUL MANAGEMENTULUI EDUCAȚIONAL ȘI AL DESCENTRALIZĂRII PENTRU O EDUCAȚIE SUSTENABILĂ

Prof LUNEL CRISTIAN, Colegiul Economic „Hermes” Petroșani

Educația reprezintă unul din domeniile fundamentale ale oricărei națiuni, care asigură premisele
unei dezvoltări sustenabile pe toate palierele societății. Interesul față de acest domeniu al Uniunii Europene este legtim, iar el s-a tradus printr-o Strategie Europa 2020, care include educația între primele priorități. Strategia europeană asupra educație pune accentul pe orientarea procesului de învățământ pe dobândirea de competențe, care ulterior ar trebui să asigure o valoare adăugată pe piața muncii, dar să contribuie și la coeziunea socială.

Prin urmare, educația este vectorul progresului, dar atingerea țintelor propuse sunt direct legate de coerența și de calitatea sistemelor educaționale din fiecare stat membru. Armonizarea sistemelor educaționale europene devine un obiectiv major, a cărui eficiență este măsurată prin prismă rezultatelor finale obținute. În acest proces sunt implicați mai mulți factori, începând cu cel managerial, cu cel material și încheind cu cel uman. Eficiența unui astfel de sistem se poate verifica din perspectiva produsului final – elevul bine pregătit cu un nivel ridicat de incluziune pe piața muncii.

Managementul educațional este parte din acest proces. Eficiența lui este influențată de factorul decizional, de organizarea și de gestiunea activităților pedagogice. Din punct de vedere teoretic, definirea conceptului de management educațional include numeroase variante, fiecare evidențiind diverse aspecte ale procesului. El cuprinde un ansamblu de principii și funcții, de norme și metode de conducere care asigură realizarea obiectivelor sistemului educativ. (I. Jinga, E. Israte, *Manualul de pedagogie*, 1998, Ed. All, București, p. 408).

Un management eficient trebuie să țină cont de obiectivele asumate și de modul în care acestea sunt corelate cu viziunea și cu planul managerial. Ori acest ansamblu de factori este condiționat și de realizarea descentralizării sistemului educațional, precum și de gradul de autonomie pe care orice manager îl are în raport cu factorii decizionali.

Tendința de autonomie, de descentralizare a sistemului educațional este astăzi o realitate în multe din țările europene, unde managerii au un grad de libertate mai mare pentru a-și impune propria viziune. Aceasta, la rândul ei, este condiționată de calitatea umană și de gradul în care ceilalți factori implicați în procesul educațional împărtășesc aceeași viziune.

Dincolo de aceste aspecte, gradul de autonomie al oricărei școli este limitat de cadrul legislativ trasat, care impune, după caz, și un grad de birocrație. Viziunea fiecărui manager este condiționată de gradul de autonomie de care dispune, prin modul în care își poate selecta personalul, prin admiterea elevilor, prin bugetul de care dispune, prin evaluarea și monitorizarea rezultatelor.

Centralismul birocratic este încă prezent în multe sisteme educaționale. Evoluția spre descentralizare reflectă o viziune modernă asupra educației și ea este vizibilă în țări percum Marea Britanie sau Franța, unde rolul guvernului s-a diminuat, mutând astfel polii puterii de la centru spre zonele inferioare.

La nivelul sistemului educațional european s-au înregistrat mai multe forme de descentralizare a sistemului, în care gradul de autonomie al școlilor este mai mare sau mai mic, în funcție de țară. În Marea Britanie, de exemplu, sistemul educațional s-a transformat într-un concept liberalizat, în care școlile funcționează asemeni unei *piețe,* iar părinții sau beneficiarii își aleg furnizorul.

Și în Portugalia, descentralizarea sistemului educațional a fost reglementată printr-o lege specială, încă din 1986, care prevede acordarea autonomiei prin intermediul unui contract semnat între școală, Ministerul Educației și partenerii comunitari. Rezultatele pozitive obținute de-a lungul anilor a dus la extinderea autonomiei, semnându-se mai multe contracte de acest gen.

În termeni concreți, autonomia școlară a umărit, între altele, flexibilizarea curriculumului, astfel încât el să reflecte nevoile de formare ale beneficiarilor, adaptarea orarului și a bugetului etc.

Urmărind efectele produse de schimbările legislative în domeniul educației, dar și a rezultatelor obținute de-a lungul anilor, se poate conchide că descentralizarea este un proces benefic deoarece aduce mai aproape factorul decizional de interesul beneficiarilor, iar în functie de aceste date, se pot adapta mult mai eficient și mai repede resursele educaționale. De aceea, descentralizarea sistemului educațional trebuie să fie o prioritate pentru întreaga Uniune Europeana, însă fiecare sistem trebuie particularizat.

Bibliografie:

Gavrilă, Camelia, Andreescu, Magd, Camelia, *Modele europene de progres și inovare în educație prin management și deadership performant,* Iași, Editura Spiru Haret, 2013

Jinga, Ioan, Istrate, Elena, *Manualul de pedagogie*, București, Editura All, 2006

UTILIZAREA CALCULATORULUI, TABLETEI , TELEFONULUI ÎN PREDAREA-ÎNVĂŢAREA-EVALUAREA MATEMATICII

Prof. MĂGUREANU-STOENESCU- Colegiul Tehnic "G-ral Gheorghe Magheru", Tg Jiu
Prof. CLAUDIA SIMONA - Colegiul Tehnic "G-ral Gheorghe Magheru", Tg Jiu

Este cunoscut faptul că în prezent peste 300 de milione de europeni folosesc internetul în mod regulat şi faptul că România are una dintre cele mai bune reţeţe de furnizare a internetului din Europa. Procesul de predare-învăţare-evaluare al unui individ nu se termină niciodată în viaţă, mai ales dacă este să ne raportăm la viteza cu care tehnologia se schimbă/ se actualizează în zilele noastre. Suntem o generaţie mereu în mişcare şi adaptare, aşa că este obligatorie educarea elevilor astfel încât aceştia să poată beneficia de avantajele tehnologiilor moderne. Pentru a putea reuşi în această societate mereu în schimbare este obligatoriu ca sistemul de învăţământ din România să pregătească elevii pentru o autoeducare permanentă. Dezvoltarea elevului ca individ în societatea actuală nu poate fi gândită fără o ancorare adâncă a sistemului de învăţământ în utilizarea ştiinţelor calculatoarelor la toate disciplinele. Alte şcoli din Europa şi nu numai au integrat de ani buni utilizarea tehnologiilor digitale în procesul de predare-învăţare-evaluare. Ţine doar de noi, de cadrele didactice, să fim deschişi spre autoperfecţionare şi să ne gândim că dacă îi privăm pe elevii noştri de aceste beneficii ale lumii moderne, automat le limităm orizonturile. Este evident că utilizarea calculatorului nu va înlocui niciodată total acţiunea profesorului. Din punct de vedere al utilizării calculatorului în activitatea de predare-învăţare-evaluare a matematicii, accesul la un calculator permite:

• Accesul la o mare bază de date cu modele de probleme rezolvate ;
• Accesul la o serie de tutoriale care explică metode de rezolvare a unor probleme de matematică
• Utilizarea unor aplicaţii 3D utile pentru o mai bună reprezentare a geometriei în spaţiu;
• Utilizarea unor platforme de elearning ;
• Găsirea soluţiilor diverse pentru rezolvare unor probleme specifice ;
• Rezolvarea unor teste de inteligenţă, de autocunoaştere ;
• Utilizarea unor softuri specializate pentru rezolvarea diverselor probleme de matematică (de la realizarea de grafice de funcţii, de figuri geometrice în plan şi spaţiu până la aplicaţii mai complexe ce rezolvă determinanţi de ordinul n, sisteme de ecuaţii cu n necunoscute, etc).

Tehnologia informaţiei şi a comunicaţiilor (TIC) joacă un rol deosebit de important în pregătirea tinerei generaţii, pentru a se putea adapta cerinţelor sociale şi unui nou tip de instruire şi învăţare necesar pe tot parcursul vieţii. Utilizarea calculatorului nu reprezintă numai o formă de transmitere atractivă a cunoştinţelor ci, mai ales, un mijloc de producere şi evaluare a acestora, în cadrul unui proces constructiv, bazat pe descoperire şi creativitate. Elevii care au acces la un calculator, tableta sau telefon conectat la Internet pot:

-să se informeze, să se documenteze şi apoi pentru să extragă informaţiile utile dezvoltării lor profesionale;

- să viziteze site-ul ministerului, inspectoratului pentru a fi la curent cu programele actuale, cu modele de subiecte date la examenele de sfârşit de ciclu şcolar, cu diferite concursuri de specialitate la care pot participa;
- pot să-şi exprime părerea pe forumuri dedicate lor;
- să comunice, folosind reţelele de socializare, cu colegi din alte şcolii, din alte ţări pe teme de interes comun;
- să se înscrie în forumuri de discuţii pe teme de interes şcolar;
- să acceseze materiale existente pe diverse medii de stocare.
- să manifeste deschidere, flexibilitate în modul de abordare a materiei pe care o studiază .

Altfel spus, posibilităţile de informare, prelucrare şi stocare pe care le oferă calculatorul, constituie oportunităţi de îmbunătăţire a actului de învăţare. Posibilitatea accesării unei surse diverse de informaţii ne oferă nu numai un plus de cunoaştere în termeni cantitativi (aflăm mai multe despre subiectul x!), dar şi în termeni calitativi (privim subiectul x din mai multe perspective!).

Folosirea învăţării asistate de calculator sau a diferitelor softuri educaţionale ajută elevul să înveţe într-un mod creativ, creşte motivaţia şi eficientizarea învăţării. Elevul participă activ în toate etapele procesului de predare, învăţare, evaluare, este încurajat să exploreze conţinuturi noi, să îşi dezvolte imaginaţia. Cred că acest calculator a devenit un instrument pentru toţi aceia care doresc să dezlege misterele matematicii, un instrument util elevului şi profesorului. După unii specialişti aceste metode moderne oferă posibilitatea modelării, justificării şi ilustrării unor concepte abstracte, ilustrări ale graficelor greu realizabile, ale calculelor ce necesită volum mare de timp, vizualizarea proprietăţilor unor funcţii reprezentate grafic. De asemenea au loc realizarea recapitulărilor, sintezelor şi a schemelor atractive, animate, care să conducă la reţinerea mai rapidă a informaţiei esenţiale şi ce este foarte important, activitatea elevului poate fi monitorizată pe tot parcursul lecţiei.

Tot specialiştii afirmă că utilizarea acestor metode moderne prezintă şi o serie de limite printre care amintim: utilizarea improvizată/neproiectată a calculatorului în timpul lecţiei duce

la ineficienţa învăţării; utilizarea în exces a calculatorului poate duce la pierderea abilitaţilor practice de calcul şi de investigare a realităţii, de argumentare şi contra-argumentare.

Iată şi câteva exemple de softuri utilizate în procesul de predare-învăţare la matematică:

- Utilizarea softului GeoGebra ;
- Utlizarea sistemului educaţional informatizat AEL oferit în şcolile din România în 2006, furnizat de Siveco Romania
- Utilizarea softurilor Intuitex – Geometrie între joc şi nota 10
- Utilizarea arhivei Gazetei Matematice online
- Pro-didactica.ro o platformă educaţională ce conţine pe lângă noţiuni teoretice şi o serie de aplicaţii practice interdisciplinare.

Bibliografie:

https://www.eduapps.ro/blog/20-de-motive-pentru-care-sa-folosesti-aplicatia-google-classroom/

Prof. Constantin Chirilă, "Formarea continuă a profesorilor de matematică în societatea cunoaşterii", Bucureşti 2012

Istrate O., Modalităţi de utilizare a TIC pentru evaluarea elevilor

Predarea interactivă centrată pe elev (modul pentru dezvoltarea profesională a personalului didactic), Editura Educaţia 2000+, Bucureşti, 2005

Marcu V., Marinescu M., Implementarea tehnologiilor în educaţie, Ed. Univ. Oradea

RELAȚIA DIDACTICĂ, PREMIZĂ ESENȚIALĂ A INTEGRĂRII TINERILOR PE PIAȚA DE MUNCĂ INTERNAȚIONALĂ

Prof. ADINA – ELENA MAIER - Colegiul „Emil Negruțiu" Turda, jud. Cluj

Înainte de a dezvolta subiectul propriu-zis al lucrării de față, este important să reamintim o evidență despre care vorbește Jean–Claude Abric, în lucrarea sa „Psychologie de la communication", autorul prezintă teoriile diverse despre comunicarea umană și tehnicile de dezvoltare ale acesteia. Pornind de la ideea comunicării ca interacțiune, autorul se referă la factorii generali care intervin în situațiile de comunicare, la comunicarea interindividuală, ascultare activă, relații între comunicare și influență socială (conformism, inovare, rolul actanților) etc.

Jean-Claude Abric subliniază importanța situației de comunicare, observând că „este calitatea relației cea care generează calitatea comunicării." și implicit, va pune bazele unei bune integrări pe piața muncii atât naționale cât și internaționale.

Didactica comunicării, aflată la confluența mai multor științe sociale și umaniste, psihologie, sociologie, antropologie, lingvistică, este un câmp disciplinar care furnizează un bogat material de studiu, constituindu-se ca disciplină de învățământ la universitățile de profil.

Relația socială dintre elevi si cadrele didactice este una de o sensibilitate aparte si cu o importanță deosebită, deoarece influențează in mod direct si vizibil performanțele școlare ale elevului, evoluția profesională a acestuia si integrarea pe piața muncii.

Din experiența mea de cadru didactic de aproximativ 14 ani, experiență acumulata in muncă nu doar cu liceenii, ci și cu părinții acestora, dar și cu cadrele didactice, am putut observa dimensiunea spinoasă a problemelor legate de acest subiect.

Cu siguranță, cu toții suntem convinși de faptul că o relație, oricare ar fi tipul acesteia, se bazează in primul rând pe respect. Iar ca sa fie posibilă existența respectului în această relație, atât elevul, dar mai ales cadrul didactic trebuie sa fie conștienți de acest lucru și să acționeze după o serie de convenții sociale prevăzute, de altfel, în toate legile și regulamentele școlare. Este absolut necesar ca profesorul să ofere respectul cuvenit clasei, să știe, pe de-o parte, să tolereze micile scăpări ale elevilor, însă, pe de altă parte, totuși, să poată să se impună atunci când este nevoie.

Dar ce se întâmplă atunci când avem de-a face cu un așa zis elev-problemă? Ori cu mai mulți?

De obicei, copiii, indiferent de nivelul de școlarizare la care se află (învățământ primar, gimnazial si liceal) care ajung sa fie elevi-problemă sunt cei care suferă de tulburări sociale si de comportament. Fie au probleme în comunicare, fie au tendința sa încalce orice regulă

impusă, fie se confruntă cu diferite probleme familiale, în oricare din aceste variante, de cele mai multe ori, soluția cea mai potrivită este comunicarea deschisă.

Atât cadrele didactice din învățământul preuniversitar, cât și părinții elevilor trebuie să înțeleagă că au un rol foarte important în viața si educația copilului și în acest context, îi pot influența foarte ușor comportamentul. În aceste cazuri, este oarecum greu să mai vorbim despre un aspect care ține exclusiv de puterea de modelare a cadrelor didactice, dar dacă elevul primește atenția necesară și se lucrează cu el la clasă, cu timpul, este posibil ca acest lucru să se schimbe, elevul să se „deschidă” spre comunicare și implicit o bună relaționare cu profesorii săi și colegii de clasă.

Oricum, elevii aflați în aceste situații, clar că au nevoie de ajutor în familie, dar și la școală. Astfel că orice inițiativă de terapie cu elevul, devine terapie cu familia acestuia și uneori intră în echipă chiar și cadrul didactic de la clasă. În acest caz - când avem toți cei trei poli – putem spune că lucrăm în echipă, iar rezultatele, cu siguranță, nu vor întârzia să apară.

Se poate, de asemenea, ca problema să se afle de partea cealaltă, adică la cadrul didactic, fie acesta învățător sau profesor! Nu sunt puține cadre didactice care au practici învechite, de exemplu, elevi pedepsiți cu așezatul in genunchi cu mâinile ridicate, jigniri etc. și prejudecăți menținute de o atitudine conservatoare. În consecință, elevul poate dezvolta o antipatie persistentă și o lipsă totală de respect față de cadrul didactic cu pricina.

Se poate observa ca in unele situații extreme, profesorul alege să afișeze o indiferență față de clasa și elevi, aceștia din urmă nemaiexistând pentru el, dar nici el pentru clasă. Această atitudine de comportament ar trebui remediată cât mai repede cu putință de către profesor, deoarece poate avea consecințe grave asupra elevului/elevilor săi, cât și a întregului proces instructiv-educativ la nivelul unității de învățământ.

În situațiile în care nici elevul si nici profesorul nu se regăsește în categoriile de mai sus, dar totuşi există lipsa respectului în această relație, cel mai probabil motivul este nemulțumirea elevului față de învățător sau profesor. Aceste nemulțumiri își au originea in comportamentul cadrelor didactice...

Favoritismul dintre elevi, bunătatea excesivă sau dimpotrivă, exigența dusă la extrem sau doar imaginea deformată pe care elevii o au față de cadrele didactice sunt doar câteva dintre posibilele problemele.

Un caz aparte din punct de vedere psihopedagogic de nemulțumire a elevului este acela de subapreciere sau de supraapreciere a performanțelor acestuia. Atunci când elevul este de părere că învățătorul sau profesorul nu este mulțumit îndeajuns de răspunsurile corecte sau si mai grav, prezintă motive de amuzament atunci când acesta greșește, poate să distrugă moralul sau motivația copiilor, influențând în mod vădit performanțele școlare ale acestora, dar într-un sens negativ.

În aceste cazuri, profesorul nu respectă un principiu fundamental al educație și anume: încurajarea elevului când acesta are nevoie sau lăudarea lui când atinge performanţele cerute, valorizarea acestuia, consolidând astfel bazele de dezvoltare a inteligenței emoționale și sociale a acestuia.

Cu toate acestea, atât formele de încurajare cât și cele de laudă trebuie folosite mai rar, pentru că numai in acest fel valoarea lor morală va crește. Pentru elev, o simplă laudă la momentul potrivit poate însemna marele premiu, iar o critică poate oferi motivarea necesară învățării. În caz contrar, cu cât sunt folosite mai des cu atât acestea au efecte mai scăzute.

Concluzionând asupra acestui subiect sensibil și de importanță majoră pentru educație, indiferent de cauzele problemelor, lipsa respectului în relația elev-cadru didactic se poate remedia si ameliora prin comunicare și amiabilitate, și sub nicio formă prin amenințări sau pedepse de orice natură. Cu siguranță, cuvintele vor avea întotdeauna o greutate mai mare decât orice pedeapsă!

Bibliografie:

1. Jean-Claude Abric, 2008, *Psychologie de la communication*, Armand Colin, Coll. Cursus.

2.Cucoş, Const., 2002, *Pedagogie*, Ediţia a II a revăzută şi adăugită, Ed. Polirom, Iaşi.

3. Ciobanu, O., 2003, *Comunicare didactică*, Ed. ASE, Bucureşti.

PREZENTAREA PROIECTULUI ERASMUS+„PREPARE FOR FUTURE CAREER“

Prof. MAIER ANCA-ELENA - Colegiul Național,, Mihai Eminescu” Petroșani
Prof. LĂUTARU ALEXANDRU - Colegiul Național,, Mihai Eminescu” Petroșani

Atingerea stării de bine în școli

Proiectul european ERASMUS+, cu titlul PREPARE FOR FUTURE CAREER se desfăşoară în perioada 01.09.2018-31.08.2020, în cadrul căruia **COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU" PETROȘANI** are calitatea de partener, în colaborare cu:

1. KRETINGOS TAJONOS SVIETIMO CENTRAS, Lituania (coordonator)
2. ZESPOL SZKOL ELEKTRYCZNYCH NR 2, Polonia (partener)
3. OZEL CANIK UGUR ANADOLU LISESI, Turcia (partener)
4. CENTRO STUDI FRENTANO SRL, Italia (partener)

În cadrul proiectului se urmărește dezvoltarea de aptitudini pentru educație antreprenorială,

prezentarea oportunităților europene în educație și piața muncii și a relațiilor dintre instituțiile educaționale și piața muncii, identificarea unor meserii de actualitate și a calificărilor necesare.

Pentru atingerea obiectivelor stabilite sunt prevăzute patru categorii activități, trei dintre acestea fiind la acest moment finalizate:

- În perioada 03-09.03.2019 a avut loc în Lituania, localitatea Kretinga prima mobilitate la care au participat câte doi membri ai echipei de proiect din fiecare țară și șase elevi. Activităţile s-au desfăşurat la KRETINGOS TAJONOS SVIETIMO CENTRAS şi au avut ca temă relația dintre școală și piața muncii.
- În perioada 12-18.05.2019, un grup de șase elevi și două cadre didactice de la Colegiul Național „Mihai Eminescu", Petroșani au participat la activitatea transnațională „Initiating training companies - Mock companies" în Vasto, Italia. În cadrul activității, elevii au acumulat cunoștiințe privind înființarea unor firme de exercițiu, inclusiv prin vizite la antreprenori locali, pentru a observa modelul de bune practici al țării gazdă. Ulterior, cunoștințele acumulate au fost puse în practică prin înființarea unor firme de exercițiu.
- În perioada 08.12 – 14.12.2019 a fost organizată a treia activitate în cadrul proiectului de către Colegiul național Mihai Eminescu, în Petroșani, având ca temă meseriile

actuale și calificările necesare. În cadrul activității au fost organizate vizite la sediile unor firme și instituții locale, acumulând astfel cunoștințe privind profilul ideal al unui candidat pentru piața actuală a muncii.

Deși activitățile principale desfășurate în cadrul proiectului au fost legate de tematica acestuia (pregătirea pentru carieră), în secundar elevii au participat și la activități culturale și evenimente informale, astfel încât să acumuleze cunoștințe despre cultura țărilor pe care le-au vizitat într-un mod atrăgător și distractiv și să își dezvolte abilitățile de relaționare inter-personală. Astfel, în Lituania, elevii au participat la festivalul local „Uzgavenes”, care marchează sfârşitul iernii şi începutul primăverii, au vizitat repere culturale și turistice din zonă, iar la final au avut ocazia de a consolida relațiile cu ceilalți elevi participanți din alte țări, în cadrul unei petreceri de rămas-bun.

Pe perioada deplasării în Italia, pe lângă vizita în capitala Roma, a fost organizată și o participare la competiția de ciclism Giro D’Italia, unde am avut ocazia de a interacționa cu partenerii de proiect într-un cadru informal, relaxat.

Pregătirea vizitei în România a vizat, pe lângă activitățile legate de tematica proiectului, activități de promovare a culturii și valorilor românești și a zonei Valea Jiului. Astfel, au fost organizate vizite la Castelul Huniazilor și la Târgul de Crăciun din Sibiu, unde oaspeții au avut ocazia de a face cunoștință cu moștenirea culturală și istorică a țării noastre. Totodată, a fost organizată și o activitate de team-building, care a constat într-o excursie pe muntele Parâng și organizarea unor jocuri de cabană. Trebuie menționat faptul că elevii români au fost implicați prin elaborarea unui joc de masă, în limba engleză, cu scopul atât de obținere a unui feedback, cât și pentru a-i încuraja pe participanți să interacționeze într-un mod plăcut și distractiv.

În ceea ce privește implicarea elevilor români în activitățile aferente proiectului, este de menționat faptul că elevii și-au dezvoltat abilitățile de comunicare în limba engleză, dar și cele de gestionare a conflictelor, de negociere, de utilizare IT, și au fost extrem de motivați să participe la toate activitățile proiectului. Astfel, considerăm că s-au atins obiectivele vizate de UE în domeniul educației.

LECTURA ELEVILOR, PRIORITATE A ACTIVITĂŢII DIDACTICE

Prof. MĂRGULESCU MARCELA-CARMEN - Colegiul Tehnic ,,G-ral Gheorghe Magheru" Târgu-Jiu

Trăim într-o societate aflată într-o permanentă schimbare, opţiunile tinerei generaţii fiind total diferite de ale celor ce au trăit în timpul regimului comunist. Ne aflăm într-o lume care se deplasează din spaţiul real în cel virtual. Lumea virtuală pare mai prietenoasă, deoarece prin intermediul internetului, se poate schimba identitatea, creându-se o lume numai a ta prin apăsarea unui buton.

Înainte de 1989, lectura constituia o plăcere, o pasiune pentru mulţi dintre noi. Aceasta se făcea în etape, începând cu basme, cărţi de mitologie, de aventură, descoperind apoi cu sau fără ajutorul profesorilor marile cărţi din literatura română şi universală.

Din păcate, azi, tinerii nu mai savurează aspectele prezentate în astfel de cărţi. Li se par lucruri întâmplate cu sute de ani în urmă, într-o lume pe care nu şi-o pot imagina. Ei au de toate: lumină, mâncare, cablu, internet, tabloide. Dacă revistele de istorie sau de alte specialităţi ar fi tabloide, ar stârni interesul mai multor tineri. La şcoală auzim din ce în ce mai des: ,,Nu am citit", ,,Nu mi-a plăcut", ,,Nu am înţeles".

Dezvoltarea competenţei de lectură e o adevărată provocare pentru noi, profesorii, deoarece trăim într-o lume a vitezei, dominată de telefonul mobil, de calculator, de televizor. În acest context anevoios pentru profesor şi incitant pentru elevi, lectura trebuie prezentată în aşa fel încât să trezească interesul elevilor.

Cunoaşterea lumii devine posibilă prin intermediul lecturii. Literatura oferă posibilitatea evadării într-o lume fantastică în care orice e posibil. Tudor Vianu sublinia: ,,Cetatea cărţilor trebuie să fie un loc de observaţie şi de luptă a lumii moderne".

Profesorul de limba şi literatura română trebuie să-i determine pe elevi să se îndrepte spre lectură fără să-i constângă şi să utilizeze metode moderne care să transforme lectura într-un joc.

Ca dascăl de limba şi literatura română, am apelat şi apelez la multe modalităţi prin care încerc să-i apropii pe copii de lectură. Vreau ca lectura să constituie şi pentru ei o bucurie, un refugiu, o alternativă plăcută de petrecere a timpului liber. Cartea trebuie să reprezinte şi pentru ei un obiect magic, prin intermediul acesteia să reuşească să se detaşeze de umilinţe, să supravieţuiască într-o societate care se degradează vizibil.

Am stimulat lectura în rândul elevilor prin organizarea unor *concursuri de lectură*, realizate atât la nivelul şcolii, cât şi în parteneriat cu Biblioteca Judeţeană, sau cu Secţia de Artă a Bibliotecii Judeţene. Le-am acordat diplome şi premii, propunându-mi ca principal obiectiv respectul faţă de carte şi dezvoltarea deprinderilor de a lucra în echipă. Concursurile literare sunt un câştig deosebit atât pentru elevii care participă efectiv, cât şi pentru cei care asistă la acestea.

Concursurile literare reprezintă o altă modalitate agreabilă şi antrenantă la care am apelat şi apelez pentru a le stimula elevilor lectura, oferindu-le în acelaşi timp posibilitatea de a se detaşa de activitățile didactice de zi cu zi care, uneori devin monotone. La acestea, am antrenat elevi din aceeaşi clasă sau din clase paralele.

Am organizat astfel de concursuri cu diferite ocazii şi pot aminti câteva dintre ele: *Mihai Eminescu:* opera poetului, Mihai Eminescu: biografia poetului în opera sa, Tudor Arghezi: universul liric, Scriitori postmodernişti, Tudor Arghezi, poet religios? şi altele.

Împreună cu colegii de catedră am organizat Concursul Judeţean de Creaţie **Cititul dăunează grav inculturii,** ajungând anul acesta la cea de-a X-a ediţie. Concursul vizează identificarea, stimularea şi valorificarea potenţialului artistic al elevilor prin realizarea unor lucrări originale, lectura fiind modalitatea prin care se poate combate incultura „manie primejdioasă” în şcoala românească contemporană.

Am organizat *excursii literare,* facilitând receptarea afectiv-intelectuală prin culegerea de date biografice, prin cunoaşterea mediului geografic, economic, suport pentru cadrul spaţial în care evoluează personajele, întâmplările.

Datele şi impresiile din excursie sunt valorificate sub diferite forme: redactarea unor pagini de jurnal, a unor postere, a unor pliante (desene, fotografii).

Achiziţiile obţinute prin intermediul *excursiei literare* le-am întrebuinţat cu funcţie ilustrativă la începutul predării unui capitol, cu funcţie ilustrativă recapitulativă, la sfârşitul unui capitol.

Procesul literar este o altă modalitate de a-i determina pe elevi să lucreze cu texul. Orice text epic sau dramatic poate fi tratat sub forma *procesului literar,* cu condiţia ca el să conţină un fapt sau un personaj problematic, care să poată genera o discuţie în contradictoriu, bazată strict pe realităţile oferite de opera literară.

Procesul literar este o dezbatere, de pe poziţii extreme: acuzare-apărare, a unor aspecte problematice dintr-o operă literară, folosind elemente de procedură şi de limbaj specifice universului administrativ-juridic.

Procesul literar cultivă interesul elevilor pentru lectură, sporindu-le motivaţia prin şansa pe care le-o oferă de a deveni „judecătorii” personajelor cărţii recomandate spre lectură.

Totodată constituie şi un antidot al lecturii superficiale, antrenându-i pe elevi la o lectură mai atentă.

Exemple de procese literare pe care le-am realizat cu elevii:

-Cazul Anei lui Vasile Baciu

-Moştenirea şi vinovăţia moştenitorilor din „Enigma Otiliei"

-Influenţa banului dezumanizează („ Moara cu noroc" de Ioan Slavici)

Munca de pregătire a procesului literar influenţează în bine relaţia profesor-elev, creând o atmosferă relaxată, de colaborare, permiţându-i profesorului să cunoască şi să aprecieze just elevul, acesta pierzând din inhibiţie şi teamă.

Totodată elevii au reţinut că un text epic care conţine un personaj problematic poate fi tratat sub forma procesului literar şi au putut aprecia cele mai bune pledoarii, acordând şi note.

Pe lângă textele cuprinse în programa şcolară, în fiecare an îi provoc pe elevi să citească mai mult. Le las libertatea de a alege cărţi pe care să le citească şi să le prezinte apoi în faţa colegilor, recomandându-le să citească sau nu cartea respectivă. Chiar dacă uneori n-au ştiut să aleagă, au reuşit, prin intermediul lecturii, să devină selectivi, să distingă între o carte valoroasă şi una mai puţin bună.

I-am dus la spectacole de teatru (la Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu") şi la film, determinându-i să citească opera pentru a putea compara şi analiza diferenţele, dar şi asemănările între viziunea autorului şi cea a regizorului.

Misiunea profesorului de limba şi literatura română este dificilă, dar frumoasă. Am prezentat câteva dintre modalităţile pe care le-am întrebuinţat penru a stimula lectura elevilor. De cele mai multe ori am reuşit, dar uneori totul a fost în zadar. Lectura este opţiunea personală şi voluntară a cititorului. „Citindu-se pe sine, cititorul face anumite selecţii în material, regăseşte anumite teme ale vieţii, conştiinţei, interiorităţii, chiar dacă nu sunt în text. Există goluri în text care îi permit să-şi regăsească propriile teme existenţiale. Atunci lectura se îmbogăţeşte". (Matei Călinescu)

Bucuriile trăite cu ocazia organizării acestor activităţi contribuie la întărirea relaţiilor de prietenie între copii şi la sudarea colectivului, demonstrând valoarea educativă a acestora.

Bibliografie

Călinescu, Matei, *A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii,* Editura Polirom, 2007

Pavelescu, Marilena, *Metodica predării limbii şi literaturii române. Ghid pentru susţinerea examenelor de definitivare şi de acordare a gradelor didactice,* Editura Corint, 2010

Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii,* Editura Minerva, 1998

PROBLEMATICA EDUCAȚIEI COPIILOR CU CES

Prof. MARIOANE CRISTINA-ADELA, Colegiul Național „Mihai Eminescu", Petroșani

Analizând particularitățile specifice procesului de învățare a copiilor cu cerințe educaționale speciale, s-a ajuns la concluzia că una dintre calitățile esențiale ale curriculum-ului școlar vizează un grad mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritm propriu și să fie tratat în funcție de capacitățile sale de învățare. În proiectarea și desfășurarea lecțiilor, cadrele didactice pot valorifica cele mai operante modalități de lucru, mixând strategiile didactice tradiționale cu cele moderne, utilizând diverse tehnici terapeutice, obiectivul fiind acela de a crea competențe ce vor asigura autonomia personală și integrarea socio-profesională. În scopul eficientizării procesului de învățare pentru elevii cu CES sunt invocate câteva repere fundamentale:

- învățarea interactivă care presupune folosirea unor strategii de învățare focalizate pe cooperarea, colaborarea și comunicarea între elevi la activitățile didactice, precum și pe interacțiunea dintre cadre didactice, cadre didactice și elevi;
- elaborarea în comun a obiectivelor învățării (educator-învățător) deoarece fiecare participant la actul învățării are ideile, experiențele și interesele personale de care trebuie să se țină seama în proiectarea activităților didactice;
- demonstrația, aplicația și feedbackul-orice proces de învățare (mai ales în cazul elevilor cu CES) este mai eficient și mai usor de înțeles dacă informațiile prezentate sunt demonstrate și aplicate în situații reale de viață, existând si un feedback continuu de-a lungul întregului proces;
-modalitățile de sprijin în actul învățării- elevii cu CES au nevoie în anumite momente de un sprijin activ de învățare atât în timpul activităților desfășurate în clasă, cât și la activitățile din afara clasei, prin dezvoltarea unui parteneriat educațional cu anumite categorii de specialiști, cu familiile elevilor.

Metodele și procedeele de predare-învățare trebuie să fie selectate în raport cu scopul și obiectivele activității didactice, conținutul lecției și particularitățile elevilor (vârsta, nivelul dezvoltării psihice, tipul și gradul deficiențelor/ tulburărilor, tipul de percepție al elevilor-analitic sau sintetic), stilul de lucru al educatorului. Problematica educației copiilor cu CES a devenit o preocupare aparte în rândul tuturor educatorilor și specialiștilor, determinând modificări majore în percepția actului educativ. Pentru elevii cu deficiențe mintale utilizarea povestirii ca metodă didactică trebuie să fie însoțită de suporturi ilustrativ- sugestive sau

imagini filmate, deoarece captează mai ușor atenția și este facilitată implicarea afectiv-motivațională a elevilor în secvențele lecției.

În activitățile didactice destinate elevilor cu CES se pot folosi metodele expozitive, (povestirea, expunerea, explicația, descrierea) dar trebuie respectate anumite cerințe:

a. să se folosească un limbaj adecvat, corespunzător nivelului comunicării verbale;

b. prezentarea să fie clar, precisă, concisă;

c. ideile să fie sistematizate;

d. să se recurgă la procedee și materiale intuitive;

e. să se antreneze elevii prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înțelegerii conținuturilor de către aceștia și pentru a interveni cu noi explicații atunci când se impune acest lucru.

Metodele de simulare (jocul didactic, dramatizare) pot fi aplicate cu succes atât în ceea ce privește conținutul unor discipline cât și în formarea și dezvoltarea comunicării la elevii cu deficiențe mintale și senzoriale. Implicarea lor cât mai directă în situații de viață simulate, trezesc motivația și participarea activă, emoțională a elevilor, constituind și un mijloc de socializare și interrelaționare cu cei din jur.

Studiile din domeniu au relevat influenţa pozitivă asupra calităţii actului educativ pe care o are aplicarea metodelor și procedeelor didactice interactive, având ca rezultat creșterea motivaţei pentru învăţare,crearea anumitor deprinderi, dezvoltarea autonomiei personale, faciltarea învăţării în ritm propriu, încurajarea cooperării între elevi pentru rezolvarea unor sarcini, ceea ce conduce la cunoaştere şi acceptare reciprocă, respectarea altor opinii, înţelegerea realităţii. Alois Gherguţ descrie câteva metode de învăţare prin cooperare eficiente şi în cazul copiilor cu cerinţe educative speciale. Educația integrată îi va permite copilului cu CES să trăiască alături de ceilalți copii, să desfășoare activități comune, dobândind abilități, indispensabile pentru o viață cât mai apropiată de cea a valizilor, pentru o adecvată inserție socială.

Metoda demonstrației ajută elevii cu dizabilități să înțeleagă elementele de bază ale unui proces sau fenomen. Alături de metoda demonstrației, exercițiul constituie o metodă cu o largă aplicabilitate în educația specială, mai ales în activitățile de consolidare a cunoștințelor și de antrenare a deprinderilor.

Cu certitudine, elevii cu dificultăți de învățare au nevoie de ajutor în vederea adaptării, integrării și devenirii lor ca și ceilalți elevi- cu succese și insuccese, cu realizări și ratări dar și cu rezultate încurajatoare.

Bibliografie:

1. Gherguț Alois, Sinteze de psihopedagogie specială-Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice, Editura Polirom, Iași, 2013.
2. Ionescu M., Educația și dinamica ei, Editura Tribuna Învățământului, București, 1998.

TINERII – PIONI PRINCIPALI PE PIAȚA INTERNAȚIONALĂ A MUNCII

Prof. MIHOC LUMINITA - Colegiul National"Mihai Eminescu" Petrosani

" Câteodată, doar cei tineri sunt îndeajuns de nebuni pentru a schimbă lumea." Diana Peterfreund

Tineretul reprezintă, pe lângă viitorul unei societăți, și principala sursă de dezvoltare a acesteia, având întotdeauna un cuvânt de spus în ceea ce privește impunerea anumitor tendințe sau arătându-și totodată dorința de inovație în diferite domenii.

Începând cu anul 2000, potrivit unor date statistice, rata șomajului din țările care fac parte din Uniunea Europeană și inclusiv din țara noastră a scăzut considerabil. Acest lucru se datorează în primul rând faptului că au fost create mai multe locuri de muncă, dar și faptului că locuitorii țării noastre au fost stimulați prin diferite oferte.

Putem spune că un rol considerabil în rata ridicată a șomajului îl au și tinerii, deoarece de multe ori după ce aceştia părăsesc băncile şcolilor, nu ştiu înspre ce să se îndrepte, nefiind consiliați suficient din acest punct de vedere, fiind în proces de formare și integrare socio-profesională. Desigur, dacă facem referire la tinerii din mediul rural, includerea acestora în câmpul muncii devine mai dificilă, nefiind consiliați suficient în alegerea unui loc de muncă, aceştia se simt descurajați, având nevoie de îndrumare înspre un anumit domeniu. Totodată, cei cu studii medii sau sub medii pot întâmpină dificultăți. Un alt impediment ar putea să fie lipsa de experiență într-un anumit domeniu, deoarece majoritatea angajatorilor refuză să colaboreze cu persoane care sunt la primul loc de muncă. Așadar, faptul că tinerii nu sunt foarte bine integrați pe piață muncii, nu se datorează numai lor, ci în multe cazuri acest lucru se întâmplă și din cauza refuzului angajatorului de a lucra cu persoane fără experiență. Iar cum experiență se poate câștigă doar prin muncă și prin întâmplările de zi cu zi din care ai ocazia să înveți, odată ce îți este refuzată dorința de a muncii, nu ai cum să câștigi acea experiență pe care orice angajator o caută. Desigur, e mult mai uşor să lucrezi cu o persoană care are experiență într-un anumit domeniu, decât cu o persoană care nu a avut niciodată contact cu un anumit loc de muncă, însă de multe ori acele persoane fără experiență au ambiția de a învață lucruri noi, ba chiar își pot îmbunătăți mult mai uşor anumite competențe și au capactiatea de a găsi diferite strategii pentru a face o muncă mult mai uşoară si mai eficientă.

Accesul pe piața muncii se face printr-o bună pregătire a celui care doreștesă fie angajat, prin specializarea într-un anumit domeniu și prin acumularea a cât mai multe cunoștințe, lucru care te face greu de înlocuit de către angajator.

Pentru a diminua rata ridicată a șomajului în ceea ce-i privește pe tineri, la 5 decembrie 2012, a fost adoptat în România Pachetul de măsuri pentru ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor. Unul dintre punctele cheie ale acestui proiect ar fi crearea locurilor de muncă pentru tineret, obiectiv susținut atât din Fondul european de dezvoltare regională, cât și din Fondul social european.

Din punct de vedere profesional, în alte țări tinerii reprezintă un pion principal pe piața muncii, datorită viziunii moderne pe care aceștia o au, faptului că sunt mult mai deschiși la schimbare și pasiunii pentru inovație. Probabil unul dintre motivele principale pentru care tinerii din țară noastră nu sunt acceptați atât de ușor în câmpul muncii, poate fi și faptul că pe parcursul studiilor, aceștia nu sunt pregătiți în niciun domeniu profesional.

Totodată, în ultimii ani, și în țară noastră le-au fost oferite tinerilor oportunități din punct de vedere profesional, precum internship-uri, voluntariat sau stagii de practică în diferite firme.

Pe plan internațional, se acordă o atenție deosebită tinerilor, aceștia fiind văzuți ca fiind viitorul unei societăți. Tocmai de aceea au fost create diferite proiecte care îi au în prim plan pe aceștia. Proiecte precum Erasmus, Tineret în acțiune, Work and travel sau Leonardo sunt deja puse în practică în mai multe țări. Datorită acestor programe, tinerii sunt atrași de piață internațională încă de când aceștia se află pe băncile școlilor.

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

Prof. înv. preşcolar OLAH IONELA COSMINA - Şcoala Gimnazială „I.D.Sîrbu" Petrila

Obiectivul final al managementului clasei este formarea la elevi a unor abilităţi de autoreglare a comportamentului. Într-o primă fază controlul comportamentului este extern (educatori, profesori, părinţi, colegi) pentru ca apoi prin interiorizarea unor reguli şi modele, să devină autonom.

Principiile managementului clasei sunt:

- Îmbunătăţirea condiţiilor învăţării;
- Prevenirea stresului profesorilor şi elevilor;
- Creşterea timpului petrecut în sarcina de învăţare şi diminuarea timpului destinat controlului comportamentelor disruptive
- Implicarea elevilor în activităţi care să le solicite participarea activă.

Stabilirea regulilor începe prin identificarea împreună cu elevii a problemelor mai frecvente din şcoală. Regula este respectată dacă există şi presiunea grupului pentru respectarea ei. Autodisciplina este o consecinţă a mai multor factori: existenţa unor reguli clare şi consecinţe bine specificate, ca şi presiunea externă din partea părinţilor, profesorilor şi mai ales a colegilor.

Criterii de stabilire a regulilor în clasă:

- să fie stabilite la începutul anului şcolar;
- să fie precizate simplu;
- lista de reguli să fie scurtă (5-6 reguli, pentru a nu fi uitate);
- să includă numai reguli pe care le consideră necesare;
- să se focalizeze pe comportamente specifice;
- să fie stabilite împreună cu elevii;
- să fie afişate într-un loc vizibil pentru ca elevii să şi le reamintească;
- să fie discutate şi explicate elevilor;
- să fie precizate toate consecinţele nerespectării unei reguli;
- să fie precizate recompensele respectării regulilor;
- regulile să fie relativ flexibile (situaţiile sunt diferite şi vârstele copiilor sunt diferite;

- regulile să vizeze îmbunătăţirea condiţiilor de învăţare în clasă.

ÎN CLASĂ NU SE ALEARGĂ!

NE JUCĂM ÎMPREUNĂ FĂRĂ SĂ NE CERTĂM!

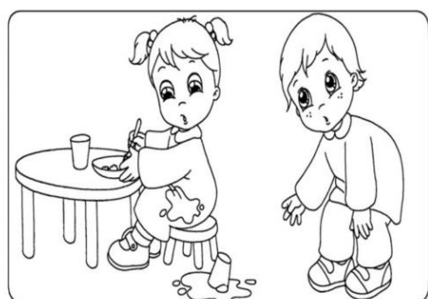
ÎN CLASĂ NU SE ŢIPĂ!

ASCULTĂM DE DOAMNA EDUCATOARE!

CERE SCUZE DACĂ AI GREŞIT!

Personalizarea clasei

Există mai multe modalităţi de a da claselor un aspect particular:

- aranjarea diferită a băncilor;
- utilizarea elementelor decorative pentru tapetarea claselor (lucruri de interes specific pentru copii, produsele copiilor pe diverse domenii);
- particularizarea clasei prin culoare;
- preluarea unui nume la care aderă întreaga clasă.

GRUPA FLUTURAŞILOR

Bibliografie:

Cucoş Constantin, "Pedagogie", Editura Polirom, Iaşi, 2002,

***Suport de curs „Managementul clasei de elevi", CCD Deva, 2010,

***„Managementul clasei : Învăţare şi cooperare – suport de curs", Sinaia, 1998

DE CE SĂ CITIM JULES VERNE?

Prof. PATO BIANCA – Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida" Petroșani

Jules Verne (nume complet **Jules Gabriel Verne**, n. 8 februarie 1828, Nantes – d. 24 martie 1905, Amiens, Franța) a fost un scriitor francez și un precursor al literaturii științifico-fantastice.

Minuțios documentate, romanele lui Jules Verne tratează atât prezentul tehnologic a celei de-a doua jumătăți a secolului al XIX-lea (*Copiii căpitanului Grant* (1868), *Ocolul Pământului în optzeci de zile* (1873), *Mihail Strogoff* (1876), *Steaua Sudului* (1884), *Vulcanul de aur* etc.), cât și lumi imaginare (*De la Pământ la Lună* (1865), *Douăzeci de mii de leghe sub mări* (1870), *Robur Cuceritorul* (1886).

Opera lui Jules Verne este populară în întreaga lume, cu un total de 4833 traduceri în 148 de limbi. Verne ocupă locul al doilea în rândul celor mai traduși autori, după Agatha Christie. În 2011, el era ,de asemenea, autorul de limbă franceză cel mai tradus pe plan mondial și cel mai tradus scriitor de romane. Anul 2005 a fost declarat "anul Jules Verne" cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la moartea autorului, fiind marcat în Franța și în alte țări francofone, printre care și România, prin reeditări ale volumelor sau ale unor opere de exegeză despre Jules Verne.

Jules Verne a lăsat în urma sa o operă plină de o creativitate extraordinară. Este unul dintre primii autori care au îmbinat cu succes literatura de aventuri cu cea science-fiction și fantastique. Interesul arătat pentru știință și faptul că a abordat în romanele sale teme care aveau să se concretizeze în secolul XX (zborul pe Lună, submarinul, etc.) îl face să fie mai mult decât un vizionar: pe baza descoperirilor științifice și tehnice, el duce până la capăt consecințele progresului tehnic. Romanele sale au fost deseori ecranizate, poveștile lor spectaculoase pretându-se perfect producțiilor hollywoodiene. Personajele sale sunt repere ale imaginației populare (de exemplu Phileas Fogg, căpitanul Nemo sau Mihail Strogoff).

Frumoase, într-o ediție cartonată, cărțile lui Jules Verne atrag atenția oricărui cititor.Cu ajutorul lor, poți călători până la Lună sau în adâncul pământului, poți face ocolul acestuia,trecând prin Indiile negre sau coborând cu submarinul căpitanului Nemo în adâncurile oceanelor. Poți fi explorator,călător, aventurier alături de personajele sale.

Locurile unde se petrec acţiunile în cărţile lui sunt diferite, Jules Verne plimbându-ne pe întregul glob – aşa că nu-i de mirare ca într-una din cărţile lui, Castelul din Carpaţi, să avem ca locaţie un castel din judeţul Hunedoara, renumita Cetate Colţ.

Două dintre cele mai cunoscute romane ale sale, şi poate, şi cele mai des ecranizate, sunt Ocolul pământului în 80 de zile şi O călătorie spre centrul Pământului. Prima descrie o

călătorie aventuroasă a unui englez, Phileas Fogg, recunoscut pentru punctualitatea şi rutina lui. Noul său valet, Passepartout, este cel care, sătul de atâtea peripeţii, alege să se angajeze la acesta, tocmai din aceste motive. Totuşi, încă din prima sa zi de serviciu, constată că patronul lui se abate de la rutina sa zilnică şi decide, în urma unui pariu făcut cu gentlemenii de la clubul său, să demonstreze că poate să înconjoare Pământul în doar 80 de zile. O călătorie aventuroasă care ne arată cum s-au dezvoltat mijloacele de transport şi care ne poartă prin multe ţări, alături de personajele acestei cărţi.

Cea de-a doua, O călătorie spre centrul Pământului, este una dintre acele cărţi care te ţin cu sufletul la gură. Alături de profesorul Otto Lidenbrock şi privind toată aventura prin ochii povestitorului, nepotul său Axel, şi fiind călăuziţi de Hans Bielke ajungem într-o lume minunată, cu culori intense şi animale desprinse din preistorie.

Copiii căpitanului Grant-în această carte de aventură, plecăm de la idilica călătorie de nuntă a Lordului Glenarvan şi tânărei sale soţii, Helena, care se află în apele Scoţiei, la bordul iahtului lui „Duncan". Aici prind, într-o zi, un rechin în burta căruia găsesc o sticlă, care conţine în trei limbi diferite acelaşi mesaj de salvare a trei naufragiaţi, ai unei nave britanice – este vorba despre căpitanul vasului, Grant şi doi marinari. S-a aflat despre acest mesaj şi atunci, cei doi copii ai căpitanului, au venit să ceară ajutorul lordului pentru a porni în căutarea tatălui lor. Tinerii inimoşi se decid să îi ajute şi pleacă în căutare. Alături au şi un geograf francez, excentric şi foarte deştept, pe nume Jacques Paganel, care îi ajută şi interpretează frânturile mesajelor pescuite din apă. Cu ei cutreierăm şi noi lumea şi vedem, cu ochii minţii, peisaje de basm şi culturi sau civilizaţii diferite. Aventura este extremă, uneori locurile fiind periculoase şi ei mereu pe fugă. Fug de triburi canibale, dau peste oameni răuvoitori, explorează Patagonia, ajung în Australia, trec prin strâmtori dificile şi merg în jurul lumii pe latitudinea cunoscută de 37 grade Sud.

Indiferent ce alegeţi să citiţi, Jules Verne este întotdeauna un autor bun pentru vacanţă. Iar filmele care ecranizează cărţile lui sunt extrem de antrenante şi palpitante fiind pline de aventuri şi întâmplări misterioase.

Bibliografie:

George Călinescu, Jules Verne și literatura pentru copii, în Cronicile optimistului, 1964

Ion Hobana, Douăzeci de mii de pagini în cautarea lui Jules Verne, București, Editura Univers, 1979

Ion Hobana, Jules Verne in România, Editura Fundației Culturale Române, 1995

Lucian Boia, Jules Verne, Paradoxurile unui mit, Ed. Humanitas, 2005

CONSILIEREA ŞI ORIENTAREA ELEVILOR PENTRU TRANZIȚIA DE LA ȘCOALĂ LA VIITORUL LOC DE MUNCĂ

Prof. SANDU MONICA-ȘTEFANIA Liceul Tehnologic „Mihai Viteazu" Vulcan
Prof. SANDU DUMITRU Liceul Tehnologic „Mihai Viteazu" Vulcan

Scopul consilierii este de a oferi clientului şansa de a explora, de a descoperi şi de a clarifica modalităţile optime de a-şi trăi propria viaţă, de a avea o existenţă fericită. Iniţial, domeniul consilierii a fost identificat în mod eronat cu cel al psihoterapiei, pentru ca mai apoi sferele celor două activităţi să se delimiteze net din punct de vedere teoretic.

Problema consilierii şcolare este una considerată de importanţă majoră în ţările dezvoltate, preocupate de dezvoltarea tinerei generaţii. În această etapă istorică, în care rolul şcolii este contestat – consilierea educaţională pare a fi răspunsul pentru multe dileme. Elevul va fi beneficiarul unor programe echilibrate, de prevenire şi de intervenţie a consilierilor şcolari.

Orientarea şcolară şi profesională reprezintă ansamblul acţiunilor opţionale şi consultative realizate prin modalităţi pedagogice, generale şi speciale, subordonate, din punctul de vedere al conţinutului, dimensiunii tehnologice/aplicative a educaţiei, iar din perspectiva metodologică activităţii de asistenţă psihopedagogică şi socială a cadrelor didactice, elevilor şi părinţilor, proiectată la nivelul sistemului de învăţământ, în vederea unor opţiuni corecte şcolare şi profesionale. Pe lângă rolurile generale ale unui consilier (consiliere individuală, consiliere de grup, training, consultanţă şi dezvoltare organizaţională), consilierul şcolar mai este pregatit să desfăşoare activităţi de evaluare, asistenţă în carieră, plasament, prevenire a problemelor de dezvoltare. Principalii factori implicaţi şi cu responsabilităţi în consiliere şi orientare şcolară şi profesională sunt: şcoala, familia, unităţile economice, mass-media, alte instituţii specializate.

Cei doi agenţi implicaţi direct în procesul de consiliere sunt cei doi factori umani: consilierul – ca specialist, şi, respectiv, „clientul" – elevul, studentul, părinţi.

OBIECTIVE ŞI FUNCŢII ESENŢIALE ALE CONSILIERII ŞCOLARE

Scopul fundamental al consilierii educaţionale este asigurarea unei funcţionări optime a individului sau grupului, scop care se poate atinge prin împlinirea obiectivelor consilierii: promovarea sănătăţii şi a stării de bine; dezvoltare personală; prevenţie. Consilierea în vederea unei corecte orientări şcolare şi profesionale are obiective şi funcţii specializate bine definite:

- cunoaştea şi autocunoaşterea personalităţii elevilor
- educarea elevilor în vederea unor opţiuni şcolare şi profesionale corecte şi realiste

- îndrumarea şi consilierea elevilor în scopul planificării propriilor studii în raport de viitoarele proiecte profesionale şi de carieră
- informarea şcolară şi profesională
- corectarea opţiunilor formulate eronat, reorientarea prin consiliere;
- proiectarea măsurilor specifice pentru optimizarea activităţilor educative;

În ceea ce priveşte consilierea şi orientarea persoanelor cu cerinţe educative speciale, în România domeniul nu este pe deplin conturat. O categorie specială o reprezintă copiii supradotaţi – pentru care, în câteva zone ale ţării, au fost puse la punct programe educative de excepţie, care înglobează şi asistenţă de tip consiliere şi orientare.

Beneficiarii activității de consiliere sunt : persoanele individuale (dezvoltare personală, încredere, siguranță); familia (siguranța socială și economică); mediul de afaceri (personal calificat disponibil la momentul portivit) ; societatea la nivel local, național, global (creșterea veniturilor, cunoașterea ca instrument democratic).

Orientarea are trei direcții de abordare :

- Orientarea școlară privind opțiunile scolare și sprijinirea elevilor ;
- Orientarea profesională privind opțiunile și plasarea în rolurile ocupaționale și locurile de muncă;
- Orientarea/consilierea individuală.

Orientarea carierei constă în acele activități și programe prin care indivizii sunt ajutați în asimilarea și integrarea cunoștințelor.

Consilierea pentru orientarea școlară

Acest tip de consiliere constă în îndrumarea clientului în vederea alegerii unei forme de învățămant potrivit nivelului de pregătire atins anterior și, mai ales, potrivit aptitudinilor, intereselor profesionale și personalității lui. Nivelul cunoștințelor și deprinderilor poate fi cunoscut prin examene și probe profesionale. La acestea se adaugă diagnosticul psihologic stabilit de specialist prin aplicarea unor teste psihologice : teste de aptitudini, teste de interese profesionale, teste și chestionare de personalitate.

In urma evaluării, clientului i se fac recomandări privind continuarea educației, i se oferă informații despre unitățile școlare care corespund cerințelor sale educaționale, despre condițiile de acces la aceste unități și despre formalitățile ce trebuie îndeplinite în acest scop. Orientarea școlară este o etapă premergătoare orientării profesionale și este important că încă din această etapă să se țină seama de criteriul integrării ulterioare a actualului elev în viața activă.

In concluzie, se poate spune că prin consilierea școlară și profesională acordată elevilor se urmărește creșterea încrederii acestora în forțele proprii și în capacitatea lor de a alege.

Consilierea pentru orientarea școlară este un serviciu care se oferă atât clienților individuali, cât și unor grupuri de clienți (de exemplu, elevii unei clase). Orientarea școlară prsupune și o serie de activități dedicate părinților și profesorilor. Influența acestora asupra deciziei copilului poate fi mai mare sau mai mică, în funcție de mentalitate, de poziția socială, de nivelul lor cultural. Colaborarea cu părinții se poate face prin întrevederi, reuniuni, seminarii, conferințe. Profesorilor li se pot propune stagii de formare prin activitatea de orientare și li se pot furniza materiale informative.

Scopul este același : transformarea părinților și profesorilor în aliați în procesul de orientare conștientă și realistă a copiilor pe un drum profesional care să corespundă aptitudinilor , dar și posibilităților concrete oferite pe piața muncii.

Consilierea pentru orientarea profesională

Acesta este strâns legată de alegerea, schimbarea sau evoluția profesiei. Ea se îmbină cu orientarea școlară atunci când se acordă elevilor care se îndreapta spre o școală profesională, o școală de specialitate (liceu tehnologic, liceu de muzică, liceu sportiv, etc.) sau care doresc să urmeze o facultate.

Alegerea profesiei reprezintă o expresie a personalității; inventarele de interes sunt inventare de personalitate; membrii aceluiași domeniu de activitate au personalități similare, precum și istorii similare ale dezvoltării personalității ; indivizii unui grup vocațional, având personalități similare, vor răspunde, în multe situații și la multe probleme, în mod similar, punându-și amprenta asupra mediului de muncă, dându-i acestuia anumite caracteristici ; satisfacția profesională, stabilitatea și realizarea în profesie depind de congruența dintre propria personalitate și mediul in care lucrează sau va lucra.

Motivaţia învăţării şi succesul şcolar

Prof. înv. primar SCAFARIU CORINA - Școala Gimnazială I. D. Sîrbu Petrila

Problema dificilă cu care se confruntă în prezent învăţământul românesc este aceea a evitării pierderilor şcolare. Reuşita şcolară, care se finalizează, într-o primă etapă, prin promovarea examenului de bacalaureat, constituie o temă permanentă şi complexă a psihopedagogiei, pe care profesorul o are în vedere, zi de zi, în activitatea instructiv-educativă. Şcoala trebuie să pregătească şi să asigure reuşita şcolară a elevului, să combată şi să prevină efectiv, şi nu formal, pierderile şcolare.

Pregătirea elevului nu trebuie văzută numai ca proces de însuşire de cunoştinţe ştiinţifice conform programelor şcolare. În paralel cu această activitate, trebuie lucrat şi în sensul pregătirii din punct de vedere psihic, astfel încât, tânărul absolvent de liceu, ajuns înaintea unuia dintre examele importante din viaţă, să fie încrezător în şansele sale de reuşită.

Factorii intelectuali nu explică decât parţial rezultatele şcolare. La o bună parte din elevi, nereuşita şcolară sau rezltatele slabe se datoresc, în primul rând, unor factori nonintelectuali, cum ar fi instabilitatea emoţională accentuată, lipsa sau insuficienta motivaţie, atitudinea negativă, autoreglarea deficitară etc., sau alte împrejurări nefavorabile de ordin psiho-social (familial sau pedagogic). Aceasta înseamnă că eşecul şcolar al elevilor poate fi evitat prin practicarea unor metode pedagogice active şi mai individualizate, în raport cu profilul psihologic al "elevilor slabi".

Se ştie că dorinţa de succes este contracarată de frica de eşec. Şi aceasta este în funcţie de probabilitatea reuşitei, cu care teama nu este invers proporţională: când probabilitatea reuşitei este mare, şi frica de a te face de râs poate să crească, fiind mai ruşinos un eşec acolo unde toată lumea reuşeşte, decât în cazul când foarte puţini au izbândit. Astfel încât modul de comportare a unei persoane într-un concurs este influenţat de dialectica tendinţelor pozitive, în lupta cu inhibiţia creată de teamă. Există persoane la care aceasta are pondere mică în raport cu impulsul de realizare, după cum altele sunt blocate de două ori: de frică, dar şi de o prea mare dorinţă de reuşită.

Eforturile unui adolescent depuse pentru rezultate bune şi, în ultimii ani de liceu canalizate, mai ales, pentru pregătirea examenului de bacalaureat, sunt în funcţie şi de gradul de maturitate a acestuia. Astfel, activitatea dirijată înspre studiul anumitor discipline va apărea mai devreme sau mai târziu, după cum tânărul şi-a conştientizat nivelul aspiraţiilor, factor motivant de bază.

Există, desigur, diferenţe individuale. Sunt unii care ridică mereu nivelul pretenţiilor: este vorba de cei ambiţioşi. Alţii prevăd mereu performanţe scăzute: la aceştia domină frica de eşec. Deosebirile sunt şi în ceea ce priveşte nivelul de aspiraţie şi au multiple cauze. Un anume rol îl au resursele energetice ale tânărului. Mediul familial şi educaţia au o înrâurire certă. Aspiraţiile sunt şi în funcţie de condiţiile materiale şi culturale în care s-a dezvoltat adolescentul. Printre cei din mediul rural sunt proporţional mai puţini cu aspiraţia absolvirii unei facultăţi, în raport cu cei proveniţi din mediul urban, iar dintre aceştia, proporţia creşte în favoarea celor din familii de intelectuali. Aşa încât, fiecare dintre aceste segmente, abordează din perspective diferite reuşta şcolară, respectiv examenul de bacalaureat.

Elevul care face parte dintr-o clasă cu nivel şcolar scăzut are, de obicei, aspiraţii mai limitate decât acela dintr-o clasă cu rezultate deosebite. Apoi condiţiile educative – şi aici intervine, în mare măsură, măiestria profesorului – pot favoriza dorinţa realizării în sine, ambiţia, obişnuirea cu efortul sistematic, factori care duc la succesul şcolar şi ridicarea nivelului de aspiraţie. Importantă este şi favorizarea autocunoaşterii. Cunoaşterea propriilor posibilităţi joacă un rol deosebit în pregătirea psihică a elevului. Cei care ajung să se supraestimeze se condamnă uneori la eşecuri pentru întreaga viaţă. Şi subestimarea are dezavantaje, împiedicând posibilele progrese. Justa autoapreciere îngăduie obţinerea unui loc meritat în ierarhia socială şi asigură posibilitatea unei vieţi echilibrate.

Într-adevăr, motivaţia prea puternică duce la apariţia de emoţii, care introduc parecare dezorganizare ce împiedică progresul, ducând chiar la regres. Momentul în care începe declinul este în funcţie de complexitatea şi dificultatea sarcinii: când nu este mare, punctul de stagnare(declin) apare mai târziu şi invers. Desigur, un rol important îl au şi particularităţile psihice individuale: emotivitatea, echilibrul, stăpânirea de sine.

Revenind la motivaţia învăţării, putem să o clasificăm în imediată şi îndepărtată, în particulară şi generală. Evident că pentru mulţi elevi începe, la un moment dat, să funcţioneze motivaţia îndepărtată legată de pregătirea examenului de bacalaureat şi/sau a unei cariere. Dar motivaţia generală şi îndepărtată trebuie construită în timp în urma unor reuşite locale şi immediate(mai rar nereuşite care să ambiţioneze).

Nu se pot exclude nici motivaţiile legate de competiţia şcolară care există în interiorul unei clase sau şcoli, începând cu mult hulita "învăţare pentru notă"(oare adultul nu munceşte pentru salariu?), ambiţia de a-şi corecta nota slabă sau de a obţine nota maximă, de a beneficia şi de alte recompense materiale(burse), sau morale(laude, evidenţieri). Cele două forme superioare: motivaţia socială (a învăţa pentru a fi util societăţii care investeşte în sistemul de învăţământ) şi învăţatrea "de dragul învăţării" rămân ca nişte deziderate ideale spre care trebuie să tindă eforturile de motivare desfăşurate de elev, dirijate de profesor. În legătură cu cea de-a doua este evident că nu pledăm pentru un fel de "artă pentru artă", ci este vorba de alinierea la

părerea acelora care afirmă că învăţarea cuprinde în sine propria sa răsplată. Considerăm că printre elevii foarte buni care participă la activităţi suplimentare, se găsesc destui care acceptă acest punct de vedere.

Să mai menţionăm, şi nu în ultimul rând, că uneori motivaţia elevului este legată şi de simpatia sau antipatia inspirată de persoana profesorului, a cărui personalitate poate atrage elevii spre disciplina predată de acesta, sau dimpotrivă.

Lipsa motivaţiei sau motivaţia insuficientă este o cauză importantă a rezultatelor slabe. Analizând formele de manifestare ale comportamentului care duc la eşec şcolar, observăm următoarele etape:

- Faza premergătoare, caracterizată prin apariţia primelor diminuări ale prestaţiei şcolare, faţă de exigenţele formulate de profesori. În plan psihocomportamental, această fază este însoţită de instalarea sentimentelor de nemulţumire în legătură cu unele aspecte ale vieţii şcolare şi cu lipsa motivaţiei de a învăţa unele lecţii sau capitole, dar pe fondul unei atitudini pozitive faţă de studiu în general. Deşi este un insucces episodic, de scurtă durată, putând fi recuperat rapid, este dificil de identificat în cazul fiecărui elev în parte în timp util, adică înainte de a se croniciza înaintând în faza următoare. Chiar dacă nu evoluează către faza a doua, menţinerea elevului în parametrii acestui insucces generează mediocritatea şi subrealizarea şcolară în raport cu posibilităţile aptitudinale personale.
- Faza a doua este caracterizată de lacune mari, evitarea eforturilor de studiu individual acompaniate de aversiunea faţă de învăţătură, de profesori, de autoritatea şcolară în general, de perturbarea orelor sau absentarea nemotivată. Nu de puţine ori, profesorii au astfel de elevi chiar în clasele terminale. Convingerea lor că vor promova cu certitudine, atât clasa cât şi examenul de bacalaureat, este atât de adânc înrădăcinată, încât nimic nu-i face să-şi schimbe atitudinea.
- Faza a treia, a eşecului şcolar formal (repetenţia sau nereuşita la examen) are consecinţe negative profunde în dezvoltarea personalităţii şi integrarea socială.

Este adevărat că repetenţia are efecte traumatizante, repetarea clasei nu conduce, de regulă, la stăpânirea mai bună a materiei, apare redundanţa acolo unde nu există forme de echivalere a disciplinelor pentru care elevul a obţinut note de trecere în anul anterior, la aceste aspecte adăugându-se eforturile materiale ale familiei şi societăţii pentru prelungirea şcolarizării.

Contraargumentul, cel al "repetentului promovat", poate deschide o discuţie amplă şi utilă asupra deontologiei profesorului, a efectelor didacticiste pe lungă perioadă de timp asupra elevului cu conştiinţa că "nu a meritat" să fie promovat, sau a "şcolii fără repetenţi".

Soluţionarea acestei contradicţii vizează conceperea şi aplicarea strategiilor diferenţiate şi individualizate de asistenţă psihopedagogică şi, în special, proiectarea unor trasee curriculare recuperatorii pentru elevii care nu au întrunit condiţiile de promovare.

Desigur, o parte dintre elevii ale căror cunoştinţe sunt sub nivelul minim acceptat pentru clasa în care se găsesc, îi întâlnim încă din clasa a IX-a. Ei promovează, cu foarte puţine excepţii, an de an fără a avea nivelul minim de cunoştinţe prevăzut de programe.

Ce soluţii întrevedem? În cadrul orelor curente, o atenţie mai mare a profesorului faţă de ei, încadrarea lor în grupe eterogene, solicitarea mai des la răspunsuri şi, nu în ultimul rând, îmbunătăţirea climatului psihologic în care e situat şi se situează un astfel de elev, prin încredinţarea unor sarcini şcolare, "exagearea" aprecierilor verbale pozitive etc. În fond, atitudinile şi procedeele menţionate se încadrează în principiile generale ale activităţii diferenţiate şi individualizate. Activitate suplimentară, în sensul acordării unui timp special în beneficiul elevului, poate însemna: consultaţii, meditaţii, întrevederi cu familia, organizarea întrajutorării colegiale.

Cum am mai menţionat, rezultatele slabe la învăţătură sunt în acord, în multe cazuri, cu o situaţie grea în plan material sau familial. Chiar dacă profesorul nu deţine soluţii economice, totuşi sfaturile sale, date la momentul oportun, pot da rezultate, deşi în rare cazuri.

Sigur că toate cele de mai sus sunt soluţii "externe" şi ideal ar fi ca elevul să înceapă să inveţe. La aceasta ar ajuta dacă materia ar deveni mai atractivă: aici intervine măiestria profesorului care trebuie să-şi aducă aminte în astfel de situaţii de sfatul lui Polya: "Este datoria dumneavoastră de profesor, de vânzător de cunoştinţe, să-l convingeţi pe elevi că ceea ce le predaţi este interesant, că problema la care lucrează merită efortul".

Fără a avea pretenţia de a fi epuizat tema, în concluzie, reuşita şcolară a elevului, care rezultă din interacţiunea factorilor psihofiziologici, pedagogici şi sociali, indică atât dorinţa şi capacitatea elevului de a se adapta la cerinţele muncii şcolare, exprimă nivelul inteligenţei, al motivaţiei şi al atitudinii, adică ne informează despre nivelul de dezvoltare psihică al elevului, cât şi capacitatea cadrelor didactice de a crea un mediu şcolar propice.

BIBLIOGRAFIE

1. Banea H. – *Progres şcolar*, E.D.P., 1978
2. Cosmovici A. – *Psihologie generală,* Ed. POLIROM, Iaşi, 1996
3. Gagné R. – *Condiţiile învăţării*, E.D.P., 1975

BENEFICIILE UNUI PROIECT EUROPEAN

Prof. STUPARIU IONICA - Liceul Teoretic « Nicolae Iorga » Brãila

În luna mai a anului 2016, elevi şi profesori ai Liceului Teoretic « Nicolae Iorga » din Brãila, au participat, în cadrul proiectului internaţional Erasmus+ **« Action ! »,** la o mobilitate în Fene, localitate situată în Nord-Vestul Spaniei. Ţările participante la acest proiect au fost : **Franţa – în calitate de coordonator, Spania, Turcia, Polonia şi România.** Scopul proiectului, care s-a derulat pe parcursul a doi ani şcolari 2015-2016 şi 2016-2017, a fost de a-i învăţa pe elevi să realizeze filme de scurt metraj. Temele propuse au fost : **« *Europa prin ochii tinerilor* »** – pentru anul I de proiect şi **« Ameninţările *secolului XXI* »-** pentru anul II de proiect.

În cadrul acestei mobilităţi, care a fost organizată de Liceul Ies de Fene din Spania, Fene, elevii şi profesorii au participat la primul **Festival de film** de scurt metraj din cadrul proiectului, unde fiecare ţară participantă a propus spre nominalizare câte douã filme. Din cele cinci premii acordate, echipa Liceului Teoretic « Nicolae Iorga » a obţinut Premiul al II-lea cu filmul **« *Who am I?* ».** S-a acordat şi un premiu special, cel al profesorilor, ales din filmele care nu au fost nominalizate în cadrul festivalului, acesta fiind obţinut de echipa din Polonia. Festivitatea de decernare a premiilor a avut loc în ultima zi a mobilităţii la **Teatrul Joffre din Ferrol**. În urma vizionãrii filmelor realizate de elevi, au avut loc workshopuri în care s-au discutat temele alese de elevi, mesajul transmis în filmele lor, coloana sonorã aleasă, subtitrarea filmelor şi interpretarea rolurilor.

Elevii au participat la un workshop în care au învăţat şi au aplicat tehnicile de realizare a unui film horror, sub îndrumarea unor specialişti în domeniu. Câte un reprezentant din fiecare ţarã a fost invitat la un interviu la postul local de radio Radio Fene. Cazaţi la familiile elevilor din Spania, ei au avut ocazia sã cunoascã regiunea Galicia, să descopere patrimoniul cultural şi să vizioneze un film la **Galician Centre of Image Arts** din oraşul **A Coruña**, să guste din gastronomia locală şi să lege prietenii durabile. Pasiunea pentru film şi limba engleză a reunit elevii din cele cinci ţări timp de o săptămână într-o frumoasă experienţă culturală, artistică, lingvistică şi turistică pe ţărmul Oceanului Atlantic !

Un proiect european la standarde maxime care a fost îmbrăţişat cu emoţie, bucurie şi, la final, cu nostalgie de către toţi participanţii, elevi, părinţi şi profesori în egală măsură !

OPTIMIZAREA PARTENERIATULUI ŞCOALĂ-FAMILIE-COMUNITATE

Prof. ŞUŞCU ANCA MARIA, Liceul Tehnologic Energetic „D. Hurmuzescu" Deva

Se ştie că educaţia, ca acţiune socială organizată, presupune mai mulţi factori: familia, şcoala şi comunitatea. Familia are un rol decisiv în maturizarea psihosocială a copilului, în conturarea concepţiei lui despre lume şi despre sine. Influenţa părinţilor asupra copilului este benefică, dacă aceştia cunosc ce presupune educaţia, dacă îi stimulează creativitatea şi responsabilitatea. Instituţia de învăţământ continuă şi aprofundează educaţia elevului printr-un proces instructiv-educativ organizat. O şcoală eficientă este partenera elevului, valorizând respectarea identităţii sale cu familia, recunoscând importanta acesteia şi căutând să atragă în procesul didactic toate resursele educative ale societăţii. Şcoala este singura instituţie capabilă să educe spiritul de disciplină, apartenenţa la colectivitate, în concordanţă cu morala solicitată de societatea modernă.

În ceea ce priveşte colaborarea dintre şcoală şi familie, dirigintele trebuie să organizeze colectivul de părinţi, stabilind un program de activităţi cu aceştia, să propună teme pentru discuţii, să proiecteze întâlniri individuale şi colective, consultaţii, ateliere, să menţină permanent relaţia cu părinţii prin convorbiri telefonice, vizite la domiciliu, întâlniri programate, invitarea părinţilor şi a altor factori educativi la acţiuni extracurriculare. Dar din păcate, în zilele noastre educaţia trece printr-o criză fără precedent.

Programul ,,Implicarea părinţilor în viaţa elevilor", implementat în cadrul unității școlare, constă în organizarea unor activităţi desfăşurate periodic cu scopul dezvoltării unei atitudini parentale pozitive faţă de problematica educării tinerilor. Activităţile cu părinţii sunt interactive, necesitând implicare din partea acestora. Aceştia au prilejul să-şi identifice stilul parental, să exerseze strategii de rezolvare eficientă a conflictelor dintre generaţii, să abordeze metode de disciplinare pozitivă a copiilor lor, să-şi dezvolte competenţele de autocunoaştere, afective, sociale, comportamentale. Creşterea implicării parentale în activitatea şcolii este benefică pentru toţi factorii (părinţi, profesori, elevi), dar şi pentru comunitate. Educaţia copiilor este obiectivul comun al familiei şi al şcolii, obiectiv ce va putea fi atins prin înţelegerea responsabilităţilor, prin învestirea comună a resurselor de timp, prin soluționarea problemelor ivite. Cunoaşterea datelor despre mediul familial din care provine elevul oferă explicaţii pentru activitatea şcolară şi comportamentul acestuia în clasă, ajutând deopotrivă la îmbunătăţirea lor. Părinţii îşi pot construi aşteptări realiste în ce priveşte copilul şi pot clarifica variate probleme

cu dirigintele. O înţelegere mai clară şi transparentă a activităţilor zilnice la clasă ajută părinţii să sprijine la modul concret parcursul educaţional al copilului. Elevii pot fi de asemenea avantajaţi de buna colaborare a părinţilor cu profesorii deoarece se simt în siguranţă atâta timp cât se află într-un mediu care le oferă sprijin în activitatea educaţională. Studiile efectuate în ultimii ani au arătat faptul că elevii care îşi văd părinţii şi profesorii comunicând pentru interesele lor obţin rezultate mai bune la şcoală. Părinţii nu găsesc întotdeauna timp şi energie pentru a colabora cu şcoala la care învaţă copiii lor, receptând mersul la şcoală ca o experienţă mai puţin plăcută. Din păcate ne confruntăm permanent cu aceste cazuri în care părinţii nu sunt interesaţi de experienţa şcolară a copiilor lor, nu cunosc cadrele didactice, orarul copilului sau activitățile de la școală. Este o situaţie foarte dificilă, pe care, din păcate, o întâlnim frecvent în aceste vremuri, iar cadrele didactice luptă să creeze un mediu educaţional optim pentru elevul respectiv. În asemenea momente, opţiunile profesorului sunt limitate.

Am constatat, în urma derulării întâlnirilor cu părinţii, o creştere evidentă a cazurilor când aceştia consideră că este dificil să ofere sprijin cognitiv copiilor chiar dacă şi-ar dori acest lucru. Aspectul devine şi mai evident în cazul familiilor monoparentale, când părintele este nevoit să muncească şi mai mult pentru a câştiga banii necesari întreţinerii zilnice. Timpul dedicat copilului aproape că nu mai există. Din pricina nivelului scăzut de trai, mulţi dintre părinţii români au plecat la muncă în străinătate. Profesorii sunt obligaţi să manifeste o grijă specială, mai ales în plan emoţional, faţă de elevii aflaţi într-o asemenea situaţie. Psihologul şcolar poate oferi consiliere acestor copii, cât şi celor care manifestă probleme de integrare şi învăţare şi chiar părinţilor, contribuind astfel la consolidarea relaţiei dintre şcoală şi familie. Influenţa pozitivă sau negativă exercitată de familie are un impact evident asupra rezultatelor şcolare. O situaţie întâlnită frecvent în instituţia la care lucrăm este şi nivelul scăzut de şcolarizare al părinţilor, fapt care influenţează rezultatele copilului şi colaborarea cu şcoala. Întâlnirile organizate în cadrul proiectului implică acţiuni de consiliere individuală cu părinţii, cu elevii, dezbateri vizând probleme de actualitate precum ADHD, depresie, anxietate, agresivitate, nutriţie, comunicare, forme de recreere în familie, voluntariat prin implicarea părinţilor în activităţile extraşcolare la care participă copiii lor. Întâlnirile vizează oferirea unor sugestii despre modul în care se aplică un program educaţional special în cazul unui elev cu CES; discuţii cu părinţii despre tehnicile de învăţare la şcoală şi acasă; furnizarea unor materiale cu sugestii privind condiţiile optime care pot sprijini învăţatul acasă; sesiuni care ar ajuta părinţii să-i asiste pe copii la teme.

Bibliografie:

1. Băran-Pescaru, Adrian, Parteneriat în educaţie: familie – şcoală - comunitate, Editura Aramis, Bucureşti, 2004;

2. Ciohodaru, Elena, Succesul relaţiei dintre părinţi şi copii, acasă şi la şcoală, Editura Humanitas, Bucureşti, 2004;
3. Dumitrana, Magdalena, Copilul, Familia şi Grădiniţa, Editura Compania, Craiova, 2000;
4. Macavei, Elena, Pedagogie. Teoria educaţiei, Editura Aramis, Bucureşti, 2001;
5. Osterrieth, P., Copilul şi familia, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973.
6. Stănciulescu, Elisabeta, Teorii sociologice ale educaţiei, Editura Polirom, Iaşi, 1996; 14. Vrasmaş E, Intervenţia socio - educaţională ca sprijin pentru părinţi, Aramis Print S.R.L.,Bucureşti, 2008;

FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR PRIN ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE

Prof.. SZÖLLÖSI-MOȚA CRISTINA - Școala Gimnazială Nr.7 Petroșani

Motto: Prin,,activităţile extraşcolare tânărul să fie îndrumat spre toate cele necesare vieţii prezente şi viitoare, acesta concis, plăcut şi temeinic,, (A.Comenius).

Educaţia prin activități extrașcolare are un rol bine stabilit în formarea personalităţii elevilor. Acest tip de educație urmăreşte identificarea şi cultivarea aptitudinilor, talentelor, stimularea creativității în diferite domenii, punându-l în contact direct cu obiectele, persoanele şi fenomenele din natură.

Activitatea educativă extraşcolară dezvoltă gândirea critică şi stimulează implicarea elevilor în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului şi al asumării responsabilităţilor sociale, astfel se realizează o simbioză lucrativă între componenta cognitivă şi cea comportamentală.

O mai mare contribuţie în dezvoltarea personalităţii copilului o au activităţile extraşcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa şi nu prin produsul realizat de acesta. Astfel elevii se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi, copiii se autodisciplinează.

Elevii au nevoie de acţiuni care să le lărgească lumea lor spirituală, să le împlinească setea de cunoaştere, să le ofere prilejuri de a se emoţiona puternic, pentru a-și forma convingeri durabile.

Elevii trebuie să fie îndrumaţi să dobândească: o gândire independentă, toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi şi de a găsi modalități de rezolvare a acestora şi posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul care îndrumă elevii să fie ***creativ.***

BIBLIOGRAFIE:

1. C. Cucoș-Pedagogie-Editura Polirom Iași Ediția a III-a, 2014
2. J. Piaget, Psihologie şi pedagogie, Bucureşti,1972.
3. C.Narly, Pedagogie generală, Bucureşti,1998
4. J.A. Comenius, Didactica Magna, Bucureşti, 1970.

ARMONIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC CU CEL EUROPEAN PRIN MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL PERFORMANT

Prof. ŢOPESCU DOINA – Colegiul Economic „Hermes" Petroşani
Prof. DUMITRAŞCU GABRIELA – Colegiul Economic „Hermes" Petroşani

Managerii din sistemul preuniversitar de educație trebuie să asigure îmbunătățirea capacității administrative, a calității și a managementului procesului de învățământ, în vederea creşterii gradului de ocupare şi a ratei de participare pe piața muncii, asigurarea unei formări flexibile a tinerilor care să le permită inserția pe o piață a muncii în continuă transformare, îmbunatățirea calității resurselor umane, educarea pentru gestionarea durabilă a resurselor și pentru o societate bazată pe cunoaștere

Competiția în economia de piață impune folosirea intensivă a resurselor existente – financiare, materiale, tehnologice, umane, informaționale. Organizația educațională, are nevoie, în condițiile actuale ale societății informaționale, de cunoştinţe noi care se bazează pe principii, metode și tehnici moderne de investigare, planificare și organizare. Toate acestea au devenit și posibilități ale managementului educațional care este interesat de generarea, gestionarea și distribuirea informațiilor, organizate pe domenii de interes.

În situația armonizării învățământului românesc cu cel european, acest tip de management bazat pe cunoaştere, contribuie în mod evident, la dezvoltarea unor initiative educaționale și economice, cum ar fi :

− dezvoltarea interacţiunilor umane în cadrul instituției de învățământ, pentru lărgirea sferei de cunoştinţe a tuturor angajaților;

− extinderea utilizării internetului de către tot personalul şcolii şi de către elevii acesteia ;

− organizarea unei baze de date proprii la nivelul instituției şcolare, care să poată fi consultată permanent de fiecare angajat;

− sistematizarea informațiilor, prin selectarea pe domenii și redarea în formă sintetică pentru a putea fi uşor consultate de manageri;

− specificul instituției, coeziune, climat, lucru în echipă, având ca finalitate dezvoltarea resurselor umane;

− flexibilitate, disponibilitate, inovație, având ca finalitate creșterea și atragerea de resurse;

− viziune și valori, proiectare, stabilirea de obiective, având ca finalitate productivitatea și eficiența;

− monitorizare, control, evaluare, având ca finalitate intervenția și îmbunătățirea calității actului managerial;

− transparență și integritate

În condițiile în care descentralizarea sistemului educațional se impune tot mai puternic, eficiența managementului cunoașterii crește substanțial dacă instituția de învățământ dovedește preocupări pentru realizarea unei atente analize a mediului exterior, oferind astfel altora informații cu privire la activitatea proprie pe care o desfășoară. Deci instituția de învățământ va fi percepută ca :

− utilitate pentru potențialii clienți ;

− competența de a realiza produse și servicii educaționale ;

− asigurarea calității serviciilor educaționale realizate ;

− autoritate în domeniul educațional respectiv ;

− derularea mai multor proiecte în aceeași perioadă de timp ;

− autonomie în realizarea serviciilor și produselor educaționale oferite pieței ;

− autenticitate privind performanțele obținute .

Ordinea și disciplina caracterizează un sistem de management educational, reprezintă un prim indicator în abordarea și soluționarea problemelor organizației educaționale.

Un alt indicator important privind eficiența managementului organizației educaționale îl constituie dinamismul conceperii și realizării acțiunilor, spiritul întreprinzător pe care îl manifestă toți angajații. Inițiativa și dinamismul sunt determinante în realizarea unui învățământ care să corespundă standardelor de calitate în această perioadă de integrare în UE a României.

Schimbarea permanentă este o realitate cu care organizațiile trebuie să se obișnuiască, o dată cu conștientizarea faptului că schimbarea este tot mai rapidă și aleatoare.

În acest context, nici o unitate de învățământ nu poate nega rolul pe care performanța fiecărui angajat îl are în succesul pe termen lung al acțiunii acesteia, iar această performanță nu mai este determinată de factori precum loialitatea sau securitatea locului de muncă, ci de obiective personale. Succesul intern al școlii este esențial în a obține succesul școlii în exterior. Prin urmare, managementul trebuie să dispună de o procedură în acest sens.

Alegerea criteriilor de apreciere se dovedește destul de dificilă. Astfel, un manager este întotdeauna interesat de rezultatele pe care le obține un angajat și mai puțin de ceea ce face efectiv acesta. O astfel de apreciere bazată exclusiv pe rezultate poate să nu exprime foarte bine competența și eforturile angajatului. Pe de altă parte, o astfel de apreciere nu oferă și soluții în ceea ce privește îmbunătățirea performanței .

Acolo unde se aplică un sistem bazat pe criterii combinate, rezultate și comportamente, au cel mai mare succes.

Managementul performanței, acolo unde este introdus corect, poate fi un factor semnificativ ce contribuie la succesul organizației . Dacă este utilizat incorect, acesta poate conduce la resentimente și frustrări, punctul de plecare al eșecului multor organizații . Majoritatea managerilor consideră că precizarea obiectivelor performanței, identificarea problemelor care au condus la scăderea randamentului reprezintă atribuțiile responsabililor cu resursele umane .

Nivelul de calitate al managementului este decisiv pentru atingerea obiectivelor scontate, pentru realizarea performanței în oricare tip de acțiune colectivă, indiferent de organizația dată.

Bibliografie:

1. Ciungu, P. - Armonizarea învățământului românesc cu cel european - puncte de vedere. Ed. Universitas, Petroșani, 2005.
2. Joița, E. - Management educational, Ed. Polirom, Iași, 2000

ALEGEREA CARIEREI-ELEMENT IMPORTANT ÎN EDUCAȚIA UNUI ELEV DIN CICLUL SUPERIOR AL LICEULUI

Prof. VANKO JANA ELISABETA - Liceul tehnologic "Dimitrie Leonida"-Petroșani

Iată câteva idei importante din lucrare:

Conţinutul educaţei urmează să fie selectat după principiul interdisciplinarităţii şi structurat sub forma aşa-numitelor *noi educaţii:*

- **Educaţia pentru pace**, îşi propune să promoveze o cultură a păcii si o atitudine de cooperare;
- **Educaţia ecologică**- este o pregătire pentru conservarea şi apărarea mediului natural al vieţii;
- **Educaţia pentru schimbare, participare şi democraţie**- îşi propune o pregătire a cetăţeanului responsabil, conştient de drepturile şi de îndatoririle sale;
- **Educaţia demografică**- este necesară îndeosebi în societăţile confruntate cu creşteri sau scăderi îngrijorătoare ale populaţiei;
- **Educaţia pentru comunicare şi mass-media**- urmăreşte formarea unei atitudini critice, selective faţă de avalanşa de informaţii oferite de mass-media;
- **Educaţia nutriţională**- oferă mijloace de combatere a pericolelor ce le prezintă pentru sănătate un regim alimentar iraţional, sărac în elemente nutritive, ori bazat pe produşi sintetici nocivi;
- **Educaţia economică şi casnică modernă**- este o pregătire pentru buna gestionare a propriilor bunuri;
- **Educaţia pentru timpul liber**- o educaţie a dorinţei de petrecere a timpului liber prin desfăşurarea unor activităţi creative, cu un bogat conţinut cultural, și a unor activităţi care să fie prilej de recreere autentică.
- **Educaţia pentru tehnologie şi progres**- o pregătire a omului pentru înţelegerea şi adaptarea la un mod de viaţă invadat de tehologie.
- **Educaţia inter şi multiculturală** se constituie în noi dimensiuni ale educaţiei, destinate formării la elevi a unei conştiinţe europene, cultivării respectului şi solidarităţii faţă de cultura altor popoare dezvoltarea unor comportamente şi atitudini inter şi multiculturale, implicând simultan afirmarea fiecărei culturi cu normele sale specifice, dar și deschiderea către alte culturi, în perspectiva constituirii unei noi civilizații comune.

Unul dintre elementele importante pentru managementul carierei este cunoaşterea de sine. Aspectele care prezintă o relevanţă mai mare pentru deciziile de carieră sunt: interesele elevului, valorile personale, aptitudinile şi personalitatea ca element integrator.

Interesele reprezintă preferinţele stabile ale unei persoane pentru anumite domenii de cunoştinţe sau de activitate, factori motivaţionali esenţiali în alegerea carierei. Este foarte importantă investigarea intereselor fiecărui elev în trasarea planului individual de carieră.

Valorile reprezintă convingeri de bază ale unei persoane despre ceea ce este important în viaţă, în muncă, în relaţionarea cu ceilalţi. Valorile şi interesele reprezintă etaloane prin care persoanele se raportează la oportunităţile de carieră. Dacă valorile legate de muncă (securitate, câştiguri mari, realizare, statut, apreciere, putere etc.) corespund cu valorile personale, atunci ele vor ghida persoana în alegerea carierei (dacă elevul are ca valoare personală securitatea, el va căuta cu preponderenţă medii de muncă care să îi ofere securitate).

Aptitudinile reprezintă ansamblul de însuşiri care diferenţiază oamenii între ei în ceea ce priveşte maniera de desfăşurare a diferitelor activităţi şi mai ales în ceea ce priveşte randamentul calitativ şi cantitativ al acestora.

Personalitatea reprezintă modul unic de gândi, simţi, de a acţiona, de a relaţiona al unei persoane. Este important ca elevii şi profesorii diriginţi să cunoască aceste caracteristici personale pentru ca în demersul de orientare a carierei să îmbine cât mai corect posibilităţile proprii cu cerinţele unei ocupaţii.

În loc de concluzie:

Instituţiile de învăţământ s-au văzut silite să acţioneze pentru optimizarea ofertei educaţionale, atât din punctul de vedere al calităţii situaţiilor şi resurselor de învăţare, cât şi din cel al concordanţei programelor educaţionale în raport cu cererea de pe piaţa forţei de muncă